

2008 M. RUGSĖJO 2 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 09.05 val.)

2. Gauti dokumentai (žr. protokolą)

3. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (paskelbiami pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)

4. Socialinis paketas (pirmoji dalis) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – tai Komisijos ir Tarybos pranešimai dėl socialinio paketo (pirmoji dalis).

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, prieš du mėnesius Komisija priėmė atnaujintą socialinę darbotvarkę. Ji skirta padėti Europos Sąjungai spręsti socialines problemas, kurias Europa tuos įveikti XXI amžiuje. Joje yra ambicingų ir nuoseklių socialinės politikos srities priemonių rinkinys, leisiantis europiečiams greitai pasinaudoti jiems duota proga.

Kaip jau buvo sakyta, liepos mėn. pradžioje Šantiji vykusiame neoficialiame Socialinės tarybos susitikime Darbo ir socialinių reikalų ministrai apsvarstė atnaujintą socialinę darbotvarkę.

Man buvo malonu gauti pranešimą, kad valstybės narės pritarė atnaujintai socialinei darbotvarkei ir susidomėjęs laikiu išvadų, kurias Taryba turėtų gauti iki šių metų pabaigos. Jau turėjau galimybę šį paketą pristatyti Pirmininkų sueigai ir Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui. Atėjo tinkamas laikas ir išsamioms diskusijoms čia, Parlamente. Esu tikras, kad šios dienos pasikeitimas nuomonėmis padės mums pasiekti sutarimą dėl klausimo, kokią socialinę Europą norime kurti Europos piliečiams.

Norėčiau priminti iki šiol esamas aplinkybes. Šis kompleksinis paketas – dviejų metų bendrų pastangų rezultatas. Komisija dirbo su visomis suinteresuotomis šalimis, tarp jų darbuotojų ir darbdavių, pilietinės visuomenės, valstybių narių ir regionų bei vietos institucijų atstovais. Paketas sudaro darnią visumą, kurioje pabrėžiami ryšiai su kitomis sritimis, pvz., švietimu, sveikata, aplinka, informacine visuomene ir ekonomika, ir jame aiškiai matyti, kad ekonominiai ir socialiniai tikslai yra dvi tos pačios monetos pusės ir glaudžiai sąveikaudami privalo veikti žmonių gerovei. Tai ambicingas paketas, kuriuo mėginama praktiškai atsakyti į žmonėms nerimą keliančius klausimus ir gerinti jų gyvenimo sąlygas. Tai ir labai išsamus paketas (didžiausias, kurį Komisija yra kada nors priėmusi iš karto), kuriame yra 18 iniciatyvų, pateiktų kartu su pranešimu. Svartoma ir daugiau kaip 20 kitų, su įvairiais klausimais susijusių iniciatyvų.

Šiandien nagrinėjame dvi priemones: pasiūlytą direktyvą dėl kovos su diskriminacija ir ištaisytą direktyvą dėl Europos darbo tarybų įkūrimo. Tačiau pirmiausia norėčiau tarti keletą žodžių dėl pagrindinių šio paketo principų.

Atnaujinta socialinė darbotvarkė grindžiama trimis pagrindiniais principais: galimybėmis, prieinamumu ir solidarumu. Mes, europiečiai, branginame žmogaus vertę ir norime, kad kiekvienas turėtų vienodas galimybes savo pajėgumui įgyvendinti. Tai reiškia pašalinti kliūtis, kurias turi įveikti žmonės, ir sukurti sąlygas, kurios visiems leidžia pasinaudoti siūlomomis galimybėmis vis dėlto kartu atsižvelgiant į Europos įvairovę ir vengiant nesantaikos.

Europiečių tikėjimas lygybe skatina bendrą tikėjimą socialiniu solidarumu: kartų solidarumu, regionų solidarumu, esančių viršuje ir apačioje solidarumu, turtingų ir mažiau turtingų valstybių narių solidarumu ir taip pat solidarumu su mūsų kaimynais ir draugais kitose pasaulio šalyse, nes solidarumas yra neatsiejama Europos bendrijos veikimo ir mūsų santykių su kitomis pasaulio šalimis dalis.

Ponios ir ponai, kaip žinote, šiuo metu teisinės apsaugos nuo diskriminacijos mastas Europos Sąjungoje skiriasi ir priklauso nuo diskriminacijos priežasčių. Tačiau diskriminacija neapsiriboja viena sritimi. Todėl

kaip paketo dalį, pasiūlėme horizontalią direktyvą, draudžiančią diskriminaciją amžiaus, lytinės pakraipos, religinių įsitikinimų ir negalios ne užimtumo srityje pagrindu. Horizontali direktyva suteiks valstybėms narėms, ekonomikos subjektams ir piliečiams daugiau aiškumo ir teisinio tikrumo.

Šis projektas – tai atsakas į pakartotinus Parlamento prašymus, ir įvykdo politinį įsipareigojimą, kurį Komisija prisiėmė atėjusi į valdžią. Tai lanksti priemonė, pagrįsta valstybių narių jau priimtais ir į esamus reglamentus įtrauktais principais.

Norėčiau pabrėžti, kad visų diskriminacijos priežasčių sprendimas vienu būdu nereiškia, kad visose srityse turi būti taikomos vienodos taisyklės. Pvz., draudimo ir bankininkystės srityse remiantis amžiumi ir negalia galima bus taikyti įvairius požiūrius. Tačiau šie skirtumai turės būti įtikinamai pagrįsti ir patvirtinti patikimais statistikos duomenimis. Vyresnio amžiaus žmonėms vis dar naudosis lengvatiniiais visuomeninio transporto ir kultūros renginių tarifais, o siekiant apsaugoti žmonių sveikatą, vis dėlto bus galima riboti galimybę naudotis tam tikromis prekėmis, pvz., alkoholinių gėrimų pardavimas nepilnamečiams.

Direktyva apima visų prekių tiekimą ir paslaugų teikimą ir yra svarbi ir verslui, ir privatiems asmenims, bet tik tiek, kiek tai susiję su komercinių prekių tiekimu ir paslaugų teikimu.

Pagal proporcingumo principą, kuris įtrauktas ir į esamas kovos su diskriminacija direktyvas, ir į JT konvencijas dėl žmonių su negalia teisių, kurias pasirašė valstybės narės ir Europos bendrija, ši direktyva tai pat bus proporcinga ir jos primetamos naštos požiūriu.

Pagal direktyvos projektą diskriminacija draudžiama, bet kartu paisoma kitų pagrindinių teisių ir laisvių, tarp jų privataus ir šeimos gyvenimo apsaugos ir veiksmų, kurių imtasi tokiais aplinkybėmis, taip pat religijos ir susibūrimų laisvės.

Kita problema, į kurią norėčiau atkreipti dėmesį, yra romų diskriminacija, kurią Komisija pakartotinai pasmerkė kaip neatitinkančią ES principų. Pakete yra deklaracija dėl mūsų atnaujinto įsipareigojimo užtikrinti lygias galimybes ir kovoti su diskriminacija, taip pat Komisijos tarnybų darbo dokumentas dėl Bendrijos priemonių ir politikos krypčių, skirtų romams integruoti.

Tai atsakymas į 2007 m. gruodžio mėn Europos Vadovų Tarybos pageidavimą, kad Komisija pasvarstytų dabartinės politikos kryptis bei priemones ir Tarybai pateiktų ataskaitą dėl pasiektos pažangos.

Pagal Komisijos tarnybų darbo dokumentą, būtinos teisinės, finansinės ir koordinavimo priemonės yra tinkamos ir jos naudojamos, tačiau dar ne pakankamai. Į atnaujintą socialinę darbotvarkę įtrauktos kelios iniciatyvos, skirtos ES gebėjimui veiksmingiau reaguoti į pokyčius gerinti. Mes įsitikinę, kad šiomis aplinkybėmis Europos socialiniam dialogui ir Europos darbo taryboms tenka ypatingas vaidmuo. Jau kurį laiką reikia atnaujinti Europos darbo tarybų direktyvą.

Šiuo metu Europos Sąjungoje esama 820 Europos darbo tarybų, kurios atstovauja 15 mln. darbuotojų. Tačiau pastarosios bylos rodo, kad jos nevisai atlieka savo darbą ir darbuotojai dažnai nepakankamai gerai informuojami ar konsultuojami dėl bendrovių restruktūrizavimo. Todėl iniciatyva skirta stiprinti socialinio dialogo vaidmenį viršnacionalinio lygmens bendrovėse.

Tai – suderintas projektas, kuris turėtų užtikrinti, kad prieš priimant sprendimus dėl darbuotojų paveiksiančių aplinkybių, darbuotojų atstovai yra deramai informuoti ir konsultuoti, taip pat turėtų sudaryti sąlygas įmonėms prisitaikyti prie globalizacijos.

Komisija tikrai pageidautų pirmenybę teikti sprendimui, kuris pirma apsvarstytas su darbininkų ir darbuotojų atstovais, tačiau tai, kad praėjusį birželio mėn. nesugebėjome jų įtikinti sėsti prie diskusijų stalo, privertė Komisiją pateikti projektą savo pačios iniciatyva.

Vis dėlto vertiname bendrą laišką, kurį rugpjūčio mėn. darbuotojai ir darbavių atstovai nusiuntė Tarybai ir Parlamentui. Dėkojame už abiejų šalių pastangas siekti susitarimo šiuo sudėtingu klausimu ir aš taip pat džiaugiuosi, kad Tarybos projektą jie nusprendė priimti kaip tolesnio darbo pagrindą. Iš tiesų viliumi, kad Parlamentas atsižvelgs į praktinius darbuotojų ir darbavių atstovų pateiktus pasiūlymus, kai jie atvyks į pirmąjį svarstymą. Manau, kad greitai priimsime rezoliuciją. Kiek Komisija gali, ji kiek įmanydama stengsis pašalinti visas kliūtis.

Dabar turiu tarti keletą žodžių apie globalizacijos poveikio. Kartais bendrovės restruktūrizavimas yra neišvengiamas, bet jo poveikis darbuotojams bei jų šeimos gali būti labai skausmingas. Tokiomis aplinkybėmis gali pagelbėti esamas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas. Iki šiol fondas padėjo 7 250

darbuotojams susirasti naujas darbo vietas. Tuo galime džiaugtis, tačiau privalu užtikrinti, kad fondas būtų prieinamas visiems, kuriems jis gali pagelbėti.

Socialinės darbotvarkės pakete esančioje ataskaitoje teigiama, kad iš kasmet turimų 500 mln. eurų, 2007 m. buvo panaudota tik 4 proc. Todėl derėtų pagalvoti, kaip pagerinti fondo veiklos rezultatus.

Dėl darbo jėgos judumo norėčiau pasakyti, kad 1996 m. direktyvoje dėl darbuotojų kopmandiravimo pritariama laisvam paslaugų judėjimui, taip pat saugoma nuo darbuotojų išnaudojimo ir laiduojama, kad valstybėse narėse, į kurias jie yra komandiruojami, bus paisoma jų pagrindinių teisių. Pastarieji Teisingumo Teismo sprendimai šiuo klausimu sukėlė daugybę klausimų. Reakcijos į juos yra visiškai teisėtos ir mes privalome kartu rasti atsakymą į juos. Spalio 9 d. šaukiu forumą šiam klausimui apsvastyti, kai šią sudėtingą problemą bus svarstoma kartu su politinėmis institucijomis, darbuotojų ir darbdavių atstovais, Europos institucijų atstovais ir teisės bei ekonomikos sričių ekspertais.

Be abejo, Komisija ir toliau klausys visų pastabų, tačiau dar nematome jokio poreikio keisti šią direktyvą. Tačiau bet kuriuo atveju užtikriname, kad jokio prieštaravimo tarp Sutartyje esančių pagrindinių laisvių ir pagrindinių piliečių laisvių nėra.

Ponios ir ponai, ši nauja socialinė darbotvarkė patvirtina Europos Sąjungos įsipareigojimą skatinti tvirtą ir tikrą socialinį Europos aspektą – socialinę Europą, kuri patenkins mūsų bendrapiliečių lūkesčius. Žinoma, tai neįmanoma neįtraukus švietimo apseko, kuris yra labai svarbus. Į tai atsižvelgdamas, norėčiau paminėti šiuos tris dokumentus:

1. Tarybos rekomendaciją dėl jaunųjų savanorių judumo Europoje;
2. Komunikatą, pavadintą „XXI amžiaus kompetencijų gerinimas: Europos bendradarbiavimo mokyklų klausimais darbotvarkė“;
3. Žaliąją knygą „Migracija ir judumas: ES švietimo sistemų uždaviniai ir galimybės“.

Mūsų bendras noras – stiprinti ir gilinti socialinį Europos aspektą. 18 pakete esančių priemonių – pirmosios mūsų pastangos šia kryptimi. Žinau, kad jumis, kurių darbas būti liaudies balsu, galiu pasikliauti, kad šiuos pasiūlymus ir politinius dokumentus nuodugniai ir atidžiai apsvarstysite. Tai ypač svarbu kalbant apie jų ateitį.

Xavier Bertrand, Tarybos pirmininkas. – (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes čia susirinkome kalbėti apie socialinę Europą. Kalbame apie socialinę Europą ir džiaugiuosi, kad šiandien tai darau prieš Europos Parlamentą – svarbų Europos institucinės sandaros narį, pagrindinį partnerį, su kuriuo pirmininkaujančioji Prancūzija siekia kiek galima glaudžiau bendradarbiauti.

Anksčiau sakiau ir dar kartą dabar pasakysiu, kad 2008 m. – tai metai, kai socialinei Europai suteikiama naujos energijos. Manau, jog tai nori matyti visi Europos dalyviai. Aukščiausio lygio susitikimas birželio mėn. Liuksemburge, liepos mėn. susitikimas Šantiji – šio kelio gairės. Norime, kad pirmininkaujančioji Prancūzija sprestų Europos socialinės darbotvarkės persvarstymo klausimą, apie kurį ką tik kalbėjo Komisijos narys V. Špidla. Tai svarbus klausimas, kuris iš mūsų reikalauja gebėjimo apibrėžti socialinę Europos viziją ir tą viziją paversti konkrečiais veiksmais. Šantiji diskusijos, kuriose Parlamentui atstovavo jūsų komiteto pirmininkas J. Andersson, suteikė mums galimybę vėl patvirtinti daug bendrų vertybių, kuriomis visi tikime, nes būtent jos apibrėžia Europos socialinės politikos tikslus. Tos vertybės – tai socialinis dialogas, skirtingų kartų solidarumas, kova su skurdu ir diskriminacija, lyčių lygybė, socialinė apsauga, profesinis judumas ir bendrojo intereso paslaugų svarba užtikrinant socialinę sanglaudą ir socialinę atsakomybę versle ir pramonėje. Stebint iš Pekino, Vašingtono, Žaliojo Kyšulio, Naujojo Delio ar net iš Brisbano, šios vertybės Europos socialiniam modeliui suteikia originalumo.

Šantiji galėjome pasauliui priminti, kad šios vertybės – Europos plėtros strategijos ir Lisabonos strategijos esmė. Kitaip tariant, Šantili susitikimas priminė, kad šis socialinis modelis, šios bendros vertybės yra Europos stiprybė mūsų globalizuotame pasaulyje.

Kodėl? Todėl, kad žiniomis grįstą ekonomiką, novatorišką ekonomiką galima sukurti tik tvirtai susitelkus į žmogiškojo kapitalo plėtotę ir mokymąsi visą gyvenimą, nes pralaimi visa ekonomika, kai visoms gyventojų kategorijoms ilgam laikui užkertamas kelias į darbo pasaulį ir jie negali prisidėti prie gerovės kūrimo ir neturi galimybės naudotis prekėmis ir paslaugomis. Kadangi ir darbuotojai našesni, kai jie turi geras darbo ir socialinės apsaugos sąlygas, kurios apsaugo juos nuo sunkių gyvenimo suduodamų smūgių.

Ekonominė pažanga nenumanoma socialinė pažangos sąskaita. Toli gražu. Ne aš vienas šiuos du aspektus laikau nedalomus. Be socialinės pažangos, ekonomikos pažanga anksčiau ar vėliau išsivys. Taigi Europa turi žygiuoti į priekį abiejuose frontuose – ir ekonominės, ir socialinės pažangos.

Kartu su šiuo požiūriu, kuri drauge patvirtinome, pritarėme ir tam, kad reikia keisti Europos socialinį modelį, prisitaikyti prie globalizavimo, klimato kaitos, demografinės kaitos ir didėjančios Europos visuomenių įvairovės. Todėl mums reikia pritaikyti savo darbo rinkas ir įdiegti lankstaus užimtumo saugumą (angl. *flexicurity*), t. y. ir darbo jėgai, ir darbdaviams skirtas naujas saugumo ir lankstumo priemones.

Viskas keičiasi. Iš pradžių sąvoka „lankstus užimtumo saugumas“ baugino žmones, kėlė jiems nerimą. Tačiau dabar ši sąvoka reiškia visų dalyvių, tarp jų ir socialinių partnerių, siektiną Europos idealą. Šis žodis paplito ir tapo paplitusia, kasdiene sąvoka, o tai rodo, kad dalykai iš tiesų keičiasi, kinta ir mąstysena.

Jei norime tobulinti savo socialinį modelį, privalu atkreipti dėmesį į dar ką – tai socialinės sanglaudos užtikrinimą priemonėmis, skirtomis kovoti su naujomis skudro apraiškomis, ypač ten, kur jos turi poveikį vaikams. Atėjo laikas bendromis jėgomis geriau parengti mūsų visuomenės šiai demografiniai kaitai, stiprinti skirtingų kartų solidarumą ir užtikrinti, kad žmonės galėtų naudotis aukštos kokybės bendro intereso socialinėmis paslaugomis.

Šis pritaikymo procesas vyksta jau kelerius metus. Dėl Komisijos, Ministrų Tarybos, Europos Parlamento ir socialinių partnerių iniciatyvų mes darome pažangą konkrečių iniciatyvų, kurios tenkina Europos žmonių interesus, požiūriu. Kaip Europoje sudarome sąlygas darbuotojams judėti ir kartu užtikriname teises į užimtumą tų, kurie juda? Kaip geriname restruktūrizavimo procesų valdymą įtraukdami darbo jėgą visos Europos mastu? Kaip užtikriname, kad žmonės galėtų dirbti ir taip atlikti vaidmenį visuomenėje ir ką galime padaryti, kad veiksmingiau kovotume su diskriminacija?

Šios pastangos bus tęsiamos pirmininkaujant Prancūzijai. Ypač, ir tai sakau labai atvirai, kai artėjantys rinkimai reiškia, kad 2008 m. antroji pusė bus mūsų paskutinė galimybė užtikrinti šios Parlamento kadencijos pasiektus daugybės klausimų rezultatus. Netrukus mus visus prie balsadėžių įvertins mūsų bendrapiliečiai europiečiai.

Čia Europos žmonės tikisi rezultatų. Tai rodo reakcijos į pastaruosius Europos Teisingumo Teismo sprendimus. Šioje srityje, kaip ir daugelyje kitų sričių, kurias glaustai paminėsiu, mums gali padėti Europos Parlamentas.

Pirmiausia Europos darbo tarybos direktyva, apie kurią ka tik kalbėjo Vladimir Špidla. Tai pagrindinis įsipareigojimas, kuris sustiprins Europos socialinį dialogą. Dabartinė direktyva taikoma daugiau nei 14 mln. darbininkų ir 820 darbdavių. Direktyvos persvarstymas dar labiau padidins numatytą skaičių.

Šantiji subūrėme Europos profesinių sąjungų konfederacijos ir verslo Europos atstovus, kad išgirstume jų požiūrius į Komisijos pateiktą persvarstytą tekstą. Pasiūlymas, kaip darbo pagrindas, juos tenkino ir jie pasakė, jog gali derėtis, kad įveiktų nesutarimus. Dabar jie baigia rengti bendrus pasiūlymus, kurie, atėjus laikui, bus paskelbti.

Jei tai bus įgyvendinta, jei socialiniai partneriai pateiks naujų pasiūlymų persvarstyti direktyvą, jie bus naudingi mūsų darbui, Parlamento ir Tarybos darbui. Kodėl nepasiekus susitarimo per pirmąjį svarstymą, kiek galima greičiau? Jei įmanoma, iki metų pabaigos?

Kalbant apie mūsų antrąjį darbo aspektą, be abejo, turiu paminėti pasiūlymą dėl direktyvos dėl apsaugos nuo diskriminacijos ne darbo vietoje, kurią Komisija priėmė liepos 2 d. Apie tai daug buvo diskutuojama Šantiji ir nuo liepos mėn. pradžios pirmininkaujančioji šalis pradėjo derybas dėl šio teksto. Šiuo klausimu Parlamentas bus konsultuojamas, bet turėčiau nurodyti, kad Komisijos pasiūlyme, kuris aprėpia keturias diskriminavimo sritis, atsižvelgiama į praėjusį pavasarį priimtą parlamento rezoliuciją dėl Elizabeth Lynne pranešimo.

Trečiasis klausimas, kuris taip pat susilaukė daug dėmesio, buvo bendrojo intereso socialinės paslaugos. Apie jas kalba visos valstybės narės. Jos visos kalba apie tą patį dalyką, nors jei ir ne visos, reikia pripažinti, sako tiksliai tą patį. Tačiau Lisabonos sutarties priėmimas ir Altmanko paketo vertinimas mums suteikia galimybę pamąstyti apie tai, kaip šios paslaugos prisideda prie Europos socialinės sanglaudos, apie būtinybę užtikrinti jų aukštą kokybę ir apie tai, kad svarbu joms suteikti tvirtą teisinį pagrindą. Dėl gairių viliamės dirbti su Komisija ir visais norinčiais prisidėti, nustatyti pereinamuosius tikslus, kad šiuo ypač svarbiu klausimu būtų pasiekta tvirta pažanga.

Be to, yra direktyvų dėl laikino darbo ir darbo laiko. Dėl jų abiejų Europos Parlamentas turi veikti antrajame svarstyme. Privalome nesusitaikyti. Milijonai laikinų darbuotojų nekantriai laukia direktyvos dėl laikino

darbo įsigaliojimo ir kai kurios valstybės narės yra spaudžiamos išspręsti budėjimo laiko klausimą. Todėl aš tik galiu paraginti Parlamentą ir toliau informuoti mus apie tai, kas vyksta, taip pat deramai atsižvelgiant į atsvaros veiksnius, kurie man labai gerai žinomi. Tačiau čia taip pat žmonės iš mūsų tikisi ir visų akys nukreiptos į mus.

Kalbant apie judumą, aš taip pat daug dėmesio skiriu būtinybei pasiekti susitarimą dėl reglamento dėl socialinės apsaugos schemų koordinavimo įgyvendinimo.

Pirmininkaujančiajai Prancūzijai reikia Europos Parlamento paramos šiais įvairiais klausimais norint pasiekti konkrečių rezultatų. Tų rezultatų, jūs tai žinote, bet dar kartą pakartosiu, labai laukia Europos žmonės, kurie labai tikisi, kad sieksime įgyvendinti mūsų europinę socialinę viziją jų kasdienio gyvenimo labui, kad Europa vis labiau taptų jų kasdienio gyvenimo dalimi. Šiandien žinome, kad mums reikia ne mažiau, bet daugiau Europos. Ponios ir ponai, mes visi gerai žinome iššūkius, kuriuos turime priimti.

Joseph Daul, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. Pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos pirmininke, Komisijos nary V. Špidla, ponios ir ponai, Europos liaudies partijos frakcija ir Europos demokratai itin didelę reikšmę skiria socialiniam teisingumui. Vienas iš mūsų prioritetų vis labiau globalėjančiame pasaulyje – Europos socialinio modelio puoselėjimas. Dėl to aš, kaip EPP frakcijos pirmininkas, pritariu Komisijos pasiūlymui dėl naujo socialinio paketo. Šiame tekste pateikiami kai kurie atsakymai į mūsų visuomenei ypač svarbius klausimus, pvz., demografinė kaita, globalizacija ir skurdo mažinimas.

Mano frakcija mano, kad Komisija turėtų žengti dar toliau ir imtis specifiskesnių priemonių. Skurdo mažinimas, gyventojų grupių, atskirtų nuo darbo rinkos, grąžinimas prie užimtumo, darbuotojų judumo skatinimas ir darbuotojų išsilavinimo ir kvalifikacijos kėlimas – šioms klausimams reikia ypatingos programos, kokrečių priemonių ir tvirto Europos Sąjungos ir valstybių narių įsipareigojimo.

Demografinė kaita – didelis iššūkis mūsų ekonomikoms. Pensinio amžiaus sulaukusiems darbuotojams, moterims, jaunimui, o svarbiausia žmonėms su negalia, apskritai kalbant, visiems, kurie ilgai nebuvo darbo rinkoje, privalu suteikti naują galimybę. Privalome padėti šioms žmonėms rasti darbą ar grįžti į darbą. Dėl to pageidaujame konkrečių priemonių mokymuisi visą gyvenimą skatinti.

Dirbantys žmonės ir toliau susiduria su nelygybe. Labai nerimaujame dėl vis dar esamo vyrų ir moterų darbo užmokesčių atotrūkio. 2008 m. Europoje šito neturėtų būti. Taip pat siekiant padėti žmonėms suderinti darbą ir šeimos gyvenimą, jiems turi būti suteiktos atitinkamos priežiūros patalpos. Todėl raginame Komisiją ir Tarybą čia imtis ypatingų priemonių. Mano frakcija priešinas visoms diskriminacijos formoms. Todėl pritariame Komisijos paskelbtam ketinimui ištaisyti atitinkamuose teisės aktuose vis dar išlikusias spragas. Ypač reikėtų sustiprinti veiksmus dėl neigaliųjų diskriminacijos.

Ponai ir ponios, manome, kad veiksmingiausia mūsų turima priemonė socialiniams modeliams puoselėti šiame globalizacijos amžiuje – ekonomikos augimas. Tačiau mes įsitikinę, kad norėdami pasiekti Lisabonos strategijos tikslus, privalome skatinti verslą ir pramonę, nes verslas iš esmės skatina darbo vietų kūrimą. Privalome gerinti verslininko įvaizdį Europoje ir raginti jaunimą steigti savo įmones. Taip pat privalome skatinti konkurencingą mūsų įmonių aplinką, ypatingą paramą teikdami mažosioms ir vidutinėms įmonėms, pagrindinėms darbo vietų kūrėjoms.

Į tai atsižvelgdami, raginame visus šios srities dalyvius siekti daugiau lankstaus užimtumo saugumo Europoje. Ši koncepcija įrodė savo vertę tose šalyse, kurios ją pritaikė. Ji suteikia įmonėms lankstumo, kurio joms reikia siekiant būti konkurencingoms tarptautiniu mastu, ir kartu apsaugo darbuotojus. Pritariu Komisijos sumanymui skatinti socialinį dialogą. Manome, kad pasitikėjimu grindžiama partnerystė įmonėse – jų sėkmės raktas rinkoje.

Ponios ir ponai, dabartinėse sutartyse socialiniams reikalams valstybės narės neskiria pakankamai dėmesio. Tai galima ir būtina keisti, bet kol tai bus padaryta, turime tvirtai laikytis subsidarumo principo. Mes neturime pasirinkimo. Tai netrukdo Komisijai atlikti poveikio tyrimus, pasmerkti nelygybę ir įvertinti bet kurio naujai pasiūlyto teisinio akto socialinius padarinius. Tikrai raginu tai padaryti. Susiduriame su dideliais socialiniais ir visuomeniniais iššūkiais, mums reikia reformuoti savo ekonomikas, jas pritaikyti, kad jos būtų konkurencingesnės, kad mažiau žmonių patirtų atskirtį. Be ekonomikos augimo negali būti socialinės pažangos, tačiau be socialinės pažangos ekonomika negali būti konkurencinga. EPP-ED frakcija dabar yra pasiryžusi kaip niekada anksčiau siekti rezultatų šioje srityje.

Martin Schulz, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, klausydamas pirmesnių kalbėtojų – Komisijos nario V. Špidlos, Tarybos pirmininko X. Bertrando ir jūsų, J. Daulai, – kalbų, susidaro įspūdis,

kad viskas gerai, jūs darote didelę pažangą ir 2008 m. prisiminsime, kai metus, kai buvo pakartotinai paskelbtas Europos socialinis modelis.

Visa tai skamba labai gražiai, tačiau tikrovė ne tokia maloni. Taip, tikrasis vaizdas visiškai kitoks. Jame Europos Sąjungos socialinė nelygybė yra viena didžiausių. Pelnas palaipsniui vis didėja, o darbo užmokesčio lygmuo nekinta. Atotrūkis tarp pajamų tapo vis didėjančia praraja. Paprastiems Europos Sąjungos gyventojams netekus pirkimo galios, tai apsunkina drastiškai pakilusios energijos kainos, – tai tikra skurdinimo programa. Tai problema, kurią Europos socialiniame modelyje privalu spręsti ne tik gražiais žodžiais. Ką jūs pradėjote, V. Špidla, yra gerai ir mes tam pritariame.

Ponios ir ponai, mes išsamiai nagrinėsime mūsų požiūrius dėl įvairių pasiūlymų. Galiu pateikti keletą pagrindinių pastabų dėl to, ko tikimės iš Europos socialinio modelio. Prieš penkiolika metų, jei bet kurios Europos Sąjungos šalies žmonės manė, kad kažkas nepavyksta, kad kai kuriems seniai nustatytiems šalių standartams kyla pavojus, jie tikėdavosi, kad Europa viską sutvarkys; jie juto poreikį ištaisyti reikalus pagal Europos pagrindų įstatymus, nes žmonės manė, jog Europos pagrindų įstatymų taisyklės geriau apsaugos nei šalies.

Šiandien, praėjus penkiolikai metų, tik pabandykite kam nors pasakyti, kad mes Europoje sutvarkysime reikalus. Darbuotojus apims baimė, nes jie mano, kad ši Europa daugiau nebegali užtikrinti socialinės apsaugos.

Jei skirsite laiko airių referendumui ir jaunimo balsavimo elgsenai išnagrinėti, pamatysite, kad šie jauni žmonės sako, jog Europa – tai puikus sumanymas. Bet kai jie pažvelgia, kaip šiandien ji organizuota ir sudaryta, jos organizacija ar jos sąranga išpūdzio jiems nedaro. Kadangi artėja rinkimai, dera tik paklausti, kodėl Europos socialinės politikos atžvilgiu prieš penkiolika metų buvo tiek optimizmo ir kodėl šiandien yra tiek pesimizmo. Mūsų, kaip socialistų, atsakymas būtų todėl, kad Europą valdo dešinieji. Ministre, jūs pasakėte gerą socialistinę kalbą; tai, ką pasakėte, buvo nuostabu. Bet kokios linijos laikosi jūsų vyriausybė Taryboje dėl darbo laiko direktyvos?

(Plojimai)

Jūsų valdančioji partija yra Europos liaudies partijos narė, kurios partijos nariai sudaro didžiąją daugumą Europos Sąjungos valdžios vadovų. Komisijoje jie sudaro absoliučią daugumą Komisijos narių, Komisijos pirmininkas taip pat yra jos narys. Europos liaudies partija – didžiausia politinė grupė šiuose rėmuose, bet girdint jus kalbant, galima pamanyti, kad jūs nieko bendra neturite su sustojusia Europos socialine plėtote. Europą valdo dešinieji ir ji vedama neteisinga linkme, o tai Europos rinkimuose privalu ištaisyti.

(Plojimai)

Jūs turėsite puikią galimybę grąžinti mus į kelią, kai ateis laikas įgyvendinti jūsų bendrais bruožais nusakytas priemonės. Jūs sakėte, kad Europos socialinis modelis –vienas iš mūsų prioritetų. Mūsų frakcijai tai tikrai prioritetas! Ką žmonės jaučia, kai jiems Europos Sąjungoje kyla rimta grėsmė? Nevaldomos finansų rinkos. Nevaldomi investiciniai fondai ir privataus kapitalo įmonės, kurios perka vieną ar kitą bendrovę, pasiima jų turtą, o jų darbuotojus išmeta į gatves – ir vien tik tam, kad padidintų investuotojų pelnus.

Mano gerbiamas kolega Paul Nyrup Rasmussen mums pateikė labai gerą pranešimą. Šiuo klausimu mums reikalingas kvalifikuotos daugumos balsavimas, kad Komisija galėtų pradėti iniciatyvą dėl investicinių fondų ir privataus kapitalo įmonių reglamento. Kas yra tie, kuris atsisako pritarti tokiam žingsniui? Jūs – Europos liaudies partija, kurios atstovai tam priešinas E. Ekonomikos ir pinigų politikos komitete.

Todėl mums reikia labai aiškiai išdėstyti, kad kova už Europos socialinį modelį – tai ir kova už pamatinę filosofiją. X. Bertrand Europos Sąjungos sėkmę teisingai priskyrė ekonomikos pažangos ir socialinės pažangos sąjungai. Tai visuomet buvo Europos, beje, ir krikščionių demokratų, filosofijos pagrindas. Dešimtmečiais ekonominė ir socialinė pažanga buvo dvi tos pačios monetos puses, kol dešimtojo dešimtmečio pradžioje vyraujanti neoliberalų kryptis nepradėjo teigti, kad mažesni darbo užmokesčiai, ilgesnės darbo valandos ir mažiau žodžio teisės bendrovės valdyme – pagrindinis greitesnio ekonomikos augimo receptas. Be abejo, dešimtmečiais būta žmonių ir šiandien jų daug esama, net ir Komisijoje, kurie daugiau dėmesio skiria žirgų lenktynėms, nei Europos socialiniam modeliui, bet jie čia atsakingi už vidaus rinką, ir kurie mums sakė ir vis dar sako, geriausias pavyzdys būtų J. C. Trichet, pasisakantis kiekvienoje spaudos konferencijoje, kad darbo užmokestis Europoje pernelyg didelis. Galbūt taip yra Europos centrinio banko tarybos narių atveju, bet ne paprastiems Europos darbuotojams.

Todėl turime užtikrinti, kad vyksta bendra politinės krypties kaita, kuri iš tiesų grąžins Europos socialinį modelį atgal, kur jūs, X. Bertrandai, norite, kad visa Europos Sąjungos pasiekta ekonomikos pažanga taip pat turėtų naudingą poveikį Europos Sąjungos piliečių gyvenimui.

Be abejo, jūs teisus sakydamas, kad ES gali varžytis pasaulyje, kur tai bebūtų – Pekine ar Brisbane, jei vystysime šią vidaus rinką. Norime tai daryti, norime veiksnios vidaus rinkos. Norime našaus ir konkurencingo Europos žemyno. Tačiau norime jos todėl, kad kurtume visiems, ne tik pagrindinių korporacijų, didelių akcinių bendrovių ir didelių bankų investuotojams atitenkančią gerovę.

Kol Europoje vyraus tokia filosofija, pagal kurią Europos apdovanojimai teikiami tiems, kurie spaudos konferencijose pateikdami savo bendrovių statistinius duomenis giriasi Europoje uždirbtais milijardais, iš kurių jie nemoka jokių mokesčių Europoje, nes jų pelnas yra europietiškas, o ne šalies ir todėl jie atleisti nuo šalies apmokestinimo, ir tol, kol mes ir toliau dešimtimis tūkstančių mesime iš darbo, kad išsaugotume tokią padėtį ir išlaikytume savo akcininkų pelną, – kol tai bus Europos socialinio modelio tikrovė, čia galime kalbėti kiek norime, tačiau žmonės su tokia Europa niekada nesitapatins.

Tačiau mes tikrai pageidaujame konsoliduoti Europos idealą ir prisidėti prie integracijos. Todėl norėčiau rūpims priminti, kad apie Europos socialinį modelį sprendžiame pagal jo vaisius. Tas pats taikoma ir jums, X. Bertrandai, jums Taryboje ir jums, J. Daulai, čia, Parlamente.

Graham Watson, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. Pirmininke, šis socialinis paketas – tai laukiamas žingsnis į priekį kuriant Europos bendriją, kuri rūpinasi savo piliečiais.

Žmonės, balsavę prieš Europos konstituciją ir Lisabonos sutartį, pasiuntė aiškia žinią, kad jie nesuteiks Europos Sąjungai naujų galių tik dėl to, kad mes jų norime. Mūsų žmonės nori žinoti, kokią Europos Sąjungą kuriame.

Šis paketas platus ir prieštaringas ir privalome užtikrinti, kad žmonės žinotų naudą, kurią jis atneš jų gyvenime.

Europos darbo tarybų direktyvoje ir, žinoma, pasiūlyme dėl pacientų teisių tarpvalstybinės sveikatos priežiūros srityje, už kurį mano frakcija labai smarkiai kovojo, yra daug girtino, kaip sako Komisijos narys V. Špidla.

Tačiau šiandien norėčiau susitelkti į dvi specifines šio paketo priemones. Pirma, į Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, kuris padeda darbo netekusiems žmonėms rasti naujas darbo vietas, persvarstymą. Šiuo metu, kad bendrovė galėtų pateikti paraišką, grėsmė turi iškilti tūkstančiui darbo vietų. Liberalai ir demokratai džiaugiasi pasiūlymu šią ribą sumažinti ir supaprastinti paraiškų procedūras ne todėl, kad Europos Sąjungą turėtų numatyti Europai darbą (ši vaidmenį geriausiai atlieka vidaus rinka) ir ne todėl, kad mano, jog ES turėtų teikti bedarbiams pašalpas (tai valstybių narių reikalas). Pritariame šiam pasiūlymui todėl, kad jis grindžiamas tvirtu liberaliu principu – užimtumas yra geriausias gerovės šaltinis.

Sustojus augimui ir kai kurioms valstybėms narėms jau patiriant recesiją, ši politika padės išvengti staigaus darbo vietų praradimo spiralės, kuri kuria priklausomybę nuo socialinio aprūpinimo.

Antras klausimas – kovos su diskriminacija direktyva. Mano frakcija už ją kovojo nuo šios Komisijos kadencijos pradžios.

Dabar diskriminacijos apibrėžtis aprėps pagrindinį mažumų spektrą: vyresnio amžiaus žmones, homoseksualus, neįgaliuosius, visų tikėjimų žmones ir netikinčiuosius, ir ji bus taikoma klientams, vartotojams, taip pat darbuotojams.

Tai taip pat liberali priemonė, teikianti praktinę naudą, nes žinote, kad galite dirbti savo darbą ir gyventi nevaržomas prietarų.

Direktyvos projektas turėtų apimti daugiau nei dabar apima. Vis dar esama spragų, galimybių diskriminacijai pasireikšti. Kodėl, Komisijos nary, pvz., teisinga įstatymu uždrausti diskriminaciją darbo vietoje, bet leisti valstybėms narėms klasėje naudoti diskriminacinius vadovėlius?

Vis dėlto Europa palaipsniui naikina kliūtis. Mano frakcija pritaria Komisijos ir Tarybos įsipareigojimui prisidėti prie šio proceso, kaip mes atkakliai reikalaujame, kad šie rūmai aktyviai dalyvautų rengiant priemones, kurios šį procesą užbaigtų.

Vasario mėn. J. M. Barroso mums pateikė pagrindinį priemonių paketą kovai su klimato kaita. Šiandien Komisijos pasiūlymai dėl socialinės politikos jo peikėjams rodo, kad Europai rūpi bendrijos sanglauda ir kad liberali ekonomikos politika neturi kelti grėsmės pažangiai sveikos aplinkos politikai ir solidarai visuomenei.

M. Schulzas skundžiasi dėl Europos Sąjungoje vyraujančių centro dešiniųjų vyriausybių, tačiau gyvename demokratiškai ir žmonės patys renka siūlomą vyriausybę. Jų aiškiai neįtikina tai, ką siūlo socialistai.

Jan Tadeusz Masiel, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. Pirmininke, Sąjungos už tautų Europą frakcija labai džiaugiasi nauju Europos sąjungos socialiniu paketu. Socialinis aspektas ir yra tai, kas labiausiai išskiria Europą iš kitų pasaulio galybių, pvz., Jungtinių Valstijų ar Kinijos. Vakaruose dvidešimtojo amžiaus Europa buvo kuriama daugiausia remiantis socialinėmis vertybėmis. Tai buvo buvo vertingas socialinio modelio pavyzdys 2004 ir 2007 m. į Europos Sąjungą įstojusioms naujoms valstybėms narėms, nes devintojo dešimtmečio pabaigoje joms atgavus politinę ir ekonominę nepriklausomybę, daugelyje iš jų kapitalizmas siekė įsitvirtinti savo pačių baisiausiu pavidalu – pažeidžiant darbuotojų teises ir visiškai nepaisant žmogaus orumo.

XXI a. visi susiduriame su globalizacija, kuri gali būti ir galimybė, bet ir grėsmė žmonijai. Todėl Briuselis privalo siųsti aiškius signalus valstybėms narėms ragindamas jas išsaugoti ir toliau plėtoti socialinius pasiekimus, tarnaujančius visų Europos Sąjungos piliečių interesams.

Jean Lambert, *Vers/ALE frakcijos vardu*. – Gerb. Pirmininke, labai džiaugiuosi tuo, ką šį rytą pasakė ministras, ir viliuosi, kad daug ką, kas buvo pasakyta, pakartos Taryba, nors iki šiol nėra įrodymų, leidžiančių tikėtis, kad taip bus.

Daugelis dominuojant mūsų rinkai vis dar abejojame mūsų socialinės apsaugos aspektu. Šis paketas paskatino apsvarstyti pastarųjų Europos Teisingumo Teismo sprendimų poveikį. Daugelis iš mūsų juos iš tiesų apsvaistė ir manome, kad jie kelia labai didelį nerimą, nes mūsų nuolat prašoma pateisinti priemones remiantis tuo, kad jos netrikdo rinkos, o ne tuo, kad jose numatyta aukštą paslaugų kokybę, darbuotojų teisių privalumai ir pan. Tai akivaizdu socialiniame pakete, kurį dabar svarstome pripažindami, kad tarp dirbančiųjų iš tiesų esama skurdo, o atotrūkis tarp turtingųjų ir skurstančiųjų vis didėja. Nors ir pritariame Komisijos pakete išreikštam požiūriui dėl skurdo problemos sprendimo, iš tikrųjų laukiame konkrečių veiksmų.

Aišku, kad pritariame horizontaliai direktyvai dėl lygių teisių. Mes už ją kovojame per šią Parlamento kadenciją. Ji svarbi dėl įvairių priežasčių, ypač dėl to, kad dabar ji iš tiesų leidžia aktyviai dalyvauti visuomenėje.

Mes taip pat pritariame daugeliui pasiūlymų dėl romų. Pritariame Komisijos įsipareigojimui ir norime matyti, kad visos valstybės narės užuot puoselėjusios prietarus ir fanatizmą, jam pritartų. Mokymas apie lygias galimybes – svarbi igūdžių darbotvarkės dalis, ypač tiems, kurie vykdo su tuo susijusių sričių politiką.

Džiaugiamės, kad yra pasiūlymų dėl Europos darbo tarybų, nors dėl jų turinio turime daug kritikos. Kalbant apie paketo judumo aspektą, tai dabar taip pat privalome išnagrinėti judumo poveikį socialiniu požiūriu: kas nutinka žmonėms, ypač ekonomiškai neveikliems, kurie juda ir atsiduria atkirsti nuo valstybių narių sveikatos priežiūros sistemų; kas nutinka senstantiems ir kitas valstybes nares išvykusiems žmonėms ir ką jiems atneš rytoj?

Taip pat pritariame pasiūlymui dėl naujų igūdžių naujoje darbo vietoje ir tikimės, kad jis tikrai bus įtrauktas į klimato kaitos darbotvarkę, kurioje taip pat reikia atsižvelgti į naujus igūdžius senose darbo vietose, nes didžiausia darbo jėgos dalis jau praėjusi formalaus išsilavinimo tarpsnį ir todėl ypač svarbus yra mokymasis visą gyvenimą. Turime paklausti, kaip ketiname suteikti igūdžius, kurių mums iš tiesų reikia, kad klimato kaitos tikslai būtų įgyvendinami.

Gabriele Zimmer, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. Pirmininke, man į atmintį įsirėžė trys šios diskusijos klausimai. Pirmasis – tai vidaus reikalų ministro, X. Bertrando, išreikštas pageidavimas 2008 m. paskelbti metais, kai pakartotinai naujo skelbiamas Europos socialinis modelis. Tada Komisijos nario V. Špidlos pasakyti žodžiai, kad socialinis paketas patenkina Europos Sąjungos visuomenės lūkesčius ir galiausiai jūsų, M. Schulzai, pareiškimas, kad Europą valdo dešinieji.

Manau, kad visus šiuos tris pareiškimus reikia kritiškai išnagrinėti. Pirmia, kaip gali pirmininkaujančiosios Prancūzijos atstovas 2008 m. paskelbti sugrįžimo prie socialinio modelio metais, kai Prancūzijos vyriausybė net atsisakė socialinę politiką laikyti savo pirmininkavimo prioritetu? Mano nuomone, socialinis paketas toli gražu netenkina žmonių lūkesčių, nes jame visiškai nieko nedaroma siekiant mažinti socialinį Europos pasidalijimą ir net nesiimama jokių veiksmų šiam didėjančiam pasidalijimui sustabdyti, dabartinei padėčiai išlaikyti. Akivaizdu, kad procesas vyks ir toliau nepaisant socialinio paketo.

Pagaliau, M. Schulzai, su malonumu duosiu jums paragauti jūsų pačių vaistų. Ši padėtis įsitvirtino dešimtajame dešimtmetyje, kai valdžioje buvo socialistų vyriausybės. Mums derėjo tikėtis, jog jūs pasakysite, kad po

Lisabonos sutarties, 2010 m. bus naujas vaizdinys, nauja strategija, kuri bus ypač sutelkta į Europos socialinio modelio apsaugą ir kuri dar kartą pertvarkys mūsų prioritetus.

Socialinis modelis lūkesčių netenkina. Pats laikas iš esmės keisti padėtį, kai mažėjant deramam užimtumui, didėja darbo vietų, kuriose žmonės negali užsidirbti pragyvenimui, skaičius. Galų gale mums reikia liautis darbo vietų skaičių naudoti kaip Europos Sąjungos kriterijų ir susitelkti į darbo vietas, kuriose mokamas padorus darbo užmokestis.

Šiame socialiniame pakete nenumatyta į visas Europos sutartis įtraukti, kai būtina, socialinės pažangos išlygą. Neatsakoma ir į klausimą, ar tiems, kurie atlieka svarbų vaidmenį grindami socialines teises Europos Sąjungoje, bus suteikta daugiau priemonių ir daugiau galių Europos darbo tarybos direktyvoje. Pasiūlyme paprasčiausiai taikomas *status quo* ir išlaikoma nepakeista dabartinė linija.

Atmetame šį paketą kaip pernelyg abstraktų ir klaidingą požiūrį. Vėliau šioje diskusijos mano frakcijos nariai komentuos atskiras pasiūlymo dalis.

Derek Roland Clark, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. Pirmininke, teisėtas airių referendumas atmetė Lisabonos sutartį, todėl, žinoma, jums reikia didelės programos dėmesiui nukreipti. Dėl to atsirado šis naujas paketas. Tačiau jis iš tiesų nėra naujas. Tai perdirbti ankstesni pasiūlymai. Tačiau jis didelis. Jame yra ES teisėkūra, socialinis dialogas, bendradarbiavimas, finansavimas, partnerystė, dialogas, ryšiai... ir visa tai – tik vienas puslapis.

Norėčiau susitelkti į finansavimą. Klestinti ekonomika teiks lėšas, bet jūs turite įsivesti eurą, kai Europos centrinio banko (ECB) palūkanų normą siekiama taikyti tokioms įvairioms ekonomikoms. Kai kurie sako, kad tai vienas visiems tinkantis dydis. Iš tiesų tai vienas dydis, kuris niekam netinka.

Jungtinėje Karalystėje Anglijos bankas negali jo pritaikyti visiems mūsų regionams. Iš tikrųjų savaitgalio laikraščiuose pastebėta, kad ekonominis atotrūkis tarp JK šiaurės ir pietų dabar yra didesnis nei bet kada anksčiau.

ES yra protekcionistė. Jūs bijote globalizacijos. Nekovokite su ja, nesistenkite jos įveikti, prisijunkite prie jos. Prisijunkite prie vis didėjančios gyventojų skaičiumi pasaulio rinkos. Skatinkite verslą smarkiai mažindami biurokratiją. Sustabdykite niekada nesibaigiantį direktyvų ir reglamentų srautą, tik trukdantį verslui. Likusį pasaulį priimkite lygiomis sąlygomis ir Europos ekonomika išaugs suteikdama patį puikiausią socialinį paketą – daugiau ir geresnių darbo vietų.

Baigiant, kažkas pastebėjo, kad šį sumanymą pradėti tenka pirmininkaujančiajai Prancūzijai, bet ar ji pradės? Liepos mėn. 3 d. „EurActiv“ duomenimis, abi – Komisija ir pirmininkaujančioji Prancūzija – socialinę politiką paskelbė 2008 m. prioritetu. Tačiau jei skaitome liepos mėn. 2 d. „Deutsche Welle“, Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy aiškiai pasakė, kad socialinė politika nebus pirmajai svarbos klausimas. Pagrindinę vietą užims šie klausimai: imigracija, klimato kaita ir energetika.

Taigi kuriuo pareiškimu tikite? Manau, prancūzai darys, kaip visada daro – rūpinsis savimi. Dėl to aš juos sveikinu. Norėčiau, kad mano vyriausybė darytų tą patį.

Carl Lang (NI). - (FR) Gerb. Pirmininke, ministre, ponios ir ponai, įprasta, kad mes šiuose rūmuose postringaujame apie socialinę politiką. Deja, dabar Europos socialinis modelis – ne daugiau nei mitas, nes socialinė tikrovė mano šalyje, Prancūzijoje, ir ypač mano regione Nord-Pas-de-Calais, tokia: esama socialinis nuosmukio, nevilties, socialinio ir netikrumo dėl darbo sąlygų, masinio nedarbo ir dar tai, kas kelia didelį nerimą – mažėja gimstamumo rodiklis.

Mes vis dar mąstome remdamiesi 7-ojo dešimtmečio socialiniu modeliu, t. y. visiško užimtumo ir gausios darbo jėgos modeliu. Tačiau per pastaruosius trisdešimt metų būta masinio nedarbo ir labai smarkiai sumažėjo gimstamumo rodiklis. Todėl nuo gimstamumo bumų mes perėjome prie senukų bumų ir pasinėrėme į pensijų finansavimo krizę.

Mes privalome liautis manę, kad Europos socialinį modelį turime ginti bet kuria kaina, o turėtume pasirengti jį pertvarkyti. Mūsų ekonomikos ir istoriniai tyrimai rodo, kad tai padaryti turėtume dvejopai: pirma, mums reikia šeimos politikos, skatinančios gimstamumą, kitaip ateinančiais dešimtmečiais nepajėgsime finansuoti savo pensijų sistemų, ir antra, mums reikia politikos, kuri vėl suaktyvintų bendrą rinką ir grąžintų žmones į darbą.

Siekdami suaktyvinti ES bendrą rinką, privalome ją iš naujo pramoninti ir, deja, jei ir toliau užsispyrę beveik fanatiškai tikėsime laisvąja prekyba ir nevaldomu liberalizmu, nesugebėsime padaryti to, ką privalome, kad mūsų įmonės būtų konkurencingos mūsų pačių vidaus rinkoje.

Dėl to mūsų būsimos pastangos ir mūsų tikslas gerinti socialines sąlygas privalo būti grindžiamas šia mintimi apie šalių ir Bendrijos lengvatas bei šalies ir Bendrijos apsaugą.

Thomas Mann (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, Lisabonos augimo ir užimtumo strategija padėjo sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų; šia sėkmė abejoja tie, kuriems sunku susitaikyti su šią besikeičiančia, užsakomųjų paslaugų, racionalizavimo ir bendrovių susiliejo Europą. Nė vienas, kuris nuolat jaučiasi asemniškai nereikalingas, negali įsivaizduoti Europos ekonomikos eksporto bumo. Kaip viena iš atsakomųjų priemonių šiam netikrumo jausmui įveikti, mums būtina nauja nuosekli socialinė strategija. Tačiau pateiktas paketas toks išsamus, kad vargu ar jį galima įgyvendinti iki 2009 m. Dėl to mažėja pasitikėjimas iš esmės girtinu požiūriu.

Komisijos narys, V. Špidla, mūsų tikslas negali būti veikla dėl veiklos. Visa tai susiję su tvarumu. Mūsų tikslas negali būti ir grynai rinkimų kampanija, kurioje ką tik atsiskleidė M. Schulz, bet matau, kad jis ką tik išėjo iš salės. Mes iš dalies esame atsakingi už tai, kad užtikrintume, jog žmonės nenustumiami į šalį ir jie nepasitraukia į lygiagrečiai egzistuojančias visuomenes ar įsivaizduojamą pasaulį. Šios pastangos prasideda mokyklose, kuriose reikia labai smarkiai mažinti didelį, nerimą keliantį iškrentančiųjų iš mokyklos skaičių siekiant užkirsti kelią toliau didėti prarajai tarp turinčiųjų kvalifikaciją ir jos neturinčiųjų. Dėl to mums reikia motyvacinių pamokų. Gebėjimus ir įgūdžius privalo puoselėti nuo pat ankstyvo amžiaus; bet kuriuo atveju tai naudinga investicija. Tik tuomet mūsų mokymosi visą gyvenimą strategija Europai teks pridėtinę vertę ir plačiai kuriamą gerovę, kurių, pasirodo, pageidauja M. Schulz. Taip ir mūsų švietimo programos – *Socrates*, *Leonardo* ir *Erasmus* – privalo skubiai derinti prie dirbančios visuomenės. Todėl privalome gebėti dirbti kartu su MVĮ. Mažosios ir vidutinės įmonės teikia daugiausia darbo vietų ir jos turi mokymo vietų, kurias gali pasiūlyti. Tačiau jos taip pat turi daug dirbti, kad užtikrintų, jog nepaliauja investuoti į nuolatinį švietimą ir mokymą, antraip mūsų naujovės išseks.

Vienos išteklių grupės, t. y. vyresnio amžiaus darbuotojų, ir toliau nusikalstamai nepaisoma. Pats laikas sudaryti galimybes mūsų ekonomikai pasinaudoti jų sukaupta patirtimi, kūrybingumu ir gebėjimu greitai atgauti dvasines ir fizines jėgas. Jie vis dar pradingsta demografinės užimtumo grupės apačioje.

Taip pat būtina stiprinti mūsų visuomenės sanglaudą. Pvz., Europos darbo tarybų direktyvoje mums reikia tvirto darbavių ir darbuotojų kompromiso. Užimtumo ir socialinių reikalų komitete darysime viską, ką galime, kad padėtume šį tikslą pasiekti. Mums taip pat reikalinga tarpregioninė pusiausvyra ir todėl mes numatėme Europos socialinį fondą, Regioninį fondą ir Globalizacijos fondą. Tačiau yra vienas klausimas, kurį laikome labai svarbiu, t. y. nediskriminavimas. Mes PPE frakcijoje atmetame horizontalią direktyvą. Ji padidintų jau vyraujančią teisinį netikrumą ir toliau mažintų šalies kūrybinės veiklos apimtį. Jei siekiame visos socialinės darbotvarkės sėkmės, pirminė atsakomybė turi likti valstybės narės rankose. Veiksmingiau koordinuoti ir bendrauti šalies, regiono ir vietos lygmeniu ir pats laikas pradėti taikyti geriausią patirtį užuot ją tik stebėjus ir analizavus. Tuomet tai būtų gera proga pasiekti mūsų norimų ir mums reikalingų socialinių ir ekonominių pokyčių ir atgaivinti Europos socialinį modelį.

PIRMINKAVO Manuel António DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Harlem Désir (PSE). - (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos narys, Tarybos pirmininke, ponios ir ponai, ši nauja darbotvarkė pasirodo jau per vėlai ir yra menkas atsakas į pavojaingą padėtį, nelygybę ir šiuo metu darbo jėgą bei daugelį mūsų bendrapiliečių Europoje varginačius nuosmukio poveikius.

Turint 70 mln. skurstančiųjų, net kai nedarbo lygis mažėja, esant pavojaingoms gyvenimo ir darbo sąlygoms ir didėjant netipinėms užimtumo formoms, mums tikrai reikia tvirto socialinio pamato – mus saugančios Europos. Tai vienas iš Europos Sąjungai pirmininkaujančios Prancūzijos dėmesio centrų. Ir kaip jūs, ministre, sakėte, 2008 m. turėjo būti grįžimo prie Europos socialinio modelio metai, kai socialinei Europai vėl turėjo būti suteikta energijos. Deja, Jūsų vyriausybė savo socialinio aspekto nepadarė vienu iš keturių savo pirmininkavimo prioritetų. Baigiantis Europos Komisijos kadencijai, turime pasiūlymus ir reikia pasakyti, kad kai kuriuose iš jų pagaliau atsispindi tai, ko reikalavo Europos Parlamentas ir ypač mūsų frakcija: tikra direktyva dėl kovos su diskriminacija visose, ne tik neįgalumo, srityse; galų gale imtasi stiprinti ir persvarstyti Europos darbo tarybos direktyvą, ir priemonės, užtikrinančios, kad valstybėse narėse deramai laikomasi mūsų turimų vienodo užmokesčio vyrams ir moterims principų ir įstatymų.

Bet tik pažvelkite į šios naujos socialinės darbotvarkės trūkumus ir spragas! Paminėsiu du iš jų. Vienas – tai atsakas į pastaruosius Europos Teisingumo Teismo sprendimus Laval, Rüfferto ir Vikingo bylose, kurie silpnina mūsų pasipriešinimą socialinei panaudai Europos Sąjungoje. Manome, kad Komisijos komunikate esančio patikinimo, kad Komisija suteiks teisinį aiškumą ir šios direktyvos aiškinamąsias gaires, nepakanka. Privalu tinkamai atkreipti dėmesį į tai (mes surengėme Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto organizuotus parlamentinius klausymus), kad direktyva iš esmės yra ydinga ir kad persvarsčius direktyvą dėl darbuotojų komandiravimo, Europos Sąjungos teisė turi išaiškinti, kad Sąjungos ekonominės laisvės ir laisvė įsisteigti negali prieštarauti pagrindinėms darbuotojų teisėms, kolektyvinių derybų teisėms, teisėms į užmokestį, ir, jei prireiktų, teisei streikuoti ginant savo interesus.

Taigi norime, kad į darbotvarkę būtų įtrauktas šios direktyvos persvarstymas ir pageidaujame socialinės apsaugos išlygos, užtikrinančios, kad ateityje jokios direktyvos, jokia ES politika, jokios sutarties principas negali būti taikomas pažeidžiant darbuotojų teises, kad kai vienos šalies darbuotojų teisių standartai yra aukštesni už kitos, tų standartų niekada negalima būtų mažinti pasitelkiant kilmės šalies principą, kaip matėme darant su pirma paslaugų direktyvų versija – F. Bolkesteino direktyva.

Antra, X. Bertrand teigia, kad siekiant mūsų socialinio modelio gerovės derėtų skatinti bendro intereso socialines paslaugas, bendrųjų interesų procesus. Tačiau neturime pasiūlymo dėl direktyvos dėl bendro *ekonominio* intereso paslaugų. Negalime deramai apsaugoti bendro intereso socialinių paslaugų ir įgyvendinti Lisabono sutarties 14 straipsnio, kuris suteikia teisinį pagrindą pavesti it finansuoti tokias paslaugas, jei Taryba nepateiks Komisijai prašymo ir jei Komisija nepanaudos savo iniciatyvos teisės, kad galiausiai galėtume kalbėti apie teisinį pagrindą, kuris apsaugos viešųjų paslaugų procesus, užtikrins vietos valdžios institucijų savarankiškumą joms teikiant vietos paslaugas ir suteiks mums užtikrintumą, kad būsimos Teisingumo Teismo nutartys nebekels grėsmės šiam pagrindiniam Europos socialinio modelio ypatumui, kad žmonės manytų, ne taip, kaip pasakė M. Schulz, kad Europa veikia prieš jų socialinį modelį, bet atvirkščiai, kad Komisija ir kitos Europos institucijos dirba siekdamos jį apsaugoti.

Bernard Lehideux (ALDE). - (FR) Gerb. Pirmininke, galbūt Komisija pristatydama šio „paketo“ tekstus, kurie yra labai skirtingi savo pobūdžiu ir kokybe, sklandžiai užbaigė viešųjų ryšių užduotį, bet galiausiai ji pasinaudojo savo iniciatyvos teise didelės svarbos klausimais. Ji juda teisinga kryptimi ir mums derėtų jai pritarti.

Taigi mūsų eilė veikti, o galbūt pirmiausia Tarybai. Visi žino, kad Parlamentas bus labai griežtas ir sieks pateikti novatoriškus tekstus, atsispindinčius europiečių poreikius. Ar tas pats pasakytina ir apie Komisiją? Kaip žinome, tai abejotina. Viliuosi, kad jie, ministrai, jus paklausys.

Pompastiška kalba, kuri sukuria tik dviprasmišką ir neįpareigojantį tekstą, smarkiai kenkia mūsų atliekamo darbo patikimumui. Iš daugelio pavyzdžių paimkime tris.

Ilgai buvau vienas iš tų, kuris reikalavo visas diskriminacijos formas apimančios direktyvos. Jos pagrindu galėtų būti 2008 m. gegužės mėn. E. Lynne pranešimas, kuris yra kur kas ambicingesnis nei Komisijos pasiūlymas.

Antras pavyzdys – tai darbo tarybos. Mes pasirūpinsime, kad užtikrintume, jog tekste aiškinamos jų tarptautinės galios ir pareigos. Socialinių partnerių konsultavimas yra ypač svarbus restruktūrizuojant koncernus, veikiančius daugiau nei vienoje ES šalyje. Užtikrinsime, kad prieš bet kurį restruktūrizavimą darbo jėga būtų konsultuojama ir kad darbo tarybos galėtų pateikti savo nuomones dažnai labai techniniais klausimais.

Trečias pavyzdys – tai bendro intereso socialinės paslaugos. Čia iššvaistėme daug laiko. Šios srities teisės aktai painūs. Esama labai didelio teisinio netikrumo, kenkiančio mūsų visuomenių sanglaudai būtinų paslaugų kokybei. Ir mes vėl pasirengę iššvaistyti dar vienus metus. Tai neatsakinga.

Man tai rodo, kad Komisijos darbas, kuris atrodo apima įvairias veiklos sritis, nepakankamai geras, nes ji sąmoningai nepaiso tam tikrų esminių klausimų.

Baigsiu primygtinai prašydamas, kad socialinis paketas būtų tik vienas žingsnis einant tuo keliu. Esu įsitikinęs, kad atvirojo koordinavimo metodas kai kuriose srityse, kiek jis gali, pasiekė labai daug. Turime nuspręsti siekti glaudesnio bendradarbiavimo, o kur galima, didesnio derėjimo.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (PL) Gerb. Pirmininke, Tarybos atstovas ragino siekti labiau su visuomenės gyvenimu susijusios Europos. Aš atsakyčiau ministrui raginimu siekti daugiau išminties. Tai būtų geriau. Be abejo, Europos Sąjunga gali daug pasiūlyti, tačiau reikia pabrėžti, kad socialinė politika – tai sritis, kurioje

valstybės narės turi visišką sprendimo galią. Trumpai tariant, mums reikia mažiau retorikos ir daugiau konkrečios veiklos.

Europos Sąjunga siūlo 19 įdomių iniciatyvų, iš kurių tik trys – teisės aktų pasiūlymai. Bet tikriausiai pats svarbiausias pasiūlymas dėl tarpvalstybinės sveikatos priežiūros šiandien nebus svarstomas. Apgailėtina ir gaila, kad diskusiją teks atidėti ir laukti, kol mūsų posėdyje pasirodys Prancūzijos sveikatos ministras. Baigiant reikėtų pabrėžti, kad ES valstybės narės socialinei politikai skiria 27 proc. savo BVP, palyginti su JAV skiriamų 15 proc. Klausimas, ar pinigai išleidžiami protingai.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). - (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ministre, ponios ir ponai, atrodo, kad tam, kad Komisija pabustų iš neveiklumo, prireikė Airijos neigiamo balsavimo – bendros Europos priešininkų pergalės. Komisija ilgai laikėsi atsiribojusi nuo Europos Sąjungos piliečių interesų įgyvendindama savo neoliberalią politiką. Reikalavimas dėl socialiai atsakingesnės Europos seniai buvo įtrauktas į darbotvarkę.

Ypač nesmagu matyti, kaip praėjusių metų aplaidumas galiausiai susikaupė svarstymui šios kadencijos pabaigoje. Man taip pat atrodo baisiai įžūlu, kad viskas mums pristatoma įmantrių naujos socialinės darbotvarkės pavadinimu. Liepos mėn. svarstomi klausimai turėjo būti išspręsti labai seniai. Kai nagrinėjame jų turinį, atrodo, tarsi Komisija dar taip ir neišmoko savo pamokų. Išskyrus dvi išimtis, šios dienos pasiūlymuose nieko nesakoma apie solidarumą, lygias galimybes, socialinę pusiausvyrą ar visuomenės dalyvavimą. Priešingai, šie pasiūlymai daugiausia yra kitas, iš esmės neoliberalaus požiūrio produktas.

Komisija skatina didesnę darbo judumą. Kartu ji siekia teismo sprendimų, kurie sumažintų komandiruočių darbuotojų apsaugą. Tik po to ji sako, kad problemą išspręsime forume. Tačiau darbuotojams reikia apsaugos, o ne forumo. Ar tikrai manote, kad kiekvieną dieną darbo užmokesčio netenkantiems žmonėms padės tai, jei liepsite jiems palaukti, kol jų problemas apsvarstysite kažkokiam forume? Be to, Komisijos nary, devyneriais metais pavėlavusi iš dalies pakeista Darbo tarybų direktyva jūsų pažadų neįvykdo. Parlamentas turės šį projektą labai tobulinti. Pvz., visiškai nėra nuostatų dėl poveikio priemonių mechanizmų.

Vis dėl to pereikime prie solidarumo klausimo. Sveikatos direktyvoje nepaisoma kritikos ir atveriamos durys daugiau rinkos principais grindžiamoms sveikatos paslaugoms ir taip menkinamas valstybių narių socialinės gerovės sistemų solidarumo principas. Užtuot skatinusi solidarumą, ji kelia jam pavojų. Penkios sudėtinės šio paketo dalys iš tiesų atspindi žmonių troškimą turėti pažangią Europos socialinę politiką. Dėl to norėčiau atkreipti dėmesį į naują kovos su diskriminacija ne darbo vietoje direktyvą. Tačiau pirmą kartą ši priemonė buvo paskelbta 2004 m. ir vienintelė priežastis, kodėl Komisija pagaliau ją pateikė, buvo Parlamento spaudimas. Akivaizdu, kad Parlamento dauguma šiai direktyvai taip pat pritars. Tačiau daugelį jos vietų taip pat reikia tobulinti, ypač dėl žmonių su negalia teisių.

Apskritai pavadinimas „socialinis paketas“ – tai tiesiog klaidinimas. Mano nuomone, Komisijos dokumente dėl socialinės politikos pasakojama liūdna pasaka.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – Gerb. Pirmininke, Tarybos pirmininke, pastaraisiais metais dėl jūsų politikos – rinkos fundamentalizmo – pavojingai išaugo nelygybė ir sugriauta socialinės gerovės valstybė.

Paketas, kurį pristatė tokiais gražiais žodžiais, tėra tik tuščia tunika. Iš 19 pasiūlymų tik 3 yra teisinio pobūdžio ir viename iš jų – pasiūlyme dėl tarpvalstybinių sveikatos paslaugų – vogčiomis pristatoma F. Bolkesteino direktyvą, nes joje užimama neoliberali pozicija.

Nors jus ir gražiais žodžiais pristatė šią tuščią tuniką, N. Sarkozy vyriausybė atlieka pagrindinį vaidmenį Taryboje priimdama apgailėtiną direktyvą dėl darbo valandų. Tai didelė socialinė regresija.

Užuot mėginę sukurti gerą išpūdį gražiais žodžiais ir stebėję Europos rinkimus, kurie atrodo neparankiai, nes airiai balsavo „prieš“, geriau pasiūlytumėte konkrečias priemones ir skirtumėte Bendrijos biudžeto pajamas.

Žodis ir M. Schulzui, jei jis manęs klauso. Tai tiesa, kad dešiniojo sparno vyriausybės daug prisidėjo prie Europos socialinio modelio griovimo. Keliose šalyse, M. Schulzai, kaip ir jūsų šalyje, Vokietijoje, ar Nyderlanduose ir Austrijoje, prie jų prisidėjo socialdemokratai Europos socialiniam modeliui sugriauti.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Gerb. Pirmininke, savo kalbos laiką norėčiau skirti sveikatos politikos darbotvarkės klausimui. Dabartinė direktyva dėl pacientų teisių teikiant tarpvalstybinės sveikatos priežiūros paslaugas buvo smarkiai patobulinta, palyginti su pirminiu pasiūlymu. Tačiau gaila, kad nebuvo jokių pakeitimų dėl pagrindinių vidaus rinkai priskiriamų sričių. Dėmesys rinkai visuomet pranoksta dėmesį žmonėms.

Nereikia nė sakyti, kad visi rimtai susirgę norime, kad mums kiek galima greičiau suteiktų geriausią gydymą. Deja, ši direktyva niekaip neužtikrina, kad taip ir bus. Ji užtikrina, kad patį geriausią gydymą gaus turtingiausi pacientai iš turtingiausių ES šalių. Tai reiškia, jog esama didelio pavojaus, kad pacientai bus skirstomi į A ir B grupes. Didžiausius išteklius turintys pacientai turės galimybę geriausio gydymo ieškoti kitose šalyse, kai neturintys lėšų ar galios šios galimybės neturės.

Direktyva užtikrina teisę į gydymą kitoje šalyje už tą pačią gydymo kainą paciento gimtojoje šalyje. Tai taip pat kelia pavojų atsirasti A ir B šalims. Be abejo, to paties gydymo kaina įvairiose šalyse skirsis. Dabartinė direktyva leidžia rinkoms sąlygoms nulemti rezultatus, tačiau tai labai rizikingas požiūris. Kairinka reaguoja, nelaimėliai visuomet bus negalintys įveikti vyraujančių rinkos sąlygų.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Gerb. Pirmininke, mano nuomone, Europos atsakas į nuolatines kainų kilimų bangas ir vis didėjantį skurdą labai pavėluotas, ir tikrai džiugina tai, kad naujas ES socialinio paketo projektas – pirmas žingsnis teisinga kryptimi. Pvz., sveikintinas ketinimas palengvinti galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis kitose Europos šalyse. Praktiškai šiandien poilsiautojai yra pernelyg dažnai begėdiškai išnaudojami, kai jiems pateikiamos gydytojų sąskaitos, už kurias sugrįžus namo kompensuojama tik iš dalies, jei iš viso kompensuojama. Priešingai, kiekviena valstybė narė viena kitai skolinga milijonus eurų, vadinasi tokiais atvejais vien tik ketinimų deklaracijos nepakanka.

Taip pat nepakanka mušti būgnais dėl geriau derinamo šeimos gyvenimo ir darbo. Siekiant sudaryti sąlygas kuo didesniai žmonių skaičiui turėti vaikų, būtina imtis veiksmų prieš darbo užmokesčio dempingą ir socialinę panaudą – užduotis, kurios, deja, dažniausiai buvo nepaisoma. Parodija tai, kad ES dekretus dėl viešųjų sutarčių privalomo skelbimo viešajame konkurse ir išlygą, pagal kurią reikalaujama, kad laimėję paraiškos teikėjai mokėtų nors įstatymu numatytą minimalų darbo užmokestį, Europos Teisingumo Teismas panaikina remdamasis tuo, kad ji nesiderina su vidaus rinkos paslaugų direktyva ir direktyva dėl darbuotojų komandiravimo. Tuo ES parodė savo tikrąjį, kaip grynai ekonominės bendruomenės, veidą, kuri skatikais ir tuščiais žodžiais apgaudinėja socialiai neturtingus.

Tušti populiarūs posakiai daugiau nebegali nuraminti ES piliečių ir negali apsaugoti nuo mažėjančio gimstamumo bei didėjančio skurdo poveikio. Galite sakyti, kas jums patinka popieriuje, tačiau žmonės neabejotinai pavargę nuo tuščių pažadų.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, pirma norėčiau padėkoti Martinui Schulzui už tai, kad visiems priminė, jog didžiausią šio Parlamento dalį sudaro centro dešinieji, kad daugiausia Komisijos narių yra centro dešinieji ir tikrai ES valstybių narių didžiausią dalį vyriausybių sudaro centro dešinieji. Norėčiau jam priminti, kad taip yra ne be priežasties – taip nusprendė žmonės. Žmonės taip nusprendė, nes pamatė didėjančią prarają tarp kairiųjų retorikos ir tikrovės ir jie ją atsisakė. Aš taip pat jam, kaip geram demokratui, priminčiau, kad žmonės neabejotinai visuomet teisūs.

Grįžtant prie socialinio paketo apskritai, mes pritariame Komisijos nario turiningoms pastaboms ir jo iniciatyvai dėl persvarstytos socialinės darbotvarkės, ypač temai, kuri mums visiems primena, jog ES – tai žmonės, ir reikia suteikti žmonėms daugiau ir geresnių galimybių, juos parengti ir suteikti jiems galių kaitos iššūkiams įveikti.

Norėčiau labai glaustai pakomentuoti tik tris mano kolegos Josepha Dauilo puikaus pranešimo klausimus. Pirmasis (čia labai svarbus valstybių narių vaidmuo) yra subsidiarumo klausimas. Valstybių narių požiūriai įvairūs, tačiau visas jas turėtų padrąsinti jo bendrais bruožais nusakytos temos ir kryptis.

Antrasis klausimas susijęs su darbo vietų svarba. Harlem Désir labai gerai kalbėjo apie darbuotojų teises. Mes pripažįstame darbuotojų teisių svarbą, bet mano politinė frakcija pabrėžtų ir nedarbuojančių, t. y. tų žmonių, kurie šiuo metu neturi darbo, kurie dėl kažkokių priežasčių išstumti iš darbo rinkos ir kurie nori turėti darbą, teises. Jos labai svarbios ypač šiais sunkiais pasaulio kreditų krizės laikais, kai veikiausiai nedarbas didės tol, kol padėtis pagerės. Todėl turime užtikrinti, jog viskas, ką darome, padeda kurti darbo vietas ir padeda didesniai žmonių skaičiui jas gauti.

Trečiasis klausimas, kurį jis taip pat mini, susijęs su mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis (MVI). Atkreipiau dėmesį, kad vakarykščiame „Financial Times“ numeryje kalbama apie JK susitarimą dėl laikinų darbuotojų, ir MVI pasakė, jog jų dėl to net nekonsultavo. Norėčiau kalbėti ne apie JK, bet apie tikrą problemą (ir tai sakau Komisijos nariui), apie tai, jog MVI reikia iš tiesų įtraukti į konsultavimo procesą, nes MVI – tai ne tik didžiausias darbdavių skaičius, bet jose dirba ir daugiausia darbuotojų. Iš referendumų, pvz., referendumo dėl Lisabonos sutarties, matome, kad jei mėginsite ką nors primesti iš viršaus, tai nesuveiks; jūs turite bendrauti su žmonėmis, o daugiau žmonių dirba MVI.

Pagaliau kalbant apie Europos darbo tarybas, apie kurias kalbėjo ir Komisijos narys, ir Tarybos pirmininkas, ir kurių klausimų esu pranešėjas, mano politinė frakcija neabejotinai pripažins, kad socialiniai partneriai pasiekė sveikintiną susitarimą. Man susitarimas nelabai patinka, bet labai džiaugiuosi, kad jis yra, ir manau, kad mes, Parlamente, turėtume mėginti juo remtis, kaip mėginsime remtis ir susitarimais dėl darbo laiko ir laikinų darbuotojų; norime sparčiai judėti į priekį, nes užuot sakę gražias politines kalbas tikėdamiesi kitų rinkimų, siekiame tikros socialinės pažangos.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (HU) Dėkoju, gerb. Pirmininke. Parengiamasis Komisijos pranešimas dėl socialinio paketo suteikė vilties sociademokratų partijoms ir piliečiams, kurie jaučiasi esą įpareigoti spręsti socialines problemas. Susikaupusios skolos ir daugybė ką tik užduotų klausimų suteikė mums tikrai stulbinančios informacijos apie tai, kad nepaisant mūsų pastangų, iš tiesų mes labai mažai pasiekėme ir kiek daug yra neišspręstų problemų. Tai, kad ekonomikos augimas pastaraisiais penkiolika metų ne tik nepanaikino atotrūkio tarp turtingųjų ir vargšų, bet iš tiesų jį padidino, tiesa. Tačiau skurdo varžybos įgijo naują aspektą. Kiekvienoje šalyje yra vargšų ir atskirose valstybėse narėse skurdo kiekis ir jo kokybė skiriasi, bet žinome, kad jis žeidžia vienodai. Kad ir kiek daug iš 18 ar panašiai socialinėse gairėse nurodytų dokumentų yra parengta, Europos piliečių tapatinimasi su Sąjungą galima sustiprinti tik tuo, kas konkrečiu, akivaizdu ir kas vietoj skurdo keliamos abipusės įtampos teikia galimybę siekti bendros pažangos.

Džiaugiuosi, kad po daugybės Tarybos ir Europos Parlamento prašymų Komisija parengė romų padėties ir su jais susijusios patirties vertinimą. Tačiau gaila, kad jame bendrais bruožais neišdėstytas ilgalaikės politikos romų atžvilgiu pagrindas. Kitas klausimas, ar šio dokumento nepakanka konkretiems veiksams skatinti, ar jis nuslepia tikslų vertinimą, ar valstybės narė nesiima veiksmų ir nukrypsta nuo pageidaujamos praktikos. Manu, trūksta tinkamos rezoliucijos.

Mus tenkina ir kovos su diskriminacija direktyva. Parlamentas ir Komisija pasidalijo diskriminacijos draudimo reguliavimo klausimu, kuris yra išsamioje direktyvoje; o socialliberalų požiūriu, mums galiausiai nepavyko klasifikuoti diskriminuojamų grupių. Galime tikėtis, kad direktyva leis visapusiškai apsaugoti žmones ir grupes, kuriems įvairiai grasinama. Tai ypač reikalinga, nes kurstantys neapykantą, rasistai ir norintys duoti tik tiems, kurie to verti, gali rasti rėmėjų ir tarp priešiška nusiteikusių vargšų. Rinkėjai visuomet teisūs, bet juos gali suklaidinti populizmas. Dėkoju.

Gérard Deprez (ALDE). - (FR) Gerb. Pirmininke, Tarybos Pirmininke, ponios ir ponai, kaip Pilietinių laisvių komiteto pirmininkas ir narys, apsiribosiu pasiūlymu dėl kovos su diskriminacija direktyvos.

Pirmiausia sveikiname jus, Komisijos nary, ta proga, kad pagaliau Komisija priėmė pasiūlymą dėl direktyvos, kuria siekiama kovoti su diskriminacija dėl religijos, tikėjimo, negalios, amžiaus ir lytinės pakraipos. Neseniai bijojome, kaip žinote, nerimavome ir išreiškėme savo nerimą, kad jūs galite apsiriboti minidirektyva, kurioje būtų sprendžiamas tik diskriminacijos dėl amžiaus ir negalios klausimas.

Nenustebsite sužinojęs, jog nesėkme laikau tai, kad tokiu svarbiu klausimu kaip šis, Europos Parlamentas yra tik „konsultuojamas“, tačiau man ypač didelį įspūdį padarė tai, kad pirmininkaujančioji šalis paklūsta bet kokiems pasiūlymams ir patarimams, kuriuos gali pateikti Europos Parlamentas. Taigi, Komisijos nary, eime tiesiai prie darbo: aš pats matau tris teksto aspektus, kuriuos mėginsime tobulinti.

Pirma, mums reikia būti tikslesniems daugelio sąvokų ar jų atribojimo atžvilgiu. Galvoje turiu „objektyviai pateisinto“ skirtingo požiūrio taikymo sritį. Akivaizdu, jog tam neprieštarauju, bet nevalia leisti, kad šis objektyviai pateisinto skirtingo požiūrio taikymas tiesiogiai ar netiesiogiai virstų diskriminacija. Taip labai greitai gali atsitikti.

Antra, nevalia keisti direktyvos turinio pernelyg skubotai įtraukiant tokias sąvokas, kaip visuomenės sauga ar viešoji tvarka, kaip, manau, dabar vyksta vienoje didelėje Europos Sąjungos pietuose esančioje šalyje, kuri telieka neįvardyta.

Trečia, turime labiau stengtis dėl poveikio priemonių klausimo. Komisijos nary, kai 14 straipsnyje rašoma, kad taisyklės dėl poveikio priemonių, taikomos pažeidus pagal šią direktyvą priimtas šalies nuostatas, nustato valstybės narės, taip toli nenuesisime.

Trumpai kalbant, tikiuosi, kad ši direktyva, daugybės lūkesčių saugykla, iš tikrųjų nevirs didele sumažinta direktyva, kurioje daug principų, bet labai trūksta esmės.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Gerb. Pirmininke, ekonomikos augimas turėtų pagerinti mūsų visuomenių materialią padėtį. Tačiau į pirmą vietą iškeldami patogumą ir saugumą, galime pamiršti, kad ekonomikos socialinis modelis praktiškai reiškia didesnę biurokratiją. Jei pamiršime, kad tvirčiausias socialinės

politikos pamatas – ekonomikos augimas, galime pasimesti gražiai skambančiuose šūkiuose, kurie nesusiję su tikrove, taip pat kaip ir nediskriminavimo nuostatos, galime pažeisti subsidiarumo ir sveiko proto principus.

Kaip nutraukti šį užburtą ratą? Naujoji socialinė darbotvarkė – tai tik dalis atsakymo į šį iššūkį. Joje pernelyg daug kalbama apie teises ir privilegijas ir pernelyg mažai apie tai, kad be gerai organizuotų pastangų ir atsakomybės už kiekvieno tarpsnio ekonominį poveikį jų užtikrinti neįmanoma. Iš kiekvieno pagal pajamas, kiekvienam pagal poreikius. Tai utopija, kuri neišvengiamai baigsis tinkamos kokybės prekių ir paslaugų stygiumi.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). - Gerb. Pirmininke, pratęsdama savo kolegas, norėčiau kalbėti apie kovą su diskriminacija. Pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijai už jos drąsą direktyvos projekte dėl vienodo požiūrio ne darbo vietoje pasiūlyti horizontalų požiūrį. Turime atsižvelgti į tai, kad kai kurios valstybės narės ir toliau priešinasi šio būtino dokumento priėmimui.

Vis dėlto Europos Parlamentas dar gali daug ką pagerinti. Nesuprantu, kodėl yra privačių asmenų atsisakymo nuostata dėl prekių tiekimo ir paslaugų teikimo. Į esamą Rasių direktyvą tokia atsisakymo nuostata neįtraukta. Deja, šiame projekte deramai neatsižvelgiama į daugialypę diskriminaciją, todėl viliuosi, kad dėl šios direktyvos visi dirbsime toliau.

Jacky Hénin (GUE/NGL). - (FR) Gerb. Pirmininke, per 51 gyvavimo metus ES institucijos tik dabar atranda socialinį aspektą. Šis atradimas sąlyginis, nes socialiniai klausimai akivaizdžiai nėra pirmininkaujančiosios Prancūzijos prioritetai; tai kelia nerimą institucijoms, kurios glaudžiai susijusios su verslo pasauliu ir kurios ES žmonių bendrąjį interesą painioja su su privačiais pinigų rinkų interesais. Šį atradimą neišvengiamai paskatino airių, olandų ir prancūzų nepalankus balsavimas ir daugelis socialinių judėjimų, palaikančių reikalavimus dėl darbo užmokesčio Europos Sąjungoje.

Taip, Komisija ir šių rūmų dauguma jaučia pareigą pripažinti, kad Europos Sąjungoje gyvena ne tik suinteresuotosios šalys ir vartotojai, bet taip pat darbo jėga, kurios darbas ir kuria Europos gerovę.

Todėl ir Komisija jaučia pareigą iškasti ir nuvalyti dulkes nuo Europos darbo tarybų direktyvos. Tai buvo derama iniciatyva, bet jos turinys skurdus. Europos darbo tarybas privalu paversti tikru socialinės demokratijos forumu, suteikiančiu darbuotojams veiksmų galią, kurios jiems reikia siekiant daryti įtaką jų darbdavių strateginiams sprendimams.

Taip, Europai skubiai reikia tikros socialinės demokratijos, siekiant užkirsti kelią netikusiems veiksams, pvz., darbo laiko iki beveik 70 val. per savaitę didinimui.

Todėl darbuotojų labai veikime greičiau, kur kas greičiau.

Nils Lundgren (IND/DEM). - (SV) Gerb. Pirmininke, šiame posėdyje diskutuosime dėl atnaujintos socialinės darbotvarkės, Tūkstantmečio tikslų ir dar dėl daugelio kitų klausimų. Po poros valandų balsuosime dėl kultūros programų, ekologiškų produktų žymėjimo ir reikalavimų suderinti apmokestinimą – klausimų, į kuriuos ES visai nederėtų veltis.

Ši politinės galios sutelktis reiškia, kad atstumas tarp valdančiųjų ir valdomųjų didėja. Piliečiai piktinasi. Valdžios aparatas priverstas imtis vis griežtesnių priemonių ir užgauliai nepaisyti žmonių valios. Kur kas geriau būtų parengti pranešimą apie tai, ką reiškia subsidiarumo sąvoka ir dėl to surengti išsamią diskusiją. Tai padaryti derėtų prieš mūsų mėginimą centralizuotai reguliuoti socialinių partnerių elgesį 27 skirtingose šalyse.

Mano šalyje labai pykstama dėl to, kad ES ir jos teisėjai gali atimti laisvę prižiūrėti darbo rinkos sistemos kūrimą išskyrus tą, kuri išaugo per praėjusius 70 didelės šalies vienybės metų.

Jana Bobošíková (NI). - (CS) Ponios ir ponai, pasiūlyta direktyva dėl vienodo požiūrio principo įgyvendinimo, draudžianti bet kokią diskriminaciją ne darbo vietoje – nereikalingas reglamentas, kurio iš viso nederėtų svarstyti. Norėčiau nurodyti, kad diskriminacija jau draudžiama trimis ES direktyvomis, JT pagrindinių teisių ir laisvių chartija, ES pagrindinių teisių chartija ir JT žmonių su negalia teisių konvencija. Amsterdamo sutartis ir Lisabonos strategija taip pat reguliuoja vienodą požiūrį.

Taip pat norėčiau nurodyti, kad pagal direktyvą reikalaujama dviejų labai pavojingų dalykų. Joje reikalaujama pozityviosios diskriminacijos ir įrodinėjimo naštos perkėlimas nuo kaltintojo ginamajam principo. Tai prieštarauja Europos teisinėms tradicijoms ir gali paskatinti neteisę ir naujus teisės pažeidimus.

Ponios ir ponai, esu tikra, kad Europos Sąjunga vis dar yra demokratinė ir civilizuota erdvė, kur tikrai gabūs žmonės pripažįstami, erdvė, kurioje padedame silpniesiems. Tačiau žmogiški gebėjimai – įgimti ar išugdyti švietimu – kiekvieno žmogaus atveju yra individualūs ir skirtingi ir logiška, kad nevienodi. Jei mėginsime tokio pobūdžio nelygybę panaikinti reguliuodami, vadinasi, arogantiškai nepaisome kultūrų įvairovės ir kišamės į natūralų visuomenės vystymąsi, o blogiausia, kad lygybę laikome viršesnę už pasirinkimo laisvę. Todėl direktyva dėl vienodo požiūrio visai neturėtų atsirasti.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, Tarybos pirmininke, ponios ir ponai, šis socialinis paketas bus našus ir paveikus, jei pritarsime pagrindinių iniciatyvų turiniui. Akivaizdu, kad nedarbas – tai didžiausia socialinė nelaimė, su kuria privalome kovoti. Jis labiausiai destabilizuoja visuomenę ir yra kitų, mažesnių blogybių šaknis. Todėl geriausia socialinė politika yra ta, kuri padeda kurti darbo vietas.

Todėl nedelsdami turime pakeisti nuomonę dėl klaidingos solidarumo ir konkurencingumo dilemos, nes šie du dalykai nesuderinami. Tačiau siekiant sukurti palankią, veiksmingą socialinę politiką ir panaikinti skurdą, mums reikalingas augimas ir stabilumas. Todėl mūsų socialinis modelis turi atitikti naują tikrovę. Globalizacija teikia ir galimybių: tie, kurie prisitaiko, tampa nugalėtojais, o neprisitaikę – nevykėliais.

Europa susidūrė ne su klasikine augimo krize, ne su tam tikro ciklo problemomis, bet su esminiais pokyčiais; ateities kartų gerovė priklauso nuo to, ar šiandien priimsime išmintingus sprendimus. Europą jau išgyvena visuomenės senėjimą ir demografinį nuosmukį; tai ne grėsmė, tai tikrovė; tikrovės neigimas – ne išeitis.

Kokius šiandien galime pateikti atsakymus į daugybę šios tendencijos padarinių? Vos kelis. Pvz., neturime priemonių ar akstino, kad išeiti į pensiją būtų galima lanksčiai, planuojant; tai leistų mūsų žmonėms dirbti ilgiau, nei vidutiniškai žmonės pasitraukia iš darbo rinkos. Labai svarbu pasiekti bendrą apsaugos nuo diskriminacijos ir atskirties lygmenį, bet dauguma Europos teisės aktų neužtikrina, kad diskriminacija bus išnaikinta; todėl kovą su šiais blogais socialiniais įpročiais reikia pradėti mokyklose.

Negebėjimas mokytis mokykloje ir dideli iškritusiųjų rodikliai yra mūsų laikų ir, matyt, ateities tragedija. Turime daug dirbti šioje srityje; čia turime telkti savo mintis, pridėtinę vertę, kurią gali suteikti ES, keisti padėtį ir padaryti tam galą.

Trumpai tariant, ponios ir ponai, mums nereikia atsisakyti savo socialinio modelio, bet jį atnaujinti suteikiant jam daugiau lankstumo, daugiau judumo ir daugiau saugumo, kad labiausiai pažeidžiami nebūtų palikti šalikelėje.

Stephen Hughes (PSE). - Gerb. Pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai už tai, kad iš viso turime socialinį paketą, nes kaip anksčiau daug kartų sakiau, dirbti J. M. Barroso Komisijoje negali būti paprasta.

Pats paketas iš tiesų atspindi J. M. Barroso Komisijoje vyraujančią įtampą tarp tų, kurie, kad ir kas bebūtų, nori laikytis neoliberalų darbotvarkės, ir tų, kurie mato, jog reikia skubiai imtis priemonių, kad Europa rūpėtų jos piliečiams.

Mūsų žmonės reikia patikinti, kad kai kalbama apie globalizacijos, demografinės kaitos, klimato kaitos ir kitų globalių iššūkių keliamų klausimų sprendimą, Europa – sprendimo, o ne problemos dalis.

Jei mums šito reikia, apgailestaudamas pasakysiu, kad šis paketas neatitinka užduoties. Šis paketas pernelyg menkas, pernelyg pavėluotas, nenoromis parengtas. Net ir geros dalys sugadintos žinant, kaip nenoromis jos buvo įtrauktos. Gera pavyzdys yra horizontali direktyva, skirta kovai su diskriminacija. Ji įtraukta į paketą, bet visi žinome, kaip smarkiai iki pat 11 val. pirmininkas J. M. Barroso priešinosi jos įtraukimui.

Kitas pavyzdys – pasiūlymas dėl Europos darbo tarybų direktyvos. Palyginti su ankstesniu Komisijos komunikatu socialiniams partneriams, šio pasiūlymo turinys ypač neįtikinamas. Manau, Komisijos neoliberalioms jėgoms ir jų sąjungininkams čia reikia pabusti ir pripažinti tikrovę, su kuria susiduriame. Daug milijonų mūsų piliečių gyvena baimėje, skurde ir atskirtyje ir dar daugiau žmonių prie šių gretų prisidėjo per J. M. Barroso pirmininkavimo metus.

Vertinu tai, kaip pavėluotą pirmininko J. M. Barroso mėginimą įtikinti kairiuosius, kad jis turi socialinę sąžinę ir kad vertas palaikymo antrajai Komisijos pirmininko kadencijai.

Nei aš, nei mano kolegos nėra apmulkinti. Kaip sakiau, šis paketas pernelyg menkas ir pernelyg pavėluotas, tiesą sakant, pernelyg vėlu užtikrinti saugų kelių vertingų dalių priėmimą prieš kitų metų rinkimus.

Pirmininkas J. M. Barroso įžeidinėja ne tik šių rūmų kairiųjų protinius gebėjimus, bet taip pat ir milijonų piliečių už šių rūmų, nusipelnusių gyventi geriau.

Ona Juknevičienė (ALDE). - Gerb. Pirmininke, pirmų Komisijos metų pranešime dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo teigiama, kad aštuoniose valstybėse narėse padedama daugiau kaip 13 000 atleistų darbuotojų. Paskirstyta 3,7 proc. turimų lėšų. Akivaizdu, kad tai labai lėta.

Komisija siūlo supaprastinti procedūras, plačiai skatinti programą, skleisti geriausią patirtį ir pratęsti pagalbos trukmę, ir šioms priemonėms aš pritariu. Fondas buvo įsteigtas siekiant parodyti solidarumą su bendrovių, neprisitaikiusių prie globalizacijos, atleistais darbuotojais. Todėl svarbiausia, kad šios lėšos pasiektų realius žmones, kuriems reikia pagalbos. Jų negalima skirti tarpininkams, instruktoriams ar brošiūrų leidėjams. Po metų sužinosime tikrus rezultatus. Svarbu ne kiek pinigų paskirstyta, bet kiek atleistų darbuotojų surado naujas darbo vietas.

Raginu Komisiją ir valstybes nares nustatyti tinkamus kriterijus ir gaires pasiektiems rezultatams įvertinti. Privalome užtikrinti veiksmingą Europos biudžeto naudojimą.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gerb. Pirmininke, džiaugiuosi matydamas, kad į naujos socialinės darbotvarkės būsimų veiksmų paketą įtrauktas direktyvos dėl Europos darbo tarybų persvarstymas.

Neseniai svarstėme problemas, kurias sukelia direktyvos, kurios tikslas – užtikrinti darbuotojų teises į informaciją konsultaciją, nuostatų tikslumo stoka. Direktyva dėl darbo ne visą dieną ir kovos su skurdu tarp darbuotojų dirbančių visą darbo dieną taip pat labai svarbi. Viliuosi, kad dėmesys bus skiriamas jaunimo padėčiai, jų galimybei mokytis, naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir jų apsaugai nuo atskirties. Profesinis būsimų darbuotojų judumas teikia galimybę ir jiems, ir galimybę ekonomikai. Dėmesys pacientų teisių apsaugai – pagrindinis nuostatos dėl visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimas. Vis dėlto mūsų laukiama Žalioji knyga dėl sveikatos priežiūros darbuotojų bus svarbi įgyvendinant šias priemones.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Gerb. Pirmininke, šis vadinamasis socialinis paketas tik sėja iliuzijas dėl ypač didelės socialinės nelygybės, kuri yra paveikusi 80 mln. ar pan. skurde gyvenančių žmonių, vis didėjanti, milijonus siekianti darbuotojų, kurie gauna menką darbo užmokestį, dirba nesaugiose darbo vietose, skaičių ir milijonus bedarbių, tada, kai ekonominių ir finansinių grupuočių pelnas yra skandalingai didelis, o tarptautinės bendrovės ir toliau keičia vietas.

Tikrųjų šios padėties priežasčių nepaisoma: pasiūlyta sveikatos priežiūros direktyva labiau skatintų laikytis neoliberalios politikos, pasiūlymai dėl darbo laiko padidintų darbo lankstumą, būtų puolamos viešosios paslaugos ir plėtrai svarbūs gamybos sektoriai.

Todėl reikalaujame tikro socialinio paketo, kuriame būtų atmesta naujai pasiūlyta direktyva dėl darbo laiko, skatinama trumpesnė darbo diena nemažinant darbo užmokesčio, atšaukiamas stabilumo paktas ir liberali Lisabonos strategija, keičiami Europos centrinio banko kriterijai ir apgaulingas savarankiškumas, kaip alterantytva kuriamas užimtumas ir socialinės pažangos paktas, skatinamas investavimas ir parama labai mažoms, mažos įmonės ir viešosioms paslaugoms ir paisoma dirbančių žmonių orumo.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, Tarybos pirmininke, senovės graikai sakė, kad „tai žmonės nustato daiktų vertę“. Taigi jei žmonės įsipareigoja įgyvendinti šiandien mums pateiktą paketą, jei jie gali suderinti senas priemones ir pasiūlymus su naujais, tada tie žmonės iš tiesų nebus panaudoti kaip ištekliai, bet bus aktyvūs dalyviai: darbdaviai, darbuotojai, bedarbiai, dirbantys mažosiose ir didelėse įmonėse, vyrai ir moterys, jauni ir seni. Europos Sąjungoje nebus diskriminuojama demokratija ir subsidiarumas, nebus šovinistinio daugžodžiavimo dėl to, kas valdo, ar dėl priklausymo kairiesiems ar dešiniams, kaip čia buvo girdėta. Šalia manęs yra mano kolega C. Ōry, kuris sako, kad jo šalyje socialistų vyriausybė kovoja su socialinėmis išmokomis.

Todėl negalime kaltinti pasaulinės krizės; privalome žiūrėti teigiamai. Turime kiek galima geriau įveikti savo pačių demografinę krizę. Prisiminkime senus įsipareigojimus, Barselonos sprendimus dėl šeimos ir karjeros suderinimo, Europos šeimų aljansą, Europos jaunimo paketą, bendrąją imigracijos politiką, judumo didinimą švietimo srityje ir darbo jėgos judumo mokymą. Privalu gerbti migrantų darbuotojų įvairovę, tradicijas ir kalbas. Privalu priešintis socialinei diskriminacijai ir puoselėti silpnųjų ir socialiai remtinų, vaikų teises, nes mes, Europos Sąjungoje, juos giname. Reikia kovoti su skurdu, todėl šiai kovai skirsime 2010 m. Dialogu, gera valia, skaidrumu naudojant finansinius mechanizmus privalome stiprinti savo regionų socialinę ir teritorinę sanglaudą.

Alejandro Cercas (PSE). - (ES) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ministre, pritariu tiems savo kolegoms nariams, kurie šią darbotvarkę vertina kaip žingsnį į priekį, nors ir labai kuklų, kuris akivaizdžiai labai nutolęs nuo mūsų poreikių, kuriuos šiandien patiriame Europoje. Todėl, Komisijos nary, deja, turiu pasakyti, kad prieš akimirką buvote neteisis teigdamas, kad ši darbotvarkė išsklaido visuomenės nerimą. Visuomenė suserimusi ir dėl labai rimtos priežasties, kai susiduria su Europos Sąjunga, kuri nesprendžia pagrindinių, kasdien jiems nerimą keliančių problemų.

Darbotvarkės pavadinimas labai skambus „XXI a. darbotvarkė“. Deja, ji turi vieną bruožą, kuris jau pasmerktas: tai vidaus įsipareigojimas prieštaravimams Europos viduje, tiems, kurie nori daugiau Europos ir tiems, kurie nori, kad jos būtų mažiau, todėl joje daug specifinės retorikos ir trūksta konkretaus turinio. Europos kairieji apibendrina tik tris, ir gana kritiškai, direktyvas.

Ar tai XXI a. Europos tikslai? Ne, Komisijos nary. Socialinių problemų svarstymas – ne vienintelis mūsų siekis. Europos Sąjungai, ne tik Europai, reikia atsakymų ir juos labai sunku gauti, jei, kaip teigiama darbotvarkėje, jų reikia ieškoti šalies lygmeniu. Šalies lygmeniu esama kai kurių atsakymų, tačiau kiti atsakymai turėtų būti Europos Sąjungos lygmens; vidaus rinkos kūrimas turėtų eiti kartu su taisyklėmis, kurios jai suteikia žmogaus pavidalą, kurios užkerta kelią socialinei panaudai ir kurios įgyvendina kiekvieną ir visas sutartyse puoselėjamas galias.

Problemas svarstyti labai gerai, bet būtų kur kas geriau jas spręsti ir nekurti naujų problemų tokiomis priemonėmis, kaip darbo laiko direktyva.

Komisijos nary, Europai reikia stipresnių iniciatyvų, Europai reikia sumanios darbotvarkės siekiant, kad ji būtų artima visuomenei, ir viliuosi, kad kituose rinkimuose, o tai visiškai ne retorinis klausimas, europiečiai, kurie trokšta kitos politikos, suteiks Europos politikams labiau su visuomenės gyvenimu susijusį pavidalą.

Sophia in't Veld (ALDE). - Gerb. Pirmininke, pritariu ilgai lauktam pasiūlymui dėl kovos su diskriminacija paketo užbaigimo, kuris reiškia, kad pagaliau galime baigti teisių hierarchiją. Europos Sąjunga, kurioje kai kurie europiečiai lygesni už kitus, savo misijos neatlika.

Visiškai pritariu išmintingiems Gėrardo Deprezo žodžiams: direktyvą reikia iš esmės tobulinti. Joje yra pernelyg daug atsakomybę ribojančių išlygų, keliančių grėsmę susisteminti esamus diskriminavimo įpročius, užuot juos išnaikinus. Šeimos teisė ir viešoji tvarka yra ir lieka šalies kompetencijos sritys, bet praktiškai jos naudojamos arba jomis piktnaudžiaujama kaip dingstimi diskriminuoti, daugiausia homoseksualus. Gėda, kad Komisija, atrodo, tai toleruoja.

Religijos laisvė – pagrindinė teisė, kurią aš nuošimiai ginsiu, bet tai asmeninė teisė, ji nėra kolektyvinė tam tikrų grupių teisė, kuri joms suteiktą teisę diskriminuoti ir netaikyti įstatymo.

Galiausiai norėčiau pridurti, kad ironiška, jog šis paketas atrodo geriau apsaugo nuo diskriminacijos visais pagrindais išskyrus nuo diskriminacijos lyties pagrindu. Spragą tarp direktyvos dėl diskriminacijos lyties pagrindu ir šios direktyvos reiks užpildyti.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – Gerb. Pirmininke, diskusija dėl socialinio paketo reikalauja, kad būtume kritiški, nes be pasirinkto laiko, kuris kelia įtarimą dėl paslėptos darbotvarkės, mes iš esmės nesutinkame ir su jo turiniu.

Paketas pasirodė laiku, kai didėja reakcija ir liaudies nepasitenkinimas socialiniu Europos pavidalu. Tai sakome ne mes vieni; ne kas kitas kaip ES statistikos duomenys piešia niūrų ateities vaizdą. Tokia nuotaika vyrauja tarp Europos piliečių, ypač tarp jaunimo, ir ji nuolat blogėja.

Galbūt paketu siekiama atkurti piliečių pasitikėjimą prieš rinkimus į Europos Parlamentą.

Mes, kairieji, negalime priimti šio paketo turinio, nes jo teisinės nuostatos stiprina rinkos liberalizavimą, kaip kad yra su pasiūlyta direktyva dėl tarpvalstybinės sveikatos priežiūros, kuri grindžiama ankstesniais F. Bolkesteino pasiūlymais.

Kartu Komisijos pasiūlymas dėl tarpvalstybinės sveikatos priežiūros skatina sveikatos priežiūros segregaciją, grindžiama klase: turtingiems ir išsilavinusiems suteikiama galimybė rinktis sveikatos priežiūrą ten, kur ji geriausiai atitinka jų interesus.

Labiau su visuomene susijusiai Europai reikalinga platesnė filosofija, o ne paskelbti priemonių, kurios nesigilina į problemas ir lieka siauruose šios dienos ES pobūdžio rėmuose.

Anja Weisgerber (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, Europa – tai daugiau nei bendra rinka. Europa – tai ne tik ekonominis subjektas, bet ir bendromis vertybėmis grindžiama bendruomenė. Europos Sąjungą suprantu kaip atsaką į globalizaciją. Globalizuotame pasaulyje tam tikras socialinis pagrindas Europos lygmeniu teikia būtiną apsaugą. Toks yra Europos socialinio modelio sumanymas – mintis, kuriai pritariu.

Tačiau mes taip pat privalome pasiekti tikslą varžydamiesi tarptautiniu lygmeniu. Lisabonos sutartyje pabrėžėme, kad mūsų tikslas – vystyti ES ir paversti ją pasaulio konkurencingiausia žiniomis grįstą ekonomikos sistema. Todėl privalome didžiausią dėmesį skirti mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes jos – ekonominės plėtros ramstis.

Taip pat turime pripažinti, jog klausti, kokį poveikį mūsų taisyklės turi šioms įmonėms, teisėta. Geras pavyzdys – kovos su diskriminacija politika. Nereikia nė sakyti, kad aš priešinuosi diskriminacijai, bet mano ir kitų 261 Europos Parlamento narių nuomone, išsami pagrindų direktyva nėra tinkamas kelias ir tinkamas būdas aukoms apsaugoti. Pasieksime visiškai priešingų rezultatų ir veikiausiai šiuos žmones nustumėme į užribį. Valstybėms narėms ir Europos piliečiams sudarytas didelis teisinis netikrumas. Šiuo metu 14 valstybių narių laukia pažeidimų nagrinėjimo procedūrų dėl keturių esamų direktyvų neįgyvendinimo. Pirma, ką mums derėtų daryti, tai prieš kurdami bet kokias naujas taisykles, turime įgyvendinti esamus teisės aktus. Nauja kovos su diskriminacija direktyva paprasčiausiai nesuteiks mums to, ką pažadėjo Komisijos narys V. Špidla.

Naujosios taisyklės kelia daug klausimų, pvz., kas gali pasitelkti teisę į laisvę nuo diskriminacijos religinių ar ideologinių įsitikinimų pagrindu? Ar ši teisė taikoma scientologams ar dešiniųjų ekstremistų frakcijoms? Ar dabar reikalaujama, kad kiekvienas restoranas, kad ir koks jis mažas, turėtų neigaliųjų vežimėliams skirtą pandusą (nuožulnią plokštumą) siekiant užtikrinti nekludomą prieigą? Direktyvos projekte gali būti numatyta netaikyti neproporcingų priemonių, bet kaip tas priemonės apibrėžti – šalies teise ar teismo sprendimais? Netikslios, amorfinės direktyvos nepraktiškos ir svarbiausia nepadedą aukoms. Šis sumanymas nėra Europos socialinio modelio pagrindas. Tokia ji neveiks.

Anne Van Lancker (PSE). - (NL) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ministre, tąkart buvau socialinio veiksmų plano, pateikto A. Diamantopoulou ir užbaigto anuomet pirmininkaujant Prancūzijai M. Aubry, pranešėja. Man nerimą kelia tai, ponios ir ponai, kaip metodiškai subyrėjo Europos socialiniai siekiai. Manau, dėl aiškių politinių priežasčių. Pastebėtina, kaip Komisija visuomet pabrėžia, kad socialinė politika privalo likti šalies klausimu. Komisijos nary, socialiniame pakete yra labai įdomių darbo dokumentų ir pareiškimų, bet tik keturios teisinės iniciatyvos. Kad ir kaip lauktas, tai tikrai labai menkas rezultatas! Tarsi socialinių teisių apsauga, vienuodų socialinių galimybių kūrimas jau nebėra Europos, kurią sudaro 27 valstybės narės, įsipareigojimas.

Kartu su EPP ir visuomeninėmis organizacijomis tikimės be šio socialinio paketo bent griežtesnių teisės aktų dėl komandiravimo, kurie apsaugo socialines teises, geresnių teisės aktų darbo užmokesčio atotrūkiui tarp vyrų ir moterų panaikinti, pagrindų įstatymo socialinėms paslaugoms apsaugoti ir privalomų įsipareigojimų kovojant su skurdu. Mums reikia tikrai socialinio paketo, turinčio nuoseklią viziją ir rimtus įsipareigojimus socialinei Europai, kad bent parodytume piliečiams, kad Europa – daugiau nei rinka. Viliuosi, X. Bertrandai, kad kol kas šioje kovoje galime pasikliauti pirmininkaujančiosios Prancūzijos parama.

Elizabeth Lynne (ALDE). - Gerb. Pirmininke, daug metų aš kartu su kitais raginau parengti išsamų kovos su diskriminacija teisės aktą, draudžiantį neigaliųjų ir vyresnio amžiaus žmonių galimybių naudotis prekėmis ir paslaugomis ribojimą. Žinau, kad užimtumas jau apsarstytas visais aspektais, bet daug metų mums buvo žadėta imtis veiksmų, o nieko neįvyko.

Šiandien galime pasakyti, kad esame pasirengę priimti tą teisės aktą, aprėpiantį ne tik amžių ir neįgalumą, bet lytinę pakraipą ir religiją, kaip reikalavau savo pranešime. Norėčiau padėkoti Komisijai pateikus šį pasiūlymą, o ypač Komisijos nariui V. Špidlai už jo atkaklumą. Žinome, kad pasiūlytas teisės aktas nėra tobulas ir norėsime matyti pakeitimus. Be to, būtų buvę geriau, jei jis būtų pateiktas bendram sprendimui. Tačiau po to, ką pasakiau, esu patenkinta, kad galiu čia stovėti ir sakyti, jog galų gale matysime, kad požiūris į visus ES piliečius vienodas.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – Gerb. Pirmininke, vadinamasis „socialinis paketas“, kurį pristatė Europos Komisija, tai nevykęs mėginimas sumažinti pasipiktinimą, kilusį tarp darbuotojų dėl nepopuliarios Komisijos politikos. Jai nepavyksta sustabdyti kylančios abejonių dėl jos pačios ir ES sąrangos bangos, ką pasakė ir neigiamas airių balsavimas.

Dėl ilgai trukusio, griežto, nepopuliaraus ES vykdomo puolimo, kurio tikslas – didinti jos pačios kartelių pelną, darbininkai ir vargšai atsidūrė ugnies linijoje.

Darbininkai ir vargšai turi taikstyti su reglamentavimo panaikinimu, valstybinių organizacijų ir strateginės svarbos paslaugų privatizavimu, derybų dėl darbo sutarčių sudarymo visišku žlugimu, kolektyvinių darbo sutarčių menkinimu, plačiai paplitusių lanksčių apsaugos priemonių (angl. *flexicurity*) įgyvendinimu, laikinomis lanksčiomis užimtumo formomis ir F. Bolkesteino direktyvos išplėtimu siekiant apimti sveikatos priežiūros institucijų sektorių.

Taryba nusprendė darbo laiką padalyti į veiklos ir neveiklos segmentus. Dėl to darbuotojai priversti dirbti nuo 65 iki 77 val. per savaitę. Nustatytas sunkus ir kenksmingas darbas tūkstančius graikų darbininkų padaro nenaudingus.

Oficialiais Europos saugos ir sveikatos darbe agentūros statistikos duomenimis, gerb. Pirmininke, prašau pakentėkite keletą minučių, nes informacija, kurią pateiksiu, labai svarbi. Norėčiau nurodyti, kad oficialiais duomenimis kas 4,5 s. darbuotojas darbo vietoje patiria įvykį, o kas 3,5 min. darbuotojas netenka gyvybės. Kiekvienas metai darbo vietoje nutinka 7 mln. įvykių...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją).

Manfred Weber (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ministre, ponios ir ponai, norėčiau pradėti nuo dviejų diskusijos klausimų. Pirmiausia Europą valdo ne dešinieji, o liberalioji centro dešinė. Privalau nurodyti, kad mano paties šalyje būta socialdemokratų vyriausybės, o kai jos kadencija baigėsi, penki milijonai žmonių buvo be darbo. Šiandien turime tris milijonus bedarbių; tai reiškia, kad du milijonai šiandien vėl dirba. Tai tikra socialinė politika, tikra pažanga.

Antra, kaip šių rūmų narys, pykstu, kai mes patys taip blogai kalbame apie savo Europos idealą. Šiandien Europa – socialinis projektas. Kai mąstau, kad bendroji rinka kuria milijonus darbo vietų ir teikia žmonėms gerovę bei geras perspektyvas, mūsų sanglaudos politika, mūsų Europos socialinis fondas mums teikia milijardus solidarumui Europos mastu išreikšti, būti Europos solidarumo pavyzdžiu, nepaisant visų problemų, privalau kiekvieną paraginti susilaikyti nuo savo pačių projekto šmeižimo.

Ypatingą dėmesį norėčiau skirti diskriminacijos klausimui, nes jį sprendžiame Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete. Diskriminaciją smerkia visi. Ji nuodija mūsų visuomenę, o Europa privalo rodyti pavyzdį kovojodama su diskriminacija. Viliuosi, kad šiuose rūmuose visi pritars šiam požiūriui.

Vis dėlto galima užduoti keletą klausimų. Pirmia, ar direktyva – proporcinga priemonė? Klausimas dėl mažų įmonių naštos jau buvo nagrinėtas.

Antra, kaip dėl esamų teisinių nuostatų įgyvendinimo? Vertinimas jau išdėstytas popieriuje, bet kokia pozicija yra esamų direktyvų taikymo atžvilgiu? Šį klausimą reikia užduoti prieš bet kokių naujų direktyvų rengimą.

Trečia, ar iš tiesų Europos teisės aktuose esama spragų? Ar vien Europa atsako už socialinę politiką? Visos ES valstybės narės yra demokratinės ir visų jų sandara pagrįsta įstatymo viešpatyste. Todėl privalome paklausti, ar Europai būtina reikėti būti gražesnei, malonesnei ir įtikinamesnei socialinės politikos srityje. Ar negalime bent kartą pasikliauti subsidiarumo principo veikimui ir tuo, kad valstybės narės geba pačios įveikti šių pagrindinių veiklos sričių užduotis?

Andrzej Jan Szejna (PSE). - (PL) Gerb. Pirmininke, su visuomenės gyvenimu susijusi Europa – nuostabus tikslas ir jau daug nuveikta jam pasiekti. Vis dėlto esanti nelygybė ir nauji iššūkiai, su kuriais susiduria pasaulis, kelia nuolatinio mūsų visuomenių socialinio pasidalijimo įvairiais lygmenimis pavojų: vaikai iš turtingų ir skurdžių šeimų, gerai ir ne taip gerai išsilavinę, vyrai ir moterys, imigrantai ir kartų kartas Europoje gyvenantys europiečiai, įvairios lytinės pakraipos asmenys, įvairaus amžiaus ir įvairios sveikatos būklės. Galiu pateikti daugybę kitų pavyzdžių. Mūsų pagrindinė užduotis – kova su nelygybe darbo ir nedarbo vietoje. Europos Sąjunga ir valstybės narės visų Europos piliečių labai privalo tenkinti tikrus poreikius, kurti tikras galimybes ir naujas viltis.

Naujasis Komisijos iniciatyvų paketas Europos socialinio modelio srityje labai pavėluotas ir nevisiškai papildo veiksmus, kurių imtasi šalies lygmeniu, siekiant pagerinti Europos piliečių pragyvenimo lygį, stiprinti jų teises ir kovoti su diskriminacija. Viliuosi, kad naujoji direktyva dėl vienodo požiūrio, kurios mes, kaip socialistų frakcija, ilgai reikalavome, leis mums pasakyti, kad mes tikrai kovojame su įvairiomis diskriminacijos apraiškomis. Europos darbo tarybų direktyvos, kuri dabar atlieka socialinio dialogo priemonės vaidmenį, persvarstymas – teigiama socialinio paketo dalis. Mes vis dar turime tenkintis nevisiška darbuotojų apsauga vykstant globalizacijos primetamus drastiškus restruktūravimo procesus. Teisės aktai dėl socialinės politikos taip pat nepaprastai svarbūs Europos ir europiečių politiniam sąmoningumui ir tikėjimo bendru projektu atkūrimui, ypač atsižvelgiant į institucinę krizę ir neišvengiamus rinkimus į Europos Parlamentą.

PIRMININKAVO Gérard ONESTA*Pirmininko pavaduotojas*

Jean Marie Beaupuy (ALDE) - (FR) Gerb. Pirmininke, ministre, Komisijos nary, ilgos ir gyvos diskusijos dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo skamba mano ausyse iki šios dienos. Mūsų kolegė narė R. Bachelot, su kuria dirbau prie šio fondo, kartu su J. L. Cottigny, įtikino mus priimti ypač svarbius sprendimus. Ir ką šiandien matome? 2007 m. vos 4 proc. šio Europos fondo lėšų buvo skirta paramai

Komisijos nary, jūs jau nurodėte žodžiu ir raštu, kad kriterijus ketinate svarstyti iš naujo. Ar persvarstyti kriterijus pakanka problemoms išspręsti? Ne, nepakanka! Kai nepanaudojama 96 proc. šios paramos, mes tikrai turime užduoti esminį klausimą: ar mūsų siekis priimti šį sprendimą dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo yra tinkamas? Kaip sakėte, atsižvelgiant į globalizaciją ir technologijas, susidūriame su demografiniais ir ekonominiais sunkumais.

Kalbant apie Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą, raginu jus, Komisijos nary, ne tik persvarstyti kriterijus, bet taip pat apsvarstyti patį mūsų veiklos čia tikslą.

Peter Liese (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, negaliu paslėpti savo nusivylimo dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų. Apie Europos socialinį modelį buvo daug pasakyta ir, mano nuomone, daugelis Komisijos pasiūlymų yra netinkami (mano frakcijos kolegos-nariai išreiškė kelias mintis dėl kovos su diskriminacija direktyvos). Tačiau kai kalbama apie teisės aktų, skirtų darbuotojams apsaugoti, praktiškumą, Taryba ir Komisija pabūgsta.

Vis dėlto Tarybos pirmininkas iš tiesų minėjo birželio mėn. priimtą kompromisą dėl darbuotojų nuomos ir kito laikino darbo (manau, jog tai buvo iš gėdos), bet vienaip ar kitaip, Taryba ir Komisija sugebėjo priimti Darbo laiko direktyvą. Turiu pasakyti, kad tai, ką Taryba priėmė birželio mėn., jokių būdu nėra šlovingas Europos socialinio modelio istorijos skyrius. Prieš patekdamas į Parlamentą, buvau etatinis ligoninės gydytojas ir žinau, kad daugelį algą gaunančių gydytojų ir daugelį kitų darbuotojų iš pradžių tenkino Europos Teisingumo Teismas sprendimas, kad iškvietimo laikas yra darbo laikas. Tačiau žinau ir tai, kad šis sprendimas sunkiai įgyvendinamas ir kad iškvietimo laikas gali būti vertinamas remiantis iškvietimo įkainiais ir dažnumu. Tačiau tai, ką padarė Taryba, iš esmės panaikindama Teisingumo Teismo sprendimą ir net ignoruodama Komisijos pasiūlyme patobulintus kai kuriuos ankstesnės teisinės pozicijos aspektus, yra nepriimtina.

Mums reikia kompromiso ir pirmajame svarstyme šio Parlamento buvo pasiūlytas sprendimas, pvz., naudoti koeficientą. Bet jei gydytojas ligoninėje budi ir bet kurią akimirką gali atvykti ligonis, kurio būklė kelia grėsmę jo gyvybei, šito negalima laikyti poilsio metu, ką galima būtų padaryti vadovaujantis Tarybos kompromisu. Tai dar vienas sritis, kurią ir toliau reikia tobulinti, kitaip visa diskusija dėl Europos socialinio modelio bus betikslė.

Evangelia Tzampazi (PSE). – Gerb. Pirmininke, Tarybos pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, dabartinės ekonominės ir socialinės aplinkybės skatina kurti tvirtesnę socialinę Europą. Kadangi šiandien 16 proc. Europos gyventojų rikiuojasi eilėje prie nemokamo maisto, diskriminacijos vis dar esama ir ji plačiai išplitusi.

Nedarbą ir nesaugumą didinanti ekonominė politika gilina piliečių pasitikėjimo krizę Europos ir jos perspektyvų sąskaita. Šiomis aplinkybėmis atnaujinta socialinė darbotvarkė – žingsnis į priekį socialinės teisėkūros srityje po ilgo nepaslinkimo laikotarpio.

Vis dėlto teisiškai įpareigojantys yra tik trys iš daugybės pasiūlymų, o kiti – pasiūlymai ir neteisiniai komunikatai. Todėl mes prieiname išvadą, kad naujojo socialinio paketo poveikis Europos piliečių gyvenime bus ribotas.

Ketinimai geri, kaip matoma iš naujos direktyvos prieš diskriminaciją projekto. Tai didelė Europos Parlamento socialistų frakcijos sėkmė, nes ji pritarė pasiūlymui dėl horizontalios direktyvos siekiant nutraukti Bendrijos apsaugos nuo diskriminacijos hierarchinę tvarką. Vis dėlto atrodo, kad nauja socialinė darbotvarkė trūksta ambicingų tikslų ir aiškumo ir ji turi didelių trūkumų.

Dėl to reikia aiškių politinių priemonių: sustabdyti sparčiai augančią nelygybę ir gerinti gyvenimo ir darbo sąlygas.

Viktória Mohácsi (ALDE). - (HU) Gerb. Pirmininke, Komisijos narys savo kalboje gražiai apibendrino savo lūkesčius, tačiau tai neatsispindi mūsų turimuose dokumentuose. Yra nedidelė, mažytė semantinė problema: diskriminacijos nevalia vadinti galimybių didinimu. Kalbėjau tik apie ketverius metus trunkančią romų vaikų

segregaciją. Be to, pusė mūsų vaikų, keletas milijonų romų vaikų priskiriami neįgaliesiems. Kas tai, jei ne diskriminacija? Praleisti segregacijos klausimą kuriant horizontalią direktyvą yra neatleistina. Į darbą derėtų įtraukti ir Komisijos narį J. Barrotą, taip pat nederėtų užmiršti ir Parlamento reikalavimų! Pageidaujame bent keturiose rezoliucijose turėti romų integracijos paketą su teisės aktu ir biudžetu ir grupės komitetų darbui koordinuoti siekiant veiksmingai įgyvendinti bet kurias būsimas programas. Vienas Komisijos narys V. Špidla šio klausimo negali išspręsti. Dėkoju.

Iva Zanicchi (PPE-DE). - (IT) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, ką tik pristatytas dokumentas dėl socialinio paketo – didelis iššūkis Europos plėtotei atsižvelgiant į Lisabonos strategiją, kurią Europos sprendimus priimančys asmenys pasirinko kaip verto ir nenutrūkstanto proceso, skirto mūsų bendriems namams integruoti, modernizuoti ir plėtoti, gaire.

Pakete yra užimtumo, socialinių reikalų, švietimo, jaunimo, sveikatos, informacinės visuomenės ir ekonomikos reikalų sričių priemonės – visi pagrindiniai aspektai, turintys tiesioginį poveikį visų mūsų, Europos piliečių, kasdieniam gyvenimui ir dėl to juos būtina nuodugniai, darniai ir svarbiausia skaidriai išnagrinėti.

Kaip Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto narys norėčiau pabrėžti šio pasiūlymo svarbą ir jo būtinumą, kuris, sprendžiant ką tik paminėtas problemas, padeda visapusiškai suprasti, nagrinėti ir spręsti, šiuos klausimus, pvz.,: demografinę kaitą, globalizaciją ir žmogiškojo veiksnio svarbą.

Džiaugiuosi, kad Komisija ketina persvarstyti Direktyvą 92/85 ir Direktyvą 96/39 kalbant apie motinystės atostogas, nes tai yra žingsnis siekiant pagerinti visų moterų, kurios besirūpindamos šeima turi kasdien dirbti, šeimos gyvenimo kokybę.

Norėčiau, kad Komisija atsakytų į keletą klausimų dėl kovos su skurdu (čia nekalbu apie trečiojo pasaulio skurdą, bet Bendrijoje esantį skurdą); ši problema kasmet grėsmingai didėja ir atsiliepia kiekvienam Europos bendrijos nariui. Dėl to norėčiau paklausti, kokią specifinę metodiką naudos Komisiją problemai spręsti, kuri kasmet, kaip sakiau, nuolat kamuoja Europos ekonomikas ir dėl to turi tiesioginį poveikį milijonų Europos piliečių pragyvenimo lygiui?

Antra, norėčiau žinoti, o kaip moteris manau esanti tiesiogiai susijusi su šiuo klausimu, kokių veiksmų Komisija ketina imtis kovodama su diskriminacija prieš moteris, kuri net 2008 m. vis dar laikosi visuomenėje, ypač užimtumo srityje ir būtent atlyginimų požiūriu? Kokias konkrečias priemones galima pritaikyti siekiant panaikinti šį neatitikimą?

Baigdama norėčiau padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai už darbą rengiant šį dokumentą. Norėčiau padėkoti Tarybos atstovams ir dar kartą pabrėžti šio socialinio paketo svarbą persvarstytos socialinės darbotvarkės aplinkybėmis.

Jan Cremers (PSE). - (NL) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, ministre, Komisijos nary, kaip laukiami yra pasiūlymai kovos su diskriminacija ir tarpvalstybinės sveikatos priežiūros srityse, taip Komisijos socialinėje darbotvarkėje yra ilgai lauktas pasiūlymas dėl Europos darbo tarybų. Komisija taip pat priešinasi direktyvos dėl komandinavimo persvarstymui; direktyva, kuri po labai prieštaringų Europos Teisingumo Teismo sprendimų, yra labai kritikuojama. Norėčiau trumpai paliesti abu klausimus.

Pirmiausia apie Europos darbuotojų teises reikia informuoti ir konsultuoti. Visi žinome, kokia tai problema. Jų beveik nepaisoma (tik vienoje iš trijų su tuo susijusių įmonių yra Europos darbo taryba), informavimo ir konsultavimo teisės nepakankamai reguliuojamos, trūksta infrastruktūros. Labai apgailestauju, kad Komisija nepasiūlė politikos dėl poveikio priemonių šių teisių nepaisymo atveju. Mano nuomone, subsidarumo nuostatose trūksta pageidaujamų dalykų ir buvo sutarta dėl gerų pavyzdžių, t. y. keleto reguliarių susitikimų per metus, kuriuos, turint reikalingą mokymą ir paramą, surengti paprasta. Vienas susitikimas per metus – tai tik simbolinė politika, todėl visuomeninės konsultacijos įmonėje turėtų būti rengiamos kur kas dažniau.

Antrasis klausimas – Komandiruotės direktyva. Pirmajame Europos Teisingumo Teismo apibojime dėl valstybėje narėje galiojančių darbo sąlygų, atrodė, jog be Europos įstatymų leidėjo pritarimo bus keičiama Teismo pradėta Europos teisės politika. Po Liuksemburgo bylos tapo aišku, kad Komisija taip pat sąmoningai siekia sugriauti direktyvoje esančius principus. Tai, kas kartą buvo sumanyta kaip direktyva darbuotojams nuo išnaudojimo ir nesąžiningos konkurencijos teikiant tarpvalstybines paslaugas apsaugoti, dėl Teisingumo Teismo ir Komisijos tapo grėsme valstybėje narėje taikomoms prievolėms dėl darbo sąlygų laikymosi. Šioje srityje Komisijai vėl reikia prisiimti savo teisinius įsipareigojimus ir užtikrinti, kad ateityje valstybės narės ir toliau galės taikyti savo bendrai taikomas taisykles dėl darbo teisės ir kolektyvinių sutarčių.

Evelyn Gebhardt (PSE). - (DE) Gerb. Pirmininke, aš paprasčiausiai turiu sąrašą klausimų, kuriuos norėčiau užduoti. Kodėl taip mažai ir taip vėlai? Kodėl praėjusį rugsėjo mėn. paskelbėme, kad 2008 m. turi būti socialinės Europos metai, bet socialinės gerovės nelaikome vienu iš pirmininkavimo Tarybai prioritetu? Kodėl dešinieji taip ilgai kovoja prieš Paslaugų direktyvoje esančias socialines teises, jei šiandien jie save pristato kaip tikrus socialinio teisingumo gynėjus? Kodėl liepos mėn. mano komitetas balsavo prieš B. Hamono pranešimą ir už M. Handzlik pranešimą – visišką priešingybę to, kas šiandien čia buvo pasakyta? Kodėl taip nutiko?

Prašyčiau būti sąžiningiems ir pasakyti, ką iš tiesų darote užuot skelbė visuomenei priešingą žinią. Aš paprasčiausiai privalau jūsų paprašyti tai padaryti; tai labai svarbu. Tačiau, kodėl vykdate tokią politiką? Tik todėl, kad jūs, dešinieji, laikotės klaidingos filosofijos. Jūs manote, kad žmonės turi tarnauti ekonomikai, mes, socialistai, laikomės priešingo požiūrio, t. y. ekonomika turi tarnauti žmonėms ir privalome atitinkamai formuoti savo politiką.

Gabriela Crețu (PSE). - (RO) Vyliausi, kad šie pasiūlymai paskatins socialinio atotrūkio tarp Europos piliečių mažėjimą. Deja, paketas mums pristato tik dar vieną atotrūkį – atotrūkį tarp gerų ketinimų ir būtinų priemonių jiems pasiekti.

Tai vyksta ir ten, kur pagal Europos reglamentą reikalaujama, kad valstybės narės imtųsi veiksmų.

Pavyzdžiu gali būti moterų diskriminacija dėl darbo užmokesčio darbo rinkoje. Šioje srityje priimti teisės aktai, pakartotini įsipareigojimai, tačiau per praėjusius aštuonerius metus niekas nepagerėjo. Net jei darbdaviai ir suprato ekonominius teisingo atlyginimo privalumus ir savo teisinius įsipareigojimus, sunkumai neįveikti. Trūksta nediskriminacinio darbo vertinimo sistemos, kuri pateiktų bendra kriterijų skirtingai veiklai palyginti. Be jos vienodo užmokesčio už vienodos vertės darbą principas, kaip ir pramonės atotrūkio mažinimas, lieka tik iliuzija.

Darbo klasifikavimo sistemos, jei jų esma, yra ydingos. Jau turime teismo sprendimus, kuriose pripažįstama, kad fizinį darbą naudojant kaip pagrindą, nepaisoma įvairių darbui būtinų gebėjimų ir kuriamos įvairios diskriminacijos formos.

Atviro koordinavimo metodo turi pagirtinus socialinius siekius, bet bendrų rodiklių sąrašė trūksta netgi kai kuriuos šiuos tikslus vertinančių rodiklių.

Išvada liūdna: susidomėjimo lyčių klausimais stoka prilyginama tik politinės valios stoka siekiant veiksmingų bendrų reglamentų darbo rinkoje.

Donata Gottardi (PSE). - (IT) Gerb. Pirmininke, ministre, Komisijos nary, ponios ir ponai, nepaisant visų tyrimų ir studijų, tarp jų ir dėl tinkamo kovos su diskriminacija direktyvų perkėlimo, pagrindiniai klausimai vis dar yra veiksmingumas ir naujovės.

Kaip galima parengti sumanytą naują vadinamąją horizontalią direktyvą, kuri šiuo metu yra ne kas kita, kaip apsaugos ne darbo vietoje įvairiose srityse tąsa, kai užuot ieškojus naujų priemonių, kalbant apie apsaugines nedraudžiamas priemones vis dar nagrinėjamas pozityvios veiklos klausimas?

Siekiant atnaujinto bendro įsipareigojimo šioje srityje, pastebima maža, bet pernelyg menka pažanga, kuri baigiasi raginimu geriau taikyti romams skirtas priemones tarsi pasitelkdami tai, ko nesugebėjome pasiekti. Ar rašome tik tuščius žodžius? Bijau, kad šiomis aplinkybėmis taip ir yra! Pvz., šiuo tarpsniu atrodo beprasmiška Komisijai teikti klausimus ir atkreipti dėmesį į diskriminacijos atvejus ar į prastai veikiančius nacionalinius ar subnacionalinius teisės aktus.

Pernelyg dažnai, iš tikrųjų beveik visada, atsakyme tik nurodoma į tai, jog esama Europos apsaugos teisės aktų: gėlas vanduo, jokios pažangos, ty! Vis dėlto svarstome pagrindinį vienodo požiūrio principą ir aš kalbu apie tarp valstybių komandiruojamus darbuotojus.

Galbūt nauja socialinė darbotvarkė – geras pratimas, bet pasiūlytų klausimų paketas labiau primena dėlionę, šio Parlamento, kuris galutinai pritarė daugybei tikrai novatoriškam projektui skirtų priemonių, kadencijos pabaigoje dar nesudėliotas dalis. Kalbant apie diskriminaciją ir stereotipus, Ministre, prašyčiau padėkoti savo Pirmininkui už kaklaraištį.

Richard Falbr (PSE). - (CS) Gerb. Pirmininke, atsižvelgiant į tai, kad vertinant socialinį paketą, jau daug kartų buvo ištarta „pernelyg mažai, pernelyg vėlai“, pateiksiu savo vertinimą: kalnas pagimdė pelę. Mano klausimas toks: ką jūs veikėte ketverius metus? Jūs pateikdavote socialiai nepriimtinius pasiūlymus, kuriuos

vainikavo Tarybos ir Komisijos ypač liaupsinama Darbo laiko direktyva. Dėl to nėra pasirinkimo, kaip tik pasiūlytą socialinį paketą, nepaisant jo teigiamų aspektų, laikyti propaganda, kuria siekiama Europos Komisijos blankui priskirti žymą „socialinė“. Dauguma pasiūlymų iš viso nesvarstytini, taigi tai ne daugiau nei atsitiktinis laimėjimas. Gana lengva paskelbti, kad bendroji rinka skirta žmonėms, o ne žmonės rinkai, ir kad jei bus nustatytos privalomos taisyklės dėl bendrovių elgesio rinkoje, tada reikia nustatyti būtinus reikalavimus dėl ES darbuotojų padėties, minimalus darbo užmokesčius nustatytas kaip vidutinio darbo užmokesčio procentinė dalis visose valstybėse narėse, tas pats požiūris į darbuotojus ir tas pats darbo užmokesčiai darbuotojams, dirbantiems kitose, ne savo šalyse. Pakanka paskelbti, kad Sąjunga laikosi Tarptautinės darbo organizacijos konvencijų dėl maksimalaus darbo laiko, profesinių sąjungų asociacijos laisvės ir kolektyvinės sutarties sudarymo derybų.

Valstybių narių konkurencija dėl to, kurios mokesčiai ir darbo užmokesčiai mažiausi ir mažiausia skaidrumo dėl profesinių sąjungų padėties ir toliau vyks sėkmingai, o atviro koordinavimo metodas – tik dar vienas nevykęs būdas spręsti tai, ko niekas nenori daryti. Tiems, kurie kritikuoja pirmininkaujančiąją Prancūziją, turėčiau pasakyti: „Palaukite Čekijos pirmininkavimo. Jūs dar nieko nematėte.“ Prieš kelias savaites prezidentas vetavo diskriminaciją draudžiantį aktą sakdamas, kad jis nereikalingas.

Karin Jöns (PSE). - (DE) Gerb. Pirmininke, manau esu priversta pasakyti, kad ši socialinė darbotvarkė manęs visai nesužadina. Nebuvo ryžtingai imtasi jokio reikalo. Tai tikrai nėra rimtas mėginimas reformuoti Europos darbo tarybas, nes joje nenumatyta daugiau susitikimų ar poveikio priemonių mechanizmų pažeidimų atvejais. Visiškas nenoras keisti Darbuotojų komandiravimo direktyvos taip pat nepriimtinas.

Komisijos nary, tai, kad socialinėje darbotvarkėje trūksta aiškos pozicijos dėl darbo valandų, liudija apie tai, kad Komisija taip pat neatsisako sumanymo dėl 65 val. darbo savaitės. Tai jau visai nebesusiję su Europos socialiniu modeliu, kurio pageidauja mano frakcija ir kurį mes, socialistai, siekiame įgyvendinti.

Tarybai taip pat norėčiau pasakyti, jog nepakenčiama, kokį spaudimą darote vadovybei ir darbuotojų organizacijoms, mandagiai kalbant, palyginti su Europos darbo tarybomis.

Šioje akivaizdžioje apgaulėje mano frakcija nedalyvaus. Jei Europos darbo jėga visiškai nenusigręš nuo Europos Sąjungos, privalome ją geriau apsaugoti nuo globalizacijos poveikio ir nešvaistyti laiko ruošiant kelių tarpvalsybiniams kolektyviniams susitarimams dėl darbo užmokesčio.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). - (RO) Svarstymui norėčiau pateikti kai kurias mintis dėl Europos socialinės darbotvarkės teisinio paketo.

Labai vertinu Europos Komisijos iniciatyvas šioje srityje ir tas, kurios pateiktos jos komunikate, pavadintame „Gebėjimų ugdymas XXI amžiuje: Europos bendradarbiavimo mokyklų klausimais darbotvarkė“.

Be šių iniciatyvų, norėčiau pasiūlyti Europos Komisijai pradėti bandomąjį projektą įsteigti Europos stipendiją vaikams, gyvenantiems nepalankiuose ekonominiu ir geografiniu požiūriu regionuose.

Europos lygmeniu 19 mln. vaikų ir jaunuolių patiria skurdą, o 6 mln. kiekvienais metais meta vidurinę mokyklą. Eurobarometro tyrimo duomenimis, pvz., Rumunijoje, tikimybė, kad kaimo ir izoliuotų ar kalnuotų regionų jaunimas mokysis aukštojoje mokykloje yra 5 proc. Ši procentinė dalis labai toli nuo Europos Sąjungos tikslo, kad 85 proc. jaunimo turėtų galimybę įgyti aukštąjį universitetinį išsilavinimą.

Pačioms valstybėms narėms trūksta būtinų finansinių priemonių šiai nerimą keliančiai padėčiai ištaisyti. Todėl Europos Sąjunga turėtų visomis galimomis priemonėmis, pvz., teisės aktais, lėšomis, Europos politika, remti galimybes visiems jauniems žmonėms įgyti išsilavinimą.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gerb. Pirmininke, ALDE frakcijos vadovas G. Watsonas sako, kad darbo vieta – geriausia socialinė apsauga. Deja, Europoje pernelyg daug milijonų žmonių dirbdami gauna mažiau, nei gautų gaudami socialinę pašalpą. Neturtingi ir menką darbo užmokesčių gaunantys asmenys anksčiau miršta, dažniau kenčia nuo fizinių ir psichinių susirgimų, dažniau guldomi į ligoninę, dažniau įkalinami, atskiriami nuo aktyvaus visuomeninio gyvenimo, jiems trūksta visaverčio kultūrinio, pilietinio, socialinio ir tikrai saugaus gyvenimo, o jų vaikai daugiausiai pasmerkti tam pačiam užburtam nepritekliaus ratui, jei mes, politikai, nevykdysime viena į kitą integruotų ir tarpusavyje susijusių socialinės ir ekonominės politikos. Žmones reikia vertinti kaip piliečius, o ne kaip ekonominius vienetus.

Ar tai šios darbotvarkės siekis? Deja, ne. Nereikia neigti jos gerų dalių, pvz., horizontalios direktyvos ir direktyvos dėl diskriminacijos. Neneigiu ir to, kad Komisijos narys V. Špidla priešiškoje aplinkoje labai

stengėsi, kad šis paketas būtų patvirtintas. Dirbsime kartu su juo, kad pagerintume paketą. Komisija ir Taryba turi devynis mėnesius, kad įrodytų savo *bona fide* dėl socialinės Europos. Tada žmonės paskelbs savo sprendimą.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). - (PL) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, šiandien svarstome labai svarbius užimtumo, socialinių teisių ir sveikatos priežiūros klausimus. Visi šie klausimai susiję su šeima – pagrindiniu visuomenės vienetu. Tai taip pat susiję su neigiamaisiais, išėjusiais į pensiją ir pensininkais ir su labai opia nedarbo problema. Nustatyti tinkamą darbo ir darbo užmokesčio santykį kartu su orumo nepažeidžiančia socialine apsauga nėra kažkokia malonė. Tai daryti mus įpareigoja rūpestis Europos ateitimi. Reikia geriau valdyti valstybių narių socialinei politikai skiriamas lėšas, taip pat ir Europos socialinį fondą.

Dabar mūsų žemynas labai sparčiai sensta. Bet ar matome Europos šeimo politikos trūkumus? Ką turime pasakyti apie šeimos pajamas? Kur mūsų solidarumas su vargšais? Žodį solidarumas vartoju apgalvotai, kai švenčiame „Solidarumo“ judėjimo ir profesinės sąjungos, prisidėjusių prie didelių Europoje įvykusių pokyčių, 28-ąsias įkūrimo metines.

Maria Petre (PPE-DE). - (RO) Džiaugiuosi, kad šiandien svarstome socialinio paketo atnaujinimą.

Europai apskritai, jos senbuvėms ir naujosioms valstybėms narėms, būtina socialinė pažanga. Susivienijusi Europa patiria tuos pačius sunkumus: visuomenės senėjimą, darbo vietų netektį globalizacijos požiūriu, skurdą tarp vaikų.

Komisijos nary, V. Špidla, pritariu jūsų požiūriui į kartų solidarumą. Šiuo klausimu mums reikia naujo akstino, bet aš taip pat pritariu pakartotai regionų soliarumo minčiai, nes čia galime tiksliausiai įvertinti socialinę sanglaudą ar jos nebuvimą.

Jan Andersson (PSE). - (SV) Gerb. Pirmininke, atsiprašau už pavėlavimą. Vakar vėlai vakare Švedijoje posėdžiavome ir ką tik atvykau. Nežinau, ką jau svarstėte, bet norėčiau pradėti nuo to, jog mes iš principo šiam paketui pritariame, manome, jog jis šiek tiek pavėluotas ir kad per šią kadenciją jį galima buvo pradėti anksčiau, tačiau nors dabar jį turime. Aišku, kad Europos Parlamento siekiai yra didesni už esančius pakete, tačiau vis dėlto norėčiau pabrėžti tris teigiamas dalis, kurias galime plėtoti toliau.

Aš asmeniškai daug dirbu su Europos Teisingumo Teismo sprendimais ir jų padariniais. Pritariu dabar atviresniam Komisijos požiūriui, pvz., dabar rengiamam forumui. Viliuosi, jis pavyks.

Kitas teigiamas dalykas – Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencija, kuri taip pat susijusi su Europos Teisingumo Teismo sprendimais, kuriuose valstybės narės raginamos pasirašyti TDO konvenciją.

Trečia, tai socialinės integracijos programa, kuri bus pristatyta spalio mėn., ir kova su skurdu, atskirtimi ir pan. Viliuosi, kad šiuos klausimus galėsime sėkmingai spręsti kartu. Jie yra nepaprastai svarbūs.

Richard Corbett (PSE). - Gerb. Pirmininke, jei yra Europos lygmens rinka, kaip yra mūsų atveju, esant vienai Europos rinkai, neabejotina, kad tai bendrai rinkai reikia bendrų taisyklių, kad ji veiktų tinkamai ir našiai ne tik socialinėje srityje. Todėl mes ir nustatome užimtumo standartus, užimtumo įstatymus ir taisykles darbuotojų teisėms apsaugoti: Darbo laiko direktyvą, sveikatos ir saugos teisės aktus, tėvystės atostogų direktyvą, darbuotojų informavimą ir konsultavimą.

Tačiau Didžiosios Britanijos konservatorių partija (matau, kad šiuose rūmuose nėra nė vieno šios partijos nario, kad dabar būtų apsvaistytas šis klausimas), jei jie kada nors grįžtų į valdžią, norėtų, kad Jungtinė Karalystė visiškai atsisaktų socialinės Sutarties dalies. Ar jie bent pagalvojo, apie tai, ar likusi Europos Sąjunga sutiktų, kad vienintelė valstybė narė nusišalina nuo prievolių, kurias bendrai sukūrė Europos lygmeniu savo rinkai valdyti? Ar jie tikrai mano, kad nesąžininga konkurencija mažinant sveikatos priežiūros ir saugos standartus ir silpninant darbuotojų teises būtų priimtina? Žinoma, kad ne. Didžiosios Britanijos konservatoriai – Didžiosios Britanijos ir Europos nesėkmės receptas.

Xavier Bertrand, Tarybos pirmininkas. - (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, karšta diskusija, diskusija apie socialinę Europą ir tai, kad ši disuksija vyksta, rodo minčių sankirtą. Mūsų diskusija taip pat parodo, kaip šiais laikais sunku socialinių klausimų svarstymą Bendrijos lygmeniu atskirti nuo politinių diskusijų šalies lygmeniu. Tai tam tikra prasme taip pat rodo, jog darome pažangą Europos integracijos srityje.

Kai kurie kaltina pirmininkaujančiąją šalį. Nesileisiu į smulkmenas dėl tų kaltinimų. Čia esu ne tam, kad ginčyčiausi, kaip jūs; esu tam, kad pastūmėčiau socialinę Europą į priekį.

Ar socialinė Europa yra pirmininkaujančiosios Prancūzijos prioritetas? Toks buvo klausimas. Aiškus atsakymas yra taip, ir, kaip jūs gerai žinote, šiuo klausimu visi būsimie teisiami ne pagal savo norus pradžioje, savo pirminius siekius, bet tik pagal savo pasiekimus. Dabar žinome, kad yra didesnė tikimybė tuos rezultatus pasiekti, rezultatus, kurie yra teigiami, realūs socialinei Europai. Tvirtai tikiu pragmatizmu.

Kalbant apie įvairius klausimus, kaip pasakė prezidentas Nicolas Sarkozy kreipdamasis į Parlamentą, darbo tarybas, laikiną darbą, mes įsipareigojė užbaigti pirmąjį, o antrasis, kaip sakiau, dabar yra Parlamento rankose. Ir vėl pakartosiu, kad netrukus visi turėsime atsistoti ir būsimie suskaičiuoti. Nesustosis prie tokių klausimų kaip, ar konservatorių vyriausybė gali būti „socialesnė“ už kitą. Pasakyčiau tik tai, kad pats esu Prancūzijos Darbo santykių ir solidarumo ministras, nes jei norite dalytis gerove, pirma turite ją sukurti. O kaip ją kuriate? Darbu. Taip kuriama gerovė. Nenoriu minėti ir to, kad 1993 m., kai buvo pateikta žinoma darbo laiko direktyva, Prancūzijos socialistų vyriausybė ir socialistų ministrė M. Aubry pritarė šiai direktyvai ir jos pasirinkimui. O ką su šia įžymia direktyva darome šiandien? Pažvelkime į tai realiai: gerina ji dabartinę padėtį ar negerina, kur būsimie tikrai niekieno žemėje po 48 val.? Atvirai kalbant, visi tai žino. Tik svarbu pasakyti, kad nors nebūtinai ši direktyva įkūnija pirminį 1993 m. sumanymą, kuriuo turėjo būti atsisakyta pasirinkimo, dabar ji suteikia gaires ir papildomas garantijas šios, o ne vakarykštės dienos aplinkybėms. Ar galime taip pasakyti? Žinoma, galime, nes manau, kad vieša diskusija ir politiniai debatai turėtų būti pamokomi. Ar pasirinkimas dirbi daugiau valandų per savaitę išliks ir bus tinkamai reguliuojami, nes dabar iš ligšiolinės precedentų teisės žinome, kad pagrindinis klausimas – budėjimo laikas. Arba galime būti pragmatiški, laikytis nuomonės, kad tai reiškia pažangą ir pritarti persvarstymui, kuris išspręs kai kuriuos klausimus ir pagerins padėtį, nors akivaizdu, kad šios dienos rezultatas nebūtinai visiems patiks, o aš turiu geras sąlygas tai įvertinti.

Tada klausimas dėl Teismo sprendimų. Tai ne sprendimų vertinimas. Tačiau į šios dienos padėtį reikia vertinti atsižvelgus į Teismo sprendimus. Kokia naujoji teisinė pozicija? Mums reikia išgirsti valstybių, kurias pirmiausiai tai liečia, nuomones. Aš tai svarsčiau su savo kolegomis, kurie eina tas pačias pareigas kitose valstybėse narėse. Socialiniai partneriai taip pat turi pateikti savo nuomones šiuo klausimu ir nebūtinai atskirai. Būtų žymiai geriau, jei nuomonės būtų pateikiamos kartu, kad galėtume padaryti atitinkamas išvadas. Kiek tai susiję su šiuo klausimu, pirmininkaujančioji šalis išankstinių nuomonių diskusijai nepateiks. Ar direktyvą derėtų persvarstyti? Šį klausimą girdėjau pakartotinai ir ne tik šiuose rūmuose. Manau, atsakymą į šį klausimą derėtų pateikti po diskusijos ir nebūtinai jos pradžioje. Antraip tai reikštų, kad esama išankstinės nuomonės, o jos aš neturiu.

Kalbant apie bendro intereso socialines paslaugas, man atrodo, kad visos valstybės narės labai nori išsaugoti bendro intereso paslaugų organizavimo kompetenciją, būdingą kiekvienai atskirai šaliai. Tačiau pripažinkime, nesutariama dėl to, ką derėtų daryti Bendrijos lygiu. Kai kurie laikosi požiūrio, kad vienintelis atsakymas yra subsidiarumas, kiti mano, kad turėtų būti Bendrijos teisinis pagrindas. Tai tikrai nebus nuspręsta paskubomis. Mūsų pasiūlymas su Komisija dėl gairių – mėginimas užtikrinti, kad į šiuos klausimus tinkamai atsižvelgiama pagal ES tvarkaraštį.

Buvo iškelta daug kitų įdomių klausimų. Dėl veiksmų prieš diskriminaciją, pirmininkaujančioji šalis pažadėjo paspartinti naują direktyvą. Norint, kad jai būtų galutinai pritarta, kaip žinote, reikalinga valstybių narių vienybė.

Daugybę kartų girdėjau minint žodį „tinkamumas“. Jis labiausiai tinka, nes veiksmingumas reikalauja tinkamumo. Dabar tai reikia pasakyti aiškiai. Ar gali socialinė Europa daryti pažangą, ar ne? Mano atsakymas skamba „taip“, bet mes *privalome* socialinę Europą vesti pirmyn. Ar jau ne 2008 m.? Taip, sutinku. Ar per vėlu? Žinoma, kad ne! Niekada nebūna per vėlu. Ar trokštame eiti pirmyn? Akivaizdu, kad taip. Tačiau kyla klausimas, ar kartu vesime socialinę Europą į priekį? Čia, ponios ir ponai, privalome visi atsistoti ir būsimie suskaičiuoti!

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Ponios ir ponai, manau, diskusijos intensyvumas ir išsamumas aiškiai rodo, kad socialinė Europa vėl stiprėja. Diskusijoje paliesta daug gilių problemų ir manau, jog apie jas atskirai kalbėti nereikia, nes kitose diskusijose bus galima gvildinti argumentus ir rasti tinkamą sprendimą. Vis dėlto į tam tikrus dalykus norėčiau atsakyti bendriau.

Pirmiausia šioje darbotvarkėje, kadangi ji yra plačios apimties, laikoma, kad socialinė darbotvarkė ir socialinė politika yra kompleksinio politinio požiūrio apraška ir kompleksinio požiūrio visose politikos srityse rezultatas. Akivaizdu, jog tai integruojantis požiūris (socialinė politika jokių būdu nenustumiama į šalį), turintis neabejotinai įdomių ir techninių aspektų, bet vis dėlto aiškiai sumenkintas.

Šioje darbotvarkėje socialinė politika padaryta Europos politikos šerdimi. Žinoma kyla klausimas, ir manau, jį tikrai derėtų mesti ši galvos, ar ši darbotvarkė – tai ne tik techninis politinis interesas. Ne, nėra, nes požiūris

į ją buvo suformuluotas prieš daugelį metų. Ji taip pat įtraukta į daugybę Europos Komisijos dokumentų, kuriuos taip pat svarstė Parlamentas. Ji nesusijusi su jokiai reikšmingu įvykiu, pvz., airių referendumu.

Šioje darbotvarkėje be kitų klausimų matome, kad Komisijos ryžtą sudarant šią darbotvarkę kaip procedūrą, kurioje mėginama panaudoti visas Europos Komisijai Europos lygmeniu prieinamas priemonės, teisės aktus, atviro koordinavimo metodą ir visus kitus metodus. Todėl joje yra ne tik teisinių pasiūlymų, bet taip pat pasiūlytų komunikatų ir pasiūlymai dėl kitų dokumentų.

Norėčiau pabrėžti, kad atsižvelgiant į pasirinkimus, kuriems įtaką gali daryti Europos Komisija, ši darbotvarkė yra reali. Neabejotina, kad pasiūlymai bus svarstomi Parlamente ir įvairiomis progomis jie tikrai bus iš dalies keičiami, bet vis dėlto, tai realūs svarstyliniai pasiūlymai. Diskusijoje taip pat buvo iškelta mintis, nors tik iš dalies, ir manau, kad turėčiau į ją atsakyti, kad pasiūlymai sveikatos priežiūros srityje yra tarsi slaptas būdas grįžti prie F. Bolkesteino direktyvos sveikatos priežiūros srityje. Taip nėra. Šie pasiūlymai nesumanyti kaip nemokamas paslaugų teikimas, bet jie suteiks euopiečiams daugiau galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Be abejo, šie pasiūlymai apima daugybę labai opių aspektų ir aišku, kad jie bus rimtai ir išsamiai svarstomi, bet vis dėlto pagrindinis jų bruožas ir rezultatas bus Europos piliečių sveikatos priežiūros gerinimas.

Kita mintis, kurią norėčiau pabrėžti, yra ketinimas kovoti su skurdu. Šis mintis kovoti su skurdu yra aiškiai suformuluota ir diskusijoje kilo klausimas, kokiais būdais tai bus daroma? Darbotvarkėje nenumatyta, kad esama tik vieno veiksmingo kovos su skurdu būdo, bet joje siekiama su skurdu kovoti įvairiai. Su skurdu kovojama mėginant mažinti anksti baigiančių mokyklą skaičių. Mėginant suteikti galimybę mokytis visą gyvenimą, taip pat kovojama su skurdu. Aiškiai suformuluotas ketinimas, kad pensijų fondai turėtų pabrėžti teisingumą ir socialinį veiksmingumą, taip pat yra kovos su skurdu priemonė. Diskriminacijos klausimas ir direktyvos dėl kovos su diskriminacija taip pat yra būdai kovoti su skurdu, nes sudarant galimybes neigaliesiems, draudžiant diskriminuoti žmones, kurie tarnyboje paseno, ir t. t. taip pat kovojama su skurdu.

Kilo klausimas ir dėl lygių vyrų ir moterų galimybių. Norėčiau pasakyti, kad lygių vyrų ir moterų galimybių klausimas įtrauktas į kitas direktyvas ir tai turint galvoje, nebuvo reikalo į pasiūlytą direktyvą aiškiai įtraukti vyrų ir moterų lygiateisiškumo.

Buvo svarstomos ir TDO konvencijos. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad ši darbotvarkė neabejotinai rodo, kaip aktyviai Komisija ir Europa užsiima padoraus darbo pasauliniu lygmeniu koncepcija. Taip ir direktyva, kuri įgyvendins darbuotojų ir darbdavių susitarimus jūrinių kystės srityje, yra aiškus ženklas, kaip skirtingai Europa vertina TDO. Visuose dokumentuose Europos valstybės raginamos kiek galima greičiau patvirtinti visą rinkinį.

Ponios ir ponai, diskusija buvo išsami ir kartais sudėtinga. Manau, ši diskusija nurodo Europos socialinės politikos reikšmę.

Pirmininkas. - Diskusija baigta.

Balsavimas vyks per kitą sesiją, kažkur Europoje.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Petru Filip (PPE-DE), raštu. – (RO) Gerb. Pirmininke, po tradicinių pareiškimų, pagal kuriuos 2008 m. bus socialinės Europos atnaujinimo metai, vadinamasis socialinis paketas yra teisinių iniciatyvų rinkinys, kurio konvergencija kuriam laikui liks ketinimo stadijoje. Galbūt atėjo laikas mums ryžtingiau ir kruopščiau nagrinėti klausimus, kurių tiesioginis poveikis piliečiams didesnis nei bet kada anksčiau.

Tokiomis aplinkybėmis mums reikia imtis misijos užtikrinti nediskriminacines gyvenimo ir darbo sąlygas visiems Bendrijos piliečiams. Pirmiausia šiomis aplinkybėmis diskusijų dėl Bendrijos minimalaus darbo užmokesčio atnaujinimas, atrodo, yra ne tik laiku, bet ir labai reikalingas. Tas pats galioja kalbant apie vienodų sąlygų visose ES šalyse sukūrimą Bendrijos darbo rinkos požiūriu. Negerai, kad net šiandien kelių ES vyriausybių požiūris į Europos piliečius diferencijuojamas pagal jų kilmės šalį.

Tokiomis pačiomis aplinkybėmis Komisijos iniciatyva gerinti regimumą ir darbo metodus pagal ES socialinės integracijos ir apsaugos strategiją ir tvirtinti jos sąveiką su kitomis politikos sritimis, atrodo, yra svarbi. Su džiaugsmu atkreipiu dėmesį į Komisijos pasiūlymą dėl horizontalios direktyvos dėl kovos su diskriminacija ne užimtumo srityse.

Livia Járóka (PPE-DE), raštu. – (HU) Vienas iš svarbiausių Europos Komisijos atnaujintos socialinės politikos darbotvarkės rezultatų turi būti deramai atkurtos Europos romų, kaip Europos piliečių, teisės ir nutraukta jų socialinė atskirtis. Džiaugiuosi, kad dokumente tam pritariama.

Darbotvarkėje minimose srityse romų padėtis švietimo, užimtumo, gyvenimo sąlygų, diskriminacijos ir sveikatos srityse kur kas blogesnė nei visuomenės daugumos.

Mokymosi visą gyvenimą programos, lavinančios romų užimtumo ir savarankiško darbo įgūdžius, galėtų būti naudinga priemonė kovojant su nedarbu.

Kovos su diskriminacija priemonės privalu perkelti į šalių teises, kad kenčiantieji nuo diskriminacijos galėtų kreiptis į teismus, o šalies valdžios institucijos ir lygių galimybių institucijos ją atpažintų ir už pažeidimus taikytų poveikio priemones.

Struktūriniai fondai galėtų būti kur kas veiksmingesni mažinant socialinę romų atskirtį, bet norint tai pasiekti, nevyriausybiniams romų organizacijoms turi būti suteikta bent diskusijų teisė atrenkant, planuojant, įgyvendinant ir vertinant iš fondų finansuojamus projektus; reikia pradėti programas, skirtas apginkluoti nevyriausybines romų organizacijas žiniomis rengti sėkmingas paraiškas, kurios yra reikalingos.

Viliamės, kad socialinėje politinėje darbotvarkėje bus pateikti tinkami atsakymai į šiuos klausimus. Manau, jog svarbu, kad šiuos klausimus svarstytime rugsėjo mėn. 16 d. Romoje organizuojamoje didelio masto konferencijoje, ir viliuosi, kad romų socialinės įtraukties klausimas ir atskirai, ir kaip socialinės darbotvarkės dalis, bus įtrauktas į Europos Vadovų Tarybos darbotvarkę.

Sirpa Pietikäinen (PPE-DE), raštu. – (FI) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos socialinis paketas – ilgai laukta ES socialinio aspekto kūrimo reforma. Tačiau kaip ir daugelis mano kolegų norėčiau matyti Komisiją priėmus šiek tiek drąsesnį ir ambicingesnį požiūrį į jo pasiūlymus ir reformas. Mano nuomone, paketo ypač reikia, kai kalbama apie pagrindinių viešųjų paslaugų užtikrinimą.

Tačiau pakete yra ir daug gerų pasiūlymų. Ypač norėčiau padėkoti Komisijai po ilgų svarstymų nusprendus parengti horizontalią kovos su diskriminaciją direktyvą, kuri aprėpia visas diskriminacijos apraiškas. Požiūris į piliečius, susiduriančius su įvairiomis diskriminacijos formomis ir dėl įvairių priežasčių, nederėtų būti skirtingas. Horizontalus požiūris – vienintelis realus būdas užtikrinti į visus vienodą požiūrį. Be to, labai pageidaujamas buvo pasiūlymas stiprinti Europos darbo tarybų vaidmenį.

Pasiūlymas dėl direktyvos dėl pacientų teisių tarpvalstybinės sveikatos priežiūros srityje, kuri susilaukė sąlyginai mažiau viešumo, turės apčiuopiamą poveikį kasdieniame daugelio europiečių gyvenime. Atsiverus Europos sienoms ir didėjant galimybėms sveikatos priežiūros sektoriuje, ypač svarbu išaiškinti, kas atsakingas už paciento sveikatą ir kokia atsakomybė. Komisijos pasiūlymas dėl direktyvos – lauktas visos Europos taisyklių išaiškinimas.

Nepaisant trūkumų, šis paketas neabejotinai yra žingsnis teisinga kryptimi ir viliuosi, kad Komisija ir toliau stengsis stiprinti Europos piliečių viltis dėl socialinės apsaugos ateinančiais metais. Dėl to norėčiau paraginti Komisiją ir toliau tęsti savo sumanymus ir parengti direktyvą dėl motinystės atostogų pratęsimo nuo 14 iki 18 sav. Tegul direktyva būna įgyvendinta kiek galima greičiau. Tačiau norėčiau, kad Komisijos pasiūlyme ypatingas dėmesys būtų skiriamas tėvystės atostogoms prailginti ir taip pagerintos abiejų tėvų teisės ir galimybės gimimus vaikui likti namuose.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (ET) Martin Schultz neabejotinai teisis sakydamas, kad socialinis paketas galėjo būti stipresnis. Komisija greičiau turėjo pateikti paketą, kad mes šį svarbų klausimą būtume galėję nagrinėti ne tada, kai artėja rinkimai, bet anksčiau, kai buvo laiko atidžiai pasverti visus šio svarbaus paketo niuansus, o tai neabejotinai svarbu.

Be kitų dalykų, norėčiau atkreipti dėmesį į Komisijos komunikatą dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo. Nors jis ir suteikė pagalbą keletui tūkstančių žmonių, pvz., Vokietijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje ir Suomijoje, 2007 m. duomenimis labai didelė fondo lėšų dalis nebuvo panaudota.

Rugpjūčio mėn. kompensaciją iš EGF gavo Lietuvos tekstilės pramonės darbuotojai. Tai geras ženklas, kad naujosios valstybės narės taip pat gali sėkmingai prašyti paramos prisitaikyti prie globalizacijos keliamų pokyčių.

Komisija greitai nagrinės kriterijus, kuriais grindžiami sprendimai paramai teikti. Norėčiau pabrėžti, kad tokiose mažose šalyse kaip Estija dėl globalizacijos daugybė mažų įmonių turėjo atleisti šimtus darbuotojų.

Paraiškų dėl EGF paramos teikimo proceso supaprastinimas neabejotinai suteiktų galimybę supaprastinti ir paramos šiems žmonėms teikimą.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Lisabonos sutartyje pripažįstama, kad ES turėtų remtis socialinės rinkos ekonomika, kuri teikia jos piliečiams galimybę gauti padorų darbą ir padoriaus gyvenimo sąlygas, naudotis švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos paslaugomis.

ES visuomenė senėja. Jei 2007 m. vyresni kaip 65 metų gyventojai sudarė 17 proc. ES visuomenės, tai 2030 m. ši procentinė dalis sieks 24,6 proc.

Paskutiniiais Eurostat duomenimis, 2015 m. mirčių skaičius viršys gimimų skaičių ir taip Europos piliečių skaičiaus nuo 521 mln. 2015 m. sumažės iki 506 mln. 2060 m.

Tokiomis aplinkybėmis atrodo, kad migracija lieka pagrindinis ES gyventojų skaičiaus didėjimo veiksnys. Tačiau migracijos srautai valstybės nares veikia skirtingai. Jei 1985–2007 m. Airijoje buvo užregistruotas 21,8 proc. gyventojų skaičiaus augimas, Bulgarijos gyventojų skaičius per tą patį laikotarpį sumažėjo 14,4 proc.

Kokie šių sunkumų sprendimai pateikiami socialiniame pakete? ES piliečiai laukia ryžtingų veiksmų kuriant gerai mokamas darbo vietas, užtikrinant galimybę naudotis kokybiško švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos paslaugomis.

Socialiniame pakete pateikiama būsima ES draudimo politika, būtina jos ilgalaikiai plėtrai.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), raštu. – Nėra jokios abejonės, kad Europos socialinį modelį reikia pertvarkyti. Ypač, kai daugelyje didesnių valstybių narių dar vyrauja pasenusi socialinės apsaugos sistema. Bet kurios derybos dėl Europos socialinio modelio atrodo kaip žingsnis neteisinga kryptimi.

Veikiausiai jokia Komisijos paskelbta socialinė darbotvarkė ar socialinės politikos dokumentas nepaskatins tikro ekonomikos augimo ar darbo vietų kūrimo. JAV ekonomikos krizei greitai pasieksiant ir mūsų žemyno krantus, mūsų vyriausybės turėtų reaguoti ir užtikrinti, kad mūsų piliečiai pajustų kiek galima mažesnę neigiamą ekonomikos nuosmukio poveikį. ES biurokratija nesustabdytų ekonomikos krizės ar recesijos. Valstybės narės turėtų liberalizuoti savo ekonomikas, mažinti mokesčių ar palūkanų tarifus ir ypač mažinti mažų įmonių biurokratiją.

Centralizuotas kišimasis į ekonomiką visuomet nuvildavo. Komisijos pasiūlytos nuo viršaus į apačią priemonės gali ne tik nepadėti mūsų piliečiams apsiginti nuo nedarbo, bet, tiesą sakant, gali trukdyti užimtumui ir ekonomikos augimui.

(Posėdis sustabdytas 11.40 val. prieš balsavimą ir atnaujintas 12.00 val.)

PIRMININKAVO Edward McMILLAN-SCOTT

Pirmininko pavaduotojas

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Gerb. Pirmininke, norėčiau pranešti, kad pažeidus Europos bendrijos Protokolą dėl privilegijų ir imunitetų, liepos mėn. 30 d. policija mane suėmė ir sumušė ir man taip pat buvo pagrasinta perrėžti gerklę.

Gėda, kad Parlamentas vis dar nepareišė savo nuomonės dėl šio prieš mane įvykdyto nusikaltimo. Norėčiau paklausti šioje salėje susirinkusių kolegų: „Ko jūs laukiate, kolegos, kad man tikrai perrėžtų gerklę? Kad grasinimai išsipildytų ir jie mane nužudytų?“ Europos Parlamento nario atžvilgiu buvo pasielgta labai neteisingai, o jūs tylite. Dėkoju.

Pirmininkas. – Gerb. D. Stoyanovai, dėkoju, kad mus informavote. Šį klausimą perduosime kompetentingoms institucijoms.

5. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Balsavimo rezultatus ir kitą smulkesnę informaciją (žr. protokolą)

5.1. Programa „Veiklus jaunimas“ (2007–2013 m.) (A6-0274/2008, Katerina Batzeli) (balsavimas)

– *Prieš balsavimą:*

Katerina Batzeli, *pranešėja*. – Gerb. Pirmininke, atsižvelgiant į keturis pranešimus, dėl kurių bus balsuojama, norėčiau Kultūros ir švietimo komiteto vardu pasakyti, kad daugiametės programos kultūros, švietimo, jaunimo ir piliečių dalyvavimo bendruomenės veikloje srityse, yra vienos svarbiausių ES ir ypač Europos Parlamento veiklos aspektų.

Todėl sprendimai dėl šiose programose numatytos įvairios veiklos pasirinkimo ir finansavimo turėtų būti grindžiami aiškiais ir objektyviais kriterijais. Siekiant, kad Europos piliečiai išvengtų nereikalingos gaišaties, derėtų priimti supaprastintas procedūras.

Šiandien plenariniame posėdyje Europos Parlamento prašoma priimti keturis komitologijos pranešimus, kurie skirti skaidrumui, sparčioms ir veiksmingoms procedūroms užtikrinti. Kartu tai sustiprins Europos Parlamento vaidmenį šioje procedūrų srityje.

Tai, kad šie Parlamento pasiūlymus priėmė ir Komisija, ir Taryba, teikia didelį pasitenkinimą ir viltį dėl būsimų tarpinstitucinių susitarimų.

Galiausiai norėčiau padėkoti Komisijai, Tarybai, kuriai pirmininkavo Slovėnija, ir šiuo metu pirmininkaujančiajai Prancūzijai už bendradarbiavimo ir sutarimo dvasią ir už tai, kaip jos sutvarkė šias keturias Bendrijos programas.

5.2. Programa „Kultūra“ (2007–2013 m.) (A6-0273/2008, Katerina Batzeli) (balsavimas)

5.3. Programa „Europa piliečiams“ (2007–2013 m.) (A6-0275/2008, Katerina Batzeli) (balsavimas)

5.4. Veiksmų programa mokymosi visą gyvenimą srityje (A6-0276/2008, Katerina Batzeli) (balsavimas)

5.5. EB ir Uzbekistano partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo protokolas (A6-0306/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (balsavimas)

5.6. EB ir Kirgizijos partnerystės ir bendradarbiavimo protokolas (A6-0320/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (balsavimas)

5.7. EB ir Tadžikistano partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo protokolas * (Darbo tvarkos taisyklių 131 straipsnis) (A6-0320/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (balsavimas)

5.8. Juodkalnijos atsakomybė, susijusi su ilgalaikėmis paskolomis, suteiktomis Serbijai ir Juodkalnijai (buvusiai Jugoslavijos Federacinei Respublikai) (A6-0281/2008, Helmuth Markov) (balsavimas)

5.9. Reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo dalinis keitimas (A6-0311/2008, Neil Parish) (balsavimas)

5.10. Susitarimas dėl žvejybos pietų Indijos vandenyne (A6-0315/2008, Philippe Morillon) (balsavimas)

5.11. Taisomojo biudžeto projektas Nr.5 /2008 (A6-0328/2008, Kyösti Virrankoski) (balsavimas)

5.12. Europos teisminis tinklas (A6-0292/2008, Sylvia-Yvonne Kaufmann) (balsavimas)

5.13. Abipusio sprendimų baudžiamosiose bylose pripažinimo principo taikymas (A6-0285/2008, Armando França) (balsavimas)

– *Prieš balsavimą:*

Armando França, pranešėjas. – (PT) Šis pranešimas – tai geras Parlamento sutarimo ir bendradarbiavimo bei Parlamento ir Tarybos bendradarbiavimo pavyzdys. Todėl dėkoju savo kolegoms nariams, Tarybos atstovams, techniniam personalui ir visiems dalyvavusiems rengiant šį kompleksinį ir sudėtingą pranešimą.

Pagrindų sprendimas bus labai svarbus ES baudžiamajam teisingumui. Jis skatina abipusio pripažinimo principą, užtikrina, kad stiprinamos gynybos teisės ir kaltinamojo garantijos, spartina ir daro veiksmingesnį *in absentia* priimtų sprendimų vykdymą ir padeda kovoti su nusikalstamumu Europoje. Būsimas pagrindų sprendimas taip pat padės stiprinti įstatymo pirmumą ir įstatymo viešpatavimą ir skatinti Europos integraciją. Ypač buvo svarbus LIBE komitete pasiektas tvirtas sutarimas ir tai derėtų čia ir dabar pakartoti. Visiems dėkoju.

5.14. Žuvininkystė ir akvakultūra integruoto pakrančių zonų valdymo Europoje aplinkybėmis A6-0286/2008, Ioannis Gklavakis) (balsavimas)

– *Prieš balsavimą:*

Ioannis Gklavakis, pranešimas. – Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau glaustai paminėti žuvininkystės ir akvakultūros integruoto pakrančių zonų valdymą, pirmiausiai skirtą žuvininkystei ir žuvų auginimui apsaugoti. Diskusija dėl pranešimo buvo atšaukta dėl diskusijos dėl padėties Gruzijoje – skubaus ir svarbaus klausimo. Todėl kalbu šiandien.

Mano pranešime daugiausia kalbama apie aplinkos apsaugą, todėl prašau jam pritarti ir už jį balsuoti. Atkreipiu dėmesį į tai, kad Žuvininkystės komitetas balsavo vieningai.

Mano pranešime yra įvairių pasiūlymų; keturi iš jų ypač svarbūs. Pirmasis – jūrų topografinio plano sudarymas; antrasis – ilgalaikis planas ir tebetrunkančios diskusijos, kuriose dalyvauja visų profesijų, ypač žvejų, atstovai. Trečia, galimas centrinės koordinavimo institucijos sudarymas, nes praėjusiais metais stigo institucijų koordinavimo. Ketvirta, derėtų sudaryti tvarkaraštį, nes nuo 2002 m., kai būta panašių derybų, kai kurių veiksmų buvo imtasi neapibrėžus jų trukmės.

Siūlau, kad mūsų sprendimai būtų vykdomi pagal nustatytą tvarkaraštį. Kadangi manau, kad visi trokštame vandenyno apsaugos, prašau jūsų balsuoti už ir iš anksto jums dėkoju.

5.15. Naudojimasis Vizų informacine sistema (VIS) pagal Šengeno sienų kodeksą (A6-0208/2008, Mihael Brejc) (balsavimas)

5.16. Eurojusto stiprinimas ir dalinis Sprendimo 2002/187/TVR pakeitimas (A6-0293/2008, Renate Weber) (balsavimas)

– *Prieš balsavimą dėl 19 pakeitimo:*

Evelyne Gebhardt (PSE). – (DE) Gerb. Pirmininke, kaip nurodžiau prieš balsavimą, yra žodinis kompromisinis pakeitimas, kurį aptariau su gerb. R. Weber ir gerb. P. Demetriou, – kompromisas tarp 37 ir 39 pakeitimų. Kompromisinis pakeitimas skambėtų taip:

„kitomis teisės pažeidimų formomis, kai esama faktinių požymių, kad jie susiję su kriminaline organizacija ar sunkiais nusikaltimais“.

(DE) Taip būtų suformuluotas kompromisas, kuris apimtų abu – 37 ir 39 – pakeitimus.

(Žodinis pakeitimas buvo priimtas).

5.17. Dublino sistemos vertinimas (A6-0287/2008, Jean Lambert) (balsavimas)

5.18. Tam tikri su transporto priemonių draudimu susiję klausimai (A6-0249/2008, Nickolay Mladenov) (balsavimas)

5.19. Suderinta kovos su mokestiniu sukčiavimu gerinimo strategija (A6-0312/2008, Sharon Bowles) (balsavimas)

Pirmininkas. – Balsavimas baigtas.

6. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

-Pranešimas: Sylvia-Yvonne Kaufmann (A6-0292/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, dėl triukšmo negalėjau pateikti savo paaiškinimo ir dabar norėčiau tai padaryti. Balsavau už S.-Y. Kaufmann pranešimą dėl to, kad reikia išaiškinti, jog Europos teisminis tinklas yra neišvengiamas, nes pastaruosius dešimt metų jis veiksmingai veikė kartu su teisminės pagalbos sistema. Dabar Europos teisminį tinklą reikia aiškiai atskirti nuo Eurojusto. Abi institucijos turi savo pagrindimą. Siekiama, kad Eurojustas ir Europos teisminis tinklas vienas kitą papildytų ar vienas su kitu bendradarbiautų, kaip dera, ir taip užtikrintų valstybių narių saugumą.

- Pranešimas: Armando França (A6-0285/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, kalbant apie *in absentia* priimtų sprendimų vykdymą, tai Europos Sąjungoje jis bus nenaudingas, jei policija puikiai bendradarbiauja, o kita vertus, jei baudžiamojo persekiojimo sistema veikia ne taip gerai, kaip galėtų.

Šiuo požiūriu manau, kad mūsų sprendimas užpildė spragą. Baudžiamųjų kaltintojų abipusis sprendimų pripažinimas reikš, kad baudžiamųjų bylų sprendimai, tarp jų priimti *in absentia*, gali būti vykdomi kitose šalyse. Tai labai svarbus žingsnis suteikiant galimybę teisminėms institucijoms talkinti policijos pajėgų darbui.

- Pranešimas: Mihael Brejc (A6-0208/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, M. Brejco pranešimo tikslas – suteikti mums priemones galų gale užtikrinti, kad Vizų informacinė sistema naudojama tikrinant, kai ne ES šalių piliečiai įvažiuoja į Šengeno erdvę. Žinome, kad daugelis asmenų nelegaliai gyvena ES, nes baigėsi jų vizų galiojimo laikas arba jos yra pripažintos negaliojančiomis. Suderinę Šengeno sistemą ir Vizų informacijos sistemą, kuriame sąlygas, kuriomis Europos Sąjungoje galėsime pašalinti piktnaudžiavimus vizomis ir užtikrinti, kad į Europos Sąjungą įvažiuojantys ir išvažiuojantys asmenys gali tai padaryti teisėtai.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gerb. Pirmininke, be abejo neprieštarauju, kaip manau ir daugelis žmonių, Šengeno šalių Vizų informacinės sistemos gerinimui, tačiau tai, ką turime šiame pranešime, skamba pernelyg absurdiškai. Iš tiesų Vizų informacinė sistema turėjo būti lankstesnė prie sienų praleidžiamo laiko atžvilgiu! Bet kuris, kada nors keliavęs, žino, kad tiesiog turėtų būti laukiančiųjų sąrašai, nes kartais jų reikia. Kažin ką sienos apsaugos pareigūnai turėtų vertinti, kad nuspreštų, kada yra pavojus, o kada ne. Kas žino, iš kur pasirodo teroristai ir kiti pavojai?

Aš taip pat nesisieloju, kad mes šiuo klausimu esame atsilikusių pažiūrų. Mūsų sienų europinimas buvo atliekamas neapgalvotai, nesirengiant ir spaudžiant ideologiniams ekstremistams, kurie mano, jog didysis naujosios Europos Tarybų Sąjungos idealas kur kas svarbesnis už piliečių saugumą.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. Pirmininke, pasakysiu savo nuomonę, kaip tokiomis progomis tampa tradicija, kad atkreipčiau dėmesį tai, kad Europos politikos derinimo teisingumo ir vidaus reikalų srityse teisinis pagrindas yra beveik nepagrįstas. Dauguma šių pranešimų, dėl kurių ką tik balsavome, S.-Y. Kaufmann,

A. Franços, M. Brejco, R. Weberio ir J. Lambert pranešimų tikslas – sustiprinti tinkamų teisinių įgaliojimų neturinčius politikos aspektus, iniciatyvas, o Eurojusto atveju, visą instituciją. Tiesa, toks įgaliojimas numatytas Europos Konstitucijoje ir Lisabonos sutartyje, bet tiesa ir tai, ką, atrodo, šiems rūmams reikia nuolat priminti, kad Konstitucija buvo atmesta tris kartus: Prancūzijoje – 55 proc. balsų, Olandijoje – 62 proc. balsų, Airijoje – 54 proc. balsų.

Galimybė turėti baudžiamosios prievartos monopolį per baudžiamojo teisingumo sistemą – tikriausiai aukščiausias valstybingumą apibūdinantis požymis. Valstybę galime apibūdinti kaip teritoriją, turinčią bendros valdžios nustatytas sutartas taisykles. Jei Europos Sąjunga pageidauja suteikti sau tą aukščiausią valstybingumo požymį, jai derėtų turėti padarumo pirma paklausti savo žmonių leidimo refrendumuose. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

- Pranešimas: Renate Weber (A6-0293/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, šis pranešimas susijęs su Eurojusto stiprinimu. Tai dar vienas priemonių rinkinys, kurių galutinis tikslas – stiprinti policijos bendradarbiavimą ir padaryti jį veiksmingą. Tapo aišku, kad su tam tikros šalies teisminiu bendradarbiavimu susiję labai daug insitucijų. Todėl mūsų pasiūlymas dėl koordinavimo sistemos valstybėse narėse ir tarp jų sukūrimo turi didelę reikšmę, tik dėl to, kad ji užtikrina veiksmingą bendradarbiavimą, ypač kovojant su terorizmu ir kitomis nusikalstamumo formomis.

Noriu atkreipti dėmesį į vieną ypač padrąsinančią priemonę – tai, kad ne ES šalyse reikia skirti ryšius palaikantys teisėjai ir prokurorai, panašiai, kaip jau yra policijos sistemoje, tada atitinkamai pagerėtų bendradarbiavimas su tomis šalimis. Trumpai tariant, ši sistema suteiks mums galimybę sukurti kitą *cordon sanitaire* Europos Sąjungai saugoti.

- Pranešimai: Jean Lambert (A6-0287/2008), Sharon Bowles (A6-0312/2008)

David Sumberg (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, iš pradžių norėčiau pasakyti, kaip malonu jus matyti čia, Briuselyje, pirmininkaujant visai plenarinei sesijai. Vienas mažas E. McMillan-Scotto žingnis Europos Parlamentui tikriausiai yra milžiniškas šuolis. Kas žino? Neužgniaužkite kvapo.

Pasakysiu savo nuomonę dėl J. Lambert pranešimo, o taip pat dėl S. Bowles pranešimo, jei to reikalaujate. Man sunku pritarti J. Lambert pranešimui. Jame minimas sumanymas nelegalius imigrantus paskirstyti tarp daugelio ES šalių; manau, jog tai visiškai nepraktiška. Jungtinės Karalystės požiūriu kur kas svarbiau yra mūsų, kaip salos, unikalumas ar pusiau unikalumas, nes Kipro padėtis yra tokia pati. Todėl manau, jog Jungtinei Karalystei svarbu išlaikyti savo pačios sienų kontrolę, kurias prižiūri Jungtinės Karalystės valdžios institucijos, o ne Europos Sąjunga, kurios sienos didelės ir nesandarios. Todėl manau, kad šiuo pagrindu J. Lambert pranešimas nepriimtinas.

S. Bowles pranešimas nepriimtinas, nors jame yra kai kurių gerų minčių; jame dėl didelių mokesčių, kuriuos daugelis iš mūsų turime kęsti, veiksmingai kaltinami mokesčių rojai. Bet mūsų didelių mokesčių (be abejo, Jungtinėje Karalystėje) priežastis yra ta, kad, turime Leiboristų vyriausybę, kuri linkusi ir pasiryžusi didinti mokesťines pajamas ir šią naštą užkrauti Britanijos žmonėms ir Britanijos mokesčių mokėtojams.

Didelio apmokestinimo esmė – šalies klausimas; jis ir turi likti valstybių narių kompetencijos sritis, o atsakomybę už tai turėtų prisiimti šalių vyriausybės. Mokesčiai neturėtų būti Europos Sąjungos atsakomybės sritis.

- Pranešimas: Jean Lambert (A6-0287/2008)

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gerb. Pirmininke, pranešėja J. Lambert, teisi sakydama, kad Dublino tikslai dėl prieglobsčio pirkimo niekada nebuvo pasiekti. Ir tai tiesa. Ji taip pat teisi sakydama, kad sistema neišvengiamai užkrauna pernelyg sunkią naštą Europos Sąjungos sienas sudarančioms valstybėms narėms. Tai taip pat tiesa. Todėl gerai, kad tokias valstybes raginama remti.

Kita vertus, manau, kad šiame pranešime iš tiesų trūksta svarbių klausimų ir visiškai nesutinku su dauguma pranešėjos prielaidų ir siekiniu. Vienas pavyzdys: Komisijos vertinime jau pareikšta, kad dėl Dublino sistemos dešimtys tūkstančių prieglobsčio prašytojų slapstosi, bet vis dėlto pranešėja priešinasi jų sulaikymui. Rimčiau negali būti. Glaudus Europos valstybių narių bendradarbiavimas prieglobsčio klausimu gali būti naudingas, bet tada reiktų panaikinti daugybę politiškai teisingų šiame pranešime esančių sumanymų.

Philip Claeys (NI). - (NL) Gerb. Pirmininke, per vieną minutę J. Lambert pranešimu neįmanoma apibendrinti visų problemų, todėl apsiribosiu pora klausimų. Kalbant apie vaikų apsaugą, pranešime teigiama, kad netikrumo dėl amžiaus atveju, vaikams derėtų taikyti abejonių privilegijos principą. Skamba lyg ir gerai, tačiau iš tikrųjų tai tiesioginis raginimas dar daugiau klastoti tapatybės dokumentus.

Pranešime taip pat teigiama, kad šeimos nario apibrėžtis yra pernelyg ribota; tai vėl aiškus raginimas daryti dar daugiau pažeidimų. Pvz., Afrikoje beveik visi yra vienas kito šeima ir, jei turėsime į tai atsižvelgti, tuomet nedelsdami galime plačiai atverti visus vartus.

Pranešime taip pat prieštaraujama, kad valstybių narių policijos tarnybos ir teisėsaugos institucijos galėtų naudotis Eurodac duomenų baze, nes, aš cituoju: „dėl to padidėtų neigiamo požiūrio į prieglobsčio prašytojus rizika“. Tai absurdiška mintis ypač todėl, kad Eurodac gali turėti daug informacijos kovojant su nelegalia migracija, tarptautiniu nusikalstamumu ir terorizmu.

- Pranešimas: Sharon Bowles (A6-0312/2008)

Christoph Konrad (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, į S. Bowles pranešimą įtrauktas PVM sukčiavimo klausimas, ir teisingai, nes jo atveju suma siekia 20 mlrd. eurų per metus. Pritariu pranešimams šiuo klausimu. Tačiau svarbu atkreipti dėmesį tai, jog šioje srityje sistemą reikia keisti, reikia struktūrinės pertvarkos. Šiuo aspektu iš Komisijos negirdime nieko daugiau, kaip tik pareiškimą dėl ketinimo įkurti tarpvalstybinį bendradarbiavimą šiuo klausimu ir dalyvauti vertinant, tiriant ir pan.

Atsižvelgiant į vykdomo sukčiavimo mastą, pats laikas Komisijai atsisakyti savo pasyvios pozicijos ir pritarti reformistinėms valstybėms narėms, kurios iš tiesų ketina įdiegti šią atvirkštinio apmokestinimo procedūrą. Tai taip pat raginimas L. Kovácsui pavėluotai persvarstyti šį klausimą. Viliuosi, kad prieš Parlamento kadencijos pabaigą bus pateiktas deramas pasiūlymas ir bus patvirtinti Vokietijos ir Austrijos vyriausybės pasiūlymai.

Ivo Strejček (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, balsavau prieš S. Bowles pranešimą.

Norėčiau pabrėžti tris klausimus. Pirma, pranešime raginama geriau koordinuoti mokestinį ir fiskalinį bendradarbiavimą. Manau, jog tai kenktų mokestinei konkurencijai, nes mokestinė konkurencija yra pagrįsta ir naudinga. Antra, mokestinį sukčiavimą galima panaikinti ne mažinant konkurenciją, bet visiškai atsisakius mokesčių lengvatų. Trečia, PVM mokestinis sukčiavimą derėtų naikinti suvienodinant PVM tarifus, dėl to greitai sumažėtų lengvatų ir spragų.

S. Bowles pranešime siūlomos skirtingos priemonės. Todėl balsavau prieš.

Astrid Lulling (PPE-DE). - (FR) Gerb. Pirmininke, kaip vakar sakiau, kovoju su visomis mokestinio sukčiavimo formomis, ir prašiau Komisijos bei Tarybos sparčiai veikti siekiant atitaisyti pražūtingus PVM mokėjimo vengimo poveikius: paskaičiuoti nuostoliai siekia 20 mlrd. eurų per metus arba beveik vieną penktąją ES biudžeto.

Minėjau „Rtvat“ organizacijos išplėtotą ir šiems rūmams pateiktą modelį, kuris PVM sukčiavimą sumažintų beveik 275 mln. eurų per dieną ir ypač MVĮ sumažintų administracinę naštą. Manau, kad šiuos pasiūlymus Komisijai derėtų išnagrinėti, nes modelis iš tiesų yra. Savaiame suprantama, siekiant juos priimti, reikia politinės valios.

Vis dėlto už pranešimą balsuoti negalėjau, nes mano frakcijos pakeitimai, tarp jų pakeitimas, kuriame teigiama, kad sveika mokestinė konkurencija padės išlaikyti valstybių narių mokestines pajamas ir jas padidins, ir pakeitimas, kuriuo priešinamasi Santaupų apmokestinimo direktyvos apimties išplėtimui, nebuvo priimti. Vis dėlto mes akivaizdžiau prieštaraujame Direktyvos apimties išplėtimui siekiant ją taikyti visiems juridiniams asmenims ir visiems finansinių įplaukų šaltiniams.

Šiomis aplinkybėmis manau, jog mums nevalia užmiršti, kad „pernelyg dideli mokesčiai mokesčius pražudo“ ir kad valstybės narės, pritariančios tokioms priemonėms, turėtų būti labai budrios, nes Makao, Singapūre ir Honkonge iš džiaugsmo jau trinama rankomis viliantis, kad einame šia kryptimi. Todėl už šį pranešimą nebalsavau, nes noriu, kad jis būtų aiškus ir tikslus.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, noriu tarti tik žodį dėl S. Bowles pranešimo dėl suderintos strategijos, skirtos kovai su mokestiniu sukčiavimu pagerinti. Perskaičius, galima manyti, jog šiam pranešimui ar bet kuriai jo daliai būtų labai sunku pasipriešinti.

Tiesa ta, kad nors ir visiškai pritariu suderintam požiūriui kovojant su mokestiniu sukčiavimu (o mums šioje srityje iš tiesų reikia išsamaus tyrimo ir koordinavimo), bet koks pasiūlymas dėl mokesčių derinimo ir (ar) mokesčių konkurencijos mažinimo visose 27 ES valstybėse narėse, kaip kovos su mokestiniu sukčiavimu sprendimo dalis, yra visiškai nepriimtinas.

Nesu tikra, kaip Komisija, ar Europa suvokia valstybėms narėms daroma žalą nuolat nurodant į kokią nors centralizavimą, kontrolę ar kokią valstybių narių kompetencijos mažinimą mokesčių srityje. Diskusijoje dėl birželio 12 d. referendumo, tai buvo labai svarbus klausimas, nors Lisabonos sutarties aktualumo požiūriu tai ne klausimas. Būtume galėję, bet negalėjome įtikinti tų, kurie bijo Europos, nes Europos institucijose norima centralizuotai, įvairiais lygmenimis ir dėl įvairių priežasčių kontroliuoti mokesčius, kad Lisabonos sutartyje tokiame sumanymui pritariama. Prašyčiau būti labai budriems ir šioje konkrečioje srityje nieko nevelt.

- Pranešimas: Sylvia-Yvonne Kaufmann (A6-0292/2008)

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gerb. Pirmininke, nebalsavau prieš S.-Y. Kaufmann pranešimą, nors manęs visiškai neįtikino, kad mūsų teisminės sistemos europinimas ar Europos valstybės kaltintojo pareigybės įsteigimas – geras būdas policijos ir teisingumo ar net tarpvalstybinio nusikalstamumo baudimo veiklai gerinti. Visiškai priešingai.

Tačiau skatinu labai plačiai siekiantį ir glaudesnį visų nepriklausomų Europos saugumo tarnybų bendradarbiavimą ir šiuo požiūriu galiu tvirtai pritarti daugybei pasiūlymų, S.-Y. Kaufmann pranešime esančių pagerinimų, Europos teisminio tinklo gerinimui. Vis dėlto, viso šito rezultatas negali būti pernelyg brangi ir arogantiška Europos teisingumo sistema, atskirta nuo realaus pasaulio, kaip matėme per praėjusius kelis mėnesius ją kišantis taip, kad tai pranoksta bet kokią nepriklausomų valstybių narių bendradarbiavimą. Dėl šios antros priežasties aš ir susilaikau nuo galutinio balsavimo dėl S.-Y. Kaufmann pranešimo.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Katerina Batzeli (A6-0274/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už teisinę rezoliuciją, grindžiamą pirmajame svarstyme pagal bendro sprendimo procedūrą priimtu narės graikės Katerinos Batzeli pranešimu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 1719/2006/EB, nustatantį 2007–2013 m. programą „Veiklus jaunimas“. Aš džiaugiuosi ir pritariu pakeitimams, pagal kuriuos patariamąją procedūrą būtina pakeisti Komisijos įpareigojimu nedelsiant pranešti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms apie bet kokias priemones, kurių siekiant įgyvendinti šį sprendimą imtasi be komiteto pagalbos, kad atrankos sprendimai būtų įgyvendinami greičiau ir veiksmingiau. -

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Balsavau už K. Batzeli pranešimą ir ypač pritariu didinti tam skirtas lėšas. Pastaraisiais metais programa „Veiklus jaunimas“ buvo svarbi priemonė įtraukiant mūsų Sąjungos augančią kartą į didį Europos projektą; todėl tai labai svarbi grandis siekiant jaunąją kartą priartinti prie Europos ir taip suteikti jaunimui galimybę dalyvauti keliose tikrai įdomiose politinėse ir kultūrinėse iniciatyvose. Europos Komisija teisingai daro eidama šiuo keliu. Kaip jaunas šio Parlamento atstovas ir suprasdamas J. Figelio įsipareigojimą ir tikslus, galiu tikėtis naujosios 2007–2013 m. programos sėkmės.

Slavi Binev (NI), raštu. – (BG) Pirmininke, kolegos,

Programa „Veiklus jaunimas“ – priemonė, padedanti mums įtraukti savo vaikus į konstruktyvią veiklą ir kurioje dalyvaudami jie gali ugdyti vadovavimo, solidarumo ir pakantos dvasią. Kartu tai puikus būdas parodyti jaunimui, kad mums rūpi jų problemų sprendimas ir per tai mes galime įtraukti juos į šį sumanymą kartu statyti bendrus Europos namus! Todėl atsižvelgiant į Sąjungos ateitį, labai svarbu veiksmingai valdyti Europos jaunimui skirtas lėšas.

Iniciatyvų skatinimas, administracinės naštos mažinimas ir aukšto skaidrumo lygmens pasiekimas įeina į šio Parlamento pagrindinių prioritetų sąrašą. K. Batzeli siūlo sprendimus, kurie trumpina laiką, per kurį lėšos pasiekia laimėjusius projektus; jaunimui tai teigiamas ženklas. Be to, pakeitimai išsaugo Europos Parlamento vietą kontroliuojant Bendrijos lėšų panaudojimą. Todėl savo balsą atidaviau už pranešimą dėl programos „Veiklus jaunimas“ pakeitimų

Sveikinu pranešėją nuveikus puikų darbą!

Neena Gill (PSE), raštu. – Su džiaugsmu balsavau už šį pranešimą, nes manau, kad programa „Veiklus jaunimas“ – puiki iniciatyva. Tokie projektai bus ypač svarbūs skatinant ypač reikalingą Europos ir jaunimo sutarimą.

Ne kartą girdėjau savo rinkėjus sakant, kad Europos Sąjunga dėl jų nieko nedaro. Be pilietinės visuomenės programų finansavimo, tikintiems Europos projekto svarba bus sunku atremti kritiką dėl demokratijos stokos ir abejingų institucijų.

Šis neigiamas požiūris ypač stiprus tarp jaunimo. Lankydamosi savo rinkiminės apygardos mokyklose, esu priblokšta jų cinišku požiūriu į ES vaidmenį. Todėl toks pranešimas, kaip šis, tai laiku pateiktas atsakymas į neatidėliotiną ir didėjančią problemą.

Tačiau pranešimas susilaukė pasipriešinimo iš panikos kėlėjų pusės, kurie teigia neva jis sustiprins Komisiją. Aišku, jog norint, kad pateikta informacija būtų paveiki, ji turi būti objektyvi. Vis dėlto norėčiau paprašyti narių apsvastyti klausimą, kaip pilietinės visuomenės ir jaunų piliečių vaidmens stiprinimas suteiktų daugiau galios Komisijai.

Hélène Goudin ir Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Kultūra – tai pagrindiniai, ilgalaikiai tautoms ir civilizacijoms įtaką darantys klausimai. Dėl to „June List“ partija mano, kad kultūros politiką turėtų vykdyti arti savo piliečių esantys politikai ir todėl ją daugiausia derėtų nagrinėti šalies lygmeniu. Manome, kad ES biudžete pernelyg daug asignavimų skirta kultūrinėms programoms, kurios iš esmės yra valstybių narių reikalas. Apskritai mes pritariame tam, kad kultūrai būtų skiriama daugiau lėšų, tačiau prieštaraujame, kad daugiau lėšų skirtų nuo piliečių labai atitolusios ES institucijos.

Balsuojant dėl šios dienos keturių K. Batzeli pranešimų, turėjome sutarti tik dėl daugiau techninio pobūdžio pakeitimų, susijusių su programų įgyvendinimo struktūros. Tačiau nutarėme balsuoti prieš šiuos pranešimus, kad būtų aišku, jog nepritariame tokioms didelėms investicijoms ES lygmeniu.

David Martin (PSE), raštu. – Pritariu Katerinos Batzeli pranešimui dėl programos „Veiklus jaunimas“. Programos teikiama stipendija – svarbus elementas, sudarantis sąlygas jaunesiems europiečiams pasinaudoti visomis ES teikiamomis galimybėmis. Pranešime siekiama mažinti biurokratiją ir paprastinti su paramos atranka susijusių sprendimų priėmimo procedūrą. Todėl pritariu pranešimo pasiūlymams.

- Pranešimas: Katerina Batzeli (A6-0273/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už teisinę rezoliuciją, kuri grindžiama pirmajame svarstyme pagal bendro sprendimo procedūrą priimtu narės graikės Katerinos Batzeli pranešimu dėl pasiūlymo dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 1855/2006/EB, nustatantį programą „Kultūra“ (2007–2013 m.). Aš džiaugiuosi ir pritariu pakeitimams, pagal kuriuos patariamąją procedūrą būtina pakeisti Komisijos įpareigojimu nedelsiant pranešti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms apie bet kokias priemones, kurių siekiant įgyvendinti šį sprendimą imtasi be komiteto pagalbos, kad atrankos sprendimai būtų įgyvendinami greičiau ir veiksmingiau.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą, nes juo siekiama trumpinti sprendimų dėl finansavimo pagal 2007–2013 m. Europos kultūros programą priėmimo laiką.

Praėjusių metų patirtis parodė, kad finansavimo procedūra per šį mechanizmą yra gana lėta ir dėl to Europos kultūros darbuotojai gali turėti finansinių sunkumų.

Atsižvelgdamas į šių lėšų prašančių kultūros institucijų ir menininkų keblią finansinę padėtį apskritai, pritariu bet kokiems veiksams, kurie palengvintų galimybę pasinaudoti Europos lėšomis.

David Martin (PSE), raštu. – Katerinos Batzeli pranešimas dėl 2007–2013 m. kultūrinės programos supaprastina procesą, per kurį sprendžiamas finansinės paramos pagal programą teikimas. Šio proceso supaprastinimas bus naudingas programoms, pvz., „Europos kultūros sostinės“. Todėl balsavau už šį pranešimą.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), raštu. – (PL) Gerb. Pirmininke, Katerinos Batzeli balsavimui pateiktuose pranešimuose, kurie susiję su 2007–2013 m. programa „Veiklus jaunimas“, 2007–2013 m. kultūros programa, 2007–2013 m. programa „Europa piliečiams“ ir Veiksmų planu mokymosi visą gyvenimą sritimi, matyti, kad procedūros, kuriomis vadovaujamosi priimant daugiametes programas kultūros, jaunimo švietimo ir aktyvaus pilietiškumo srityse, akivaizdžiai apsunkina tų programų parengimą ir įgyvendinimą.

Kyla klausimas, ar taip yra dėl Europos Komisijos biurokratinio stiliaus, ar tai svarbaus dalyko – aktyvaus pilietiškumo – supratimo stoka?

Kultūra ir švietimas nepakenčia biurokratijos. Todėl Europos Parlamento Kultūros ir švietimo komitetas „pakartotinai pasisakė už greitą, veiksmingą ir skaidrią procedūrą, pagal kurią vykstant sprendimo priėmimo procesui vis dėlto bus užtikrinama tikrinimo ir informacijos teisė“. Be greitų sprendimų, poveikių, kurių viliamės, nepajusime. Tai visiškai pagrindžia balsavimą už šiuos pranešimus, ypač kai kultūra jos plačiausia prasme yra tautų turtas ir jų vystymosi ir tvėrmės laidas.

- Pranešimas: Katerina Batzeli (A6-0275/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už teisinę rezoliuciją, kuri grindžiama pirmajame svarstyme pagal bendro sprendimo procedūrą priimtu narės graikės Katerinos Batzeli pranešimu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 1904/2006/EB, įkuriantį 2007–2013 m. programą „Europa piliečiams“ aktyviam Europos pilietiškumui skatinti. Aš džiaugiuosi ir pritariu pakeitimams, pagal kuriuos patariamąją procedūrą būtina pakeisti Komisijos įpareigojimu nedelsiant pranešti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms apie bet kokias priemones, kurių siekiant įgyvendinti šį sprendimą imtasi be komiteto pagalbos, kad atrankos sprendimai būtų įgyvendinami greičiau ir veiksmingiau.

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Dėkoju, gerb. Pirmininke. Kaip ir ankstesnių pranešimų atveju, esu įsitikinęs ir dėl šio pranešimo ir balsuoju už savo kolegės gerb. Katerinos Batzeli nuveiktą darbą.

Programa „Europa piliečiams“ buvo svarbus žingsnis paskutiniaisiais metais vykdant sunkią užduotį – Europą priartinti prie jos piliečių. Anksčiau pernelyg dažnai Europa buvo laikoma tolimu, biurokratinio subjekto, atskirtu nuo kasdienio jos piliečių gyvenimo.

Šiandien, kadangi dalyvaujame išimties tvarka Briuselyje surengtame plenariniame posėdyje, turime galimybę pasiųsti signalą, kurio labai laukia Europos piliečiai: pradėkime kalbėti apie vieną Europos Parlamento būstinę Briuselyje. Mūsų piliečius ypač glumina šie kas mėnesį vykstantys „persikėlimai“, kurie susiję su itin didelėmis organizacinėmis pastangomis ir finansine našta. Pradėkime šį klausimą svarstyti be tabu.

David Martin (PSE), raštu. – Pritariu pasiūlymams mažinti biurokratiją programos „Europa piliečiams“ sprendimų priėmimo procese. Besigiminiuojantiems miestams ir pilietinės visuomenės rėmimui skiriamų dotacijų veiksmingesnė atranka pagerins ES gebėjimą raginti savo piliečius domėtis Europa. Į tai atsižvelgdamas, balsavau už Katerinos Batzeli pranešimą dėl 2007–2013 m. programos „Europa piliečiams“ aktyviam Europos pilietiškumui skatinti.

- Pranešimas: Katerina Batzeli (A6-0276/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už teisinę rezoliuciją, grindžiamą pirmajame svarstyme pagal bendro sprendimo procedūrą priimtu narės graikės Katerinos Batzeli pranešimu dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 1720/2006/EB, nustatantį veiksmų programą mokymosi visą gyvenimą srityje. Aš džiaugiuosi ir pritariu pakeitimams, pagal kuriuos patariamąją procedūrą būtina pakeisti Komisijos įpareigojimu nedelsiant pranešti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms apie bet kokias priemones, kurių siekiant įgyvendinti šį sprendimą imtasi be komiteto pagalbos, kad atrankos sprendimai būtų įgyvendinami greičiau ir veiksmingiau.

David Martin (PSE), raštu. – Mokymosi visą gyvenimą programa padeda finansuoti švietimo programas, pvz., *Erasmus*. Dėl tokių programų žmonės visoje Europoje ne tik susipažįsta su Europos kultūrų įvairove, bet ir patiria ES teikiamas galimybes mokytis. Todėl balsavau už Katerinos Batzeli pranešimą dėl veiksmų programos mokymosi visą gyvenimą srityje.

Andreas Mølzer (NI), raštu. – (DE) Viena vertus, raginti mūsų pačių piliečius mokytis, bet kita vertus, siūlyti „mėlynosios kortelės“ planus, duoda priešingus rezultatus, nes daugėjant netipinėms darbo formoms ir didėjant spaudimui dėl žiauresnės konkurencijos, tapo akivaizdu, kad geras pagrindinis ir tolesnis mokymasis nuo nedarbo jau nebeapsaugo.

Bendrovės atsisako daugybės aukštos kvalifikacijos darbuotojų tik todėl, kad jos siekia kiek galima pigiau „Mc“ darbo vietose įdarbinti mokslų daktaro ar magistro laipsnio turėtojus arba daugiau nieko, išskyrus netipinių darbo formų sutartis, nebesiūlo.

Siekiant panaikinti kvalifikuotos darbo jėgos stygių, kuris naudojamas dabartinei padėčiai pateisinti, būtina pradėti mokymo kampanijas. Jei pasirodo, jog tai neįmanoma, pirmenybę derėtų teikti sezoninio darbo migrantų modeliui. Tai neleis pasikartoti masinės imigracijos antplūdžiams.

Dumitru Oprea (PPE-DE), raštu. – (RO) Pritariu gerb. Katerinos Batzeli pranešimui dėl kelių priežasčių.

Gera žinoma, kad švietimas ir mokymas – pagrindiniai Europos Sąjungos prioritetai Lisabonos tikslams pasiekti. Mokymosi visą gyvenimą programos tikslas turėtų būti lanksčios ir savarankiškos visuomenės, kuri remiasi žiniomis, plėtoja savo ekonomiką kiekybiškai ir kokybiškai, kartu ivadovaujasi tvirtos (tvirtesnės) socialinės sanglaudos dvasia, išlaikymas. Todėl mokymasis visą gyvenimą turėtų aprėpti visus socialinius veiksnius.

Akivaizdu, kad ir kaip bet kuri kita tokios apimties programa, ji turėtų būti aiški, nuosekli, nuolat stebima ir po kiekvieno įgyvendinimo tarpsnio įvertinama siekiant sudaryti sąlygas (per)tvarkymui, ypač veiksmų įgyvendinimo prioritetų požiūriu.

Vis dėlto mokymosi visą gyvenimą programose dėmesys turėtų būti telkiamas ir į suaugusius žmones. Švietimo reikšmė dažniausiai pabrėžiama pirmoje gyvenimo pusėje, o po to žmogaus žinios tampa ribotos, todėl kiekvieną pilietį derėtų skatinti ir motyvuoti vienaip ar kitap mokytis visą gyvenimą; tai, nepaisant amžiaus, laiduotų galimą užimtumą darbo rinkoje.

Tai dar svarbiau, jei atsižvelgiame į statistinius duomenis dėl senėjančios darbo jėgos ir veiklių gyventojų skaičiaus mažėjimą.

Mihaela Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Šiandien visa Europa išgyvena esminius ir dramatiškus pokyčius, su kuriais susiduria įvairiaus amžiaus piliečiai.

Lisabonos augimo ir užimtumo strategijoje pripažinta švietimo ir mokymo svarba, o Europos Vadovų Taryba pakartotinai pabrėžė švietimo ir mokymo vaidmenį Europos Sąjungos ilgalaikės konkurencijos srityje.

Šiandien jau nebegalime prognozuoti, kad žmonės visą savo gyvenimą dirbs tame pačiame verslo sektoriuje ar toje pačioje darbo vietoje. Jų profesinė raida neprognozuojama, o norint prisitaikyti, jiems reikia plataus, bendrų gebėjimų spektro.

Siekiant parengti gyvenimui ir visuomenei, mokyklose mokinius derėtų kreipti mokymosi visą gyvenimą link, t. y. prie išsamios Europos Sąjungos programos, kurioje žmonės vertinami, kaip galį mokytis bet kuriame amžiuje taip išlikdami gyvybingi ir veiklūs visuomenės nariai.

Todėl visiškai neabejodamas balsavau už šį pranešimą, nes mums reikia plėtoti tokiems tikslams skirtas programas ir čia ypač paminėsiu į ES neseniai įstojusias valstybes nares.

- Pranešimas: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0306/2008)

Marian Zlotea (PPE-DE), raštu. – (RO) Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Uzbekistano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas (PBS) įsigaliojo 1999 m. liepos 1 d. prieš tai, kai Bulgarijos ir Rumunijos Respublika įstojo į Europos Sąjungą. Siekiant sudaryti sąlygas naujosios valstybės narėms (Rumunijai ir Bulgarijai) prisijungti prie šio susitarimo, reikėjo sudaryti PBS protokolą.

Manau, jog Parlamentui derėtų turėti daugiau tokių iniciatyvų atsižvelgiant į partnerystės susitarimus, pasirašytus su kitomis regiono šalimis. Atsižvelgiant į padėtį regione, šiais metais reikia sudaryti Europos Sąjungos ir Azerbaidžano partnerystės susitarimą siekiant suteikti Europai galimybę tęsti jos energetikos projektus.

Europos Sąjunga Azerbaidžanui turi skirti ypatingą dėmesį ir pradėti nuo šios šalies itin subalansuotos politikos bei jos galimybes padėti įgyvendinti Europos Sąjungos energetikos projektus. 2-002

- Pranešimas Helmuth Markov (A6-0281/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Remdamasi Juodkalnijoje 2006 m. gegužės 21 d. vykusiu referendumu dėl šalies nepriklausomybės, per kurį metu dauguma (55,4 proc.) gyventojų balsavo už valstybės nepriklausomybę, 2006 m. birželio 3 d. Juodkalnijos vyriausybė paskelbė, kad pagal tarptautinę teisę, Juodkalnija yra visiškai nepriklausoma. Serbija pripažino Juodkalnijos nepriklausomybę 2006 m. birželio 5 d. ir Serbijos vyriausybė priėmė sprendimą, kuriame apibrėžė Serbiją kaip Serbijos ir Juodkalnijos valstybių sąjungos (naujasis buvusios Federalinės Jugoslavijos Respublikos pavadinimas pagal 2003 m. vasario 4 d.

Konstitucinės chartijos sąlygas) teisių perėmėja. Mano balsas už Europos Parlamento teisinę rezoliuciją, kurioje pritariama siūlymui priimti Tarybos sprendimą po atitinkamos konsultacijų procedūros įsteigti atskirą Juodkalnijos atsakomybę ir proporcingai sumažinti Serbijos išsipareigojimus Tarybos suteiktų paskolų Serbijos ir Juodkalnijos jungtinei valstybei (buvusiai Federalinei Jugoslavijos Respublikai) atžvilgiu, prieštarauja šiai prielaidai.

Brian Simpson (PSE), raštu. – Balsuosiu už Helmuto Markovo pranešimą. Mano nuomone, Europos stabilumo ir saugumo sumetimais, labai svarbu padaryti viską, kas įmanoma, kad padėtume Serbijai ir Juodkalnijai atsigauti po ekonominės ir socialinės suirutės, kuri vyko po Jugoslavijos skilimo ir po to vykusių karų.

Tikiuosi, kad ypač bus skatinama infrastruktūra ir transporto sektorius. Jei norime, kad su šiomis valstybėmis susiję mūsų siekiai būtų realūs, šis susitarimas būtinas ir jį reikėtų ryžtingai palaikyti. Tikiuosi, kad ateityje tiek Serbija, tiek Juodkalnija galės prisijungti prie Europos Sąjungos.

Šis susitarimas yra pirmas žingsnis siekiant šių tikslų.

- Pranešimas Neil Parish (A6-0311/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Remdamasis mano garbingo kolegos Parlamento nario iš Didžiosios Britanijos Neilo Parisho ataskaita, balsavau už teisinę rezoliuciją, kurioje remiantis konsultacijų procedūra pritariama siūlymui priimti 2007 m. birželio mėn. Tarybos Reglamentą dėl organinės gamybos ir natūralių produktų žymėjimo. 2007 m. birželio 28 d. Tarybos Reglamentas dėl organinių produktų gamybos ir žymėjimo turėtų įsigaliooti kaip privalomas reglamentas nuo 2009 m. sausio 1 d. Šio siūlymo tikslas – nukelti privalomo ES logotipo naudojimą laukiant, kol bus sukurtas naujas logotipas, taip neklaidinant vartotojų, kaip tai nutiktų pakeitus ES logotipus labai greitai, ir neužkraunant papildomos finansinės naštos įmoninėms, kurie turėtų pakeisti savo įpakavimus ir spaudinius per labai trumpą laiką. Todėl siūloma nukelti privalomą ES logotipo naudojimą iki 2010 m. birželio 30 d.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Palaikau šį Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimą dėl organinių produktų gamybos ir žymėjimo. Nesu visiškai įsitikinęs, kad visais atvejais yra geriau absoliučiai padidinti organinių produktų gamybą ir vartojimą. Manau, kad kai kuriose svarbiose srityse dėl mokslo pasiekimų, maisto produktyvumas ir maisto saugumas pagerėjo. Mano paties produktų vartojimo įpročiai patvirtina šį įsitikinimą. Nepaisant to, fundamentalistinį požiūrį į viską turintys žmonės turi teisę užsitikrinti, kad „organiškas“ iš tiesų yra organiškas, o ne tik etiketė, kuri išvilioja iš patiklių ir prastai informuotų vartotojų daugiau pinigų.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Organiškai gaminamų maisto produktų ir kitų prekių poreikis yra didelis ir vis auga, todėl norint patenkinti šį poreikį, vartotojams turi būti suteikta natūrali galimybė atpažinti tokius produktus rinkoje. Jei norime, kad rinka taip veiktų, žymėjimas būtinas.

Vis dėlto, anksčiau balsavome prieš organinių produktų žymėjimą ES ženklu, nes esame įsitikinę, kad rinkos jėgos, su sąmoningais Europos vartotojais priešakyje, gali puikiai atlikti šią užduotį ir vieni. Jei organinių produktų žymėjimo srityje reikia politinės kontrolės, ji turėtų būti vykdoma valstybiniu mastu.

Vis dėlto, balsuodami dėl šio pranešimo susidūrėme tik su privalomo ES logotipo naudojimo nukėlimo klausimu. Šiam siūlymui pritarėme.

Ian Hughton (Verts/ALE), raštu. – Balsavau už N. Parisho pranešimą, kuriame pritariama Komisijos siūlymui atidėti privalomo ES ženklo, žyminčio organinį produktą, naudojimą. Vis dėlto, reikėtų pastebėti, kad savanoriškas tokio ženklo naudojimas nėra draudžiamas ir bet kokie vartotojams naudingi veiksmai turėtų būti skatinami.

- Pranešimas Philippe Morillon (A6-0315/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström and Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Balsavome už šį pranešimą, nes Parlamento siūlomoms pataisos reikštų Europos Parlamento sutikimą pasirašyti susitarimus. Mes pritariame kruopščiai ES žuvininkystės sutarčių apžvalgai ir laikome tai teigiamu pirmu žingsniu, kuris suteikia daugiau galimybių daryti įtaką esamai situacijai.

Labai rimtai vertiname pranešimus, kuriuose teigiama, kad jūros yra nualintos. Todėl manome, kad ES žūklės sutartys nėra tinkamas būdas kovoti su skurdu ir skatinti plėtrą, kuri ilguoju laikotarpiu būtų tvari. Norėtume pakeisti ES žūklės politiką taip, kad ji skatintų žuvies atsargų atkūrimą. Taip pat mėginame paremti tvarią plėtrą tose šalyse, kuriose žūklės sutartys su ES šiuo metu yra pagrindiniai pajamų šaltiniai, keisdami ES prekybos ir paramos politiką ir įvairias partnerystės formas.

Ian Hudghton (Verts/ALE), raštu. – Palaikiau P. Morillono pranešimą dėl žūklės Pietų Indijos vandenyne sutarčių. Mano nuomone, žvejybą praktikuojančios šalys turėtų pačios kontroliuoti savo žūklės pramonę ir bendradarbiauti tarptautiniu mastu per regionines žuvininkystės organizacijas.

ES suinteresuota Indijos vandenyno pakrante, todėl turi vykdyti savo įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją. Vis dėlto, laikiu tos dienos, kai Prancūzija ir kitos ES šalys galės tiesiogiai kontroliuoti savo žvejybinius interesus.

Margie Sudre (PPE-DE), raštu. – (FR) Europos Parlamentas neseniai pritarė Europos bendrijos 2006 m. pasirašytam žvejybos pietinėje Indijos vandenyno dalyje susitarimui. Turėdama žvejybos interesų dėl *Réunion*, Bendrija buvo įpareigota bendradarbiauti su kitomis šalimis, dalyvaujančiomis regiono išteklių valdyme ir gamtos saugoje pagal JT jūrų teisės konvenciją.

Ši nauja regioninės žūklės organizacija įsteigia institucinę struktūrą, kurios pamatas – nuolatinis Mokslinis komitetas, kurio pagrindinė užduotis – vykdyti mokslinį žuvies išteklių ir žvejybos poveikio vandens aplinkai vertinimą atsižvelgiant į tos srities aplinkos charakteristikas. Šis susitarimas taip pat skatina bendradarbiauti atliekant mokslinius tyrimus.

Šių mokslinių rekomendacijų pagrindu, šalys turės galimybę imtis geriausiai toje vietovėje poreikius patenkinančių aplinkosaugos ir valdymo priemonių. Šis susitarimas – tvirtas žingsnis pirmyn skatinant žuvininkystės išteklius ir tvarią plėtrą.

- Pranešimas: Kyösti Virrankoski (A6-0328/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją, paremtą mano kolegos Pralamento nario Kyösti Virrankoski pranešimu dėl biudžetą papildančio Projekto Nr. 5/2008 (PDAB 5/2008), kuriame pateikiamas tradicinių nuosavųjų išteklių prognozės persvarstymas (TNI, t. y. muito mokesčiai, žemės ūkio mokesčiai ir cukraus mokesčiai), PVM ir BNP bazės bei numatomos lėšos ir finansavimas JK mokesčio grąžinimui, kuris keičia valstybių narių indėlių į ES biudžetą perskirstymą.

- Pranešimas: Sylvia-Yvonne Kaufmann (A6-0292/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už Parlamento narės iš Vokietijos Sylvia-Yvonne Kaufmann pranešimą, kuriame pagal konsultacijų procedūrą pritariama daugelio valstybių narių iniciatyvai sustiprinti Europos teismų tinklą. Visų pirma rezoliucijoje reikalaujama iš Tarybos ir Komisijos teikti pirmenybę bet kokiems siūlymams ateityje papildyti iniciatyvos tekstą skubos tvarka pagal Lisabonos sutartį, kai tik ji įsigalios. Palaikau „duomenų apsaugos“ stiprinimo iniciatyvą ir pritariu faktui, kad teismų tinklo kontaktiniai taškai turėtų teikti Eurojusto valstybėms narėms tam tikrą informaciją. Ypač pritariu būsimam Pagrindų sprendimui dėl asmeninių duomenų, apdorojamų bendradarbiaujant policijai ir teismams sprendžiant kriminalines bylas, apsaugos.

Koenraad Dillen, Carl Lang and Fernand Le Rachinel (NI), raštu. – (FR) Bent kartą Briuselis nori atverti langą tam, prieš ką prancūzai, olandai ir airiai užtrenkė duris 2005 ir 2008 m. referendumuose, t. y. bendro Europos prokuroro pareigų įsteigimui.

Ši pagunda pasirodė per didelė mūsų proeuropietiško kerėtojo mokiniams. Kad ir kas bebūtų, bet kokius Europos tautų prieštaravimus, atsisakymus ir įstatymišką pasipriešinimą reikia įveikti ir ignoruoti siekiant jėga apjungti visų teisingumo, saugumo ir imigracijos problemų sprendimą.

Europa skaudžiai klysta. Visiems naudingas ir reikalingas bendradarbiavimas tarp valstybių narių sprendžiant teisinius, tvarkos palaikymo ir net kriminalinius klausimus neturi virsti valstybių priklausomybe nuo supranacionalinės teisinės tvarkos, kuri įvedama nepaisant valstybėse narėse galiojančių teisinių sistemų ir tradicijų skirtumų.

Mes atmetame tokią supranacionalinę teisinę tvarką, kuri prieštarautų mūsų pagrindinėms vertybėms ir principams.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsuoju už S. Y. Kaufmann pranešimą apie Europos teismų tinklą. Sutinku su jo turiniu ir išdėstytu tikslu – stiprinti jau esančias struktūras ir vienyti jų veiklą. Pastaraisiais metais pastebėti smarkūs pokyčiai, susiję su teismų bendradarbiavimu kriminaliniuose reikaluose, parodė, kad būtina įvesti ir stiprinti struktūras, galinčias teikti pagalbą ir koordinuoti Europos mastu.

Nepaisant to, kad abipusio pripažinimo principas jau mėginamas praktikuoti, visgi dar yra daug praktinių kliūčių ir vis daugėja itin sudėtingų tarptautinių bylų, kur kompetentingoms valstybinėms įstaigoms reikalinga pagalba ir atitinkama parama.

Carl Schlyter (Verts/ALE), raštu. – (SV) Aš kategoriškai nesutinku, kad informacija, susijusi su religija, seksualine orientacija, politinėmis pažiūromis ir t. t. būtų perduodama kitoms institucijoms, tačiau šiame pranešime tai minima tik kartu su papildomomis apsaugos priemonėmis taip mėginant sugriežtinti esamus įstatymus. Todėl balsuoju už.

- Pranešimas: Armando França (A6-0285/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už teisinę rezoliuciją, paremtą Parlamento nario iš Portugalijos pranešimu, kurioje pritariama daugelio valstybių narių (Slovėnijos respublikos, Prancūzijos respublikos, Švedijos karalystės, Slovakijos respublikos, Jungtinės Karalystės ir Federalinės Vokietijos respublikos) iniciatyva pataisyti keletą pagrindų sprendimų (2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio, 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms, 2006/783/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti ir 2008./.../TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo kriminaliniuose reikaluose) įtraukiant nuostatą apie kaltinamajam nedalyvaujant priimtų sprendimo vykdymo. Pritariu siūlymui priimti procedūrines garantijas, kurios sustiprintų asmenų, teisiamų jiems nedalyvaujant, teises, ir pastangoms panaikinti skirtingą „pagrindų“, kuriais remiantis tokie sprendimai buvo nepripažinti, vertinimą.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už A. França pranešimą dėl abipusio kriminalinių bylų nuosprendžių pripažinimo, nes mano nuomone, labai svarbu nustatyti vieningas *in absentia* priimtų sprendimų abipusio pripažinimo taisykles.

Turiu pasveikinti specialųjį pranešėją dėl pranešime pateiktų siūlymų, kurie man atrodo itin svarbūs siekiant harmonizuoti ir paskatinti pamatinių teisių, tokių kaip teisė gintis ir teisė į teismą, apsaugą.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Paremsiu šį pranešimą dėl kriminalinių bylų nuosprendžių abipusio pripažinimo. Mano manymu, nuteistiesiems neturėtų būti suteikta galimybė pasislėpti Europos Sąjungos padarytose spragose. Bet kas, padaręs nusikaltimą vienoje iš valstybių narių, turėtų būti laikomas kalto visoje Sąjungoje. Jei abejojame kurios nors iš valstybių narių teismų nepriklausomumu ir sąžiningumu, tos valstybės narystė turėtų būti suspenduota. Juk jei nusikaltėlius vienodai vertiname Mančesteryje ir Londone, taip pat turėtume vertinti ir nusikaltėlius Madride ar Lisabonoje.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), raštu. – (NL) Balsavau prieš A. França pranešimą dėl abipusio kriminalinių bylų nuosprendžių pripažinimo principo, nes pranešime pabrėžiamas baudžiamojo teisingumo suderinimas Europos mastu.

Manau, kriminalinis teisingumas yra valstybių narių, o ne ES atsakomybė. Todėl jo nereikėtų suderinti.

Erik Meijer (GUE/NGL), raštu. – (NL) Balsavau prieš A. França pranešimą dėl abipusio pripažinimo principo taikymo kriminalinių bylų nuosprendžiams, nes šio pranešimo tikslas – suderinti kriminalinę teisę Europos mastu. Mano nuomone, kriminalinė teisė yra valstybių narių, o ne ES atsakomybė. Žinoma, sutinku su ginamųjų teise būti tinkamai atstovaujamiems, tačiau suderinimo čia nereikia.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Abipusis pripažinimas – teismų bendradarbiavimo Europos mastu pagrindas, todėl bet koks šio principo skatinimo priemonių skaidrumo didinimas yra sveikintinas.

Šiandien patvirtintas sprendimas teisingas. Nepaisant to, norėčiau atkreipti dėmesį į kitą problemą, t. y. į tai, kaip kai kurios valstybės narės įveda tokias svarbias priemones, kaip Europos arešto orderis.

2007 m. sausio mėn. rumunų valdžios institucijos išdavė Europos arešto orderį Čekijos piliečio Františko Puškplatos, kuris buvo nuteistas aštuonerius metus kalėti už sunkaus nusikaltimo kurstymą 2000 m. Rumunijos prekybos sąjungos vadovo nužudymo byloje, vardu. O Čekijos Respublika, kurios teritorijoje yra žudikas, pripažįsta tik nusikaltimus, padarytus po 2004 m. lapkričio 1 d.

Todėl praėjus aštuoneriems metams nuo nusikaltimo įvykdymo, nuteistasis dar nėra išduotas, o bausmės vykdymas nepradėtas.

Manau valstybės, taip suprantančios teismų bendradarbiavimo priemonių skatinimą, turėtų rimtai apvarstyti galimybę pasilikti tokius rezervus

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už Armando Franços pranešimą dėl konfiskavimo orderių abipusio pripažinimo ir pagrindų sprendimo 2008./.../Teisingumas ir vidaus reikalai dėl abipusio baudžiamųjų bylų nuosprendžių, kai skiriamos bausmės ar laisvės atėmimo priemonės, vykdamas jas Europos Sąjungoje.

Vis daugėja bylų, kuriose pavojingi nusikaltėliai pasinaudoja savo keliavimo laisve ir Europos Sąjungos sienų nebuvimu, kad išvengtų nuosprendžio.

Besąlygiškai pritariu šiam pranešimui, nes jame garantuojama vieninga kontrolė *in absentia* priimtų sprendimų srityje. Tokia kontrolė būtina norint išvengti situacijų, kai teisminė sistema tampa bejėge asmenims bėgant nuo teisingumo į kitą Europos Sąjungos šalį.

Carl Schlyter (Verts/ALE), raštu. – (SV) Parlamento pataisos sutelktos į asmenų apsaugą taip mėginant pagerinti esamą kontrolės struktūrą. Todėl balsuoju už.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Visiškai palaikau iniciatyvą pakeisti teisines nuostatas, reglamentuojančias abipusio nuosprendžių pripažinimo principą.

Reikia dėti visas pastangas, kad valstybių narių teismų bendradarbiavimas būtų kuo efektyvesnis. Taip pat turime siekti, kad visų piliečių teisės, įskaitant ir pamatinę teisę į gynybą teismo procesuose, būtų saugomos.

Mano nuomone, siūlomos pataisos ne tik smarkiai palengvintų teismų bendradarbiavimą, bet ir sustiprintų piliečių teises kalbant apie teisingumo vykdymą Europos Sąjungoje, ypač teisę į gynybą ir teisę į pakartotinį bylos svarstymą.

- Pranešimas: Ioannis Gklavakis (A6-0286/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström and Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Šiame pačių iniciatyva parengtame pranešime analizuojama žuvininkystė ir žemės ūkis integruoto kranto zonos valdymo Europoje kontekste.

Akivaizdu, kad ekologiškai tvarus vandens ir žuvininkystės išteklių valdymas būtinas siekiant apsaugoti aplinką, kurioje gyvename. Deja, pranešime ignoruojamos ES žuvininkystės sektoriaus problemos. Todėl nusprendėme susilaikyti. Pernelyg dideli žvejybos laivynai daro įtaką per dideliems laimikiams. O tai kelia grėsmę jūros ekosistemai ir žuvų kiekiui.

Norėtume, kad būtų ženkliai sumažintas žvejybos laivų skaičius ir žuvų pagavimo kvotos, kurios nustatytos remiantis biologiškai saugiais ir moksliniais argumentais. Žinoma, restruktūrizacijos paveiktiems darbuotojams turėtų būti pasiūlyti darbo rinkos apmokymai ir priimtina finansinė parama, kad jie galėtų dirbti kitose ekonomikos dalyse, kur reikės darbo jėgos.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už savo kolegą Parlamento nario I. Gklavakio pranešimą apie žuvininkystę ir žemės ūkį integruoto kranto zonos valdymo Europoje aplinkybėmis (ICZM) ir norėčiau pasveikinti jį parengus kokybišką pranešimą. Taip nusprendžiau, nes pranešime pabrėžiama šios veiklos ekonominė ir socialinė svarba pakrantės regionuose, o jiems siūloma parama pagal ICZM. Dėl to atokiausių regionų valstybinėms ir regioninėms valdžioms būtina parengti integruotas ICZM strategijas siekiant garantuoti subalansuotą jų pakrantės regionų plėtrą.

Taip pat stipriai palaikau specialiojo pranešėjo siūlymą naudoti Europos žuvininkystės fondą ilgalaikiui ICZM priemonių finansavimui, nes taip būtų remiama veikla, prisidedanti prie tvarios žvejybos regionų plėtros integruotai vertinant visą tuose regionuose vykstančią laivybos veiklą.

Galiausiai labai svarbu pabrėžti, kad iki šiol regioninis planavimas buvo labiau paremtas žemynine dalimi neatsižvelgiant į tai, kokią poveikį pakrantės veikla daro tam tikrai laivininkystės veiklai. Tai darė įtaką jūrinių gyvūnų nykimui, todėl naujas požiūris būtinas.

Ian Hudghton (Verts/ALE), raštu. – I. Gklavakio pranešime teisingai pastebėta žvejybos svarba pakrantės bendruomenėms ir kultūrinių tradicijų išlaikymui. Per dažnai diegiant bendrąją žvejybos politiką (CFP) šis žmogiškas žvejybos pramonės aspektas lieka nepastebėtas. Šiame pranešime teisingai atkreipiamas dėmesys į tai, kad ES organai valstybiniame ir regioniniame lygmenyse turi bendradarbiauti sprendžiant pakrantės valdymo klausimus ir mano nuomone, šiomis aplinkybėmis pakrantės regionai ir valstybės turi vadovauti procesui, o ES tik palengvinti jį.

Sebastiano (Nello) Musumeci (UEN), raštu. – (IT) Žuvininkystė ir vandens kultūra – dvi pagrindinės veiklos rūšys, sudarančios Europos Sąjungos pakrančių regionų ekonominės ir socialinės plėtros pagrindą. Todėl būtina jas valdyti taip, kad būtų užtikrintas tvarus žuvies išteklių naudojimas ir patenkintas vis didėjanti žuvies produktų poreikis.

Šiuo požiūriu ES valstybės turi įdiegti daugybę priemonių, skirtų pakrantės zonoms apsaugoti ir skatinti švarią jūros aplinką. Atsižvelgiant į tai, kad daugelis pakrantės procesų peržengia valstybių ribas, valstybės narės turi bendradarbiauti tarpusavyje ir su trečiosiomis šalimis.

Viena tokių priemonių susijusi su pastatų statybos turizmo tikslams planavimu. Daugelyje regionų turizmo industrija – svarbus vietos BVP šaltinis. Vis dėlto, mano manymu, turėtume skatinti „ekologišką turizmą“, kitaip tariant, tokią turizmo formą, kuri derintųsi su kraštovaizdžiu ir aplinkos apsaugos politika.

Taip pat trūksta koordinavimo pramoninės veiklos srityje. Tik pagalvokite, kokia svarbi efektyvaus nuotėkų valdymo politika užtikrinant svarbios ekonominės veiklos suderinamumą su būtinybe ir pareiga išsaugoti jūros aplinką.

Pakrantės regionuose smulki žvejyba – labai svarbus pajamų šaltinis tūkstančiams šeimų ir leidžia gyvuoti šimtametei tradicijai, kurią, mano nuomone, Europa turėtų išlaikyti ir puoselėti.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsuoju už I. Gklavakio pranešimą, kuriame pabrėžiamas Europos pakrantės zonos strategijos poreikis siekiant tvarios plėtros.

Integruoto pakrantės zonos valdymo strategija iš tiesų gali sukurti tinkamą struktūrą tvariam šių zonų išnaudojimui ir jose vykdomai veiklai. Visiškai sutinku su specialiojo pranešėjo pozicija, kad reikia planuoti ilgą laikotarpį, įtraukiant visus suinteresuotus sektorius.

Mano nuomone, šis požiūris sveikintinas ir norėčiau pabrėžti, kad tai turėtų būti tik pradžia labiau sutelkiant dėmesį į šį sektorių, todėl kviečiu Komisiją šioje srityje įdiegti prasmingą politiką.

Kathy Sinnott (IND/DEM), raštu. – Šiame balsavime susilaikiau, nes esu už tvarią žuvininkystę visur ir palaikau pakrantės bendruomenes ir Airijos žvejus. Bendroji žvejybos politika, sukoncentruota į abu šiuos aspektus, davė priešingų rezultatų: sunaikinta jūros aplinka, sumažėjo žuvų kiekis ir nuskurdinta jūros aplinka.

- Pranešimas: Mihael Brejc (A6-0208/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. (FR) – Remdamasis mano puikios kolegos iš Slovėnijos Parlamento nario Mihaelio Brejco pranešimu, balsavau už teisinę rezoliuciją, pagal bendrų sprendimų priėmimo procedūrą pirmajame variante patvirtinančią Europos Parlamento ir Tarybos siūlymą priimti reglamentą, pataisantį Reglamentą (EB) Nr. 562/2006, nustatantį informacinės sistemos „Visa“ (VIS) naudojimo sąlygas pagal Šengeno sienų kodeksą. Atsižvelgiant į Europos piliečių turimus lūkesčius dėl vidaus saugumo, iš visos širdies pritariu Šengeno sienų kodekso pataisoms, kurios užtikrintų efektyvų informacinės sistemos „Visa“ (VIS) naudojimą su išorės sienomis. Šio siūlomo reglamento tikslas – nustatyti privalomo VIS (t. y. sisteminės paieškos naudojant vizos lipdukus kartu su pirštų antspaudų tikrinimu) naudojimo išorės pasieniuose bendras taisyklės ir taip plėsti integruoto sienų valdymo sistema Europos Sąjungoje.

Koenraad Dillen, Carl Lang and Fernand Le Rachinel (NI), raštu. – (FR) Nors Europa ir norėtų teigti priešingai, ji nepadarė jokio progreso laisvės, saugumo ir teisingumo srityje. Netgi priešingai, nuo tada, kai pirmą kartą buvo įvesta Šengeno sutartis, vidaus sienų kontrolės panaikinimas lėmė organizuoto nusikalstamumo ir visų rūšių nelegalios prekybos protrūkį.

Europos Sąjunga, tikra burtininko mokinė kalbant apie saugumą, naudodama tokius metodus, kurie pernelyg dažnai kelia grėsmę valstybių ir jų gyventojų saugumui, primetė mums šią nesaugią sritį, kurioje trūksta laisvės ir teisingumo.

Šengeno sienų kodeksas nepadės, nes tai tik patys Šengeno sutarties pagrindai, kurie yra netinkami ir nepriimtini.

Bendras saugumas įsigalios tik tuomet, jei kiekviena valstybė atgaus visišką suverenitetą savo sienų ir migracijos politikos valdyme. Absurdo viršūnė pasiekama tuomet, kai jau ir taip paralyžiuotai Sąjungai perduodama dar daugiau atsakomybės.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Balsavau už Mihaelio Brejco pranešimą dėl informacinės sistemos „Visa“ naudojimą pagal Šengeno sienų kodeksą.

Bendras išorinių Šengeno zonos sienų taisyklės reikia papildyti, o informacinės sistemos „Visa“ naudojimas turi būti efektyvesnis ir vienodesnis. Tai turi būti atliekama teisiniu keliu ir labai atsargiai, nes duomenų privatumas ir žmogaus teisės visuomet yra pirmoje vietoje ir tai reikia gerbti.

Išsamus pirštų atspaudų tikrinimas pasieniuose naudojant „Visa“ informacinę sistemą sąlygos bereikalingas eiles ir sienų kirtimo vietose gaišins žmones, kuriems net nereikia vizų.

Pranešime siūloma vykdyti tik atsitiktines paieškas informacinėje sistemoje. Budintys pasienio pareigūnai ir toliau tikrins, ar atvykstantys keliautojai atitinka visus įvažiavimo į ES reikalavimus, tačiau taip pat jie galės patys nuspręsti, ar tikrinti žmogų VIS sistemoje, ar ne. Toks metodas užtikrins labai aukštą saugumo lygį ir tuo pat metu neužlaikys žmonių pasienio postuose ilgiau nei būtinai reikia.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Vizų informacinės sistemos (VIS) stiprinimas yra neabejotinai geras būdas, padėsiantis ateityje lengviau kovoti su sukčiavimu ir užtikrinti duomenų apsaugą. Tai sveikintinas dalykas. Vis dėlto, jeigu pirštų atspaudų rinkimas ir veido skenavimas bus būtini ateityje išduodant Šengeno vizas, su tuo susijusiose ambasadose kils gana didelė suirutė. Vokietijoje vykusių diskusijų metu buvo paminėta, kad kai kurios ambasadose neturi nei darbuotojų, nei galimybių susitvarkyti su tokiais permainingomis. Duomenų saugojimo užsakomųjų paslaugų pirkimas iš trečiųjų šalių, dėl kurio vyksta diskusijos, kelia rimtą susirūpinimą. Tai galėtų atverti kelią viešiesiems skandalams dėl vizų ateityje.

VIS turi teigiamų pusių, tačiau ji nebuvo iki galo apgalvota. Dėl to aš nebalsavau už pranešimą.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Balsuoju už M. Brejco pranešimą. Palaikau šį siūlymą ir numatytus tikslus. Tam tikrais laikotarpiais mūsų sienas užplūsta minios žmonių, norinčių patekti į Šengeno zoną.

Siūlyme iš tiesų kalbama apie tradicinės kontrolės sistemos sušvelninimą, tačiau taip pat siekiama apsaugoti keliautojus ir išvaduoti juos nuo ilgų laukimo valandų pasienio postuose. Vis dėlto, ši išlyga turėtų tokia ir likti ir netapti bendra taisykle. Sutinku, kad išlygos ir jų taikymo dažnis turėtų būti kiek įmanoma ribojamas. Apskritai, šiuo atžvilgiu pritariu specifinių išlygos taikymo sąlygų įvedimui.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Pritariu Reglamento pataisai Nr. 562/2006 dėl „Visa“ informacinės sistemos (VIS) naudojimo pagal Šengeno sienų kodeksą.

Mano nuomone, trečiųjų šalių piliečių, turinčių vizas, tikrinimas kaskart kertant sieną yra nebūtinai ir reikalauja per daug laiko. Tai priverčia žmones gaišti daug laiko pasienio punkte.

Mano nuomone, pasienio tikrinimų intensyvumo sumažinimas neturėtų įtakos ES saugumo lygiui. Todėl manau, kad vadovaujančio pasienio pareigūno atliekamų tikrinimų ribojimas tikrinant atsitiktinius piliečius yra teisingas sprendimas.

Marian Zlotea (PPE-DE), raštu. – (RO) Šiandien balsavau už M. Brejco pranešimą, nes siekiant išorinių sienų kontrolės postų efektyvumo, VIS („Visa“ informacinė sistema) yra labai svarbi. Pasienio policijos pareigūnai turėtų sistemaiškai naudotis informacine sistema „Visa“ kiekvieno vizą turinčio žmogaus atveju taip užtikrindami sienos saugumą.

Šengeno zonos plėtra panaikino užkardas Europos Sąjungoje. Trečiųjų šalių piliečiai pasienyje vis dar tikrinami tik vieną kartą. 50 proc. nelegalių imigrantų įvažiuoja į ES legaliai, tačiau viršija buvimo šalyje laikotarpį, nes nėra vizų kontrolės sistemos.

Norime, kad Europa būtų saugesnė ir tuo pat metu draugiška verslo ar turizmo tikslais atvykstantiems asmenims. Pataisa, dėl kurios šiandien balsavome Europos Parlamente, naudinga ES piliečiams ir trečiųjų šalių piliečiams, kuriems nereikia vizos, nes dėl pataisos smarkiai sumažės spūstys sienų kirtimo postuose.

- Pranešimas: Renate Weber (A6-0293/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Remdamasis Parlamento nario iš Rumunijos Renate Weberio pranešimu, balsavau už Europos Parlamento teisinę rezoliuciją, palaikančią kelių valstybių narių (Belgijos, Čekijos Respublikos, Estijos, Ispanijos, Prancūzijos, Italijos, Liuksemburgo, Olandijos, Austrijos, Lenkijos, Portugalijos, Slovėnijos, Slovakijos ir Švedijos) iniciatyvą sustiprinti Eurojustą. Pritariu, kad šio siūlymo „duomenų apsaugos“ elementas turi būti stiprinamas, ir sutinku su tuo, kad Europos Parlamentas turėtų gauti daugiau informacijos, kad galėtų geriau kontroliuoti Eurojustą, kuris buvo įsteigtas 2002 m. kaip

juridinį statusą turintis Europos Sąjungos organas, kurio vaidmuo – skatinti ir gerinti koordinaciją ir bendradarbiavimą tarp kompetentingų valstybių narių teismo institucijų. Eurojusto patirtis parodė, kad reikia gerinti šio organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad valstybės narės turėtų lygiaverčius statusus. Taip pat pritartu koordinacinio centro kritinėms situacijoms įsteigimui, valstybinėms koordinavimo sistemoms, partnerystei su kitais Bendrijos saugumo ir apsaugos instrumentais (Europolu, FRONTEX, OLAF) ir galimybei Eurojustui tvirtinti ryšių palaikymo pareigūnus trečiosioms šalims.

Patrick Gaubert (PPE-DE), raštu. – (FR) Pritartu ponios J. Lambert pranešimo dėl Dublino sistemos vertinimo priėmimui. Šiame pranešime teisingai primenama, kad Dublino sistemos tikslai buvo pasiekti gana dideliu mastu, tačiau dėl tikslios informacijos stokos, nebuvo įmanoma įvertinti sistemos kainos. Dar liko neišspręstų klausimų, susijusių su praktiniu sistemos pritaikymu ir efektyvumu.

Šis pranešimas yra diskusijos dėl bendros Europos prieglobsčio politikos, įvestos 2007 m. birželio mėn. išleidus „Green Paper“, pradžia.

Pranešime dėstoma, kad reikėtų paaiškinti ar pakeisti šiuos sistemos aspektus:

pagrindinio asmens negrąžinimo principo (*non-refoulement*) laikymasis; pareiškėjai turi gauti visą reikalingą informaciją apie Dublino sistemą jiems suprantama kalba ir turėti galimybę gauti teisinę pagalbą per visą procedūrą, taip pat jie turi turėti teisę apeliuoti sprendimą perkelti; nepilnamečių amžiaus nustatymo kriterijai turi būti suderinti; reikia sukurti mechanizmus, kurie blokuotų asmenų perkėlimą į šalis, kuriose nepaisoma pareiškėjų teisių.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Šio siūlymo pagrindinis tikslas – nuolaidžiauti minčių policijos šalininkų politinio teisingumo manijai prisidengiant siekiu sustiprinti operacines Eurojusto galimybes kovojant su visų rūšių nusikalstamumu.

Prastai užmaskuotas tikslas yra visų raštiškų ar susirinkimuose žodžiu išsakytų pastabų tikrinimas grasinant nuobaudomis. Įvairūs pranešėjai šiuose Parlamento rūmuose jau yra reikalavę priimti rėminę direktyvą pripažinti tariamus rasizmo ir ksenofobijos aktus kriminaliniais nusikaltimais ir įsteigti bendrą Europos prokuroro instituciją, kuri būtų naujoji ES „politinio teisingumo“ Torkemada siekiant užtikrinti greitą tokios direktyvos perkėlimą į valstybinę teisę.

Deja, kuo daugiau Europos Parlamentas, institucija, kuri vadina save demokratijos šventove, siekia sprendimų priėmimo galių, tuo mažiau paisoma pamatinių laisvių, ypač tyrinėjimo, nuomonės ir saviraiškos laisvių. Tiesą sakant, ši totalitarinė Europa yra daug pavojingesnė nei tie „monstrai“, su kuriais ji tariamai kovoja. Pirmutinis Euroglobalistinės ir imigracinės ideologijos šalininkų siekis – atsikratyti nerimą keliančių oponentų priimant represinius Europos kriminalinius įstatymus.

Mes tam nepritariame.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – Tarybos siūlymas ir atitinkamas pranešimas apie Eurojusto Reglamento pataisą suteikia dar daugiau galios šiam represiniam ES mechanizmui.

Eurojusto jurisdikcija siekia beveik visas baudžiamosios teisės sritis, o intervencijos galios į valstybinę teisminę valdžią buvo dar labiau sustiprintos. Informacijos ir asmeninių duomenų (įskaitant DNR duomenis) perdavimas iš valstybės narės į Eurojustą tampa privalomas taip sukuriant valstybinių Eurojusto ryšių tinklą. Eurojusto ryšiai yra artimesni su kitais ES (Europos teisminiu tinklas, FRONTEX) ir trečiųjų šalių represiniais mechanizmais. Stiprinant Eurojustą remiamas ir Europolas bei plečiama duomenų apie ES darbuotojus ir užsieniečius bazė. Prie to prisideda ir Šengeno bei VIS sekimo sistemų atnaujinimas bei Priumo sutarties įtraukimas į Bendrijos teisę. Prisidengiant apsauga nuo terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo siekiama apginkluoti sostinę nuo sustiprėjusios visuomenės reakcijos, kurią paskatino ES politika ir valstybių narių vyriausybės. Intensyvus represinių mechanizmų augimas valstybiniu ir ES mastu dar aiškiau rodo reakcinę ES prigimtį ir labiau nei bet kada kursto žmones priešintis ir sunaikinti šią imperialistinę struktūrą.

- Pranešimas: Jean Lambert (A6-0287/2008)

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Maltos salos žymi pietinę ES sieną. Kadangi salos yra Viduržemio jūros viduryje, joms tenka neproporcingai didelis neteisėtų imigrantų skaičius. Dauguma jų oficialiai prašo prieglobsčio.

FRONTEX – institucija, kurią vyriausybės atstovai sveikino kaip puikų sprendimą mažinant neteisėtų imigrantų skaičių – patyrė visišką nesėkmę.

Norėjome pasidalinti šia našta, tačiau rimto atsako nesulaukėme. Dabar, kai šis įstatymų leidžiamasis organas skaičiuoja paskutinius savo metus, siūlome įsteigti mechanizmus, kurie padėtų pasidalinti šia našta. Galu gale mes pripažinome, kad reikia sumažinti neproporcingai didelį krūvį, tenkantį kai kurioms valstybėms narėms, ypač pasienio valstybėms narėms.

Tai, kad pripažinome ne finansinių mechanizmų poreikį mėginant ištaisyti neigiamas šios sistemos įdiegimo padarinius mažesnėse Sąjungos valstybėse narėse ties išorinėmis Sąjungos sienomis, yra labai pagirtina, nes tai taikytina ir Maltai, nors jos pavadinimas ir nepamínėtas.

Iki šiol šiuo klausimu ES neparodė savo solidarumo dvasios. Dabar pats metas nuo žodžių pereiti prie darbų.

ES privalo suprasti, kad mažiausia jai priklausanti valstybė negali ir toliau priiminėti tiek prieglobsčio prašančių imigrantų.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už Parlamento narės iš Britanijos Jean Lambert pranešimą apie Dublino sistemą ir norėčiau pasveikinti savo draugą Patricką Gaubertą, kuris atliko specialiojo pranešėjo pareigas mūsų PPE frakcijoje, su puikiai atliktu darbu. Dublino sistemos tikslas – skirti valstybę narę, kuri tirtų prašymą suteikti prieglobstį vienos iš ES valstybių narių, Norvegijos ar Islandijos teritorijoje. Nors kalbant abstrakčiai, Dublino sistemos tikslai, ypač aiškus ir perspektyvus už prašymų suteikti prieglobstį tyrimą atsakingos valstybės narės skyrimo mechanizmo įsteigimas, didžia dalimi buvo pasiekti, tačiau dar yra bėdų dėl sistemos efektyvumo ir jos pritaikymo praktiškai, taip pat jos kainos, kuri dar nėra nustatyta. Visa tai rodo, kad Europos imigracijos ir prieglobsčio suteikimo politika yra labai reikalinga, todėl pritariu dabartinio Tarybos pirmininko, atsakingo už šią sritį, savo draugo Brice Hortefeuxo, Prancūzijos imigracijos, integracijos, valstybinio identiteto ir bendrai naudingos plėtos ministro, kuris neseniai pirmininkavo Paryžiuje vykusiai Europos ministrų konferencijai dėl prieglobsčio teisės 2008 m rugsėjo 8 ir 9 dienomis, atliktam darbui.

Jan Březina (PPE-DE), raštu. – (CS) Balsavau prieš šį pranešimą, kuriame buvo analizuojama Dublino sistema, nes mano nuomone, taip sistema nebus patobulinta, netgi priešingai, bus kliudoma efektyviam jos darbui.

O ypač svarbu, mano nuomone, perspėti apie sprendimo perkelti prašantįjį prieglobsčio į kitą valstybę narę sulaikymo teisės įvedimą. Be to, sąlyginė pozicija dėl sulaikymo centrų naudojimo perkeliant prašančiuosius prieglobsčio į tą valstybę, kuri galėtų kompetentingai įvertinti prašymą suteikti prieglobstį, tikrai nepadidins sistemos efektyvumo, o priešingai, sukels abejonių sistema ir pridės neaiškumo.

Taigi šis pranešimas turi tendenciją panaikinti ar bent susilpninti priemones, kuriomis remdamosi valstybės narės užtikrina, kad jų sprendimai pagal Dublino sistemą gali būti įvykdomi, todėl šio pranešimo patvirtinti nereikėtų. Tai neteisinga, nes neapibrėžtas humanitarinis prašymų suteikti prieglobstį vertinimo aspektas tuo atveju, jei pareiškėjas nerodo noro bendradarbiauti, negali paversti valstybių narių sprendimų tik formaliais.

Taip pat negaliu sutikti su raginimu įvesti Europos „naštos pasidalijimo“ mechanizmus, nes mano nuomone, esami finansinio kompensavimo mechanizmai labiausiai prašymų suteikti prieglobstį paveiktoms valstybėms yra pakankamai geri ir nėra būtinybės kištis į valstybių narių suverenumą prieglobsčio suteikimo srityje pasitelkiant dar didesnę kontrolę.

Koenraad Dillen, Carl Lang and Fernand Le Rachinel (NI), raštu. – (FR) Šiek tiek ironiškai galime pasakyti, kad pirmą kartą Europos Parlamento pranešime masinis imigrantų antplūdis į ES valstybę narę vadinamas „našta“.

Argi imigracija neturėtų būti vertinama kaip visoms Europos tautoms naudinga galimybė?

Neabejokite: net nemėginama nugincyti pareigos priimti prašančiuosius prieglobsčio ir griežto asmens negrąžinimo principo laikymosi. Pranešime akcentuojami tik Dublino sistemos, kurios nutarimu kiekviena valstybė narė yra atsakinga už prašymų suteikti prieglobstį svarstymą, trūkumai. Tai akivaizdu turint galvoje vis didėjančią imigrantų srautą į valstybes, kurios dažnai yra pietinėje ES periferijoje.

Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad pranešime siūlomas klaidingas techninių ir žmogiškų su imigracijos bangomis susijusių problemų sprendimas. Bendra prieglobsčio suteikimo sistema, kuri pasmerktą žlugimui nuolat besiplečiančioje ES, yra visai ne tai, ko mums reikia. Priešingai, valstybėms narėms turi būti suteikiama teisė priimti savus migracijos ir sienų valdymo sprendimus.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Pritaikyta praktikoje Dublino sistema pasitvirtino kaip mechanizmas, skatinantis bendrą ES pabėgėlių politiką. Šiame pranešime išdėstyti įvairūs neteisybės atvejai patvirtina šios sistemos reakcinę prigimtį.

ES, nešanti didelę atsakomybę dalį už šimtus tūkstančių pabėgėlių dėl savo paramos nepopuliariems režimams ir vidaus vaidų skatinimo, karų ir imperialistinių intervencijų, užuot suteikusi prieglobstį aukoms ir gerbtų jų teises, pastaraisiais metais sugriežtino savo poziciją jų atžvilgiu.

Viena verus, tai nuolatinis prašančiųjų prieglobsčio mėtymas pirmyn ir atgal – iš vienos ES šalies į kitą. Tai sankcionuoja Dublino Reglamentas, o realybe tapo sukūrus FRONTEX, kuris naudojamas pabėgėliams ištrėmti už ES ribų, o taip pat neseniai priėmus direktyvą, kurioje numatomas jų sulaikymas iki 18 mėn., bei patvirtinus naujas EURODAC naudojimo sritis, kaip pvz., įrašų saugojimui, ir dėl nehumaniško elgesio.

Todėl akivaizdu, kad turime aršiai kovoti, kad panaikintume šį reglamentą ir ES politiką prieš pabėgėlius apskritai. Turime gerbti prieglobsčio prašančiųjų teisę pabėgti į bet kurią jų nuomone tinkamą šalį ir užtikrinti, kad ta valstybė narė laikosi 1951 m Ženevos konvencijos.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Mūsų nuomone, pranešime yra teigiamų su Dublino sistemos vertinimu susijusių aspektų dėl prašymų suteikti prieglobstį pasirašiusioje valstybėje narėje.

Keletas kitų aspektų:

- Sutinkame, kad prašančiųjų prieglobsčio perkėlimas į valstybes nares, kurios negarantuoja gero ir sąžiningo elgesio, o taip pat apribojantis šeimos nario apibrėžimas būtų panaikintas ir pritariame, kad išplėtus priėmimą prie EURODAC duomenų bazės kiltų informacijos nutekėjimo trečiosioms šalims rizika;

- Taip pat sutinkame su siūlymais, kurie užtikrina, kad prieglobsčio prašantys žmonės turėtų teisę pateikti prašymą sulaikyti sprendimą perduoti atsakomybę kitai valstybei narei, kuri laikosi asmens negražinimo principo ir užtikrina, kad toks prašymas nebūtų atmetas dėl procedūrinių priežasčių, ir kuri užtikrina šeimos susijungimą ir vaiko interesų principą (amžiaus vertinimą, sulaikymo netaikymą, šeimos nario apibrėžimą ir t. t.).

Vis dėlto, nesutinkame su ES lygmeniu galiojančių priemonių klasifikavimu ir priėmimu, bei prieglobsčio politikos komunitarizavimo plėtra, nes tai mūsų nuomone, yra federalistinis metodas, sukuriantis kliūtis prašantiems prieglobsčio ES mastu.

Todėl susilaikome.

Anna Hedh (PSE), raštu. – (SV) Balsavau už Jean Lambert sava iniciatyva parengtą pranešimą (A6-0287/2008) apie Dublino sistemą, nors kai kurioms jame išreikštomis mintims nepritariu. Balsavome teigiamai, nes sutinku su pranešime išreikšta griežta kritika dėl to, kaip dabartinės ES taisyklės pažeidžia prieglobsčio prašančiųjų teises, pvz., prašantieji prieglobsčio perduodami kitai valstybei narei, kuri negali užtikrinti gero ir sąžiningo elgesio. Vis dėlto nesutinku su visišku ES prieglobsčio politikos suderinimu.

Ian Hughton (Verts/ALE), raštu. – Balsavau už savo kolegės J. Lambert pranešimą dėl Dublino sistemos vertinimo. Ypač norėčiau pabrėžti tas dalis, kuriose pabrėžiama, kad priimant sprendimus, susijusius su vaikais, pirmenybė visuomet turi būti teikiama vaikų interesams.

Mano gimtojoje šalyje, Škotijoje, Dungavelio nepilnamečių kolonijoje susidarė gėdinga situacija, kai prieglobsčio prašančiųjų asmenų vaikai ten tiesiog kalinami. Toks elgesys niekaip negali būti vadinamas atitinkančiu vaiko interesus, todėl palaikau Škotijos vyriausybės pastangas uždaryti šią instituciją ir grąžinti atsakomybę už imigracijos klausimus Škotijos valdymo organui.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Svarbu, kad prieglobsčio suteikimo procedūrą reglamentuojančios taisyklės būtų aiškios, įskaitant ir tas taisykles, kuriose nurodoma, kas atsakingas už sudėtinis prašymus. Tuo tarpu, kai Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas reikalauja didesnės vaikų apsaugos prieglobsčio suteikimo per procedūras, vis daugiau vaikų be priežiūros atsiduria prie išorinių ES sienų mėgindami pasinaudoti specialia apsauga, kurią užtikrina deportacija ir pabėgėlių grąžinimas. Dažnai jie rizikuoja savo gyvybėmis ieškodami naujų pabėgimo kelių.

Jei taisyklės, kurias sukūrėme kaip apsaugines priemones, dabar virsta naujomis riziką keliančiomis atmainomis, turėtume pagalvoti apie naujas strategijas.

Šiame pranešime užsimenama apie tai, tačiau apskritai, nemanau, kad su tokiais pasiūlymais galima toli nueiti, todėl negalėjau pritarti šiam pranešimui.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), raštu. – Balsavau už J. Lambert pranešimą apie Dublino sistemą. Pranešime išreiškiamas susirūpinimas sistemos trūkumais, o Komisija raginama imtis priemonių prieš valstybes, neužtikrinančias gero ir sąžiningo prašymų suteikti prieglobstį vertinimo.

Po to, kai birželio mėn. buvo priimtas nepriimtinas Direktyvos dėl asmens negražinimo projektas, šiandien Europos Parlamentas pabrėžia, kad prašantieji prieglobsčio pagal Europos įstatymus turi savo teises, o valstybės narės turi savo pareigas.

Graikija sistemiškai pažeidžia pamatines prašančiųjų prieglobsčio teises. Priėmimo centruose ten nepriimtinos sąlygos, o prašymų priėmimo rodiklis vienas mažiausių. Kai kurios valstybės narės jau atsisakė vykdyti Dublino reglamentą dėl to, kad Graikija yra viena iš atsakingų valstybių; dar daugiau valstybių kalba apie tai, kad reikėtų sekti šiuo pavyzdžiu. Mes paraginome Komisiją pasiūlyti stiprių ir efektyvių priemonių, kurios užtikrintų, kad Graikijos valdžios institucijos prašymus suteikti prieglobstį vertintų teisingai.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Prieglobsčio suteikimą reglamentuojantys įstatymai ir praktikos valstybėse narėse skiriasi, todėl skirtingose šalyse prašantieji suteikti prieglobstį vertinami skirtingai.

Kol visoje Europos Sąjungoje nebus pasiektas patenkinamas apsaugos lygis, tol Dublino sistema neduos patenkinamų rezultatų tiek iš techninės, tiek iš žmogiškosios pusės, o prašantieji prieglobsčio ir toliau turės svarių priežasčių teikti prašymus konkrečiai valstybei narei, kad gautų didžiausią naudą iš naudingiausių sprendimų valstybiniu mastu.

Didelis sudėtinių prašymų skaičius ir menkas atliktų perdavimų skaičius rodo Dublino sistemos trūkumus ir poreikį sukurti bendrą Europos prieglobsčio suteikimo sistemą.

Įvedus Dublino reglamentą žmonėms prašant apsaugos gali būti nelygiai paskirstoma atsakomybė taip sukeliant nuostolių kai kurioms valstybėms narėms, kur migracijos srautai yra labai intensyvūs vien dėl geografinės padėties.

Remiantis 2005 m. Komisijos vertinimu, 13 ES pakraščiuose išsidėsčiusių valstybių narių turi įveikti sunkumus, kylančius dėl Dublino sistemos įvedimo, o pagal Dublino sistemą taikomas „pirmosios įvažiavimo šalies“ kriterijus lemia labai sudėtingą ES pakraščiuose esančių valstybių narių padėtį.

Carl Schlyter (Verts/ALE), raštu. – (SV) Šis savo iniciatyva parengtas pranešimas sukoncentruotas ties potencialiu prašančiųjų prieglobsčio apsaugos didinimu ir gerinimu, tačiau aš atsiribojau nuo pranešimo teiginio, kad bendra prieglobsčio suteikimo sistema išspręstų šią problemą.

Nepaisant to, balsuoju už, nes didžioji pranešimo dalis prieglobsčio prašantiesiems yra naudinga ir būtent į juos yra sukoncentruotas visas pranešimas.

Olle Schmidt (ALDE), raštu. – (SV) Šiandien Europos Parlamentas priėmė pranešimą, kuriame aiškiai ir kritiškai išdėstomi dabartinės Dublino sistemos trūkumai. Nėra jokių abejonių, kad bendra migracijos ir prieglobsčio suteikimo politika ES mastu yra reikalinga vis besiplečiančioje Europoje be sienų. Kyla tik vienas klausimas – kaip reikėtų to pasiekti?

Švedijos liberalų frakcija sutinka su didžiąja dalimi kritikos ir mano, jog pokyčiai humaniškumo kryptimi būtini. Todėl balsavau teigiamai su tam tikromis išlygomis.

5 pataisoje kritikuojamos kai kurios šalys už sistemiskus prašančiųjų prieglobsčio laisvės teisių pažeidimus juos sulaikant. Manau šią kritiką reikėtų palikti, ypač todėl, kad Švedija – viena iš šalių, kuri praeityje būtent tuo buvo kaltinama. Vis dėlto nesutinku su Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos/Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų siūlymu visiškai uždrausti kardomąjį sulaikymą, nors ir pritariu, kad šią priemonę reikėtų taikyti tik kaip kraštutinę. Aš susilaikiau dėl 6 pataisos, kurioje pristatoma proaktyvi pareiga tokioms organizacijoms, kaip Raudonasis kryžius ir Raudonasis pusmėnulis ieškoti šeimos narių. Tokią pareigą galima pavesti agentūrai, bet ne pilietinei organizacijai. Kadangi nei pradiname tekste, nei pataisoje nebuvo pasiūlyta alternatyva, aš nusprendžiau susilaikyti.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), raštu. – (DA) Nors J. Lambert ataskaitoje apie Dublino sistemos vertinimą (A6-0287/2008) yra siūlymų ir teiginių, su kuriais nesutinku, per galutinį balsavimą nusprendžiau balsuoti teigiamai. Tai padariau pirmiausia todėl, kad norėjau išreikšti savo pritarimą pranešime išreikštai

kritikai, kaip esami ES nuostatai pažeidžia prašančiųjų prieglobsčio teises, pvz., perduodant prašančiuosius prieglobsčio tokioms valstybėms narėms, kurios negali užtikrinti sąžiningo prašymų svarstymo.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Sutartis dėl Dublin II reglamento paremtos politiniu prasimanymu, kad 27 valstybės narės pasitiki viena kita sprendamos prieglobsčio suteikimo klausimus ir, kad visos valstybės narės prisiima savo atsakomybę tuo pačiu principiniu būdu.

Aš pats tyriau Čėčėnijos pabėgėlių priėmimą Lenkijoje, nes daug pabėgėlių iš Belgijos buvo parsųsti atgal i Lenkiją remiantis Dublino reglamentu. Kilo aršūs protesto aktai. Todėl nusprendžiau atlikti tyrimą. Mano tinklalapyje galite pamatyti keletą nuotraukų.

Kadangi visose 27 valstybėse narėse nėra adekvataus ir nuoseklaus apsaugos lygio, mano nuomone, Dublin II reglamentas tik politinis prasimanymas, sąlygojantis didžiulę neteisybę. Pats įsitikinau, kad pagrindiniai Dublino taisyklių principai netaikomi Lenkijos praktikoje. Priėmimo kokybė, vaikų priėmimas ir nesugebėjimas suteikti mokyklinio lavinimo, higienai prieštaraujančios prašančiųjų prieglobsčio gyvenimo sąlygos, sveikatos priežiūros trūkumas – visa tai labai skiriasi skirtingose valstybėse narėse.

J. Lambert pranešime įvardijamos problemos, pradedama nuo tikslaus vertinimo ir daugybėje sričių siūlomi sprendimai. Šis pranešimas vertas visiško mūsų palaikymo.

- Pranešimas: Nickolay Mladenov (A6-0249/2008)

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Viena iš laisvo asmenų judėjimo Europos Sąjungoje padarinių yra išaugęs automobilių srautas per sienas. Šis srautas verčia nustatyti taisykles motorinių transporto priemonių draudimo srityje Europos mastu siekiant efektyviai apsaugoti nelaimingų atsitikimų aukas.

Nuostolių vertinimo sistemos, draudimo bendrovės įsteigtos nuolatinėje aukos gyvenamojoje šalyje, efektyvumas labai svarbus norint pasiekti šio tikslo. Nuostolio vertintojo pareiga informuoti auką, kaip reikėtų pateikti ieškinį užsienio valstybės piliečiui, o tai padidintų vartotojo pasitikėjimą, jei prieš pasirašant draudimo sutartį informacijos pakete buvo visa informacija apie nuostolių vertinimo sistemos veikimą ir taikymą reglamentuojančias taisykles, bei jų teikiamą naudą aukai.

Kitas svarbus specialiojo pranešėjo iškeltas klausimas buvo, ar teisinių išlaidų draudimas turėtų būti privalomas visose valstybėse narėse. Pritariu jo nuomonei, kad reikia palaikyti dabartinę savanorišką sistemą. Išaugusį vartotojų pasitikėjimą, kurį paskatino privaloma sistema, nusvertų išaugę paties draudimo kainos bei užtęsti ieškinių svarstymai teismuose. Nepaisant to, reikia nedelsiant imtis priemonių juridinės apsaugos draudimo srityje, ypač naujosios valstybės narės.

Ian Hughton (Verts/ALE), raštu. – N. Mladenovo pranešime, motorinių transporto priemonių draudimo vertinime didelė reikšmė teikiama vartotojų organizacijoms. Vartotojų organizacijos iš tiesų vaidina labai svarbų vaidmenį šioje srityje kartu su ES institucijomis, valstybėmis narėmis ir pačia draudimo pramonės šaka.

Arlene McCarthy (PSE), raštu. – Norėčiau padėkoti mūsų komiteto specialiajam pranešėjui N. Mladenovui.

Šis pranešimas apie motorinių transporto priemonių draudimą – puikus pavyzdys, kokią praktinę ir pragmatinę naudą narystė Europos Sąjungoje teikia savo piliečiams.

Deja, kai kasmet Europos keliuose įvyksta 1,2 mln. nelaimingų atsitikimų, kai kurie piliečiai, būdami vairuotojais, keleiviais ar pėsčiaisiais neišvengiamai tampa jų aukomis.

Tačiau daug žmonių nežino, kad ES teisė gali padėti išaiškinti draudimo ieškinius be būtinybės užsienio kalba aiškintis su užsienio draudimo bendrove.

ES teisė leidžia piliečiams vykti namo ir greitai bei lengvai pateikti ieškinį savo kalba.

4-oji motorinių transporto priemonių draudimo direktyva užtikrina pagalbą nelaimingų atsitikimų aukoms per savo informacinius centrus kiekvienoje valstybėje narėje.

Kadangi įstatymai šiuo metu nenumato privalomo teisinių išlaidų padengimo, piliečiai turėtų apsvarstyti galimybę apsidrausti mūsų teisinės apsaugos draudimu.

Žinoma, kaip specialusis Parlamento pranešėjas tarpininkavimo klausimais, tikiuosi, kad pasinaudodami alternatyviais ginčų sprendimo būdais partijos mėgins surasti būdą, kaip išspręsti konfliktus be papildomų išlaidų ir teismo posėdžių vilkinimo.

Tik tokiais konkrečiomis praktinėmis priemonėmis, kaip šis įstatymas, galime parodyti Europos teikiamą naudą piliečiams.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), raštu. – (PL) 2003–2005 m. apytiksliai 17 000 trečiųjų šalių piliečių buvo nusiųsti į kitą ES valstybę narę, kur buvo svarstomi jų prašymai suteikti prieglobstį. 12 proc. prašymų buvo pateikti žmonių, kurie jau anksčiau prašė prieglobsčio.

Šiuo metu skirtingose ES valstybėse narėse smarkiai skiriasi galimybės gauti prieglobstį. Tai aiškiausiai parodo Irako pavyzdys. Vokietijoje prieglobsčio suteikimo galimybės yra 75 proc., o Graikijoje – vos 2 proc.

ES būtų naudinga panaikinti šį „ore kabančių pabėgėlių“ reiškinį, dvigubą migraciją ir vienalaikio prašymų suteikti prieglobstį teikimo skirtingoms šalims ir įvesti sistemą, pagal kurią už prašymų suteikti prieglobstį svarstymą būtų atsakinga viena valstybė narė.

- Pranešimas: Sharon Bowles (A6-0312/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström and Åsa Westlund (PSE), raštu. – (SV) Dėl mokesčių sukčiavimų valstybės narės patiria didžiausius nuostolius, todėl sumažėja galimybės palaikyti ir pagerinti iš mokesčių finansuojamų paslaugų kokybę.

Vis dėlto per galutinį balsavimą nusprendėme susilaikyti dėl kelių pataisų, kuriose mokesčių konkurencija tarp valstybių narių buvo vertinama teigiamai, ir kuriose švelniai vertinamas neigiamas mažų mokesčių valstybių poveikis kitų valstybių narių ekonomikai.

Taip pat nusprendėme balsuoti prieš 3-osios pastraipos antrosios dalies redakciją, kurioje pernelyg teigiamai vertinamas mokesčių derinimas tarp valstybių narių.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), raštu. – (FR) Balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl sava iniciatyva parengto pranešimo apie koordinuotą kovos su mokestiniais sukčiavimais strategiją, kurio projektą parengė Parlamento narė iš Didžiosios Britanijos Sharon Bowles atsakydama į Komisijos šiuo klausimu parengtą komunikatą. Fiskalinės pajamos arba kitaip tariant, bendra mokesčių ir privalomų socialinių įmokų suma 2004 m. sudarė 39,3 proc. Europos Sąjungos BVP, t. y. 4 100 mlrd. eurų. Labai mažai statistikos yra apie, kiek mokesčių nesurenkama dėl mokestinių sukčiavimų, tačiau buvo įvertinta, kad jie sudaro apytiksliai 2–2,5 proc. BVP. Nors apmokestinimas – viena valstybės pareigų, mokestiniai sukčiavimai kliudo sėkmingam vidaus rinkos veikimui, nes iškreipia konkurenciją tarp mokesčių mokėtojų. Nekyla jokių abejonių, kad kova su mokestiniais sukčiavimais svarbi visai Europai dėl ekonomikos globalizacijos tarptautiniu mastu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome prieš šią galutinę rezoliuciją, nes dauguma Europos Parlamente nemato tikrųjų mokestinių sukčiavimų priežasčių – mažų mokesčių šalys, – nors buvo ir teigiamų aspektų, už kuriuos balsavome teigiamai.

Nors Parlamento komiteto pranešime yra keletas teigiamų siūlymų ir atvirų pastabų dėl mažų mokesčių šalių ir jų atsakomybės už mokestinius sukčiavimus bei neigiamą poveikį mokesčių bazei, mažinančius valstybines pajamas ir valstybės galimybes vykdyti socialinės pagalbos politikas, tačiau per plenarinį balsavimą kai kurios iš šių pozicijų buvo atmestos arba sušvelnintos.

Politinė dauguma Europos Parlamente iš tiesų nenori uždaryti „mokesčių mokėtojų prieglaudų“, kurios teikia prieglobstį didžiuliams pinigams ir gauna didžiulį pelną iš akcijų rinkos per įvairius daugiau ar mažiau neteisėtus sandėrius. Jie nori aprūpinti vieną iš skandalingo pelno iš kapitalizmo centrų, net jei tai reikštų mažesnes pajamas valstybėms ir mažiau galimybių gauti grįžtamąjį ryšį iš darbuotojams ir tautoms tarnaujančių valstybinių politikų.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, S. Bowles pranešimas tipiškas šiam Parlamentui: jame siūlomi sprendimai problemoms, kurių nebūtų be Briuselio Europos, sprendimai, kurie tik dar labiau pablogins situaciją ar

Šiuo atveju pasiūlyti sprendimai, kaip kovą su mokestiniais sukčiavimais padaryti efektyvesnę, yra mokesčių išieškojimas ir kliringo rūmų įsteigimas, kurie vienos valstybės narės pajamas iš mokesčių padarys priklausomomis nuo kitų valstybių narių atliktų perlaidų. Dar siūloma apmokestinti PVM importuojančios

valstybės narės tarifu (vietoj dabartinės lengvatų sistemos) ar naudoti atvirkštinio mokesčio mechanizmą. Abu šie sprendimai juos įgyvendinus užkrautų nepakeliamą administracinę ir finansinę naštą bendrovėms. Be to, visoms mokesčių administracijoms būtų suteiktas tiesioginis priėjimas prie elektroniniu būdu saugomų duomenų apie mokesčių mokėtojus kitose valstybėse narėse. Santaupų apmokestinimas ir kriminalinė teisė sukčiavimų srityje būtų standartizuoti. Daugybė sumažintų PVM tarifų būtų panaikinti.

Visa tai aiškiai rodo, kad tikrasis tikslas nėra kova su sukčiavimu, kuris yra labai reali ir rimta problema, o fiskalinio valstybių narių suvereniteto panaikinimas.

Hélène Goudin and Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Žinoma, kova su mokestiniu sukčiavimu verta visiško palaikymo. Todėl balsavome už pasiūlymą priimti rezoliuciją nepaisant to, kad jame gausu gerai neapgalvotų ir bereikalingų punktų. 3 pastraipoje rašoma, kad „siekiant operatyvumo, dėl „kilmės principu“ paremtos PVM sistemos reikia sulygtinti šalių mokesčius taip išvengiant mokesčių konkurencijos“. Su šiuo teiginiu mes nesutinkame.

PVM ir mokesčių sistemų suvienodinimas tarp valstybių narių – labai pavojingas žingsnis, atitolinantis nuo valstybinės apsisprendimo teisės vienoje iš pagrindinių politikos sričių. Europos Parlamentas tokiais svarbiais klausimais neturėtų taip drąsiai pasisakyti.

Mokesčių konkurencija taip pat turi savo privalumų, nes šalys gali išsiveržti į priekį ir rasti efektyvesnius mokesčių ar kitokius sprendimus, kaip efektyviai padengti valstybines išlaidas, tačiau tik tuomet jei jos nebus saistomos prastai apgalvotų ES įstatymų.

Marian Harkin (ALDE), raštu. – Aš visiškai pritariu kovai su mokestiniais sukčiavimais ir pripažįstu, kad norint to pasiekti, administracinės institucijos kiekvienoje valstybėje narėje turi glaudžiai bendradarbiauti su Komisija.

Vis dėlto nesutinku su paaiškinimuose pateikta išvada, kad Bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės įvedimas bet kokių atveju būtinas norint pasipriešinti mokestiniams sukčiavimams. Šioje stadijoje BKPMB yra tik techninis pasiūlymas, nėra pasiūlyta jokio komunikato, ir dar per anksti manyti, kad jis padėtų kovojant su mokestiniais sukčiavimais.

Bogusław Liberadzki (PSE), raštu. – (PL) Gerb. Pirmininke, balsuoju už pranešimą dėl koordinuotos strategijos, kaip padidinti kovos su mokestiniais sukčiavimais efektyvumą (2008/2033(INI)).

Sharon Bowles teisingai pastebi, kad mokestiniai sukčiavimai daro rimtą neigiamą poveikį valstybių biudžetams. Be to, jie pažeidžia sąžiningo apmokestinimo principą ir iškreipia konkurenciją.

PVM mokesčio sukčiavimų sukeltos deformacijos paveikia visą išteklų sistemos pusiausvyrą. Pagal įvairius šaltinius nesurinkto PVM mokesčio sumos Europos Sąjungoje svyruoja nuo 60 iki 100 mlrd. eurų per metus, o tai sąlygoja vis augantį poreikį reikalauti valstybių narių išteklių, priklausomai nuo jų bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP).

Sutinku su Sharon Bowles iniciatyva. PVM mokesčio sukčiavimų keliamas problemas reikia pašalinti. Norėdami užtikrinti tinkamą Bendrijos veiklą turime užtikrinti, kad išteklų sistema veikia sąžiningai ir skaidriai.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Po dešimties metų kalbų užuolankomis, mes vis dar negalime sutarti dėl efektyvių priemonių, kuriomis remdamesi padėtume tašką PVM mokesčio sukčiavimams, kurie šiaip ar taip apima ir vengimą mokėti mokesčius, o susidariusių nuostolių suma lygi 2–2,5 proc. Europos ekonomikos produkcijos.

Apmokestinimo prie šaltinio sistema popieriuje atrodo gana gražiai, tačiau vis dar yra embrioninėje stadijoje, todėl dažniausiai girdime reikalavimus pagerinti bendradarbiavimą tarp valstybių narių.

Ypač sukčiavimo srityje kai kurios valstybės narės pasižymi išskirtinai dideliu jautrumu sukčiavimui ir silpna kontrole su vyraujančiu „valstybės nesikišimo“ požiūriu į skolų išieškojimą. Mane stebina tai, kad parlamentiniame pranešime nėra išreikšta aiški pozicija ir nepasiūlyta jokių naujų sprendimų, todėl nusprendžiau susilaikyti.

John Purvis (PPE-DE), raštu. – JK konservatorių delegacija apgailestauja, kad negali pritarti S. Bowles pranešimui. Pripažįstame, kad mokesčių sukčiavimas yra rimta problema, kurią reikia skubiai spręsti, o ypač reikalingas vadinamojo karuselinio PVM sukčiavimo problemos sprendimas.

Tačiau tai, kad pranešime nepalaikoma mokesčių konkurencija ir suverenumas, jame išdėstytas nerealistiškas požiūris į „mokesčių mokėtojų prieglaudą“, bei atsisakymas pripažinti tiesioginį ryšį tarp didelių mokesčių ir vengimo mokėti mokesčius verčia mus prašyti, kad Europos Sąjunga labai rimtai pagalvotų prieš siūlydama mokesčių priemones, kurios gali tik paskatinti kapitalo judėjimą, slopinti vidaus investicijas ar sąlygoti dar didesnę sukčiavimo lygį.

Eoin Ryan (UEN), raštu. – (GA) Džiaugiuosi galėdamas pritarti šiam pranešimui, kuriame pripažįstama, kad būtina sukurti mokesčių sukčiavimo problemos sprendimo strategiją. Nors efektyvių politikų vykdymas didžia dalimi yra valstybių narių rūpestis, Europos mastu reikalingas bendradarbiavimas. Verslui nereikėtų užkrauti neproporcingai didelės administracinės naštos, ypač tai aktualu mažosioms ir vidutinio dydžio įmonėms, o atsižvelgiant į Komisijos politikos aplinkybes, reikia sumažinti popierizmą ir biurokratiją.

Pritariau autoriaus pataisai, kurioje jis pabrėžia sąžiningos konkurencijos mokesčių atžvilgiu svarbą Europos Sąjungos ekonomikai. Esu nusivylęs, kad tas pats autorius paaiškinimuose minėjo **Bendrą konsoliduotą pelno mokesčio bazę** (BKPMB). Iki šiol BKPMB dar nebuvo pakankamai ištirta, kad galima būtų garantuoti, kad tokia mokesčių sistema turėtų teigiamą poveikį ir tikėtina, kad daugiau įrodymų rodo priešingai. Šis teiginys paremtas prastu spėjimu ir kadangi jis yra tik paaiškinimų dalyje, mes dėl šio klausimo balsuoti negalime. Todėl norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir išreikšti savo nusivylimą ir prieštaravimus.

7. Balsavimų pakeitimai ir ketinimai balsuoti – žr. protokolą

(Posėdis buvo nutrauktas 12.50 ir tęsiamas 15.00 val.)

PIRMININKAUJA H. G. PÖTTERING

Pirmininkas

8. posėdžio protokolo tvirtinimas – žr. protokolą

9. Tarybos bendro biudžeto projekto – Biudžetas 2009 – pristatymas (diskusija)

Pirmininkas. – Kitas klausimas, kurį aptarsime, - Tarybos bendro biudžeto projekto 2009 m. pristatymas. Todėl kviečiu Éricą Woerthą, Biudžeto, valstybės ataskaitų ir viešosios tarnybos ministrą, kaip Tarybai pirmininkaujančios valstybės atstovą.

Éric Woerth, Tarybos pirmininkas. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, man didelė garbė ir malonumas šiandien pasisakyti šiuose rūmuose dėl dviejų priežasčių: pirma, šis Parlamentas yra Europos demokratijos širdis. Pirmininkaujančioji Prancūzija nori išreikšti didžiulę pagarbą ir susižavėjimą jūsų atliktu darbu remiant Europos integraciją, o didžiausias mūsų noro padėti Europai kartu žengti pirmyn įrodymas buvo liepos mėn. sakytą Prancūzijos prezidento kalbą Strasbūre. Šis požiūris artimas ir man, bei visiems mano kolegoms Prancūzijos vyriausybėje. Antra, šis biudžeto 2009 m. projektas, kurį šiandien jums pristatau, Tarybos buvo vieningai priimtas liepos 17 d. Šis vienbalsiškumas rodo, kad biudžeto projektas gerai suderintas ir sulaukė visų ES vyriausybių pritarimo.

Pirmieji mūsų susitikimai suformavo žodinę bazę biudžetinės procedūros tęsimui. Trišaliai ir susitaikymo susitikimai vyko konstruktyvioje atmosferoje. Jau susitarėme dėl šešių teiginių ir esu įsitikinęs, kad sugebėsime susitarti ir dėl daugelio kitų visiems aktualių klausimų.

Galio jus užtikrinti, kad Taryba pasirengusį tęsti kokybišką dialogą tikėdamasi susitarti dėl 2009 m biudžeto, priimtino visiems.

Šis susitarimas turi įprasminti tris principus: pirmasis – užtikrinti Europos Sąjungos politikos prioritetinių sričių finansavimą, todėl 2007–2013 m. sudarėme finansinių išteklių programą, kurią privalome vykdyti, jei norime pasiekti savo tikslų kalbėdami apie konkurentiškumą, sanglaudą ir augimą. Antrasis – laikytis biudžetinės disciplinės ir protingo finansų valdymo taisyklių, išdėstytų EB institucijų susitarime. Išlaidos turi neviršyti šiame susitarime nurodytų ribų ir įvairiose kategorijose būtina išlaikyti žemesnes už aukščiausias ribas. Trečiasis principas reikalauja sureguliuoti asignacijas atsižvelgiant į faktinius reikalavimus. Ypatingai turėtume pasimokyti iš pastarojo biudžeto rezultatų, kad galėtume apibrėžti tikrąsias savo galimybes vykdyti sektorines politikas. Be to, nuo finansinės perspektyvos įvedimo 1988 m., Bendrijos biudžetui visuomet buvo būdingas asignacijų neišnaudojimas. Biudžeto vykdymas gerėja ir už tai reikėtų padėkoti Komisijos

narei Daliai Grybauskaitei, tačiau su finansiniais 2009 m. susiję netikslumai vis dar gana žymūs ir šiuo metu nėra jokių įrodymų, kad 2009 m. kuo nors skirsis nuo ankstesnių metų.

Taip pat svarbu apsaugoti Europos mokesčių mokėtojų interesus, nes tai labai svarbu šiandieninėmis ekonominėmis aplinkybėmis, todėl kiek įmanoma turime vengti biudžeto asignacijų, kurios negalės būti visiškai panaudojamos. Todėl pagrindinis Tarybos darbą lydintis principas – realistiško ir suderinto biudžeto siekimas.

Prieš pristatant jos darbo vaisius, norėčiau pasisakyti dėl greito reagavimo į kylančias maisto produktų kainas besivystančiose šalyse. Kitas keletą savaičių šiam klausimui skirsime didžiausią dėmesį savo diskusijose. Europos Taryba birželio 19–20 d. sukūrė stiprų politinį akstiną pritardama Komisijos ketinimui pasiūlyti naują žemės ūkio finansavimo besivystančiose šalyse fondą. Vis dėlto Europos Tarybos įgaliojimai šiuo atžvilgiu yra gana aiškūs – ji griežtai laikosi dabartinės finansinės perspektyvos, kad sprendimas turi būti rastas.

Žinau, kad Europos Parlamento požiūris šiuo metu yra kitoks. Nepaisant to, Taryba įvertins Komisijos liepos 18 d. priimtą siūlymą iš šios perspektyvos.

Galiausiai norėčiau priminti jums, kad tik vakar Europos Taryba užtikrino savo pasirengimą paremti rekonstrukcijos pastangas Gruzijoje, įskaitant tokias vietas, kaip Pietų Osetija ir Abchazija, be jau išmokėtų 6 mln. eurų skubiosios pagalbos. Todėl ES ims iniciatyvos kuomet skubiau sušaukti tarptautinę konferenciją siekiant padėti Gruzijai rekonstrukcijoje. Vakaryktė Europos Taryba paprašė Tarybos ir Komisijos pradėti ruošti konferencijai.

Dabar norėčiau pristatyti Tarybos parengto 2009 m. biudžeto projekto esmę.

Mes siūlome 134 mlrd. eurų išpareigojimų patvirtinimais, o tai 469 mln. eurų mažiau nei preliminariniame biudžeto projekte. Taigi lyginant su 2008 m. išpareigojimų patvirtinimų suma išaugo 2,8 proc., todėl Europos galimybės vykdyti savo išpareigojimus išlaikomos.

Kalbant apie asignacijas, Taryba sumą sumažino 1,7 mlrd. eurų, lyginant su preliminariniu biudžeto projektu. Kaip prašėte praeitais metais, Taryba visuotinai nemažino finansavimo atsitiktinėms sritims. Šis finansavimo sumažinimas paremtas detalio biudžeto vykdymo 2007 ir 2008 m. analize bei realistiniu požiūriu į vykdytinų Bendrijos programų potencialą. Todėl biudžeto projekte asignacijoms skirta 115 mlrd. eurų.

Norėčiau pabrėžti, kad šis asignacijų sumažinimas 2009 m. neturėtų būti staigmena. Tai buvo numatyta priimant 2007–2013 m. finansinę struktūrą. Jei viršutinė asignacijų riba 2009 m. yra daug žemesnė nei 2008 ir 2010 m., tai galima paaiškinti asignacijų perkėlimas sanglaudos politikai, kuri bus vykdoma 2009 m., pasibaigus 2000–2006 m. programavimo laikotarpiui ir palaipsniui pradedant 2007–2013 m. programavimo laikotarpį. Taip pat nepastebėjome jokių požymių, kad naujosios programos galėtų būti sėkmingai pradedamos greičiau. Priešingai, valdymo ir kontrolės sistemų ir pagrindinių projektų vykdymo stebėjimo mechanizmas rodo, kad vykdymo pradžia bus lėta. Todėl iš 433 programų tik dviem Olandijoje buvo skirtos išankstinės lėšos.

Todėl asignacijų suma mūsų biudžeto projekte yra realistiška ir atitinka Sąjungos poreikius.

Keliaujant nuo vienos antraštės prie kitos reikėtų akcentuoti keletą aspektų.

Kalbant apie programą „Konkuruoti, kad augtų poreikiai ir būtų daugiau suvartojama“, Taryba didelę svarbą teikia Lisabonos strategijos įdiegimui. Todėl užtikrino, kad šioje srityje būtų pakankamas finansavimas, ypač tyrimų ir technologinio tobulėjimo programoms, transeuropiniams tinklams ir mokslo bei visą gyvenimą trunkančio mokymosi kokybės gerinimui. Kaip jau esu sakęs anksčiau, Taryba apribojo išpareigojimų patvirtinimų augimą remdamasi vykdytinų programų potencialo analize.

Nepaisant to, norėčiau pabrėžti, kad šiomis aplinkybėmis išpareigojimų patvirtinimų didinimas prioritetinėms programoms gana ryškus. Pvz., lyginant su 2008 m. Mokslo tyrimų pagrindų programa gaus 10 proc. didesnę finansavimą, inovacijų ir konkurencijos didinimo programa – 16 proc. didesnę finansavimą, o Europos piliečiams svarbiausia visą gyvenimą trunkančio mokymosi programa gaus 6 proc. didesnę finansavimą.

Šie pavyzdžiai aiškiai rodo tikslinę Tarybos strategiją. Dar daugiau, Taryba sumažino asignacijas (471 mln. eurų) mažindama finansavimą kai kurioms tikslinėms linijoms taip norėdama pažiūrėti, kaip asignacijos buvo panaudotos.

Kalbant apie 1b antraštę „Susitelkti, kad augtų poreikiai ir būtų daugiau suvartojama“, Taryba pritarė Komisijos preliminarame biudžeto projekte siūlomam įsipareigojimų patvirtinimų kiekiui. Mokėjimų asignavimo srityje nusprendė taikyti suderintą metodą – skirti 50 mln. eurų daugiau sanglaudos šalims ir regionams ir 300 mln. sumažinti finansavimą regioninio konkurentiškumo srityje.

Apibendrinus, bendra mokėjimų asignavimo suma sumažinama 250 mln. eurų, ir džiaugiuosi, kad galėjome susitarti dėl bendro pareiškimo dėl Struktūrinių ir sanglaudos fondų bei dėl kaimo plėtros programų.

Kalbant apie programą „Gamtos išteklių saugojimas ir valdymas“, įsipareigojimų patvirtinimus Taryba sumažino 382 mln. eurų, o mokėjimų asignavimus – 497 mln. eurų. Tai daugiausia aktualu biudžetinėms linijoms, susijusioms su kišimūsi į rinką ir sąskaitų suvedimu bei kaimo plėtra.

Taip pat norėčiau paminėti, kad biudžetinės linijos, susijusios su maisto programomis, laisvu vaisių ir daržovių platinimu, mokykloms skiriamo pieno ir paskatinimo priemonėmis, buvo išlaikytos. Taip pat palikome ir Komisijos siūlomas sumas aplinkos apsaugos politikoms.

Kalbant apie 3 programą „Pilietiškumas, laisvė, saugumas ir teisingumas“, Taryba šiek tiek padidino atsargas, kiek tai leidžia aukščiausia riba, ir bendra suma siekia 76 mln. eurų sumažinus įsipareigojimų patvirtinimus 20 mln. eurų, kaip tai buvo numatyta. Šiomis aplinkybėmis norėčiau pabrėžti pirmininkaujančiosios Prancūzijos migracijos politikai teikiamą svarbą. Todėl preliminarame biudžeto projekte FRONTEX agentūrai siūloma suma buvo įtraukta.

Kalbant apie 4 programą „ES – pasaulio vystymosi partnerė“, mes mėginome numatyti su Palestina ir Kosovu susijusius poreikius nelaukdami Komisijos pataisos, kuri turėtų būti priimta kitą savaitę. Dėl to skyrėme papildomų išteklių lyginant su biudžeto projektu, t. y. 100 mln. eurų Palestinai ir 60 mln. Kosovui.

BUSP srityje Taryba kaip atsargumo priemonę priėmė biudžeto projekte nurodytus įsipareigojimų patvirtinimus ir mokėjimų asignavimą, kurie atitinka 2006 m. gegužės 17 d. EB institucijų susitarime numatytas sumas. O kalbant apie mokėjimų asignavimus, sumažinimų suma siekia 393 mln. eurų, tačiau pusė šio sumažinimo susiję su neatidėliotinos pagalbos rezervu ir, kaip jau žinote, Taryba mano, kad kaip parodė praėjusių metų patirtis, šį rezervą galima būtų finansuoti perkeliant mokėjimų asignavimus.

Galiausiai aptariant 5 programą „Administravimas“, Taryba nutarė padidinti administracinius asignavimus 3.8 proc., nes mano, kad tai buvo būtina, norint užtikrinti tinkamą institucijų veiklą. Todėl 5-ajai programai taikoma riba yra 224 mln. eurų. Žinoma, Taryba įsteigė 250 naujų darbo vietų ryšium su 2007 m. Sąjungos plėtra. Taip pat tikslingai mažiname finansavimą, remdamiesi programos vykdymo rezultatais praeityje, o ne stengėmės „apkarpyti“ finansavimą atsitiktinėse srityse, kaip tai buvo įprasta anksčiau.

Be to, kalbant apie decentralizuotas agentūras, atsižvelgėme į šių agentūrų gyvavimo ciklą. Negalime turėti reikalų su tomis agentūromis, kurios jau pasiekė kreiserinį greitį bei su tomis, kurios dar tik formuoja savo kompetenciją, t. y. dar tik vystosi, be to, atsižvelgėme ir į kai kurių agentūrų turėtą perteklių praeitais finansiniais metais. Tai galioja FRONTEX ir Eurojustui, dviems mūsų prioritetinėms agentūroms.

Apibendrinant norėčiau pasakyti, kad jaučiu, jog 2009 m. biudžeto projektas įprasmina pusiausvyrą tarp mūsų visų su Europos Sąjunga sietinų tikslų ir protingo biudžeto paskirstymo, už kurį esame atsakingi savo piliečiams. Labai svarbu, kad ir piliečiai pasitiktų šia Europos idėja.

Šių Parlamento rūmų požiūris tikriausiai bus kitoks, tačiau dar tik biudžetinės procedūros pradžia ir turime dar daug laiko suderinti savo nuomonėmis dėl 2009 m. biudžeto struktūros ir reaguoti į naujus Komisijos siūlymus. Esu tikras, kad šios trys institucijos dės visas pastangas, kad nuo dabar iki derinimo procedūros lapkričio mėn., t. y. per du mėnesius, pasieksime visapusišką susitarimą dėl visų šių klausimų ir tikiuosi, kad šis susitarimas atspindės geriausią kompromisą tarp institucijų ir ES piliečių. Galite pasikliauti visišku mano atsidavimu šiuo klausimu.

Pirmininkas. – Labai Jums ačiū, Ministre. Jūs nusipelnėte gausenios susirinkimo dalyvių būrio, tačiau mūsų Parlamento narių kokybė tai atperka. Žinoma, šiandien tik pradame diskusiją šia tema ir joje dalyvauja anksčiau jūsų pareigas užėmęs ministras.

Jutta Haug, specialusis pranešėjas. – (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, Tarybos pirmininke, ką tik pasakėte, kad biudžetinis procesas dar tik pradamas. To negalima pasakyti kalbant apie Parlamentą. Biudžetinę procedūrą ir su šia procedūra bei 2009 m. biudžetu susijusias diskusijas pradėjome jau metų pradžioje. Todėl šiuo klausimu jau pasiekėme gana daug. Ypač norėčiau paminėti, kad Parlamente sutarėme, kad nei Komisijos preliminarus biudžeto projektas bei Tarybos projektas, kuriame, kaip žinome, buvo sumažinti Komisijos

nustatyti asignavimai tiek išpareigojimams, tiek mokėjimams, nėra labai įkvepiantys. Mes, žinoma, nemanome, kad šis biudžetas yra ambicingas ir tenkina mūsų poreikius Europos Sąjungoje kiekvienoje politinės veiklos srityje.

Ypač Parlamentas patiria nuolatinių sunkumų dėl to, kad nors visur ir visada kalbama apie klimato pokyčių pažabojimą, šiame biudžete tai neatsispindi. Kaip matote iš didžiulės paramos, kurią liepos mėn. per balsavimą Parlamento rūmai nuo Biudžeto komiteto išreiškė derybų komandai, Parlamente užtikrinsime, kad kovą su klimato pokyčiais galima sustiprinti daugelyje biudžeto dalių ir, kad tai galima padaryti Europos fondų pagalba. Mes nemanome, kad tarp asignavimų išpareigojimams ir mokėjimams gali būti toks didelis skirtumas, kaip Komisijos siūlomas 15 proc., kurį Taryba dar labiau padidino.

Vietoj to mes užtikrinsime, kad biudžetas labiau atspindėtų biudžetinio tikslumo ir aiškumo principus. Be jokių abejonių, šį rudenį laukia karšta šiam klausimui skirta diskusija. Labai tikiuosi, kad pasieksime patenkinamo rezultato, kai tik susitarsime vieni su kitais dėl tam tikrų klausimų.

Janusz Lewandowski, *specialusis pranešėjas*. – (PL) Gerb. Pirmininke, rudenį, kaip visada, pereisime prie lemiamos biudžeto procedūros stadijos, tik šįkart tai 2009 m. biudžetas. Mūsų užduotis – pastebėti visus pokyčius nuo preliminarus biudžeto siūlymo pateikimo ir į juos atsižvelgti.

Daugiausia nerimo kelianti problema man, kaip specialiajam pranešėjui Europos Parlamento ir kitų Europos institucijų biudžeto tema, yra nežinomybė dėl Lisabonos sutarties ateities. Biudžeto prognozės 2009 m. buvo paremtos labiausiai tikėtiniu rezultatu, t. y. sutarties, smarkiai sustiprinčios Europos Parlamento bendro sprendimo galią, įsigaliojimu. Kadangi šiuo metu šios sutarties ateitis neaiški, natūralu būtų atskirti su Lisabonos sutartimi tiesiogiai sietinas išlaidas nuo preliminarų išlaidų ateinančiais metais. To mes ir prašėme iš visų Europos institucijų. Turime Europos Parlamento atsakymą, kuris šiuo metu analizuojamas. Tai dar nėra oficialus Parlamento kanceliarijos dokumentas, tačiau reikalavimo atskirti su Lisabonos sutartimi siejamas išlaidas buvo laikomasi, ir į tai galima bus atsižvelgti, jei situacija pasikeistų.

Žinoma, su Lisabonos sutartimi susiję neaiškumai, turintys įtakos 2009 m. biudžeto likimui, neleidžia mums nepaisyti kitų principų, kuriais vadovaujantis turi būti parengtas 2009 m. išlaidų planas. Turime atsižvelgti į naująsias Parlamento narių užmokesčio skyrimo ir padėjų atlygimo skaičiavimo bei įdarbinimo taisykles. Turime padengti Europos rinkimų kampanijos išlaidas ir atsižvelgti į 2008 m. vykusius įvairių energijos šaltinių kainų svyravimus. Be to, 2009 m. yra rinkimų metai, kai turime siekti griežtumo ir finansinės disciplinos. Europoje didėjanti biurokratija, kitaip tariant, Europos administracija, nėra pati geriausia žinia, kokią galime siųsti žmonėms, iš kurių prašome atnaujinti Europos Parlamento narių mandatus.

Norėčiau atkreipti dėmesį į dar vieną problemą, keliančią man nerimą, ne kaip specialiajam Europos Parlamento pranešėjui, bet kaip asmeniui, priklausančiam demokratinių tautų bendrijai, kuriai rūpi žmogaus teisės ir visų Europos tautų suverenumas. Biudžetiniame lygmenyje turėtume reaguoti ir į įvykius Gruzijoje. Manau, kad Europos Parlamentas šiuo klausimu turėtų užimti poziciją per pirmąjį svarstymą, nes bus sudėtinga įtikinti Europos mokesčių mokėtojus teikti besąlygišką pagalbą Rusijai, kai pastaroji leidžia pinigų karams už savo valstybės sienų.

Kyösti Virrankoski, *Biudžeto komiteto pirmininko pavaduotojas*. – (FI) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, visų pirma norėčiau pasakyti, kad esu labai dėkingas, kad kitų metų biudžeto projektas šiandien pateiktas Parlamentui. Tačiau tuo pat metu man labai gaila, kad mūsų komiteto pirmininkas Reimer Bøge negali dalyvauti šioje diskusijoje, nes šiuo metu turi atlikti svarbias pareigas savo šalyje. Todėl Biudžeto komiteto kalbą pasakysiu vietoj jo.

Norėčiau padėkoti Tarybai ir Pirmininkaujančiajai valstybei už jų konstruktyvų bendradarbiavimą, kaip pabrėžėme liepos mėn. vykusiame biudžeto derinimo procedūros susirinkime, bendras deklaracijas, susijusias su Struktūrinių ir Sanglaudos fondų, Europos solidarumo fondo, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo įgyvendinimu, išlaidomis personalui ir kitais klausimais. Tai taip pat prisideda prie teigiamos atmosferos kūrimo derinimo procedūros susirinkime lapkričio mėn. Deja, Taryba nebuvo tokia likusi bendradarbiauti kalbant apie daugelio postų, kuriuos aptarėme ir įtraukėme į birželio mėn. Europos Tarybos rezoliuciją, finansavimą.

Preliminarus Komisijos biudžeto projektas jau tada buvo gana skurdus. Išpareigojimų patvirtinimų suma buvo 1 34,4 mlrd. eurų, o tai 2,6 mlrd. mažiau nei numatyta finansinėje perspektyvoje, o mokėjimų asignavimų suma buvo netgi dar mažesnė – 116,7 mlrd. eurų. Taigi asignavimai sudaro tik 0,9 proc. ES BVP, ir šis skaičius yra netgi mažesnis, nei jau ir taip smarkiai kompromisais derintoje finansinėje struktūroje nurodyta procentinė

dalį – 1 proc. Taryba dar labiau sumažino biudžetą apkarpydama įsipareigojimų patvirtinimus 500 mln. eurų, o mokėjimų asignavimus – 1,8 mlrd. eurų.

Mano nuomone, šis smarkiai sumažintas biudžetas neatspindi nei ES, nei Parlamento prioritetų. Labai pavojinga mažinti finansavimą 1-ajai programai, kuri gyvybiškai svarbi tvariai plėtrai ir užimtumui. Menki mokėjimų asignavimai ypač kelia grėsmę struktūrinei politikai, kuri yra viena pagrindinių Parlamento prioritetinių sričių. Jos vykdymas jau ir taip smarkiai uždelstas.

Akivaizdu, kad į 1-uoju numeriu biudžete nurodytą programą reikia atkreipti ypatingą dėmesį, tačiau jo nusipelnė ir 4-oji programa, kuri daug metų negauna pakankamo finansavimo. Šiuo metu yra sunkumų dėl Kosovo ir Palestinos.

Baigdamas norėčiau iškelti dvi problemas. Pirmoji susijusi su Maisto paslaugų dokumentu. Komisija siūlo apytiksliai 1 mlrd. eurų skirti pagalbai maistu ir jo gamybai besivystančiose šalyse. Parlamentas tam pritaria, tačiau apgailestauja, kad Komisija nepasiūlė jokių tam tinkamų priemonių. EB institucijų susitarimas tam tiktų ir Biudžeto komitetas pasirengęs šiuo klausimu jį paremti.

Europos Parlamentas taip pat pasirengęs finansuoti rekonstrukcijos darbus Gruzijoje. Biudžetinėje procedūroje tam taip pat numatomos galimybės. Tikimės, kad kai kitoje Donorų konferencijoje Komisija žarstys pažadus Europos Sąjungos vardu, prieš tai jie bus aptarti su biudžetinėmis institucijomis.

Dalia Grybauskaitė, Komisijos narė. – Gerb. Pirmininke, norėčiau prisiminti puikią atmosferą, vyravusią mūsų derybose, kurios prasidėjo pavasarį ir buvo pabaigtos prieš vasaros atostogas. Tikiuosi, tokią atmosferą sugebėsime išlaikyti ir per visą procedūrą.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad derybose turėsime aptarti keturis pagrindinius problemų blokus. Pirmasis susijęs su mokėjimų asignavimų dydžiu, kurį Taryba sumažino 1,8 mlrd. eurų. Vertindami Komisijos siūlymą, Parlamento nariai mano, kad suma per maža, o Taryba mano, kad ji per didelė, taigi tikiuosi, kad sugebėsime rasti kompromisą ir mūsų derybų pabaigoje sugebėsime suformuoti Europai tinkamą biudžetą.

Antrasis problemų blokas sutelktas ties 4-ąja programa ir čia norėčiau paminėti tris elementus: papildomi ištekliai Kosovui ir Palestinai; skubios pagalbos rezervas, ypač todėl, kad šiais ir kitais metais iškils greitos reakcijos reikalaujančių poreikių; ir žinoma, artėjanti Donorų konferencija dėl pagalbos Gruzijai ir šiuo klausimu, bent jau šiandien, neturime parengto sprendimo.

Trečiasis blokas, kurį Komisija vertina kaip problemą yra administracinių išlaidų sritis, kur Komisija, kaip visada, patvirtina postus, tačiau apkarpo finansavimą. Tai reiškia, kad šioje studijoje ir atsižvelgiant į šiuos siūlymus, Komisija negali priimti naujo personalo, nors jau patvirtinta 250 su Sąjungos plėtra sietinų postų.

Ketvirtasis blokas susijęs su maisto paslaugomis. Tarybai pateikėme siūlymą, kuris šiuo metu Parlamento dar nėra patvirtintas kaip tinkama priemonė. Taigi tai ketvirtasis mūsų derybų reikalaujantis problematiškas blokas.

Apibendrinus galima pasakyti, kad yra tik keturi sunkumų keliantys klausimai. Likusi biudžeto dalis puikiai parengta ir apskaičiuota ir manau, kad dėl daugelio punktų sugebėsime greitai rasti bendrą sprendimą. Jei ir toliau bendradarbiausime taip, kaip tai darome šiandien, greitai išspręsimės visas mums iškilusias problemas.

Éric Woerth, Tarybos pirmininkas. – (FR) Gerb. Pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti už šią diskusiją. Norėčiau pasakyti J. Haug, kad akivaizdu, jog šis biudžetas yra gana ambicingas, net jei kai kurios sumos ir nėra tokios pat pažvelgus į skirtingus punktus. Vis dėlto turime vieną tikslą ir privalome suderinti savo nuomonių skirtumus. Tam dar turime du mėnesius.

Antra, J. Lewandowski, kalbant apie jūsų išsakytas su Lisabonos sutarties likimu susijusias pastabas, mes pritariame jūsų požiūriui, kad kol ratifikavimo procesas nebaigtas, šių išlaidų nereikėtų įtraukti biudžetą. Manau, kad mūsų nuomonės šiuo klausimu visiškai sutampa. Jūs minėjote Gruziją. Europos Komisijos narė atkreipė dėmesį į šią vieną iš pagrindinių problemų, kurias turime išspręsti, ir Taryba išreiškė savo požiūrį šiuo klausimu. Turime stengtis išplėtoti vakarykštę popietę įvardintas politikos sritis.

K. Virrankoski, kalbėdamas apie preliminarų biudžeto projektą pasakė, kad jis jau ir taip yra nepakankamas, o mes ji netgi dar labiau mažiname. Tai tiesa. Tačiau visų pirma turime atskirti įsipareigojimų patvirtinimus ir mokėjimų asignavimus. Įsipareigojimų patvirtinimų atveju, lyginant su 2008 m. matyti tik 3 proc. padidėjimas. Manau tai rodo mūsų ambicingumo lygį. Kalbant apie mokėjimų asignavimus, planuojamas tokio paties dydžio sumažinimas. Mėginau paaiškinti, kad atlikome labai smulkią analizę, o ne mažiname

mokėjimų asignavimus atsitiktiniu metodu. Tai grynas asignacijų įvairioms politikoms panaudojimo koeficiento analizės rezultatas. Bandžiau paaiškinti tai papunkčiui. Trumpam grįžtant prie 1-osios programos galiu pasakyti, kad finansavimas tikrai sumažintas, tačiau tuo pat metu planuojamas 50 mln. didesnis finansavimas sanglaudos šalims ir regionams. Norėjau tai paminėti. 4-ojoje programoje, – Komisijos narė tai taip pat paminėjo, – matomas išaugęs asignacijų kiekis Palestinai ir Kosovui, o pusė biudžeto projekte nurodyto asignacijų sumažinimo susiję su skubios pagalbos rezervu, kuriam lėšos kaip ir anksčiau gali būti skiriamos persikrstant išteklius. Akivaizdu, kad iki lapkričio mėn. turime smulkiau aptarti specifinius klausimus, aiškiai apibrėžti ir atitinka tam tikrus reikalavimus, ir stengtis surasti patį geriausią kompromisą – kompromisą, kuris, žinoma, padėtų eiti pirmyn.

Pirmininkas. – Tai buvo svarbi tarpinė diskusija apie biudžetą. Visi jūs netrukote paminėti krizės ir karo Gruzijoje. Kaip žinote, vakar šiuo klausimu Europos Tarybai pateikiau pareiškimą ir jaučiu, kad vakar mano išreikšta nuomonė bus artima visoms Europos institucijoms. Ačiū.

10. Elektroninių komunikacijų tinklai ir paslaugos – Europos elektroninių komunikacijų rinkos priežiūros tarnyba – Bendras požiūris į radijo dažnių, atlaisvinamų pereinant prie skaitmeninio transliavimo spektrą - Elektroninių komunikacijų tinklai ir paslaugos, privatumo apsauga ir vartotojų apsauga (diskusija)

Pirmininkas. – Toliau vyks bendra diskusija šiomis temomis:

– Catherine Trautmann pranešimas (A6-0321/2008) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl siūlymo priimti Europos Parlamento Direktyvą ir Tarybos Direktyvą dėl bendros elektroninių komunikacijų tinklų ir paslaugų kontrolės sistemos, 2002/19/EB Direktyvą dėl priėjimo prie elektroninių komunikacijų tinklų ir įrengimų ir jų tarpusavio sujungimo ir dėl 2002/20/EB Direktyvos dėl elektroninių komunikacijų tinklų ir paslaugų autorizavimo [COM(2007)0697 – C6-0427/2007 – 2007/0247(COD)],

– Pilar del Castillo Vera pranešimas (A6-0316/2008) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl siūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą, įsteigiantį Europos elektroninių komunikacijų rinkos priežiūros tarnybą [COM(2007)0699 – C6-0428/2007 – 2007/0249(COD)],

– Patrizia Toia pranešimas (A6-0305/2008) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu apie maksimalią „skaitmeninio dividendo“ naudą Europoje: Bendras požiūris į radijo dažnių, atlaisvinamų pereinant prie skaitmeninio transliavimo spektrą [2008/2099(INI)]; ir

– Malcolmo Harbouro pranešimas (A6-0318/2008) Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl siūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir vartotojų teisių, susijusių su elektroninių komunikacijų tinklais ir paslaugomis, 2002/58/EK Direktyvą dėl asmens duomenų apdorojimo ir privataus gyvenimo apsaugos elektroniniu komunikacijų sektoriuje ir Reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 dėl vartotojų apsaugos bendradarbiavimo [COM(2007)0698 – C6-0420/2007 – 2007/0248(COD)].

Luc Chatel, Tarybos pirmininkas. – (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, jums tereikia pažvelgti į kai kuriuos skaičius ir pamatysite strateginę telekomunikacijų ir informacinių technologijų svarbą Europoje: vien tik telekomunikacinės technologijos sudaro ketvirtį Europos plėtros ir 40 proc. produktyvumo pasiekimų. Jei pažvelgtumėte į daugybę atliktų tyrimų, pamatytumėte, kad per pastaruosius 12 metų 50 proc. augimo spragos tarp JAV ir Europos siejama su mūsų informacinių ir komunikacinių technologijų plėtros skirtumais. Todėl Europa turi investuoti į šį sektorių ilguoju laikotarpiu. Todėl reikia skubiai peržvelgti ES elektroninių komunikacijų kontrolės sistemą ir paskatinti konkurentiškumą ir plėtrą Europos ekonomikoje.

Kaip jau sakiau posėdyje prieš Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą, pirmininkaujančiosios Prancūzijos tikslas – lapkričio 27 d. pasiekti politinį susitarimą tarp Telekomunikacijų ministrų, kurio esmė, žinoma, būtų kiek įmanoma artimesnė Europos Parlamento užimamoms pozicijoms. Siekdama tai įgyvendinti, Taryba planuoja 15 darbo susitikimų antroje 2008 m. pusėje. Todėl norėčiau informuoti jus apie Taryboje vyraujančią poziciją dėl trijų pagrindinių klausimų, kuriuos minėjo C. Trautmann, P. del Castillo ir M. Harbour. Mano kolega Éric Besson imsis P. Toia pranešimo apie „skaitmeninį dividendą“.

Norėčiau pakomentuoti, kokią didelį darbą atliko šie trys specialieji pranešėjai analizuodami problemas, kurias netrukus aptarsiu. Mano nuomone, jų atliktas darbas leidžia aiškiau pamatyti situaciją ir suteikia naują pagrindą diskutuoti su Taryba ir be to, norėčiau pabrėžti, kad dviejų mūsų institucijų – Parlamento ir Tarybos – vyrauja neabejotinas sutarimas.

Visų pirma norėčiau pasveikinti Catherine Trautmann su jos, kaip specialiosios pranešėjos, iki šiol atliktu darbu su Direktyva, pataisančia Bendrąsias direktyvas dėl priėmimo ir autorizacijos. Norėčiau pagirti už jos norą atsižvelgti į naujos kartos tinklų dislokavimo keliamas problemas, nes tai rūpi visiems šio sektoriaus dalyviams ir valstybėms narėms.

C. Trautmann, jūsų pranešime pabrėžiamas poreikis ir toliau skatinti konkurenciją, o ypač infrastruktūrinę konkurenciją. Toks pats ir Tarybos požiūris. Jūsų pranešime siūloma plačiau naudoti geografinį rinkos segmentavimą siekiant eliminuoti *ex ante* reguliavimo išpareigojimus ten, kur konkurencija efektyvi. Antrasis klausimas Taryboje kelia diskusijas.

Dabar norėčiau pereiti prie rinkų reguliavimo, ypač siūlymo suteikti Komisijai teisę vetuoti reguliatorių siūlomas priemones. Savo pranešime C. Trautmann pabrėžia, kad Komisija turėtų imtis arbitro, o ne teisėjo vaidmens. Todėl ji siūlo įsteigti bendrą kontrolės mechanizmą, kur klausimas galėtų būti perduodamas reformuotai reguliavimo grupei kai, pvz., Komisija abejoja reguliatoriaus siūloma priemone. Todėl specialusis Parlamento pranešėjas siekia kompromiso tarp *status quo* ir veto teisės, kurią iš pradžių siūlė Komisiją ir kuri, kaip žinote, sulaukė pasipriešinimo iš valstybių narių. Lyginant su pradiniu tekstu, tai rodo tikrą pažangą sprendžiant Tarybai itin svarbų klausimą, nes šiuo metu neatrodo, kad Taryba labai norėtų suteikti tiek galios Komisijai.

Kitas klausimas, sukėlęs karštas diskusijas, yra funkcinis atskyrimas. C. Trautmann pranešime funkcinį atskyrimą siūloma traktuoti kaip kraštutinę priemonę valstybinėms reguliavimo tarnyboms (VRT). Ši išimtinai atvejais taikoma priemonė būtų dar labiau apribota, nes norint ją įgyvendinti reikės išankstinio Komisijos sutikimo ir teigiamos nuomonės iš Europos telekomunikacijų reguliavimo institucijos (BERT, angl. *Body of European Regulators in Telecommunications*). Specialiojo pranešėjo požiūris iš esmės derinasi su Taryboje šiuo atžvilgiu atsirandančiu kompromisu, t. y. šios priemonės taikymo apribojimu, užkertant kelią plačiam jos paplitimui.

Kitas svarbus klausimas – radijo dažnių valdymas. Jūsų specialusis pranešėjas, kaip ir Taryba, pritaria palaipsniniam pokyčių spektro valdyme vykdymui, o tai sukuria pusiausvyrą tarp Komisijos siūlomų neutralumo principų ir šio reto šaltinio valdymo sudėtingumo. Pramonės komiteto galiausiai priimtame pranešime įvedamas naujas elementas siūlant įkurti Radijo spektro politikos komitetą (RSPC, angl. *Radio Spectrum Policy Committee*), kuris būtų atsakingas už Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos konsultavimą radijo spektro politikos klausimais. Komitetui būtų skirta užduotis parengti strateginę teisinę programą radijo spektrui naudoti. Šiuo klausimu manau, kad Taryba atsižvelgė į pagrįstą Europos Parlamento prašymą, kad ši labiau dalyvautų formuluojant abstrakčias radijo dažnių valdymo direktyvas, tačiau, kaip žinote, Taryba taip pat nori išvengti situacijos, kai už vieną šaltinį yra pernelyg daug atsakingų institucijų, bei išlaikyti šioms rinkoms ir radijo dažniam, kaip strateginiam naujovių šaltiniui, reikalingą reaktyvumą.

Norėčiau pagirti Pilar del Castillo pranešimą apie Europos elektroninių komunikacijų kontrolės tarnybos įsteigimą kokybę. Norėčiau paminėti, kad šiame pranešime paliečiamas gana opus klausimas, – klausimas, dėl kurio aiškiai sutarti turi ir Parlamentas su Taryba. Pranešime P. del Castillo apibendrina, kad iš pradžių siūlytos formos Europos Tarnyba nėra tinkamas sprendimas siekiant sustiprinti bendradarbiavimą tarp reguliatorių ir paskatinti veiklos harmonizavimą. Su tuo sutinka ir Taryba. Jūs prieštaraunate Europos vyriausiojo reguliatoriaus įsteigimui ir siūlote instituciją – BERT, – kuri būtų artimesnė reguliatoriams, kurie savo ruožtu galėtų džiaugtis didesne nepriklausomybe nuo Europos Komisijos ir turėtų daug paprastesnę struktūrą ir valdžią, nei buvo siūlyta pradžioje. Taryba susipažinusi su visais šiais argumentais, tačiau, kaip žinote, dauguma Parlamento narių vis dar turi abejonių dėl Bendrijos institucijos įsteigimo idėjos. Todėl per keletą artimiausių savaičių Taryba privalo rasti pusiausvyrą tarp šių dviejų galimybių: privačios įstaigos, kurią sudarytų Europos reguliatoriai, institucializacija ar Bendrijos institucijos su garantuota nepriklausomybe įsteigimas.

Paskutinės mano pastabos susiję su pranešimu, kurį parengė Malcolm Harbour, kuriam norėčiau padėkoti už šio darbo kokybę. Ypač sutinku su tuo, kad buvo atsižvelgta į pamatines vartotojų teises. Parlamentas, kaip ir Taryba, pritaria Komisijos siūlomoms priemonėms sustiprinti vartotojų apsaugą. Šis klausimas iškilo į viešumą tuomet, kai sustiprėjo komunikacinių paslaugų įtaka kasdieniam piliečių gyvenimui.

M. Harbouro pranešime ypač siūloma, kad sutartyse įtraukta informacija būtų konkreti, kad valstybių narių taikytinos priemonės neigaliams vartotojams būtų sustiprintos, o numerio perkėlimo procedūrai sugaišamas laikas turi būti sumažintas, taip pagerinant konkurenciją. Taryba visiškai pritaria šioms priemonėms.

Manau, kad privatumo apsaugos problema, kuri buvo sprendžiama pasitelkiant sustiprinto bendradarbiavimo procedūrą su A. Alvaro Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete, taip pat svarbus klausimas, į

kuri reikia atsižvelgti, ir aš džiaugiuosi, kad pvz., buvo atkreiptas dėmesys ir į nepageidaujamus SMS pranešimus.

Kalbant apie specifinę autorių teisių problemą, M. Harbouro pranešime siūloma palikti elektroninių komunikacijų paslaugų tinklo tiekėjų pareigą abonentams teikti visą naudingą informaciją apie neteisėtą tinklų ir paslaugų naudojimą. Taip pat siūloma remti bendradarbiavimą tarp visų dalyvių taip skatinant teisėtus pasiūlymus. Tai atrodo suderintos priemonės, tačiau turėsime atsižvelgti ir į tai, kad šis klausimas labai opus tiek Parlamentui, tiek ir Tarybai.

Baigdamas savo kalbą apie tas sritis, už kurias atsakingas, noriu pasakyti, gerb. Pirmininke, prieš perduodamas žodį savo kolegai Éricui Bessonui, kuris pasisakys apie „skaitmeninį dividendą“, kad jaučiame, kad didžia dalimi Parlamentas ir Taryba pritaria šiems teiginiams, nors tiesa ir tai, kad egzistuoja nuomonių skirtumai dėl to, kokios smulkmenos turėtų būti įtrauktos į šią direktyvą. Žinoma, padarysime viską, ką galime, ir tęsime darbą su Parlamentu ir Komisija, kad tarp šių trijų institucijų būtų surastas pats geriausias kompromisas kiek įmanoma greičiau.

Pirmininkas. – Ačiū, L. Chateli. Luc Chatel yra Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto ministras.

Šiandien žengiame į naują sritį ir išklausysime antrąją Tarybos atstovą Éricą Bessoną, Ministro pirmininko valstybės sekretorių.

Éric Besson, Tarybos pirmininkas. – (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, kaip mano kolega Luc Chatel ką tik sakė, mano užduotis papasakoti jums apie labai svarbią „skaitmeninio dividendo“ problemą.

2008 m. birželio 12 d. Taryba padarė išvadą dėl Komisijos Komunikato, pavadinimu „Maksimali nauda iš „skaitmeninio dividendo“ Europoje: Bendras požiūris į radijo dažnių, atlaisvinamų pereinant prie skaitmeninio transliavimo spektrą“. Analoginio radijo bangų transliavimo išjungimas išlaisvins UHF diapazono spektrą, o tai gana naudinga dėl UHF radijo bangų sklaidimo savybių. Dėl to perėjimas prie skaitmeninio transliavimo suteikia beprecedentę galimybę, iš kurios turime išgauti visą įmanomą naudą. To ir siekia P. Toia savo pranešimu, dėl kurio turėsite išreikšti savo nuomonę, tačiau dabar norėčiau pakomentuoti jos atlikto darbo kokybę.

Kaip P. Toia parodė savo pranešime, bendra elektroninių komunikacijų paslaugų rinkų, kurios priklauso nuo radijo bangų spektro naudojimo, vertė ES yra daugiau nei 250 mlrd. eurų arba apytiksliai 2,2 proc. ES metinio bendro vidaus produkto. Geras spektro valdymas gali smarkiai prisidėti siekiant Lisabonos konkurentiškumo ir ekonominio augimo uždavinių, bei patenkinti įvairius socialinius, kultūrinius ir ekonominius Europos piliečių poreikius. Praktiškai išmintingas ir gerai apgalvotas „skaitmeninio dividendo“ naudojimas padėtų sumažinti skaitmeninę atskirtį, ypač neturtinguose, atokiuose ar kaimo regionuose. Kaip teisingai pastebėjo jūsų specialusis pranešėjas, perėjus prie skaitmeninio transliavimo išlaisvintas radijo bangų spektras turi būti perskirstytas kiek galima greičiau.

Dabar galiu pasakyti, kad iš esmės Taryba sutinka su specialiojo pranešėjo požiūriu, jog koordinuotas šio spektro naudojimas Europos lygmeniu užtikrintų optimalų „skaitmeninio dividendo“ išnaudojimą. Suderinto signalo (angl. *sub-band*) naujoms elektroninių komunikacijų paslaugoms identifikavimas leis operatoriams ir įrangos gamintojams gauti naudos iš pakankamai didelės rinkos. Tai strateginis klausimas pramoninei ir politinei plėtrai Europoje.

Jei Europai pasiseks suderinti veiklą dėl „skaitmeninio dividendo“, kaip tai pavyko su GSM, atsiras istorinė galimybė per kitus 20 metų įvesti pagrindinę politiką, naudingą šiai pramonės šakai ir vartotojams. Vis dėlto, kaip praeitą birželio mėn. pabrėžė Ministras, Taryba mano, kad turėtume gerbti šį principą užtikrinti „skaitmeninio dividendo“ naudojimo lankstumą nepaisydami apribojimų, būtinų norint išvengti pavojingų trikdžių, ar prisidėti prie tokių bendrai naudingų tikslų, kaip platus šios paslaugos prieinamumas ar žiniasklaidos pliuralizmas bei kultūrinė ir kalbinė įvairovė. Valstybinės diskusijos apie spektro paskirstymą turi būti intensyvios, tačiau jei norime, kad Bendrijos metodas pasiteisintų, jis turi būti suderinamas su šiuo metu priimamais valstybiniais sprendimais dėl pakartotinio dažnių panaudojimo.

Savo kalbą norėčiau baigti mintimi, kad Taryba ragina Komisiją (ir žinau, kad ji tai jau padarė) pradėti tyrimus ir konsultacines procedūras, kurie būtini norint apibrėžti nuoseklų koordinuoto spektro naudojimo pagrindą. Komisija taip pat raginama paremti ir padėti valstybėms narėms siekiant šio tikslo. Todėl Komisija nekantraudama laukia Komisijos pranešimo, kuris bus pateiktas 2008 m. gruodžio mėn., apie šio proceso rezultatus ir visus reikalingus tolesnius žingsnius.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Gerb. Pirmininke, norėčiau padėkoti specialiesiems pranešėjams Catherine Trautmann, Pilar del Castillo Vera, Patrizia Toia ir Malcolmui Harbourui už labai sudėtingą darbą ir konstruktyvius siūlymus. Norėčiau padėkoti ir visam Parlamentui, nes darbas buvo sunkus ir žinau, kad reikėjo labai kruopštaus ir plataus pasirengimo – susitikimų su tarpininkais ir, tiesiogine šio žodžio prasme, šimtų pataisų svarstymas, – ir kad dirbote stengdamiesi aplenkti laiką, tačiau būtent tokiais sąlygomis dažniausiai ir pasiekiami geriausi rezultatai ir tai tikrai galioja ir šiam atvejui.

Kad ir kokia įvairiais atžvilgiais adekvati dabartinė kontrolės sistema būtų, visi sutiks, kad ją reikia patobulinti. Kodėl? Turime sustiprinti vartotojų apsaugą užtikrindami, kad būdami tinkamai informuoti jie galės pasirinkti iš konkuruojančių produktų ir paslaugų įvairovės. Turime užtikrinti, kad valdydamos savo valstybinį spektrą, kuris, kaip buvo sakyta anksčiau, yra labai vertingas šaltinis, jos gauna socialinę ir ekonominę naudą, nes jų vykdomas valdymas yra efektyvus, skaidrus ir lankstus, o ES lygmeniu koordinavimas geresnis. Turime įsitikinti, kad mūsų kontrolės sistema paskatins, o ne slopins investicijas į naujos kartos tinklus, kad 21-ame amžiuje Europa išliktų konkuruojanti.

Pagaliau, turime skatinti vidaus rinką, nes tai visų mūsų pastangų esmė. Ir kalbame ne apie vidutinių paslaugų apmokėjimą, o apie ES aprūpinimą efektyvia, konkurentiška bendra rinką, teikiančia ekonominius masinės gamybos privalumus ne tik elektroninių komunikacijų sektoriui, bet ir piliečiams bei platesnei ekonomikai. Būtent plačioji ekonomika gauna naudą ir turi būti skatinama. Pasinaudokime Europos žemyno teikiamais privalumais: atsikratykime barjerų, kurie sukelia fragmentaciją ir sąlygoja mažesnę ekonominę ir socialinę efektyvumą.

Visi šie pamatiniai klausimai – vartotojų apsauga, spektras, investicijos ir vidaus rinką – yra labai svarbūs ir Parlamentas tą suprato. Turiu pasveikinti Parlamentą už esminių problemų įvardijimą ir teisingą jų įvertinimą siūlant realius sprendimus.

O dabar pereikime prie vidaus rinkos mechanizmų. Tai sritis, kur statymai patys didžiausi, o numatomos diskusijos su Taryba šia tema žada būti labai sudėtingos. Sakau tai nepaisydama pačių ministrų Slovėnijos pirmininkavimo pabaigoje pripažinimo, kad turime pagerinti elektroninių komunikacijų vidaus rinkos pastovumą.

Pripažinti problemą labai gerai, tačiau kokie jos sprendimai? Parlamentas teisingai pastebėjo, kad kalbant apie vidaus rinkos veiklumo gerinimo instituciją ir mechanizmus, o ypač 7 straipsnio valstybinės rinkos apžvalgų registravimo mechanizmus, ginčijamasi tik dėl vieno klausimo, o ne dviejų. Tai dvi tos pačios vidaus rinkos „monetos“ pusės – jos dera viena su kita.

Visi žinome, kad jei norime, kad esami susitarimai dėl bendradarbiavimo Bendrijos struktūroje tarp valstybinių reguliatorių, t. y. Europos reguliuotojų grupės (ERG), būtų naudingi, juos reikia patobulinti. Dėl to Komisija pritaria pataisoms, formuojančioms Komisijos siūlymą siekti skaidresnio, atskaitingo ir efektyvesnio bendradarbiavimo.

Pirmiausia Komisija pritaria Parlamento siūlymams įsteigti Bendrijos instituciją. Tokia Bendrijos institucija su visomis sau pavaldžiomis institucijomis turi atitikti paskirtį: ji turi veikti taip, kad būtų efektyvi, sąžininga ir patikima, nesukeliant įtarimų, kad vieniems reguliatoriams ji artimesnė nei kitiems. Todėl, jei norime būti nuoseklūs, savo nuoseklumą turime parodyti ir finansuodami. Valstybinis finansavimas, kad ir kokią dalį jis sudarytų, sukeltų abejonių institucijos patikimumu ir sudarytų galimybių administraciniam ir teisiniu neapibrėžtumui.

Iš patirties žinome, kad hibridinis finansavimas sukuria problemas, todėl turime jo vengti. Šiuo atžvilgiu norėčiau perspėti Parlamentą, kad šis saugotųsi, kaip aš vadinu, Belgijos futbolo klubo metodo, kurį netrukus paaikšinsiu. Žinote, kad Komisija sukūrė ERG kaip savo patarėją. Neseniai valstybiniai reguliatoriai vadovaudamiesi Belgijos teise įsteigė privačią instituciją, kuri atliktų Tarptautinės reguliatorių grupės (IRG) sekretoriato funkcijas. IRG veikia už Bendrijos struktūros ribų, jos narėmis yra 27 valstybės narės ir praktiškai niekas nesupranta, kur baigiasi IRG ir kur prasideda ERG. Komisija norėjo baigti šią painiavą įsteigdama aiškiai apibrėžtą ir atskaitingą valdžią. Mes tikrai nenorime, kad privati Belgijos institucija, nutolusi nuo Bendrijos požiūrio ir jos teikiamų garantijų, ištrauktų į Europos sprendimų priėmimo procesą.

Todėl vis dar jaučiamas poreikis smulkiau apsvarstyti daugelį teisinių ir institucinių klausimų, susijusių su institucijos įsteigimu, o ypač jos valdymo struktūra. Turime rasti tinkamas priemones, kurios apsaugotų valstybinių reguliatorių nepriklausomybę Komisijai naudingiausiu būdu.

Tačiau svarbiausia, norėčiau pabrėžti tai, kad institucija – tik priemonė pasiekti tikslą, o ne pats tikslas. Institucija yra ne kas kita, kaip reguliavimo nuoseklumą gerinanti priemonė. Todėl tokia svarbi kita vidaus

rinkos „monetos“ dalis ir todėl Europos Parlamentas visiškai teisingai remdamas 7-ojo straipsnio valstybinės rinkos apžvalgų registravimo derinimo procedūrą, kurioje savo vaidmenį turės ir ši institucija.

Naujasis Parlamento arbitražo mechanizmas 7a straipsnyje rodo, kad Komisija ir Parlamentas sutaria dėl darbo derinimo mechanizmų, kurie smarkiai pakeistų situaciją.

Parlamento sprendimas yra leisti Komisijai išsikišti ir pareikalauti valstybinio reguliatoriaus pakeisti jo reguliavimo metodą, jei po institucijos ekspertų vertinimo būtų įvardinta kokia nors problema. Gerbdami Sutartyje numatytą institucinę pusiausvyrą, turime smulkiau aptarti Parlamento naudojamo metodo detales, tačiau mano nuomone, taikomo metodo logika yra visiškai teisinga, nes numato ieškoti pusiausvyros tarp subsidiarumo ir vidaus rinkos interesų, o tuomet padaryti su darbu susijusias išvadas.

Po institucijoje atlikto ekspertų vertinimo atsiranda galimybė pasinaudoti bendra valstybinių reguliatorių patirtimi greta jų jautrumo vietiniams teisiniams skirtumams. Akivaizdu, kad ten, kur institucija nurodo problemą vidaus rinkoje, dėl kurios savo susirūpinimą išreiškia ir Komisija kaip Sutarties sergėtoja, ten turi būti ir padariniai.

Ginant vidaus rinkos ir juridinio (o „juridinis“ taip pat reiškia verslo) tikrumo interesus, Komisija privalo turėti įgaliojimus reikalauti iš registruojančio valstybinio reguliatoriaus tokiu atveju pakeisti naudojamą metodą, nes negalime leisti, kad po tokio ilgo 7-ojo straipsnio analizavimo proceso valstybinis reguliatorius galėtų pasakyti „Ačiū labai už jūsų nuomonę, bet aš liksiu prie savo metodo“ ir paprasčiausiai elgtis taip, tarsi nieko nebūtų nutikę.

Todėl sveikinu Parlamentą, kuris teisingai sakydamas, kad šis procesas negali baigtis tik verkšlenimu. Pramonė, vartotojai ir mokesčių mokėtojai neapsidžiaugs, jei sukursime sudėtingas ir daug laiko reikalaujančias sistemas, kurios nesugebės nieko padaryti. Todėl sistema privalo turėti galinį stabdį, t. y. Komisijos sprendimas turi būti privalomas.

Anksčiau minėjau, kaip svarbu sukurti naujoms investicijoms palankią reguliavimo struktūrą. Todėl Komisija savo siūlyme ne tik palaiko, bet ir sutvirtina konkurenciją paremtą požiūrį į reguliavimą, nes konkurentiškos rinkos traukia naujas investicijas. Dėl to Komisija yra dėkinga Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui už mėginimą telekomunikacinių paslaugų teikimo taisyklės padaryti palankesnes investicijoms, ypač kalbant apie dideles investicijas, kurių reikia norint modernizuoti senas varines vietas ir jų vietoje įrengti greitų optinių kabelių tinklą.

Šios pasenusios laidų vijos, o juk didžioji dauguma Europos namų ūkio ir smulkaus verslo priklauso nuo interneto ryšio, yra didžiulė kliūtis didelio greičio internetui, tai vieta, kur informacijos skriejimas neįtikėtinu greičiu virsta ropojimu, todėl pritariu Parlamento žingsniui skatinti šių naujos kartos tinklų infrastruktūros konkurenciją aktyviai skatinant dalijimąsi naujais kabeliais ir rizika – dalijimąsi nauja įranga. Šioms pastangoms verta pritarti, jos derinasi su mano šiuo metu rengiama rekomendacija valstybiniais reguliatoriais šiais klausimais.

Tačiau ateityje senųjų „sagrūdų“ vietų tobulinimas užtikrinant didelio greičio internetą neturi virsti nauja ir ilgalaikė kliūtimi konkurencijai, nes turime daugybę įrodymų, kad perėjimas prie optinių kabelių tą įmonę pavers nepatrauklia alternatyviems investuotojams dėl to, kad optinio pluošto suskaldymas šiuo metu neįmanomas nei techniškai, nei ekonomiškai, o tai reiškia, kad alternatyvūs operatoriai turi investuoti į savo optinį pluoštą arba naudotis pavaldžios įmonės teikiamomis skaitmeninės informacijos srauto paslaugomis.

Turime pripažinti faktus: daugelyje geografinių zonų, kur infrastruktūros konkurencija neatrodo įmanoma, atitinkama kontrolė ir toliau bus vienintelis būdas išlaikyti konkurenciją. Konkurencija reiškia mažesnes kainas, geresnę paslaugų kokybę ir didesnę pasirinkimą, taigi vartotojai iš konkurencijos tik laimi.

Tačiau nesistengiu savęs apgaudinėti. Matau, kad Parlamentui nesvetimos šios abejonės. Alternatyvos turi būti tikros, vartotojams turi būti suteikta galimybė iš konkurencijos gauti didžiausią naudą, o suteikti galimybę reiškia informuoti. Todėl taip svarbu sustiprinti galimybes pakeisti paslaugų tiekėją. Pritariu Parlamento siūlymui numerio perkėlimo procedūrą sutrumpinti iki vienos dienos. Jei Australijoje tai galima padaryti per porą valandų, tai vieną dieną tai bus įmanoma visoje Europoje.

Taip pat pritariu Parlamento atliktiems pakeitimams, kurie pridės aiškumo informuojant vartotojus, kad vartotojai iš tiesų žinotų, kokią aptarnavimą gauna iš savo tiekėjų ir galėtų jį palyginti. Didesnis skaidrumas taip pat tarnauja atvirai interneto architektūrai, kurią nuolat pabrėžiame, kurios pageidaujame ir kurią giname. Jei yra kokių nors prieigų prie interneto apribojimų, vartotojai turi būti aiškiai informuoti apie šiuos apribojimus. Džiaugiuosi, kad dėl to sutaria tiek Komisija, tiek ir Parlamentas.

Vis dėlto, man sunkiau suprasti, kodėl Parlamentas pakeitė tekstą taip, kad kalbant apie asmeninių duomenų privatumą, abonentams panaši laisvė nesuteikiama ir jie nėra taip gerai informuojami. Žinau, kad Parlamentas labai rimtai žiūri į vartotojų ir piliečių pamatines teises, todėl esu labai nustebęs, kad reikalavimai pranešimams apie pažeidimus Komisijos siūlymuose sušvelninami šiuo metu mūsų svarstomais pakeitimais.

Abonentai turėtų sužinoti apie jų asmeninių duomenų saugumo pažeidimą, kad galėtų imtis atsarginių priemonių. Negalima paslaugų tiekėjui palikti spręsti, ar pažeidimas gali padaryti abonentui žalos, ar ne. Apsaugoti reikia abonentą ir jo asmeninius duomenis. Kai, pvz., paslaugų tiekėjas gali žinoti, kokio svarbumo yra informacija kiekvienu atskiru atveju? Todėl primygtinai siūlau Parlamentui dar kartą apsvarstyti savo poziciją šiuo klausimu.

Ir pagaliau, apie spektrą: Man nereikia įtikinėti Parlamento dėl šio klausimo svarbos. Todėl Komisija pritaria dėl spektro naudojimo kylančių diskusijų politizavimui. Šios diskusijos jau viršija techninį lygį. Nors už sunkų darbą ir spendimus daugiausia esame skolingi Radijo dažnių spektro komitetui, daug pasiekta ir šiuo sprendimu dėl radijo dažnio naudojimo. Reikia tai išlaikyti. Tačiau Parlamentas teisingas: pažanga daugiausia priklauso nuo politinio lygmens įvedimo į šį procesą taip sudarant galimybę tinkamai aptarti visų šalių interesus. Efektyvesnis, o tai reiškia geriau koordinuotas metodus valstybėse narėse sudaro prielaidas situacijai, kur laimi visi ir kur lengviau pasiekiami socialiniai ir kultūriniai tikslai kartu teikiant didžiulę naudą Europos ekonomikai.

Ryškią pažangą didinant naudą iš „skaitmeninio dividendo“ galima užtikrinti tik remiantis strategija ir svarbiais politiniais Parlamento ir Tarybos bendrais sprendimais. Taigi Komisija pritaria pagrįstam Parlamento siekiui labiau dalyvauti kuriant radijo bangų spektro politiką ir iš esmės sutinka su Parlamento siūlomais pakeitimais.

Žinoma, Taryba taip pat turės progą išreikšti savo nuomonę. Norėčiau pasakyti, kad Komisija šiose diskusijose palaikys Parlamentą ir padės Tarybai susitarti su Parlamentu.

PIRMININKAUJA Martine ROURE

Pirmininko pavaduotoja

Catherine Trautmann, specialioji pranešėja. – (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, kalbant apie reguliavimo struktūros reformą, kurią savo diskusijose laikome leistina, ji turėtų paskatinti apčiuopiamas permainas, tiek vartotojams kainos, priėjimo ir prisijungimo laiko atžvilgiu, tiek ir bendrovėms sąžiningos konkurencijos perspektyvos, naujų investicijų ir konkurentiškumo atžvilgiu.

Didelis suinteresuotų asmenų skaičius reiškia, kad interesai yra skirtingi, ar net nesuderinami. Nuo pat ankstyvos stadijos aš pasistengiau išklausti visas puses, o taip pat laiku nusiunčiau patikimą žinią bendrovėms ir vartotojams siekdamas įgauti ar atgauti jų pasitikėjimą.

Elektroninės komunikacijos – puiki galimybė paskatinti Europos plėtrą. Šis sektorius sudaro 3 proc. Europos BVP. Mums dar reikia išmokti pasiimti visą šio potencialo teikiamą naudą ES kalbant apie investicijas ir paslaugų plėtrą. Tam reikia konkurencijos, tačiau vien jos neužtenka. Norint sukurti patikimos ir tvarios plėtros sąlygas, reikia imtis atitinkamų veiksmų. Kitaip tariant, sukurti ekosistemą tam tikrai žinių ekonomikai, kurią visi norime matyti.

Dabar IKT turime laikyti naudinguoju šaltiniu. Todėl šis klausimas aktualus tiek viešajam, tiek ir privačiam sektoriui ir dėl to turime pritarti lanksčioms taisyklėms ir paremti visų suinteresuotų asmenų atsakomybę, skatindami bendradarbiavimą tarp reguliatorių ir Komisijos, kaip kad bendradarbiauja operatoriai ir klientai sutarties pagrindu.

Matau keturias sritis, kurias reikėtų sustiprinti. Pirmoji sritis – klientų aptarnavimas, kur reikia užtikrinti geresnį priėjimą platesnio teritorinio tinklų išdėstymo pagalba, sąžiningas kainas ar kokybę. Antroji sritis – pramoninė veikla, kur reikia paskatinti naujų darbo vietų kūrimą ir diegti naujoves, nes technologinė pažanga taip pat efektyviai mažina kainas. Trečioji sritis – mažųjų ir vidutinių įmonių ES valstybėse narėse konkurentiškumas ir būtinosios investicijos, ypač į optinį pluoštą, nes tai leis efektyviau konkuruoti pasaulinėje rinkoje. Ir paskutinė sritis yra, teisinis užtikrintumas – reikia užtikrinti sistemos patikimumą perduodant atsakomybę sistemos dalyviams ir skatinant abipusį bendradarbiavimą, ypač tarp reguliatorių, bei tarp reguliatorių ir Komisijos.

Džiaugiausi pastebėjęs, kad Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas pritarė mano kompromisiniais siūlymams – dažnai didžia dauguma balsų. Norėčiau padėkoti savo kolegoms, kurie mielai sutikdavo padėti nepaisant terminų, kurie kartais būdavo gana griežti, tačiau tai reiškia, kad sugebėjome

laikytis tvarkaraščio siekdami pataisyti šį reglamentą prieš pasibaigiant šiai kadencijai. Tai bendrų pastangų rezultatas.

Jaučiu, kad šis sektorius teigiamai reagavo į šias direktyvas ir tikiuosi, kad mūsų partneriai Taryboje padarys tą patį. Atidžiai klausiausi L. Chatelio ir E. Bessono nuomonių, taip pat Komisijos narės V. Reding, ir norėčiau padėkoti už jų informatyvias ir daugiausia teigiamas nuomones.

Grįžtant prie vis dar diskutuotinų aspektų, norėčiau pakalbėti apie teisės gynimo būdų problemą.

Nesikėsinant į valstybinių reguliuotojų galias, buvo sutarta, kad ES mastu teisės gynimo būdai turėtų būti naudojami nuosekliau.

Vis dėlto Komisijos siūlymas suteikti jai teisę vetuoti teisės gynimo būdus buvo vieningai, ar beveik vieningai atmestas. Pagal mano siūlyme aprašytą mechanizmą, kiekviena institucija turi savo teisėtą vietą. Komisija gali pareikšti abejones dėl teisės gynimo būdo, tačiau ji negali visiškai jo atmesti, nebent BERT dėl jo taip pat išreikštų neigiamą nuomonę. Ir atvirkščiai, norint kaip teisės gynimo būdą panaudoti funkcinį atskyrimą, reikėtų tiek Komisijos, tiek BERT sutikimo. Esant tokio tipo apribojimui, toks atskyrimas išlieka realus, tačiau ne taip lengvai realizuojamas grasinimas.

Kalbant apie radijo spektrą, mūsų siūlymai nukreipti į lankstesnį šio skurdaus naudingojo šaltinio valdymą, tačiau tai daroma saikingai ir proporcingai, tuo pat metu supažindinant su spektro valdymo optimizavimo priemonėmis. Mūsų nuomone, svarbiausias pamatas – tikra Europos spektro politika, kuri, kai tik bus patvirtintas paketas, galės būti pristatyta kitos kadencijos pradžioje vyksiančioje didžiojoje konferencijoje.

Kalbant apie naujus tinklus, Komisijos siūlymuose jie nebuvo minimi arba į juos nebuvo atkreiptas dėmesys, nors Europoje jau prasidėjo ši technologinė revoliucija. Mes pajutome, kad valstybėms narėms ir reguliuotojams reikia nedelsiant pateikti direktyvas ir priemones, kuriomis remdamiesi jie galėtų skatinti investicijas ir, kur būtina, kontroliuoti šių tinklų išdėstymą. Dėl to pripažintų ekspertų grupė patvirtino mūsų siūlymus prieš pat vasaros atostogas.

Paskutinioji problema tą dieną iškilo gana vėlai: intelektinės nuosavybės teisių apsauga. Gaila, kad šie ginčai kilo būtent dabar, apžvelgiant telekomunikacijų dokumentų paketą. Mano nuomone, tai netinkamas laikas aptarinėti intelektinės nuosavybės teisių apsaugos užtikrinimo mechanizmus.

Tik noriu pasakyti, kad tikiuosi, jog galėsime pabaigti šio paketo apžvalgą be bereikalingo spaudimo ir mūsų darbo nesutrikdys šis, nors ir svarbus klausimas, atsižvelgiant į tai, kad Komisijos komunikato tema yra kūryba. Kitus klausimus aptarsiu per paskutines apibendrinimui likusias minutes.

Pilar del Castillo Vera, specialusis pranešėjas. – (ES) Gerb. Pirmininke, norėčiau pradėti pabrėždamas tai, ką pasakė L. Chatel: Elektroninių komunikacijų sektorius atsakingas už 25 proc. augimo ir 40 proc. produktyvumo Europoje. Trumpai tariant, šie skaičiai patvirtina teiginius Lisabonos darbotvarkėje, kad reikia sukurti žiniomis pagrįstą Europos ekonomiką, kur didžioji plėtros varomoji jėga, tiesą sakant, yra elektroninės komunikacijos.

Komisija pasirodė tai žinanti ir sąmoninga pasiūlydama priemones, kurios iš naujo apibrėžia 2002 m. patvirtintą kontrolės struktūrą. Keliose rinkose jau panaikinta valstybės kontrolė, o patvirtinimo laukia dar keletas nuostatų, kurių tikslas – smarkiai paskatinti konkurentiškumą vidaus rinkoje.

Tačiau aš sutelksiu savo dėmesį, žinoma, į Parlamento poziciją. Į poziciją, Tarybos atstove L. Chatel, Komisijos atstove Viviane Reding, ponios ir ponai, kuri turi bendrą vardiklį, o tai, mano nuomone, paverčia Parlamento poziciją ypatingai nuoseklia, aiškia ir galinga. O tas bendras vardiklis Parlamento parengtuose ir įvairių komitetų patvirtintuose pranešimuose yra bendros atsakomybės sąvoka.

C. Trautmann pranešimas paremtas bendra atsakomybe. Bendra atsakomybe paremtas ir siūlymas įsteigti valstybinių reguliatorių instituciją. Abiem atvejais esame girdėję, kad bendra atsakomybė yra priemonė, kurios šiandien dar trūksta Europos telekomunikacijų rinkoje, o visa, kas siūloma, kyla iš tos bendros atsakomybės koncepcijos nepaisant to, ar ji siejama su bendro reguliavimo sąveika tarp Komisijos ir valstybinių reguliatorių tarybos, žinomos kaip BERT, ar su BERT organizavimu ir finansavimu.

Kadangi mus spaudžia laikas, o diskusijos jau užsitęsė ir dar tęsis ateityje, dabar privalau pereiti prie BERT klausimo. Tai pasiūlymas, kuriame atsižvelgiama į bendros atsakomybės koncepciją ir iš tiesų sėkmingos rinkos, kuriai dar reikia paramos, norint, kad ji visiškai atitiktų konkurencijos taisykles, plėtojimą. Čia siūloma įsteigti tarybą, paremtą bendradarbiavimu tarp Komisijos ir valstybių narių, kaip reguliavimo institucijų.

Remiantis šia prielaida ir atsižvelgiant į dabartinę situaciją, tarybos pareigos tampa aiškesnės, kaip ir jos struktūra, atsakomybės sritis, atskaitingumas ir finansavimas.

Norint pasiekti tokio rezultato, norėčiau pasakyti, Komisijos nare, ponios ir ponai, L. Chateli, kad darba ir nuoseklumas būtini. Mano pasiūlytas ir palaikomas šios tarybos bendras finansavimas atitinka bendros atsakomybės koncepciją – visų Parlamento siūlymų, C. Trautmann ir mano pranešimų pagrindą.

To negalima pasakyti apie Bendrijos finansavimu paremtą finansavimo mechanizmą. Jis nebūtų suderinamas su likusia siūlymo dalimi ir todėl sąlygotų Parlamento siūlomos reformos koncepcijos ir loginio pagrindo funkcionalumo sutrikimą.

Esu įsitikinęs, kad tiek Parlamentas, tiek Komisija, tiek Taryba siekia tų pačių tikslų, todėl raginu ir toliau išlaikyti pusiausvyrą ir mėginti vieni kitus suprasti. Sektorius, dėl kurio diskutuojame, to vertas.

Patrizia Toia, specialioji pranešėja. – (IT) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, telekomunikacijų pasaulyje bet kokia priemonė, leidžianti perduoti garsą, duomenis ir vaizdus, yra vertingas šaltinis. Todėl idėja, kad per kelerius metus bus prieinamas gana didelis, nors ir ne masyvus, radijo bangų spektro kiekis, kitaip tariant, naujiems vartotojams bus suteikta naujų dažnių, yra milžiniška socialinė ir kultūrinė, o taip pat ekonominė ir komercinė galimybė. Tiesą sakant, kažkas netgi jau įvertino komercinę „skaitmeninio dividendo“ vertę.

Todėl mums reikia tinkamos Europos politikos, kuri padėtų maksimaliai išnaudoti šį naudingą šaltinį ir paversti Europą varančiąja jėga, o ne tik valstybinių politikų rinkėja. Kaip visi žinome, kitose pasaulio dalyse, pvz., Japonijoje ir JAV, šis šaltinis jau efektyviai naudojamas, ir verslo įmonėms tuose regionuose suteikiamas konkurentinis pranašumas.

Todėl turime laiko pasiruošti ir net jei perėjimas prie skaitmeninio transliavimo bus pabaigtas 2012 m. (šios datos turime neabejotinai ir visais atžvilgiais paisyti), jau dabar turime nedelsdami sutelkti dėmesį į radijo bangų spektro reformą ir „skaitmeninį dividendą“.

Radijo bangų spektras yra natūralus, todėl viešas šaltinis. Todėl jo teikiama nauda reikia naudotis, ekonomiais tikslais, žinoma. Tačiau šis šaltinis teikia ir socialinės naudos, kuria reikia panaudoti plačiosios visuomenės reikmėms, pvz., garantuojant platų priėjimą visiems piliečiams, įskaitant ir socialiai nuskriaustuosius, teikiant plačiąjuosius radijo signalų sistemos paslaugas tolimiausiuose šalies regionuose, taip panaikinant skaitmeninę atskirtį, kuri vis dar būdinga daugelyje Europos dalių, ir aš kalbu ne tik apie kaimo vietas, bet ir apie miesto ir pramoninius regionus.

Kaip jau minėjau, „skaitmeninio dividendo“ srityje laikas mus spaudžia ir likusią šios kadencijos dalį turime paskirti pažangai, kurios siekti turime visi kartu – valstybės narės ir visa Europa. O Komisijai ir Tarybai norėčiau pasakyti: judėkite į priekį formuodami teigiamą požiūrį į harmonizacijos poreikį, nes toks požiūris, kaip visi jau esame sakę, leis optimaliai ir efektyviai išnaudoti „skaitmeninį dividendą“. Tikimės tvirto koordinavimo Europos mastu ir sugebėjimo kalbėti vienu balsu tarptautinėse derybose, kurios prasidėjo Ženevoje.

Mūsų pranešime svarstomi įvairūs klausimai ir aš norėčiau išskirti vieną ar du. Pirma, tai visiems naudingos strategijos poreikis. Kaip sakė Komisijos narė, išteklius turime paskirstyti taip, kad būtų patenkinti ir garso ir vaizdo medžiagos ir žiniasklaidos operatoriai, kurie šioje srityje yra tam, kad užtikrintų kultūrinį pliuralizmą ir gintų kultūrinį identitetą. Be to, reikia patenkinti ir telekomunikacijų sektorių poreikius ir skirti jiems pakankamai erdvės tam, kad jie galėtų plėtoti naujas paslaugas ir naudoti įvairias technologijas reaguodami į naujus šiuolaikinių vartotojų reikalavimus. Tai reiškia, kad žiniasklaidos ir telekomunikacijų operatoriai gali dirbti kartu kaip kolegos, padėdami vieni kitiems tarsi žaidėjai futbolo aikštelėje.

Vis dėlto matau dar ir trečiąją šalį, kuri kaip ir kitos turi gauti atitinkamą naudą. Tai vartotojai, net ir nelegalūs, kuriems atstovauja labdaringos institucijos, vietiniai subjektai, nedideli bendruomenės tinklai ir bendrų interesų asociacijos. Kitas klausimas, kuriuo ir baigsiu savo pasisakymą, gerb. Pirmininke, kaip sakė Tarybos atstovai, yra labai skirtingai vertinamas Parlamente ir įvairiose valstybėse narėse ir tai susiję su bendradarbiavimo lygiu tarp įvairių valdžios institucijų šioje srityje.

Manau, kad turime gerbti valstybių narių atsakomybę dažnių paskirstymo srityje – ir su tuo sutinka Parlamentas, – tačiau taip pat turime kartu įvertinti harmonizacijos poreikį, nes visi turime suprasti, kad jei nesugebėsime suderinti veiklos, jei nesugebėsime jos koordinuoti ir priimti bendrų sprendimų, ekonominė ir socialinė radijo bangų spektro vertė sumažės. Mąstau apie sėkmingus ir vykusius GSM rezultatus.

Todėl remiantis įvairiose šalyse atliktomis mūsų pranešime siekiamo „dividendo“ išlaidų ir naudos analizėmis, kurios buvo sudėtinės valstybinių projektų dalys, o taip remiantis kiek įmanoma platesnėmis valstybės narėse vykdytinomis diskusijomis, kuriose dalyvautų tiek operatoriai, tiek plačiosios visuomenės atstovai, galiausiai sukurdami didžiulę politinę valią Europos mastu visi suprasime šio šaltinio valdymo Europos mastu teikiamą papildomą naudą, nors tai, mano nuomone, ir yra didžiulis iššūkis Europai tiek socialiniu, tiek ir ekonominiu atžvilgiu.

Malcolm Harbour, specialusis pranešėjas. – Gerb. Pirmininke, man didžiulė garbė grįžti čia kaip specialiajam pranešėjui, nes buvau šios direktyvos specialusis pranešėjas 2001 m. Taip pat man buvo garbė dirbti su savo kolegomis C. Trautmann ir P. Castillo, nes šis pranešimas yra komandinių pastangų rezultatas. Štai paketas.

Kaip sakė Komisijos narė, tai buvo didelis pasiekimas. Todėl norime reformuoti ir pagerinti vartotojų teises, kad jie būtų gerai informuoti ir galėtų pasinaudoti esamų pasiūlymų privalumais, bei paskatinti naujovių diegimą.

Žinoma, mums reikia struktūros, kuri veiktų, ir norėčiau priminti Komisijos narei, kad būtent Parlamentas ginčijosi dėl Komisijos vaidmens pagal 7 straipsnį. Šiam vaidmeniui pritarėme prieštaraudami Tarybai. Niekas geriau nei šis Parlamentas nesupranta, kaip svarbu išlaikyti tinkamą pusiausvyrą, tačiau žvelgiant į komandinę poziciją, aš pasakyčiau, kad pats laikas reguliatoriams ne tik priimti atsakomybę valstybiniu mastu už nuoseklų reglamento vykdymą, bet ir perimti dalį politikos kūrimo darbo iš Bendrijos. Mano nuomone, kad ir kokio rezultato pasiektume, jis pasiteisins tik tada, jei ta institucija priims savo dalį. Leisiu jums patiems nuspręsti, ką turėjau galvoje tai sakydamas.

Norėčiau atiduoti duoklę visiems komandos nariams, su kuriais man teko dirbti tobulinant šią direktyvą. Dėkoju tiek Ministrui, tiek ir Komisijos narei už malonias pastabas apie mūsų siūlomus pataisymus. Tai darbas, apimantis vartotojų teises ir E-privatumo direktyvą.

Šiame Parlamente atsakomybė už duomenų apsaugą ir autorių kompetenciją tenka Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui. Mano nuomone, ne visai teisinga buvo sujungti šiuos du klausimus į vieną paketą, tačiau mums pavyko. Mano kolega Alexander Alvaro šiais klausimais dar pasisakys, o Komis turėtų padėkoti jam už smulkų išdėstymą, kaip veikia pranešimų apie duomenų apsaugos pažeidimus sistema, nes Komisijai buvo visiškai nepriimtina atsiųsti mums siūlymą, kur visos vykdymo smulkmenos būtų priskirtos komitetui. Tai stambūs politiniai sprendimai. Sutinku su jumis, kad dar turime šiek tiek darbo, tačiau neabejotinai turėtumėte padėkoti jam pirmiausiai už tai, kad atliko šį darbą už jus.

Esu nusivylęs, kad visa dalis apie universalų aptarnavimą bus vėliau. Mūsų darbas padalintas į dvi dalis. Laukiame jūsų pranešimo, kuris netrukus pasirodys. Atlikau didžiąją dalį su vartotojų teisėmis susijusio darbo, tačiau darbo mums dar liko. Tai sakydamas turiu galvoje, kad mes norime, jog igalioti, gerai informuoti vartotojai rinktųsi remdamiesi aiškia ir kiek įmanoma išsamia informacija apie kainą, kas įeina į aptarnavimą, ar yra kokių apribojimų ir ar įrangos kaina įskaičiuota pasirašius ilgalaikę sutartį. Norime, kad jie galėtų lengvai pirkti bei greitai perkelti savo numerį perėję pas kitą paslaugų tiekėją ir džiaugiuosi, kad ir jūs tam pritariate. Taip pat norime, kad jiems būtų suteikta galimybė išstudijuoti sutarties galiojimo trukmę, ir kad sutarties laikotarpis nebūtų naudojamas kaip apribojimas abonentui nusprendus pereiti pas kitą tiekėją.

Taip pat norime atkreipti dėmesį ir į vartotojų teises. Jie turi teisę į duomenų saugumą. Jie turi teisę į saugius ir prieinamus tinklus. Jie turi teisę turėti priėjimą prie tinklų, kurių operatoriai neblokuoja prieštaraudami konkurencijos principams tam tikro turinio ar paslaugų. Sutinkame su jūsų mintimi nustatyti naują paslaugos įpareigojimo kokybę ir manau, kad šį aspektą patobulinome. Tai labai svarbi teisė. Vartotojai turi teisę į geros kokybės universalų aptarnavimą gedimo atveju ir į aptarnavimą skambinančiojo gyvenamojoje vietoje. O ypač neigalieji turi gauti šias paslaugas ir geresnį aptarnavimą.

Vis dėlto, manau, kad vartotojai taip pat turi teisę gauti informacijos apie problemas, su kuriomis jie gali susidurti, t. y. galimi autorių teisių pažeidimai, galimas neleistinas naudojimas arba, pvz., galimybė nusipirkti daiktus, kurie gali pakenkti jų sveikatai, pvz., netikri medikamentai. Kodėl neturėtume reikalauti, kad elektroninių paslaugų tiekėjai perduotų valstybės tarnybos pranešimus taip, kaip šiuo metu tai daroma per televiziją. Štai apie ką kalbame, kolegos. Mes nekalbame apie tai kaip apie autorių teises ginantį mechanizmą, kuris yra valstybinės valdžios atsakomybė, o greičiau kalbame apie tai, kaip palengvinti ir pagerinti vartotojų gyvenimus.

Dar turime šiek tiek darbo, Komisijos nare, tačiau džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad sutariama dėl didelio kompromisų paketo, ir esu įsitikinęs, kad jie bus priimti. Nekantriai laikiu, kol galėsime dirbti su pirmininkaujančiąja Prancūzija įtemptu grafiku, nes Europai reikia, kad laikytumėmės šio grafiko.

Jutta Haug, *Biudžeto komiteto nuomonės rengėjas*. – (DE) Gerb. Pirmininke, akivaizdu, kad Biudžeto komitetas su elektroninių ryšių sektoriumi susijusiuose įstatymuose, vadinamajame telekomunikacijų pakete, savo dėmesį koncentruoja į tą dalį, kurioje kalbama apie Europos biudžeto išlaidas. Kitaip tariant, mus domina Komisijos siūloma Europos elektroninių komunikacijų rinkos tarnyba, mūsų kolegų specializuotuose komitetuose pervadinta Europos telekomunikacijų reguliavimo institucija (BERT).

Atvirai kalbant, dabartinėje situacijoje šiai institucijai, kad ir kokios formos ji būtų, neturime pakankamai pinigų pagal 1a paantraštę. Todėl labai džiaugiamės, kad vadovaujantis komitetas savo pranešime sutiko su mūsų pataisomis ir siūlo įsteigti struktūrą, kuri ne taip smarkiai apsunkintų mūsų biudžetą. Vis dėlto, turime suvienyti savo pastangas ir užtikrinti, kad BERT taptų Europos institucija, kurios kontrolė išliktų Europos Parlamento rankose. Taip pat turiu priminti Parlamento rūmams, kad Parlamentas ir Taryba turi rasti bendrą sprendimą dėl BERT finansavimo pagal EB institucijų susitarimo 47 straipsnį.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės rengėjas*. – (DE) Gerb. Pirmininke, visų pirma, kaip nuomonės rengėjas Ekonomikos ir pinigų politikos komitete, perduodu Parlamentui savo raštišką nuomonę, tačiau į tris aspektus norėčiau atkreipti ypatingą dėmesį. Pirmasis – optinių tinklų, kitaip žinomų kaip naujos kartos tinklų, skatinimas ir plėtra. Norint skatinti šių tinklų įvedimą, reikia apsvarstyti galimybę pasidalinti riziką finansuojant naują įrangą ir bendrai naudojant laidus. Be telekomunikacijų bendrovių, į bendrą laidų naudojimą reikia įtraukti ir kitas viešąsias įstaigas.

Antra, nors šis klausimas ir buvo paliestas anksčiau, norėjau pasakyti, kad Komisijos centralizuotai varančiajai jėgai, kuri vykdoma per valdžią, veto teisei ir komitologijos procedūrai reikia tvirtai priešintis. Trečia, nereikėtų nustatyti tikslaus dažnių paskirstymo, kol nebus atsakyta į daugybę klausimų. Ar atsakinga ES? Kokia jos kompetencija? Koks tikrasis „skaitmeninio dividendo“ mastas? Kokį poveikį daro specifiniai skirstymo modeliai?

Antraeilėms paslaugoms, tokioms kaip belaidės mikrofonų sistemos neturėtų kilti jokia grėsmė, nes šios sistemos atsakingos už tokių renginių, kaip Olimpinės žaidynės, transliavimą. Dėl to politinių sprendimų dėl radijo dažnių spektro paskirstymo priėmimo proceso metu reikia atsižvelgti į specializuotų institucijų atliktus tyrimus.

Tikiuosi, kad tuomet visi suinteresuoti asmenys pajus Europos teikiamą naudą.

Gunnar Hökmark, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės specialusis pranešėjas*. – Gerb. Pirmininke, Europos sugebėjimas būti lydere telekomunikacijų ir mobilaus interneto srityje priklauso nuo mūsų sugebėjimo būti atviraus naujovėms ir naujoms paslaugoms.

Iš šios perspektyvos pavojinga būtų pamėginti apginti senąsias struktūras ir senuosius žaidėjus. Mums reikia atsiverti, todėl taip svarbu pasinaudoti „skaitmeniniu dividendu“ taip, kad būtų išlaisvintos visos naujos paslaugos ir naujos galimybės, taip pat apginant senuosius transliuotojus ir šiandienines jų paslaugas.

Reikia išlaisvinti galimybę vystyti skirtingas paslaugas visose spektro dalyse. Kur dar nėra infrastruktūros konkurencijos tikrą konkurenciją reikia užtikrinti naudojant funkcinį atskyrimą.

Robert Goebbels, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės rengėjas*. – (DE) Gerb. Pirmininke, leiskite man per šešiasdešimt sekundžių pateikti kelias trumpas pastabas mano gerbiamo kolegos Bernardo Rapkay vardu. Mes, socialistai, didžiulę pirmenybę teikiame sklandžiai veikiančios telekomunikacinių paslaugų vidaus rinkos sukūrimui. Pritariame aktyviam Komisijos vaidmeniui šioje srityje. Ypač vartotojai turėtų būti apsaugoti nuo stambių operatorių akivaizdžių piktnaudžiavimų. Akivaizdu, kad turime dar daugybę erdvės mokesčių mažinimui. Komisijos iniciatyvos dėl tarptinklinių pokalbių rodo, kad rinkos ekonomikoje būtinos intervencijos kainoms nustatyti. Mes labiau norėtume pamatyti apčiuopiamus Komisijos veiksmus, nei jausti nematomą rinkos ranką, kuri dažnai primena kišenragio ranką vartotojų piniginėse.

Robert Goebbels, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės rengėjas*. – (FR) Baigdamas, gerb. Pirmininke, norėčiau padėkoti visiems specialiesiems pranešėjams, o ypač Catherine Trautmann, atlikusiai neįtikėtiną darbą, dėl kurio rytoj galime tikėtis didelės daugumos pritarimo.

Sophia in 't Veld, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės rengėja*. – (NL) Gerb. Pirmininke, pačiame pakete yra protingų siūlymų, kaip apsaugoti vartotojų teises ir privatumą, tačiau deja, jame trūksta rišlumo ir taip sukuriamas teisinis netikrumas tiek verslo įmonėms, tiek ir vartotojams, nes apimtis yra visiškai neaiški.

Nujaučiu, kad Komisija vadovaujasi labiau vidinėmis institucinėmis struktūromis ir teisine baze, o ne tikrais faktais, nes apie ką tiksliai mes kalbame? Apie telefonines sistemas? Juk jos be abejonių jau pasenę! O gal

apie mobiliuosius telefonus? Kas tuomet yra *Skype*? Kas tos apmokėjimo telefonu paslaugos? Ar jas taip pat galima vadinti telekomunikacijomis? O kaip dėl *RFID* tinklų? Neaišku. Kodėl egzistuoja taisyklės, reglamentuojančios telekomunikacijų ir interneto tiekėjų pranešimus apie pažeidimus, o panašios taisyklės netaikomos, pvz., bankams, draudimo bendrovėms ir socialinėms paslaugoms, kur dažnai naudojami tie patys duomenys? O jei įmonės surinktą informaciją panaudos kažkas kitas, tarkim, vyriausybinių departamentai, policija, teismo institucijos, kaip nustatyta duomenų apsaugos direktyvoje? Kas tada tampa atsakingais už šiuos duomenis? Kokią naudą tai teikia piliečiui? Kur, kaip pilietis, galėčiau kreiptis?

Baigdamas manau, kad kartu su Jungtinėmis Valstijomis turime nedelsiant apsvarstyti transatlantinius ir tarptautinius standartus šioje srityje.

Reino Paasilinna, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės rengėjas*. – (FI) Gerb. Pirmininke, Ministrai, Komisijos nariai, o ypač C. Trautmann, dabar metas praktiškai pamąstyti apie žmogaus teises informacinėje visuomenėje, kurią geriname demokratiją ir gerą verslo praktiką laikydami pagrindiniais tikslais. Tobulinti reikia ir mes taip pat stengiamės pagerinti privatumo ir saugumo apsaugą kaip kad nepageidautinų elektroninių laiškų atveju. Mes tvirtai laikomės priėjimo teisės principo ir leidžiame įstatymus, reglamentuojančius priėjimą prie paslaugų, o tai nėra nereikšminga: Kainos turi būti mažos, o plačiajuostis ryšys turi būti užtikrinamas visiems, kaip pvz., pilietinė teisė. Šiuo metu sustiprinome pagyvenusių ir neįgalųjų žmonių padėtį ir, mano nuomone, tai žmogiškas ir teisingas uždavinys.

Antra, tinklai turi konkuruoti, todėl turime neleisti operatoriams slopinti konkurencijos. Vietoj to, turime skatinti konkurenciją ir uždrausti gaminti tokią duomenų terminalo įrangą, per kurią galima klausytis tik vieno operatoriaus. Kvaila būtų turėti radijo imtuvą, transliuojantį tik vieną radijo stotį.

Dabar ir visuomet transliuotojams turi būti garantuojami jų dažniai, nes jie niekada neturės pinigų dalyvauti aukcionuose. Tai iš tiesų tvirtas informacinės visuomenės pagrindas, kuri visuomet turime išlaikyti. Tačiau mus reikia erdvės ir 3G ryšiui ir tai jau organizuojama. Taip pat turime užtikrinti, kad vietos bus ir naujovėms bei naujoms technologijoms.

Noriu pasakyti dar vieną mintį. Kuo sąžiningesnė ir technologiškai pažengus Europa, tuo geriau jai seksis, tiek kaip demokratinei jėgai informacinėje visuomenėje, tiek kaip bendrijai, siekiančiai Lisabonos tikslų, t. y. srityse, kuriose ji šiuo metu smarkiai atsilieka. Tai priklauso nuo mūsų. Šis įstatymų paketas – žingsnis teigiama linkme.

Marian Zlotea, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės specialioji pranešėja*. – (RO) Gerb. Pirmininke, brangūs kolegos, gerb. Komisijos nare, brangūs Ministrai, norėčiau pasveikinti specialiuosius pranešėjus, dalyvavusius šiame darbe dėl Telekomunikacijų paketo.

Mano nuomone, C. Trautmann pranešime pateikiama suderinta pozicija ir aš pritariu siūlomos kompromisinės pataisos. Taip pat džiaugiuosi, kad buvo priimtos kai kurios pataisos, ypač dėl spektro harmonizavimo ir kai kurių su pasaulinėmis telekomunikacijų paslaugomis susijusiomis priemonėmis.

Europos ekonominis augimas bei vartotojų gerovė priklauso nuo dinamiško ir konkurentiško telekomunikacijų sektoriaus. Konkurentiškos rinkos turi prieinamą plačiajuostį ryšį, o rinkos naujokai įnešė didesnę greitį ir naujoviškas paslaugas.

Bendroji direktyva telekomunikacijų pakete turėtų būti sutelkta į investicijų didinimą. Taip pat turime atsižvelgti į naujos kartos tinklus, o vartotojui turi būti suteikiamos didesnės galimybės rinktis, nes taip mažėja kainos ir gerėja aptarnavimas.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad tikiu mūsų siūlomais Telekomunikacijų paketo pakeitimais, nes jie bus naudingi vartotojams, užtikrindami didesnę pasirinkimą, mažesnes kainas ir labiau diversifikuotas paslaugas.

Edit Herczog, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės rengėja*. – (HU) Ačiū, gerb. Pirmininke. Galime saugiai sakyti, kad per pastarąjį dešimtmetį elektroninių komunikacijų srityje Sąjungą lydėjo sėkmė. Tačiau tarptautiniu mastu vis dar matyti problemų ir nelygybės vertinant priėjimą prie plačiajuosčio ryšio ir skaitmeninės visuomenės bei paslaugų paplitimą. Jei iš tiesų norime „bendros“ rinkos, turime sukurti tam sąlygas.

Po pastaruosius keletą mėnesių vykusias diskusijas balsavome už BERT įsteigimą, nes ši institucija palengvins bendradarbiavimą tarp valstybinių reguliavimo tarnybų ir užtikrins faktišką dalyvavimą. Mes vis dar manome, kad BERT turėtų būti skaidri ir atskaitinga Europos institucijoms. Tačiau tam reikia Bendrijos finansavimo; bendras valstybių narių finansavimas užtikrintų didesnę nepriklausomybę ir efektyvumą, tačiau čia tas

negalioja. Taip panaikinsime galimybę Europos Sąjungai ir Europos Parlamentui kontroliuoti šią instituciją. Negalime prie to prisidėti. Turime ir toliau kovoti su Komisija, kad apgintume vartotojų interesus, kad šie privalėtų padengti tik nuolat didėjančius kaštus, naują technologiją, kur būtina, ir kad panašiai kaip tarpininkinio ryšio atveju, vartotojai nebūtų apgaudinėjami išrašant dideles sąskaitas. Ačiū.

Manolis Mavrommatis, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės rengėjas*. – (EL) Gerb. Pirmininke, leiskite man, kaip Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės rengėjui, pasakyti, kad itin svarbu intelektines autorių teises laikyti tokiomis pat pamatinėmis teisėmis.

Visi iš mūsų, ypač įstatymų leidėjai žino, kad intelektualus kūrybiškumas nėra apsaugotas ir jei prisidengiant asmeninių duomenų apsauga teisinės autorių teisės pažeidžiamos, tuomet vartotojams pateiktas sukurtas turinys taip pat turi būti apribotas.

Pirataimas ir nelegalus muzikos bei filmų platinimas internetu – neginčijama realybė. Vis dėlto neigiama technologijos pusė yra ta, kad nukenčia autoriai. Patinka mums tai, ar ne, jie yra siūlomos medžiagos šaltinis.

Kultūros komiteto vardu kviečiu visus visų komitetų ir politinių frakcijų narius apsaugoti Europos kūrybiškumą taip apsaugojant per žiniasklaidą pateikiamą menišką turinį.

Cornelis Visser, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės rengėjas*. – (NL) Gerb. Pirmininke, Komisijos narė V. Reding dar kartą įrodė savo ryžtingumą dėl telekomunikacijų paketo. Kalbant apie Komisijos siūlymą dėl „skaitmeninio dividendo“ Kultūros ir švietimo komitetui, man teko labai konstruktyviai dirbti su P. Toia. Kultūros ir švietimo komiteto vardu, norėčiau padėkoti Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkei A. Niebler už puikų bendradarbiavimą.

Kultūros ir švietimo komitetas radiją ir televiziją laiko gyvybiškai svarbiomis žiniasklaidos priemonėmis skleidžiant kultūrą ir kalbą. Perėjus nuo analoginės prie skaitmeninės televizijos, atsirastų vietos radijo bangų spektrui. Mobilųjų telefonų ir plačiajuosčio interneto tiekėjai labai susidomėję šiais dažniais. Kultūros ir švietimo komitetas nesipriešina naujovėms, tačiau nori, kad dabartinių vartotojų viešajame ir komerciniame sektoriuose teisės būtų apsaugotos. Ir toliau reikia garantuoti kultūrinę ir kalbinę transliacijų įvairovę bei ginti vartotojų interesus bei jų investicijas į televizinę įrangą.

Gyula Hegyi, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės specialusis pranešėjas*. – Gerb. Pirmininke, labai svarbu pabrėžti, kad telekomunikacijų evoliucija yra ne tik technologinis ir ekonominis procesas, bet ir socialinis bei kultūrinis įvykis. Šiame procese Europa turi vaidinti pagrindinį vaidmenį.

Reikia atsižvelgti į du aspektus: bendras ir demokratinis požiūris į elektroninių komunikacijų paslaugas, kuris reiškia, kad kiekvienas turėtų turėti teisę turėti prieigą prie šių paslaugų, o taip pat principo, kad reikia gerbti ir perduoti kultūros ir švietimo paveldą, laikymasis. Kultūros komitetas pamėgino rasti pusiausvyrą tarp šių dviejų interesų.

Būdamas Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės apie Europos telekomunikacijų reguliavimo tarnybą (BERT) rengėjas, aš savo dėmesį sutelkiau į tuos aspektus, kurie yra Kultūros komiteto atsakomybė. BERT turėtų būti atvira bendravimui ne tik su pramonės ir vartotojų grupėmis, bet ir su kultūrinių interesų grupėmis, nes pastarosios gali suteikti naudingos ir patikimos informacijos kultūros klausimais.

Mano nuomone, jei tinkamai pasinaudosime telekomunikacijų evoliucija, visas šis procesas gali prisidėti prie Europos, kaip pasaulyje pirmaujančios žinių visuomenės, kūrimo, kuris yra pagrindinis mūsų tikslas.

Ignasi Guardans Cambó, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės rengėjas*. – (FR) Gerb. Pirmininke, visų pirma norėčiau pasveikinti specialiuosius pranešėjus puikiai atlikus darbą.

Kultūros ir švietimo komitetas nuo pat pradžių šį klausimą vertino labai rimtai, nes negalime ir toliau leisti įstatymų elektroninių tinklų ar radijo spektro srityse ignoruodami tikrąjį platinamo turinio esmę. Negalima to daryti remdamiesi vien tik techniniais ar ekonominiais kriterijais, nes jie neatspindi kultūrinės politikos tikslų apsaugoti įvairovę. Skaitmeninio pasaulio realybė reikalauja iš mūsų bendradarbiauti su televizijos transliuotojais ir elektroninių paslaugų tiekėjais ir priimti įstatymus, reglamentuojančius vidinę telekomunikacijų rinką, kuri tapo neatskiriama garso ir vaizdo rinkos dalimi.

Taip pat mums reikia suderintos reakcijos į nelegalaus turinio internete problemą, priverčiančios kiekvieną iš mūsų pripažinti savo pareigas kovoti, tai turi būti aktualu mums visiems, jei norime apsaugoti savo vaikus ir savo kultūrą.

Todėl pritariu visiems šiems pranešimams tokiems, kokie jie yra dabar ir tikiuosi, kad mūsų diskusijos ir galutinis balsavimas nebus užteršti prasto informavimo sąlygotu išoriniu spaudimu.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *Teisės reikalų komiteto nuomonės rengėja*. – (PL) Gerb. Pirmininke, Europos pagrindų įstatymai telekomunikacijoms buvo priimti dešimtajame dešimtmetyje ir efektyviai išlaisvino valstybines rinkas iš valstybės monopolijų gniaužtų. Tai sukėlė didelį konkuruojančių operatorių siūlomų skambučių kainų smukimą. Pastaraisiais metais ryšių technologijoje vyko revoliuciniai pokyčiai: Mobilieji telefonai ir internetas, o taip pat ir belaidžiai tinklai kardinaliai pakeitė telekomunikacijų veidą. Šie pokyčiai kartu su socialinėmis implikacijomis turi atsispindėti ir ES teisėje.

Maždaug 15 proc. europiečių yra neįgalūs, o iki 2020 m. pagyvenę žmonės sudarys 25 proc. visos visuomenės. Būtent šie žmonės turi specialių poreikių ir jiems reikia palengvinti prieigą prie telekomunikacinių paslaugų. Būtina visoje Sąjungoje užtikrinti galimybę nemokamai paskambinti bendru pagalbos telefonu 112, įskaitant ir internetinės telefonijos vartotojus, ir naudotis kitomis elektroninėmis balso perdavimo paslaugomis. Be to, vartotojai privalo turėti teisę būti visiškai informuoti tiek apie teisinius išipareigojimus, kylančius iš duotosios paslaugos naudojimo, pvz., apie autorių teises, tiek apie teisiškai naudojamus apribojimus. O svarbiausia, raktas į geresnę vartotojų apsaugą yra tikslus valstybinių reguliavimo tarnybų atsakomybės apibrėžimas atsižvelgiant į kasdienį vartotojų teisių realizavimą.

Manuel Medina Ortega, *Teisės reikalų komiteto nuomonės rengėjas*. – (ES) Gerb. Pirmininke, specialioji pranešėja C. Trautmann sakė, kad intelektualios nuosavybės teisės klausimai neturėtų būti aptariami šioje diskusijoje. Sutinku su ja, nes manau, kad intelektualios nuosavybės apsauga, kaip ir privatumo bei kitų teisių koncepcijų apsauga jau apibrėžta kitose teisinėse struktūrose.

Vis dėlto, reikėtų paminėti, kad intelektualinės nuosavybės apsauga vis dar svarbi kalbant apie turinio atnaujinimus. Telekomunikacijos vadinamos greitkeliais, kur kiekvienas gali laisvai keliauti. Tačiau jei kas nors magistralėje įvykdo nusikaltimą, įsikiša policija. Negalima pavogti automobilio, važiuoti juo magistralėje, o įsikišus policijai tiesiog pasakyti, kad šioje magistralėje yra laisvas judėjimas.

Mano nuomone, iš Parlamento perspektyvos, mums labai svarbu iš naujo apibrėžti, kokia svarbi intelektualios nuosavybės apsauga, privataus gyvenimo apsauga, iš naujo apibrėžti netgi žmonių teisę į privatumą, kuri pažeidžia didžiosios telekomunikacijų bendrovės.

Alexander Alvaro, *Piliečių teisių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonės rengėjas*. – (DE) Gerb. Pirmininke, jei leisite man kalbėti tiek pat, kiek trys paskutiniai pasisakiusieji, man to visiškai užteks. Norėčiau pasakyti, kad man susidarė įspūdis, jog pasisakymui turėsiu dvi su puse minutes.

Taigi nešvaistant laiko norėčiau padėkoti Malcolmui Harbourui, Catherine Trautmann ir Pilar del Castillo Vera už tikrai neeilinį bendradarbiavimą, apie kurį Malcolm jau užsiminė. Šį klausimą sprendėme be jokių sutrikimų, pasitikėdami vieni kitais ir itin artimai bendradarbiaudami. Deja, jau per vėlu ištaisyti struktūrinį trūkumą sujungus dvi direktyvas į vieną.

Nepaisant to, norėčiau pasakyti, kad esu labai pamalonintas, kad Komisija atsižvelgė į duomenų privatumo klausimą, nors ir gana paviršutiniškai. Tiesa ta, Komisijos nare, kad jūs tikriausiai neduotumėte man savo kreditinės kortelės duomenų, telefono numerio ir adreso, net jei ir gražiai paprašyčiau. Tačiau būnant „tinkle“, didžioji dalis šios informacijos gali taip pat ten būti ir tokiose vietose, kurių net negali įsivaizduoti arba ten, kur visai nenorite, kad tokia informacija būtų. Šiuo atžvilgiu džiaugiuosi, kad kartu su kitomis frakcijomis ir Parlamento nariais, galėjau užtikrinti, kad vartotojų teisė į jų duomenų konfidencialumą ir asmeninių sistemų apsaugą bus įtraukta į šį paketą.

Matau, kad laikas baigiasi, tačiau tikiuosi, kad dar turėsime progų smulkiau aptarti šį klausimą. Taigi dar kartą norėčiau padėkoti už jūsų konstruktyvų bendradarbiavimą ir galbūt mes sugebėsime pagreitinti duomenų apsaugos gerinimą Europoje taip, kad būtų naudinga vartotojams.

Angelika Niebler, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, Bendrijų tarybos pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat pradėsiu nuo padėkos specialiesiems pranešėjams C. Trautmann, M. Harbourui, P. del Castillo ir P. Toia ir visiems šešėliniams pranešėjams už puikiai atliktą darbą ir vaisingą bendradarbiavimą su kitais, ne taip intensyviai dalyvavusiais ruošiant šį aplanką.

Paskutinė teisinė struktūra dėl rinkos liberalizavimo datuojama 2002 m. Šios rinkos svarba pabrėžiama jau šiandien. O svarbiausia, jei leisite priminti statistinius duomenis, telekomunikacijų sektorius vien tik Europoje davė daugiau kaip 300 mlrd. eurų. Nuo šios rinkos priklauso tūkstančiai darbo vietų, todėl labai svarbu, kad ir toliau tobulintume nuo 2002 m. galiojusią teisinę struktūrą taip, kad prie šios Europos sėkmės istorijos

galėtume pridėti dar keletą skyrių. Norėdami pasiekti tokio rezultato, visų pirma turime priimti tokią teisinę struktūrą, kurioje būtų atsižvelgiama į naujus technologinius pasiekimus.

Per šį trumpą man skirtą laiką norėčiau pabrėžti du aspektus, kurie man asmeniškai atrodo itin svarbūs. Pirmasis – tai investicijos į aukštos technologijos infrastruktūrą Europoje. Mes Europoje turime priimti didžiulį iššūkį ir kaip galima greičiau bei kiek galima daugiau investuoti į šiuos naujus didelio greičio placiauosius tinklus. Tai vienas iš būdų sukurti konkurentišką Europą. Turime sukurti teisinės sąlygas šioms investicijoms duoti rezultatų. Kita vertus, negalima sukurti naujų monopolijų ir uždaryt rinkų.

Komitete mes užtikrinome, kad su naujų tinklų kūrimu susijusi rizika būtų sąžiningai paskirstyta, ir kad reguliatoriai ateityje privalėtų atsižvelgti į šį rizikos pasidalijimą.

Be to, daug dėmesio skyrėme dažnių politikos klausimui. Mes pritariame lankstesnei dažnių politikai Europoje. Tikiu, kad galima rasti tinkamą būdą pasidalinti šį „skaitmeninį dividendą“ atsižvelgiant į transliuotojų teisinius interesus ir suteikiant kiek galima lankstumo naujoms paslaugoms.

Erika Mann, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. Pirmininke, norėčiau paanalizuoti tik du aspektus. Norėčiau pradėti nuo srities, kurioje su Pilar del Castillo Vera vis dar turime išsiaiškinti vieną ar du klausimus. Kalbu apie tai, kaip galima būtų garantuoti ateities smulkios agentūros nepriklausomybę ir autonomiją, ir kuris finansavimo būdas šiuo atveju yra tinkamiausias. Šiuo klausimu nuomonės smarkiai skiriasi. Taryba norėtų garantuoto sekretoriato arba BERT, nesvarbu koks būtų jo pavadinimas, įkūrimo ir jo finansavimo metodo prognozės. Šiuo atžvilgiu, mano nuomone, Komisijos narė visiškai teisingai pastebėjo, kad visi norime Europos struktūros ir nepageidaujame kurti struktūrų, kurios nesiderintų su Europos teisine sistema.

Kaip žinote, diskutuojama dėl dviejų finansavimo metodų. Pirmasis yra specialiojo pranešėjo pasiūlytas bendras finansavimas, o antrasis yra mano pasiūlytas mūsų frakcijos palaikomas finansavimas iš Bendrijos biudžeto. Kad ir kaip bebūtų, būtų įdomu išgirsti Tarybos, kuri, žinoma, šiuo klausimu karštai diskutavo, ir valstybinių reguliuotojų pozicijas šiuo finansavimo klausimu.

Antrasis mano klausimas, taip pat skirtas Tarybai, susijęs su naujų tinklų finansavimu. Čia mes taip pat priėmėme keletą pataisų, įskaitant ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui pateiktą pataisą, kurioje smulkiau analizuojama galima rizikos pasidalinimo sistemos forma, jei bendrovės atliktų reikalingas investicijas, o konkurentai nuo pat pradžių turėtų priėjimą prie tinklų. Kiek girdėjau, Taryba mano kitaip ir nepageidauja leisti į tokias smulkmenas ar garantuoti bendrovėms kokio nors pavidalo rizikos dalybas. Būčiau dėkingas už jūsų komentarus šiais klausimais.

Patrizia Toia, ALDE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, gamybos ir ekonominio augimo lėtėjimas Europoje jaučiamas ir telekomunikacijų sektoriuje, kur šiuo metu vyksta įvairios krizės. Tai sektorius, kuriam būtinos investicijos, kurio varomoji jėga yra moksliniai tyrimai ir naujovės, ir kuriam reikia pakankamai laiko priimti savo sprendimus. Todėl manau, kad turime suteikti visą įmanomą paramą, o mūsų svarstymai dėl šios reguliavimo sistemos gali atgaivinti šį sektorių suteikiant stabilią, tvirtą ir efektyvią teisinę struktūrą.

Mano nuomone, tai mūsų darbo Parlamente ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete tikslas. Dirbome vadovaudamiesi šiuo tikslu: norėjome sukurti struktūrą, kaip sakė C. Trautmann, kuri būtų ne tokia sudėtinga, aiškesnė ir efektyvesnė nei prieš tai buvusi, vadovavomės įsitikinimu, kad kartais nereikia daugiau taisyklių ar daugiau įstatymų, tik patikimų ir efektyvių priemonių, kaip pritaikyti jau esančias taisykles, o kartais reikia net visiškai sugriauti esamą struktūrą.

Sunkiai dirbome norėdami sukurti atvirą, konkurentišką rinką, mėgindami išspręsti amžiną pasidalijimą tarp senųjų, tačiau dar nereiškia, kad istorinių ar kadaise monopolistinių, operatorių ir naujų operatorių sakdami, kad suderintoje struktūroje vietos užteks visiems, jei tik versle pasinaudosite įžvalga ir atlikinėsite projektų ekspertizes, ir jei bus tam išteklių.

Galiausiai mes pabrėžėme, – ir manome, kad tai pats svarbiausias aspektas, – kad lankstesnėje sumažinto valstybės reguliavimo struktūroje įvairių pareigų, atsakomybės grandinės kontrolės vaidmuo yra gyvybiškai svarbus ir aš sutinku su Komisijos narės nuomone, kad labai svarbu apibrėžti įvairių už esminę priežiūros užduotį atsakingų institucijų vaidmenis ir atsakomybės sritis.

Ir paskutinė mintis, kurią be specialiųjų pranešėjų, kurių darbą taip gyrėme, minėjo ne vienas kolega, yra apie vartotojo vaidmenį. Vartotojas dažnai nustumiamas į antrą planą, o mes norime jį išvesti į priekį ir pastatyti dėmesio centre, nes jis kartu su verslu yra tikroji rinkos varančioji jėga.

Roberts Zīle, *UEN frakcijos vardu.* (LV) Ačiū, gerb. Pirmininke. Norėčiau iš pradžių padėkoti visiems specialiesiems pranešėjams, pristatiusiems elektroninių komunikacijų paketą, už darbą, padedant nuo organizacinių svarstymų ir baigiant pranešimų ruošimu. Taip pat norėčiau padėkoti Komisijos narei V. Reding už patikimą ir aktyvų darbą elektroninių komunikacijų srityje, tiek tarptinklinių pokalbių srityje, tiek ir su šiuo paketu. Tačiau nesu įsitikinęs, kad įvairių komitetų atliktos Komisijos pateikto projekto pataisos sąlygos geresnį išteklių naudojimą, konkurenciją bendroje Europos rinkoje ar užtikrins efektyvumą vartotojams. Pateiksiu keletą priežasčių, kodėl taip manau.

Pirma, gali būti, kad iš valstybinių reguliuotojų suformuota bendra struktūra *BERT* bus demokratiškesnė reguliavimo struktūra nei Komisijos siūloma institucija, tačiau gali būti ir taip, kad *BERT* veiks pagal prastus bendradarbiavimo principus ir susilpnins Komisijos galią priimti reguliavimo sprendimus. Antra, funkcinis telekomunikacijų verslo įmonių išdėstymas, atskiriant priėjimą prie tinklų nuo kitų mažmeninių produktų, buvo drąsus Komisijos siūlymas. Tačiau atrodo, kad šis reikalavimas atsiskirti, kaip krašutinė priemonė, kurią valstybinis reguliuotojas galėtų taikyti, daugelyje rinkų praktiškai niekuomet nebus taikomas. Ne paslaptis, kad mažesnėse ES šalyse reguliatorių įgaliojimai imtis tokių kraštutinių priemonių prieš stambias bendroves yra gana riboti, taigi nesu įsitikinęs, kad šiuo atveju Parlamentas darytų pažangą stiprindamas bendrą Europos rinką, lyginant su Europos Komisijos pasiūlymu.

Rebecca Harms, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. Pirmininke, prie daugybės girdėtų padėkų norėčiau pridėti ir savąją. Buvau atsakinga už pagrindų direktyvą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete, ir dėl Catherine Trautmann politinės nuojautos žiniasklaidos reikaluose bei jos sugebėjimo dirbti labai struktūriškai ir sistemiškai, Parlamentas galbūt išvengė klaidingos žiniasklaidos politikos vykdymo dėl pranešimo apie pagrindų direktyvą. Pamatysime tai ateityje.

Komisijos nare, mano nuomone, Parlamentas atliko esminius pakeitimus pagrindų direktyvos projekte ne tik dėl konkurencijos įstatymo, bet ir dėl prekybos dažniais. Pamačiau, kad pradiniai jūsų pagrindų direktyvos siūlymai buvo orientuoti vien tik į rinką, o „skaitmeninis dividendas“ buvo pernelyg sureikšmintas. Laimei, šie pasiūlymai nepatiko Kultūros ir švietimo komiteto nariams ar Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui. Priešingai, mano kolegos Parlamento nariai viešuosius kultūrinius ir politinius interesus bei plačiosios visuomenės gerovę perkėlė į dėmesio centrą. Manau, kad labiausiai tai matosi šiose C. Trautmann pranešimo dalyse:

Radio dažniai apibrėžiami kaip visuomeninė nauda, tačiau jie išliks valstybių narių atsakomybe. Pirmenybė bus teikiama pirmiausia transliavimui, o taip pat ir nuomonės formavimo paslaugoms. Jūsų mėginimas primesti transliavimą gynybai sužlugo, Komisijos nare. Bus lengviau įvesti visos Europos paslaugas – tai gera iniciatyva ir, manau, jūs jai pritarsit. Valstybės narės pirmiausiai bus atsakingos už tolesnį dažnių harmonizavimą. Jei kiltų sunkumų, sprendimus priimtų ne tik Komisija, į šį procesą būtų įtrauktas ir Parlamentas. *BERT* atliks pagrindinį vaidmenį. Net nereikia sakyti, kad mano nuomone, šios institucijos finansavimas turi būti iš Europos biudžeto. Tikiuosi, sugebėsime tai užtikrinti.

Be pagrindų direktyvos ir pastabos apie dažnius, norėčiau kai ką pasakyti apie kitus du pranešimus, padedant nuo M. Harbouro pranešimo. Jūsų pranešime, M. Harbourai, yra keletas tikrai gerų nuostatų, skirtų vartotojams ir jų interesams. Pvz., tai, kad ateityje žmonių su negalia interesams bus skirtas didesnis dėmesys. Taip pat manau, kad siūlydamas privalomų paslaugų taisykles jūs prisidedate prie žiniasklaidos pliuralizmo.

Vis dėlto mano frakcija nesutinka su mėginimu kontroliuoti ir autorių teises. Mums tai visiškai nepatinka. Nei prancūzų modelis, – tai skiriama Tarybai pirmininkaujančiai valstybei, – nei „trijų smūgių“ modelis mums nėra priimtini. Šis mėginimas visiškai nesušvelnina mūsų susirūpinimo autorių teisių apsauga ar privatumo apsauga internete.

Baigdama norėčiau tarti keletą žodžių apie A. Alvaro pranešimą. A. Alvaro, apie duomenų privatumą kalbėjote su didžiuliu įsitikinimu. Manau, – ir savo kalboje jūs minėjote tą patį, – kad dar nematyti nuoseklumo sprendžiant tokius klausimus, kaip IP adresų apsauga. Mūsų patirtis kilus telekomunikacijų skandalui ir paašikėjus prekybai adresais per skambučių centrus parodė, kad IP adresams turi būti suteikiama maksimali apsauga ir tikiuosi, kad sutarimą šiuo klausimu pasieksime per kitas dvi savaites.

Eva-Britt Svensson *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (SV) Gerb. Pirmininke, tikiuosi, kad daugelis mūsų piliečių seka šias diskusijas ir domisi situacija prieš balsavimą, nes po jo ateis didelių pokyčių metas, ypač kalbant apie interneto paslaugas.

Europos vieningųjų kairiųjų frakcija norėtų ypač pabrėžti tris pagrindines sritis:

Pirma, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija/Šiaurės šalių žalieji kairieji nesutinka su siūlymu įsteigti naują Europos instituciją šioje srityje. Padaugęs išlaidų, o situacija taps tik sudėtingesnė. Visai nebūtina steigti dar vienos Europos institucijos.

Antra, kalbant apie elektronines paslaugas reikėtų daugiau dėmesio skirti geografiniams skirtumams ir skirtingai infrastruktūrai. Turime pabrėžti, kad priėmimas visiems vartotojams turi būti vienodas, kad visuomenėje neatsirastų dar daugiau prarajų tarp skirtingų žmonių grupių. Tarp gyvenančių miestuose ir stiprios ekonomikos regionuose ir tarp gyvenančių silpnos ekonomikos regionuose ir retai apgyventose vietovėse negali būti jokių priėjimo prie elektroninių paslaugų skirtumų. Kai ne visuomenė ar valstybė, bet privatus veikėjas perima tokias svarbias investicijas į infrastruktūrą, atsiranda rizika, kad ne visi piliečiai turės vienodą priėjimą už tą pačią kainą.

Trečia, GUE/NGL frakcija priešinas skirtingų pramoninių lobistinių grupuočių daromai įtakai. Telekomunikacijų paketas neturėtų paveikti autorių teisių apsaugos, tačiau nepaisant to, lobistai šiame siūlyme gavo progą būti išklausyti. Lobistinių grupuočių pasiūlymai, kuriems pritarė visos frakcijos, išskyrus Europos vieninguosius kairiuosius, kurie vieninteliai balsavo prieš Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete, sudaro galimybes kontroliuoti parsisiunčiamą medžiagą ir laisvą priėjimą, pvz. prie tokių tinklaviečių, kaip MySpace ir YouTube.

Pataisos buvo pateiktos vėlai, slapta ir be jokių didelių diskusijų tarp piliečių dėl šių didelių pokyčių. Švedijoje, pvz., vyko plati diskusija apie rinkmenų mainus. Aš kovojau su sprendimu uždrausti rinkmenų mainus valstybiniu mastu ir tą patį darau ES mastu. Rizika dėl šio sprendimo priėmimo ES mastu yra didesnė nei valstybinių sprendimų keliama rizika, nes lobistinės grupės darė didžiausią poveikį ES sistemoje ir daugeliui piliečių trūksta informacijos apie mūsų diskusijas šiais klausimais ES mastu. Tikiuosi, kad sulauksime nuomonių bangos iš piliečių, norinčių garantuotos kalbos laisvės ir priėjimo prie interneto paslaugų.

Nils Lundgren, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Gerb. Pirmininke, Sizifas galėtų būti mano antras vardas. 15 proc. Švedijos gyventojų išrinko mane priešintis čia Europos Parlamente ES išitraukimui į netgi dar daugiau sričių ir taip dar labiau centralizuoti ir biurokratizuoti Europos visuomenę. Tai primena Sizifo darbą.

Telekomunikacijos – viena iš sričių, kur ES turi atlikti svarbią funkciją ir aš su pasitenkinimu žvelgiu į siūlomą telekomunikacijų paketą, kuris užtikrins didesnę konkurenciją ir geresnę privatumo apsaugą, tačiau atrodo, kad centralizavimas ir biurokratizavimas neišvengiami. Šiuo atžvilgiu nesutinku su dviem aspektais. Pirma, siūloma laisvą radijo bangų spektrą, kuris atsiras perėjus prie skaitmeninio transliavimo, paskirstyti pagal ES taisykles. Antra, siūloma įsteigti naują Europos elektroninių ryšių rinkos tarnybą.

Raginu Parlamento rūmus atmesti abu šiuos siūlymus. Laisvas radijo bangų spektrą paskirstyti turi valstybės narės, o natūralus sprendimas būtų patobulinti jau egzistuojančias Europos telekomunikacijų priežiūros institucijas.

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Gerb. Pirmininke, kolegos, galvojau apie dalykus, kuriuos šiandien pasakėme šioje salėje, ir niekas nepabrėžė informacijos konfidencialumo išlaikymo svarbos. Kreipiuosi į jus ir prašau, kad aptarinėdami tokį svarbų klausimą, nesivadovautume Jungtinių Valstijų pavyzdžiu.

Juk žinote, kad prisidengdama pretekstu „kova su terorizmu ir piratavimu“ supranacionalinė oligarchija mėgina kiek galima daugiau piliečių primesti visišką, besąlygišką ir neatsakingą pilietinei visuomenei kontrolę. Mūsų asmeninės informacijos konfidencialumas turi būti išlaikytas bet kokia kaina. Pakartosiu – bet kokia kaina!

Šiuo metu visi telefoniniai pokalbiai Bulgarijoje kontroliuojami. Nuo kitų metų mano šalį valdantys asmenys nori visiško ir besąlygiško priėjimo prie visų žurnalų rinkmenų ir išsiųstų elektroninių pranešimų iš kiekvieno šalies kompiuterio. Tai nedaroma iš bejėgiškumo. Bulgarijoje, kaip ir visoje Europoje, yra pakankamai daug gerai apmokytų ir kvalifikuotų specialistų, kurie galėtų susidoroti su bet kokios rūšies kompiuteriniu nusikaltimu. Tai daroma, pakartosiu dar kartą, siekiant visiškai kontroliuoti piliečius.

Teisė į laisvę taip pat garantuoja mūsų teisę į orumą. Bet ką, mėginantį atimti iš mūsų orumą reikėtų nubausti, o ne suteikti žiniasklaidos paguodą taip išnešant sveiką kailį.

Prieš kurį laiką Bulgarijoje vyko abejinga diskusija piliečių teisių elektroniniame pasaulyje tema. Vienintelė tuo metu padaryta išvada buvo tokia: nesvarbu, ko nori piliečiai, jie gyvena su tuo, kas jiems primetama. Galiu visiškai drąsiai garantuoti visiems Bulgarijos piliečiams, kad *Attack* partija, net vadovavimo pradžioje kitais metais panaikins bet kokią brovimąsi į korespondenciją ir kontrolę internete.

Apibendrinamas norėčiau pasakyti, jei mūsų privačios korespondencijos teisė bus kartą apribota, tai liks amžiams. Net jei teroristai korespondencijai pradėtų naudoti balandžius. Tas, kas pakeičia saugumą laisve, nenusipelno nei laisvės, nei saugumo. Ačiū.

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare V. Reding, ponios ir ponai, leiskite man pradėti nuo sveikinimų Komisijai. Pasiekėme antrąją tarptinklinių pokalbių mokesčių balso telefonijoje mažinimo proceso stadiją. Manau, kad ši kontrolė praktiškai pasirodė labai efektyvi. Nepaisant to, pasibaigus atostogoms mūsų vartotojai ir vėl bus užversti nerimą keliančiomis sąskaitomis, nes, tiesą sakant, padaryta pažanga labai menka SMS rinkoje, o ypač duomenų perdavimo tarptinkliniais ryšiais atžvilgiu.

Todėl raginu Komisiją veikti ir sukurti bendrą Europos rinką Europos vartotojams. Mums belieka tik pripažinti, kad ši Europos vidaus rinkos dalis dar nefunkcionuoja, ir kad jaučiamas skubus poreikis įsteigti bendrą rinką šioje sferoje, ypač palaipsniui vykdam bendrą lankstaus dažnių paskirstymo planą. Efektyvus šio riboto šaltinio valdymas itin svarbus.

„Skaitmeninis dividendas“ – istorinė galimybė, kuri bus svarbi ir televizijos korporacijoms, nes pastarosios galės transliuoti savo programas į trečiosios kartos mobiliuosius telefonus, kad galėtume sukurti bendrą Europos žiniasklaidos zoną. „Skaitmeninis dividendas“ sukuria naujų galimybių ir Europos bendrijų srityje.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kaip svarbu vykdyti Pasaulio radijo konferencijos sprendimus, ir raginu Komisiją – nes šių klausimų sprendimas BERT nenumatyta – įsteigti savo instituciją ar specialią grupę, kuri ištirtų šiuos klausimus ir priimtų patikimas direktyvas bendradarbiauti.

Taip pat manau, kad BERT turėtų būti finansuojama tik iš Bendrijos fondų, nes mums paprasčiausiai reikia tarnybos ar institucijos, kuri būtų išsipareigojus Europos vidaus rinkai, ir todėl, kad valstybiniais reguliuotojams turi būti suteikiama daugiau teisių kitose valstybėse narėse.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Brangūs kolegos, informacinės visuomenės kūrimas priklauso nuo elektroninių komunikacijų tinklų ir paslaugų.

Perėjimas nuo analoginės prie skaitmeninės televizijos iki 2012 m. atlaisvins gana didelį spektrą radijo dažnių Europos mastu, todėl išaugs naujų technologijų kūrimas ir padaugės novatoriškų sprendimų, kurie paskatintų Europos konkurentiškumą šiame sektoriuje. Norėdamas išnaudoti visą „skaitmeninio dividendo“ teikiamą naudą Europoje, Europos Parlamentas vadovaujasi savo bendru, lanksčiu ir suderintu metodu, kuris leidžia transliuotojams ir toliau teikti bei plėsti savo paslaugas, bei leidžia elektroninių komunikacijų operatoriams naudoti šį šaltinį naujoms su svarbomis socialinėmis ir ekonominėmis vartosenomis susijusioms paslaugoms. Be to, Parlamentas pabrėžia, kad „skaitmeninis dividendas“ turi būti paskirstytas laikantis technologinio neutralumo principo.

„Skaitmeninis dividendas“ gali padėti pasiekti Lisabonos strategijos tikslų teikiant patobulintas sąveikių socialines paslaugas, tokias kaip e-valdymas, e-sveikata, e-mokymasis, ir ypač žmonėms, gyvenantiems nepalankiose, izoliuotose ar net kaimo vietovėse.

Pripažindami valstybių narių teisę spręsti dėl „skaitmeninio dividendo“ naudojimo, manome, kad koordinuotas Bendrijos metodas smarkiai pagerins „skaitmeninio dividendo“ vertę ir leis efektyviai išvengti žalingo kišimosi į valstybes nares ir į valstybes nares ir trečiąsias šalis, bei garantuos, kad spektro vartotojai gaus naudos iš visų vidaus rinkos privalumų.

Vartotojo pasitikėjimas informacinės visuomenės paslaugomis priklauso nuo elektroninių komunikacijų paslaugų, jų saugumo ir asmeninių duomenų apsaugos. Labai svarbu, kad valstybinės reguliavimo tarnybos, prieš imdamosi konkrečių priemonių elektroninių komunikacijų tinklų saugumo ir integralumo srityje, pasitartų su visais elektroninių komunikacijų paslaugų tiekėjais. Taip pat manau, kad valstybės narės turėtų nustatyti priemones, kurios skatintų produktų ir paslaugų rinkos, pasiekiamos dideliu mastu ir pasižymintios neįgaliesiems pritaikytomis sąlygomis, sukūrimą.

Alexander Alvaro (ALDE). - (DE) Gerb. Pirmininke, man pasitaikė netikėta proga reaguoti (ir tai padarysiu su didžiausiu malonumu) į R. Harms indėlį siekiant pasiūlymus atskirti nuo faktų. Manau, tai labai matosi pranešime. Mes iš esmės įtraukėme Federalinio Konstitucinio teismo sprendimą, kuriuo sukuriamą naują pagrindinę teisę. Teisė į IT sistemų konfidencialumą ir vientisumą – pirmasis dalykas, kuris turi būti puoselėjamas šiuo teisės aktu. Taigi veikėme greičiau nei kuri nors valstybė narė, ypač mano šalis. Viešai prieinami privatūs tinklai irgi yra įtraukti, taip pat ir tokios paslaugos kaip „Facebook“, „Bebo“ ir pan., kurios iki šiol visiškai nepateko į direktyvos taikymo sritį. O kaip dėl slapukų, panašios programinės įrangos ar kitų taikomųjų programų, kurios faktiškai perduoda vartotojo duomenis atgal į pagrindinį langą be išankstinio

vartotojo sutikimo – ar tai taps praeitimi? Vartotojai iš anksto sutiko iš esmės dėl visų dalykų, esančių jų kompiuteriuose, mobiliuosiuose įrenginiuose, ir dėl taikomųjų programų, kurios priklauso ar netgi kurios yra prieinamos trečiosioms šalims. Ateityje vietos informaciją bus galima užfiksuoti arba tik anonimiškai, arba iš anksto sutikus vartotojui sutikimu. Nepageidaujami pardavimo skelbimai, erzinantys teksto pranešimai, kvaili el. laišakai ir pan. – šie dalykai į direktyvą neįtraukti. Ateityje duomenų apsaugos institucijų pranešimai bus privalomi kiekvieną kartą, kai tik tokia institucija ieškos kurio nors žmogaus asmeninių duomenų.

Ne mažiau svarbus dalykas yra tai, kad mes sukūrėme aiškesnę sistemą, skirtą pranešimams, kurių būtų reikalaujama esant saugos pažeidimams arba praradus iki šiol turėtus duomenis. Kadangi prieš tai kalbėjome apie pasiūlymus, nenorėčiau praleisti to, kad svarstome klausimą, kaip elgtis su IP adresais, nes IP adresai – ir mes negalime painioti šių dalykų – yra ne tie duomenys, kuriais pasinaudojama kaip asmeniniais duomenimis, kredito kortelės informacija ir pan., ir netgi jei jais pasinaudojama – trumpai tariant – IP adresai nebūtinai yra asmeninė ypatybė, bent jau ne tada, kai jūsų šaldytuvas perduoda pranešimą jūsų kompiuteriui.

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją.)

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Gerb. Pirmininke, būtina, kad ir kur žmonės begyventų, parapijose, mažesnėse ar didesnėse apylinkėse, kaime ar mieste, turėtų prieigą prie plačiajuosčio ryšio paslaugų ir prie šiuolaikinių technologijų. Tam tikrose srityse įsikūrusios įmonės pasikliauja sparčiojo interneto ryšio paslauga. Kol plačiajuosčio radijo signalo sistemos paslaugos nebus tam tikrose srityse, nebus galima pritraukti investicijų ir paskatinti įmonių kūrimosi.

Būtina, kad vyriausybės susirūpinėtų šiuo metu esančia kaimo vietovių ir miesto zonų nelygybe skaitmeninių paslaugų ir plačiajuosčio ryšio požiūriu ir kad užtikrintų tų sričių konkurencingumą ir investicijas į jas. Tokia nelygybė itin akivaizdi Airijoje, kuri susidarė dėl ten veikiančios privačios įmonės „Eircom“, kontroliuojančios interneto ryšio teikimo paslaugą ir tokiu būdu sukuriančios didžiulį kaimo ir miesto vietovių skirtumą. Noriu, kad Komisijos narė iširtų šią situaciją, nes iš visko sprendžiant nei šalies reguliuotojas, nei vyriausybės, atrodo, to padaryti negali.

David Hammerstein (Verts/ALE). – (ES) Aiškiai matyti, kad iš ambicingo projekto, kurį pernai pateikė Europos Komisija, liko menkas šešėlis. Gėda dėl daugelio priežasčių; vartotojams reikia nepriklausomo valdymo Europos mastu, o ne šalių reguliuotojų klubo, kuriems didžiulę įtaką daro šalių šalininkai.

Žalieji nepritaria Europos elektroninių ryšių rinkos valdžios institucijos pavertimui į jos finansuojamą reguliuotojų klubą, kuriam trūksta skaidrumo ir nėra pakankamos kontrolės ar veto teisės iš Europos Komisijos pusės. Abejotinas yra naujosios institucijos savarankiškumas.

Be to, gėda, kad dėl didelių telekomunikacijų įmonių spaudimo, prieiga prie pagrindinių telekomunikacijų infrastruktūrų nesuteikiama naujoms, pažangioms įmonėms ir taip atsiranda infrastruktūrų dubliavimas.

Žalieji propaguoja neutralumą technologijų srityje ir operacijų atskyrimą panaikinant dominuojančias telekomunikacijų įmonių milžinių pozicijas. Tačiau Europos Parlamentas buvo per daug nedrąsus bei paveiktas lobistų ir pro pirštus pažiūrėjo į naujų pažangesnių įmonių, teikiančių daugiausia bevielio ryšio paslaugų Europoje ir siūlančių vartotojams naudingų priemonių, interesus.

Deja, turiu pasakyti, kad apskritai mes suteikėme progą daug didesnei Europos pridėtinei vertei telekomunikacijų ryšio srityje išslysti iš mūsų rankų. Labai didelį susirūpinimą mums kelia kai kurie grėsmingi pasiūlymai, pateikti M. Harbouro pranešime, kurie aiškiai pažeidžia tinklo (kaip ryšių priemonės) neutralumo principą, pažeidžia vartotojo privatumą, kelia grėsmę interneto laisvei ir, svarbiausia, aiškiai nepatenka į telekomunikacijų paketo taikymo sritį turinio požiūriu, požiūriu to, kas teisėta, o kas ne intelektinės nuosavybės srityje, ir informacijos filtrų požiūriu.

Šis paketas skirtas rinkos infrastruktūrai, vartotojams, o ne tam, kaip interneto paslaugų teikėjus paversti skaitmeniniais policininkais.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Gerb. Pirmininke, tokios formos, kokios yra dabar, telekomunikacijų paketą sudaro daug gerų priemonių. Atsižvelgiant į didesnį skaidrumą šioje rinkoje eiliniai vartotojai gaus lengvesnę prieigą ir ji bus pigesnė. Tačiau pakete yra ir keletas visiškai nevykusių aspektų, kuriuos minėjo ankstesnis kalbėtojas. Ribų nustatymo, kas yra teisėtas ir neteisėtas žiniatinklio svetainių turinys, klausimas atveria duris visus mūsų ryšius, bendravimą ir operacijas, vykdomas internetu, sekti, registruoti ir kontroliuoti tokiu mastu, kad į tai įtraukiamos ir tokios šalys, kurių paprastai nelaikome demokratiškai vertomis tai daryti!

Negalime leisti registruoti, taip pat kaip ir negalime leisti paslaugos teikėjui savavališkai nutraukti pranešimų srauto, jei kažkas mano, kad jis žalingas. Tai būtų beveik tas pats, kas Europos paštuose įdarbinti armiją inspektorių, kad jie išmestų tuos laiškus, kurių perskaitymas, jų manymu, gali būti žalingas gavėjui. Kas turės teisę skaityti mano meilės laiškus? Turime užtikrinti, kad būsimi teisės aktai netaptų elektroniniais tramdomaisiais marškiniais, o būtų struktūra, kurioje vystytųsi ateities kultūra, socialinė diskusija ir interaktyvusis gyvenimas.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Gerb. Pirmininke, norėčiau iš pradžių pasveikinti Komisijos narę V. Reding. Vos praėjus metams po teisės aktų dėl tarptinklinio ryšio priėmimo, jau turime kitą paketą, kuris labai svarbus vartotojams. Taip pat sveikinu pranešėjus. Koordinuoti reikėjo ne mažiau kaip keturis pranešimus, ir, atrodo, koordinavimas buvo labai sėkmingas.

Vartotojų apsauga, kuri minima teisės aktuose, aptartuose Malcolmo Harbouro pranešime, labai glaudžiai susijusi su geresniu skaitmeninio dividendo, kurio laukia vartotojai, paskirstymu. Labai svarbu – kaip pasiūlė Komisijos narė V. Reding – optimizuoti spektro panaudojimą vykdant koordinavimą Europos mastu. Televizija ir mobilioji telefonija siūlomos kaip pagrindinės skaitmeninį dividendą gaunančios sritys, tačiau noriu pabrėžti bevielio interneto ryšio svarbą. Daugelyje Europos dalių jis – vienintelė prieigos prie interneto priemonė milijonams piliečių, ypač gyvenantiems kaimo ir atokiose vietovėse. Todėl, jeigu ekonominis sektorius, apie kurį kalbame, augs labai sparčiai, didelė gaunamo dividendo dalis turi būti skirta plačiajuosčiam bevielio interneto ryšiui.

Moksliniai tyrimai, susiję su dividendo optimizavimu ir paskirstymu, kitas svarbus klausimas. Šį klausimą galėtų išnagrinėti Jungtinis mokslinių tyrimų centras, todėl noriu paklausti Komisijos narės, ar šis klausimas iš tiesų svarstomas. Išskyla trys svarbiausi reikalavimai: vartotojai turi turėti galimybę rinktis, teisės aktai turi skatinti investicijas ir konkurencingumą, o vidaus rinka turi būti stiprinama. Mano nuomone, tai sužadina lobizmą ne tik Parlamente, tačiau ir Tarybos atžvilgiu, pvz., kiekvienoje valstybėje narėje.

Éric Besson, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. Pirmininke, dėkoju, kad leidote man kalbėti šiuo klausimu, turiu atsiprašyti, kad greitai turiu išeiti, nes grįžtu į Paryžių.

Mano kolega Luc Chatel atsakys į daugelį klausimų, kurie buvo iškelti šioje diskusijoje. Norėčiau tik pasakyti keletą žodžių atsakydamas į M. Harbouro pastabas, kad trūksta diskusijų dėl universaliosios paslaugos masto. Pirmiausia pritariu pranešėjui, kad plačiajuosčio ryšio prieiga (prieiga prie žinių ar pagrindinių paslaugų) yra pagrindinis iššūkis, gresiantis mūsų bendruomenėms. Kaip sakė M. Harbour, plačiajuosčio ryšio prieiga neįeina į dabartinę universaliosios paslaugos sritį. Pirmininkaujančioji Prancūzija paprasčiausiai nori pradėti diskusiją dėl to, kaip užtikrinti plačiajuosčio ryšio prieigą visoje Europoje.

Išklausius įvairių valstybių narių nuomonių, paaiškėjo, kad galimi keli scenarijai. Pirmoji galimybė būtų praplėsti Universaliosios paslaugos direktyvos taikymo sritį įtraukiant plačiajuosčio ryšio paslaugas; antrąjį scenarijų sudarytų pasirinkimo laisvės sukūrimas ir įgalinimas tik tų valstybių narių įtraukti į savo universaliąją paslaugą plačiajuosčio ryšio prieigą, kurios to nori; ir pagaliau tarpinė galimybė – privalomas plačiajuosčio ryšio įtraukimas į universaliąją paslaugą tose valstybėse narėse, kuriose plačiajuostis ryšys pasiekė pakankamą išvystymo lygį. Todėl mums visiems buvo suteikta galimybė pirmininkaujant Prancūzijai pradėti diskusiją ir pabandyti suderinti savo pozicijas. Būtent to ir Komisija tikisi pasiekti.

Dar norėčiau pasakyti keletą žodžių R. Harms: mes neketiname supriešinti interneto plėtros su autoriaus teisės apsauga. Konvergencijos srityje turime vystyti tiek kanalą, tiek turinį, gerindami tinklus ir tuo pačiu metu skatindami turinio kūrimą ir teikdami autoriams paramą. Kaip jūs pabrėžėte, Prancūzija skiria ypatingą reikšmę autoriaus teisei; tačiau pirmininkaujančioji Prancūzija nebando primesti modelio, kurį plėtojame Prancūzijoje ir kuris pagrįstas prevencine veikla ir laipsniškai kintančiu atsaku, mūsų šalyje jis dar vadinamas kūrybos ir interneto teise.

Mes labai gerai žinome, kaip jūs minėjote, kad būtina yra tiek privatumo, tiek asmeninių duomenų apsauga. Manome, kad tai niekaip nesuderinama su jokiais kitais mūsų interesais.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (FR) Gerb. Pirmininke, Ministrai, Komisijos nare, ponios ir ponai, po mėnesius trukusių diskusijų, kurios dar nebaigtos, manau, kad galiu pasakyti, jog kaip M. Harbouro ir pagalbinių pranešėjų darbo rezultatą pasiekėme kompromisus, itin palankius vartotojų interesams. Atitinkamai, labai svarbu skatinti geresnį konkurencingumą įdiegiant keletą priemonių, kuriomis būtų reikalaujama iš ryšių bendrovių sudaryti priimtinos trukmės sutartis ir įgyvendinti numerio perkeliavimo galimybę per vieną dieną, kad abonentai, norintys pakeisti paslaugos teikėją, galėtų tai padaryti.

Apsaugos požiūriu, telekomunikacijų sektoriui turi būti taikomos pagrindinės vartotojų apsaugos taisyklės; numatyti kainų kontrolės mechanizmai bei neteisminių ginčo sprendimo procedūrų (ginčo atveju) patobulinimai.

Kitas labai svarbus klausimas – pagalbos tarnybų pasiekiamumas ir skambintojo buvimo vietos informacijos pateikimas, o tai turi būti atliekama patikimomis priemonėmis nepaisant to, kokios technologijos naudojamos.

Privatumo apsauga, kaip ir vaikų apsauga, irgi yra prioritetas: prieigos teikėjai turi suteikti vartotojams nemokamą vaikų kontrolės programinę įrangą.

Visi šie patobulinimai turi būti užtikrinti kuo didesniai žmonių skaičiui. Todėl taikoma daug priemonių, kad vienodą prieigą turėtų ir žmonės su negalia, ir nedideles pajamas turintys asmenys; taip pat atsižvelgta ir į SME poreikį. Pranešime taip pat pabrėžiama būtinybė praplėsti universaliosios paslaugos sritį, ypač įtraukiant plačiajuosčių ryšį. Labai geras dalykas, kad pirmininkaujančioji Prancūzija šį klausimą laiko vienu iš savo prioritetų.

Dabar norėčiau pereiti prie turinio ir autoriaus teisės klausimo, kuris lyg ir nustelbė visus kitus teisės akto pagerinimus. Mūsų tikslas visada buvo teikti vartotojams bendrą informaciją apie autoriaus teisės pažeidimus, o tai dera su pradiniu Komisijos pasiūlymu. Dirbsime iki pat galutinio balsavimo, kad pagerintume kompromisų formuluotes užtikrindami, kad teikiant prieigą prie turinio būtų išlaikytas neutralumo principas. Tačiau kai kurie priimti Privatumo direktyvos pakeitimai iš tikrųjų kelia problemų ir mes užtikrinsime, kad jie būtų panaikinti.

Dar kartą norėčiau padėkoti savo kolegoms. Lauksiu daugiau konkretesnių pasiūlymų iš pirmininkaujančiosios šalies, kad būtų galima toliau tobulinti šio teisės akto tekstą prieš pateikiant jį kitai daliai sesijai.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - Gerb. Pirmininke, telekomunikacijų paketas – svarbus žingsnis pirmyn telekomunikacijų Europoje modernizavimo ir suderinimo srityje. Dirbau su Piliečių teisių direktyva, ir kartu su pranešėju M. Harboure daug nuveikėme bei pasiekėme bendro sutarimo daugeliu klausimų.

Ši direktyva užtikrins geresnę vartotojų teisių apsaugą elektroninių ryšių srityje. Numerio perkeliamumas, privatumo apsauga ir sauga telekomunikacijų srityje – dar vieni šia direktyva pasiektų patobulinimų pavyzdžiai.

Diskutavome labai kebliu klausimu – dėl tinklo neutralumo. Mano nuomone, toks radikalus tinklo neutralumas, kokį pamatėme kai kuriuose pakeitimuose, tinklus tik dar labiau perpildys, padarys juos lėtesnius, mažiau efektyvius ir brangesnius. Siekiant turėti veiksmingus ir sumanius tinklus bei maksimaliai padidinti bendras vartotojo galimybes ir jų vertę reikia valdyti tinklą. Man labai džiugu, kad susitarėme dėl pakeitimų, susijusių su pagalbos skambučio numeriu 112, ir priėmus direktyvą valstybės narės toliau stengsis informuoti ir mokyti visuomenę, kaip naudotis šiuo numeriu. 112 numerį bus galima naudoti visoje ES teritorijoje, o valstybės narės turės užtikrinti, kad būtų įdiegta skambintojo vietos nustatymo įranga.

Be to, skambučiai pagalbos tarnyboms numeriu 112 gali būti užblokuoti tais atvejais, jei vartotojas pakartotinai piktnaudžiauja skambindamas šiuo numeriu. 112 bus geriau prieinamas žmonėms su negalia.

Taip pat tikiuosi, kad bus priimtas pakeitimas dėl išankstinio išpėjimo sistemos įdiegimo visoje ES. Šiam pakeitimui nereikia, kad Briuselyje būtų įkurta agentūra, tačiau bendradarbiaujant su atitinkamomis valstybių narių valdžios institucijomis turi būti apibrėžti bendrieji išpėjimo sistemos standartai. Žinoma, išpėjimas turi būti vykdomas vietos lygiu, tačiau vadovaujantis bendraisiais standartais, kad būtų užtikrinta, jog visi ES piliečiai, kurie gali būti paveikti pavojaus, gautų ir suprastų šį pranešimą ir veiktų taip, kad išgelbėtų savo gyvybes.

Aš tvirtai įsitikinęs, kad telekomunikacijų paketas prisidės prie įmonių pastangų gerinti savo veiklą ir investuoti į naujas technologijas, bei tuo pačiu metu sustiprins Europos piliečių vartotojų teises.

PIRMININKUJA Diana WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (PL) Gerb. Pirmininke, Europos visuomenė ir pasaulis kaip visuma vis labiau priklauso nuo elektroninių ryšių. Šie ryšiai – ekonomikos nervų sistema. Jie naudojami švietimo, administravimo, sveikatos priežiūros, žiniasklaidos ir tęstinio mokymosi srityse. Šalia didžiulių privalumų elektroniniai ryšiai sukelia ir kai kurių tiesioginių grėsmių piliečiams, institucijoms ir įmonėms.

Piliečių, kurie yra ne tokie intensyvūs sistemos vartotojai, lūkesčius sudaro kuo geresnė prieiga prie paslaugų už kuo mažesnę kainą, pvz., už tarptinklinio ryšio ES valstybėse narėse skambučius, ir grėsmių elektroninių ryšių vartotojams, apie kurias kalbama Malcolmo Harbouro pranešime ir kitur, pašalinimas. Turime patenkinti šiuos lūkesčius panaudodami naujausias technologijas ir konkurencingumą bei teikdami paramą iš Europos Sąjungos, ypač kaimo ir kalnuotoms vietovėms. Turėdami omenyje šių reikalavimų ir reguliavimo mechanizmų sąveiką bei sujungimą, be to, atsižvelgdami ir į matomumą, turime apsvarstyti, ar būtų tikslinga sujungti nuostatas, apie kurias dabar diskutuojame, į vieną direktyvą. Norėčiau padėkoti visiems pranešėjams už atliktą darbą.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gerb. Pirmininke, šiandieniniame mūsų gyvenime ryšio kanalai labai svarbūs. Turi būti užtikrintas plačiajuosčio ryšio prieinamumas, ypač tiems, kurie gyvena atokiose vietovėse, ir tiems, kurie reikalauja dėmesio, pvz., silpnaregiams. Nors mes džiaugiamės laisve, kurią suteikia internetas, turime pripažinti, kad su laisve ateina ir atsakomybė.

Esu atsidavęs neutralumo šalininkas. Kadangi pasaulis tampa vis labiau globalizuotas, labai svarbu, kad žmonės galėtų laisvai bendrauti. Tačiau šia laisve, kuri labai vertinga, turi būti naudojama labai pagarbiai. Turi būti pripažinta, kad be šios pagarbos gali prasidėti piktnaudžiavimas interneto prieigomis.

Jau ėmėms veiksmų dėl blogiausių piktnaudžiavimo internetu atvejų, t. y. pedofilijos. Tačiau reikia spręsti ir kitokio piktnaudžiavimo problemą. Interneto paslaugų teikėjai turi atlikti savo vaidmenį savo platformų apsaugos, kad jos nebūtų panaudojamos griaujamosioms jėgoms, pvz., šmeižtui, neapykantai ir išnaudojimui, srityje. Norėčiau pasakyti Komisijos narei, kad mums reikia padaryti viską, ką galime, kad išsaugotume laisvę ir tuo pačiu metu skatintume atsakomybę už internetą.

Jacques Toubon (PPE-DE). - (FR) Gerb. Pirmininke, Ministre, Komisijos nare, ponios ir ponai, šis darbas yra nepaprastas. Mūsų komitetų pasiektas rezultatas yra suderintas. Gerb. Tarybos Pirmininke, jūs buvote visiškai teisingas, norėdamas, kad į jį būtų iš esmės atsižvelgiama. Aš tik noriu pasveikinti savo kolegas Catherine Trautmann, Pilarą del Castillo ir Malcolmą Harbourą su jų darbu.

Tokiu atveju man nekyla jokių problemų pasakyti C. Trautmann, kad aš nepritariu jos nuomonei, jog neturime įtraukti jokių nuorodų dėl intelektualinės nuosavybės teisių. Be platformų ir kanalų, apie kuriuos diskutuojame (ypač jos pranešime), dar mums labai svarbu, kad tos platformos ir kanalai suteiktų mums prieigą prie turinio. I. Guardans, M. Medina ir M. Mavrommatis labai gerai išreiškė šią mintį, ir aš pritariu jiems.

Komisijos pateiktame teisės akte buvo dvi nuorodos šiuo klausimu; būtų geriau, jei jos būtų išsaugotos. Dabar diskusija sutelkta į nuorodą į 2001 m. ir 2004 m. direktyvas dėl autoriaus teisės ir įvairių tarpininkų bendradarbiavimo. Kokiu tikslu? Siekiant skatinti teisėtus pasiūlymus, kitaip tariant teisėtą turinį, kuris įgalins mūsų pramonę ir mūsų kultūrinę įvairovę klestėti. Kritika, kuri buvo nukreipta į šiuos teisės aktus – kai kurią girdėjau keletą kartų netgi čia šiame Parlamente – padidino, pvz., Olivennes susitarimo šmėklą. Tačiau modelis, kuriuo turime remtis, yra Supratimo memorandumas, pasirašytas liepos 24 d. JK vyriausybės, OFCOM ir įvairių tarpininkų. Kiek man žinoma, jie nepalaiko biurokratijos ir interneto diktatūros.

Svarbiausia – neužkirsti kelio tam, kad įstatymai būtų vykdomi valstybėse narėse, užtikrinti suderinimą su pagrindinėmis teisėmis ir neužkirsti kelio naujoms technologijoms bei naujai ekonomikai veikti mūsų kultūros įvairovės, mūsų pažangiausių pramonės šakų ir Europos piliečių protų ir talentų labui, į šiuos dalykus nukreipti mūsų svarbiausi ginklai ir mūsų didžiausios lėšos esant visuotinei konkurencijai.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (DE) Gerb. Pirmininke, kaip ir B. Vergnaud aš džiaugiuosi M. Harbouro pranešimo dalimi, susijusia su vartotojų apsauga, kurioje yra daug labai gerų sprendimų. Universalioji prieiga prie šių paslaugų – labai svarbus principas, kurio negalima nepabrėžti. Ir aš galiu dar kartą jus, M. Harbourai, patikinti, kad šiai pranešimo daliai taip pat visiškai pritaria ir mano frakcija.

Tačiau yra dalių, kurias reikia peržiūrėti. Jūs esate teisi, V. Reding. Savo įžanginėse pastabose išreiškėte nustebimą, kad Europos Parlamentas turi siekti sumažinti asmeninių duomenų apsaugą. Ar galiu jums pasakyti, kad tai nėra Parlamento nuomonė, Parlamentas neprivalo balsuoti dar dvi savaites, ir tik paskui pamatysime, kokią poziciją jis priims šiuo klausimu. Iki tol surūšiuosime visus šiuos dalykus, nes dabar yra šiokia tokia netvarka. Pažadu jums, kad mūsų frakcija nesieks asmeninių duomenų apsaugos susilpninimo. Jei Parlamente nebus realizuoti jokie tenkinantys susitarimai dėl duomenų apsaugos, tinklo prieigos ir tinklo neutralumo, mano frakcija negalės balsuoti už šį paketą, o tada turėsime galvoti, kaip judėti toliau iš to taško.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). - (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, norėčiau pasveikinti jus su jūsų paskyrimu ir, žinoma, pranešėjus, o ypač C. Trautmann, kuri dirbo itin sunkiai, kad pasiektų šį bendrą

sutarimą, kuris jos nuomone, turėjo būti neutralus ir neturintis jokių skirtumų pagal sektorius. Tačiau dėl teisių naudoti spektrą, reikia pastebėti, kad investicijų ir nusidėvėjimo ciklai įvairiuose sektoriuose skiriasi. Tačiau dėl teisės akto nuostatų dėl asignavimų ir dažnių bei licencijų suderinimo palydovinio ryšio operatoriai patenka į teisinio neapibrėžtumo situaciją dėl savo sektoriaus savito pobūdžio. Pranešėjos pasiūlytame naujame 8a straipsnyje pateikiamos tam tikros garantijos, tačiau šio straipsnio teksto formuluotė turi būti sugriežtinta atsižvelgiant į subsidiarumo principą ir ITU taisykles. Be to, lieka neatsakyta į nemažai klausimų, susijusių su Komisijos derybų mandato turiniu ir apimtimi.

Dėl M. Harbouro pranešimo, norėčiau iškelti „viešai prieinamos telefono ryšio paslaugos“ apibrėžimo, pateikto 1 straipsnio 2b dalyje, problemą. Šis apibrėžimas, atsižvelgiant į Privatumo direktyvoje pateiktą apibrėžimą, turi būti taikomas tik dvikryptės paslaugos atveju. Balso perdavimo interneto protokolu (VoIP) ir žaidimų konsolės jokių būdu negali būti sulyginamos su tradicinėmis telefono ryšio paslaugomis. Jų sulyginimas sukurs reglamentavimo sistemą, kuri trukdys naujovėms ir suteiks neinformuotiems vartotojams įrankių, apie kuriuos jie nežinos, kad tai tam tikros paskirties įrankiai, pvz., suteiks galimybę paskambinti avarinėms tarnyboms iš žaidimų konsolės, kuri gali sukurti tik vienkryptį ryšį. Todėl svarbu šį apibrėžimą apriboti ir taikyti tik dvikryptėms paslaugoms.

Dėl autoriaus teisės, norėčiau pritarti visų savo kolegų, kurie kėlė šį klausimą, komentarams.

Francisca Pleguezuelos Aguilar (PSE). - (ES) Pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėjus su gerai atliktu darbu. Ši reforma įgyvendina nustatytus tikslus ir tiek įmonėms, tiek vartotojams leidžia prisitaikyti prie naujų laikų ir iššūkių.

Tačiau norėčiau apsistoti ties vienu konkrečiu M. Harbouro pranešime pateikiamu dalyku. Tiesa, kad pranešėjas atliko didžiulį darbą, tačiau, manau, kad čia, šioje direktyvoje, neturėtume priimti galutinių pakeitimų dėl tinklo turinio, nes, trumpai tariant, šie pakeitimai atlieka tik vieną funkciją – leidžia tarpiniams paslaugų teikėjams filtruoti ir blokuoti tinklo turinį, ir todėl, galiausiai, vartotojai praras savo anonimiškumą.

Ponios ir ponai, tokia padėtis prieštarauja Elektroninės komercijos direktyvos 12 straipsnio nuostatomis, kurios jau teigia, kad tarpiniai paslaugų teikėjai turi veikti kaip neutralūs tarpininkai, kai jie perduoda elektroninę informaciją.

Valstybėje, valdomoje vadovaujantis įstatymais, negalime daryti tinklui to, ko nedarytume kitoms ryšių formoms. Todėl prašau M. Harbouro panaikinti šiuos pakeitimus, kad būtų išlaikyta autoriaus teisės ir interneto vartotojų teisių pusiausvyra.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). – (SK) Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjui už puikų pranešimą. Darbas su teisės aktų paketais niekada nėra lengvas ir aš džiaugiuosi šio paketo įtikinamumu.

Aš irgi norėčiau pabrėžti, kad pagrindinis šio paketo tikslas – sukurti geresnes ryšio paslaugas vartotojams, naudojančioms mobiliuosius telefonus ir plačiajuosčio ryšio internetą ar kabelinės televizijos ryšį. Manau, kad mūsų pranešėjo Malcolmo Harbouro dėka vartotojai bus geriau ir greičiau informuoti.

Jei vartotojai nusprendžia pakeisti teikėją, dažniausiai nėra panašių pasiūlymų, o ir numerio perkėlimo procesas trunka per ilgai. Todėl džiaugiuosi Malcolmo Harbour pranešimu, nes juo suteikiamas pagrindas, pagal kurį teikėjai privalo pateikti vartotojams aiškias ir, svarbiausia, palyginamas kainas, o teikėją pakeisti išlaikant turimą numerį įmanoma vos per vieną dieną.

Nepaisant to, kad aš niekada niekam nelinkiu rinkti avarinių tarnybų numerio 112, reikia pabrėžti, kad atsižvelgiant į šią direktyvą avarinės tarnybos turi turėti prieigą prie skambintojo buvimo vietos informacijos, o tai leis joms greičiau ir efektyviau suteikti pagalbą.

Perėjimas prie skaitmeninės transliacijos atlaisvins spektrą, kuris ateityje turės galimybę teikti plačiajuosčio interneto ryšį netgi labiausiai nutolusiuose ES kampeliuose. Komisijos nare, manau, kad Komisija užtikrins veiksmingiausią skaitmeninio dividendo panaudojimą kiekvieno vartotojo naudai.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, gyvename pasaulyje, kuriame kiekvienas žmogus, valdžios institucijos, privačios įmonės ir taip pat nusikaltėliai siekia geriausios įmanomos prieigos prie mūsų elektroninių duomenų kiek įmanoma nevaržomu būdu.

Dėl to bet kokie E. privatumo direktyvos pakeitimai turi atlikti tiksliai tai, ką norima pasakyti jos pavadinimu: užtikrinti geriausią galimą mūsų asmeninių duomenų ir privataus gyvenimo apsaugą.

Todėl prieštarauju bet kokiam bandymui susilpninti asmeninių Europos piliečių duomenų dalies apibrėžimą, nes tai – asmeniniai duomenys, saugomi įstatymo. Siektos išimties, ypač dėl IP adresų, slapta prieštarauja dabartiniais Europos teisės aktams.

Dar daugiau, nemanau, kad interneto paslaugų teikėjams turi būti leista patiems nuspręsti, kurie jų tinklo pažeidimai kenkia vartotojams, o kurie ne. Jie negali patys nuspręsti, kada informuoti vartotojus ir valdžios institucijas apie akivaizdaus aplaidumo veiksmų atvejus.

Gerbiu privačių įmonių vaidmenį ir indėlį, tačiau interneto milžinėms dėl jų ekonominių interesų neturi būti leidžiama diktuoti Europoje priimamus įstatymus, kuriais siekiama apsaugoti pagrindines jos piliečių teises.

Ruth Hieronymi (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, ypatingai dėkoju visiems pranešėjams už jų tikrai puikų darbą. Tačiau leiskite man aptarti du specifinius klausimus. Europos Sąjunga yra ne tik ekonominė bendruomenė, ji taip pat yra įsipareigojusi puoselėti bendrąsias vertybes, todėl privačių duomenų apsauga – labai svarbus dalykas. Tačiau tuo pačiu metu technikos pažanga ir kultūros bei kūrybinių darbų apsauga neturi būti laikoma prieštaraujančiais tikslais. Abu šie dalykai bus pagrindiniai veiksniai mūsų būsimo konkurencingumo požiūriu. Todėl kartu su kitais nariais, kurie šiandien kalbėjo Parlamente, nuoširdžiai prašau sustiprinti teisių turėtojų padėtį, kitaip tariant, tų, kurie nori, kad jų kaip autorių teisės būtų apsaugotos. Niekam kitam tokios apsaugos nereikia, taigi nereikia ir kurti bendradarbiavimo modelio su interneto paslaugų teikėjais. Žingsnis šia kryptimi atspindi technologinį suartėjimą bei suartėjimą stiprinant autoriaus teises.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, kontroliuodami ir paskirstydami radijo spektrą turime užtikrinti visiems piliečiams visišką ir veiksmingą prieigą prie šio viešo turto.

Pasiūlymai, esantys C. Trautmann ir P. Toia pranešimuose dėl radijo spektro ir skaitmeninio dividendo, iš pat pradžių sukūrė klausimui tvirtą pagrindą. Pirmiausia jie nurodo socialinę, kultūrinę ir demokratinę svarbą bei naujas skaitmeninio dividendo suteikiamas galimybes, kurias galėsime pasiūlyti Europos piliečiams.

Diskusija dėl skaitmeninio dividendo neturi sumažėti iki visišškai akivaizdaus pasirinkimo – arba sukomercinimas, arba socialinė nauda. Reikšmingos strategijos šalies lygiu sudarymas, leidimas kiekvienai valstybei narei nusistatyti viešuosius interesus atitinkančius tikslus ir jų vykdymas bei koordinavimas – tai yra visišškai realizuojami veiksmai, kurių galime imtis Bendrijos lygiu.

Tačiau naujas Komisijos priimtas požiūris dėl geresnio suderinimo ES lygiu, susijęs su tuo, kaip paskirstyti radijo spektrą remiantis bendraisiais administravimo kriterijais, pvz., paslaugų neutralumo principu ir bendrosios licencijos principo išplėtimu, atrodo, nepaiso radijo spektro viešumo savybės ir palaiko komercinį aspektą.

Dėl to manau, kad neturime su tuo sutikti ir turime ir toliau svarstyti mūsų pranešėjų pateiktus pasiūlymus.

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) Dėkoju už pranešimą, kurį svarstome, atsirado proga sužadinti šį reikalą, kuo geriau išnaudojant skaitmeninį dividendą, padidinant plačiajuosčio ryšio technologijų naudojimą kaimo, atokiuose ar nepalankiuose regionuose, atsižvelgiant į tai, kad vis dar yra labai daug vietų, kuriose skaitmeninių technologijų visišškai nėra arba jos prieiga prie skaitmeninio ryšio paslaugų neįmanoma dėl infrastruktūros nebuvimo.

Pritariu, kad reikia paspartinti šalių strategijas dėl skaitmeninio dividendo sudarymo (valstybes nares, įskaitant ir Rumuniją, paliekant užpakalyje), kuriomis bus įgyvendintos priemonės, skirtos sukurti spartesnei ir lengvesnei piliečių prieigai prie socialinių paslaugų, o ypač prie tokių, kurios suteikia prieigą prie švietimo, profesinio mokymo ir sveikatos sistemų.

Atkreipiame dėmesį, kad būtinas atsargumas norint užtikrinti kuo geresnį aiškumą persikirstant atlaisvintus dažnius ir investicijų į naujos kartos infrastruktūras, tam, kad visos Europos Sąjungos šalys turėtų prieigą prie jų.

Arlene McCarthy (PSE). - Gerb. Pirmininke, aš, kaip Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pirmininkas, noriu pasinaudoti šia proga ir padėkoti M. Harbourui bei pagalbiniais pranešėjams už darbą, kurį, tikiuosi, šis Parlamentas laikys suderintu ir veiksmingu pasiūlymu dėl universaliosios paslaugos.

Noriu atkreipti šio Parlamento dėmesį į vieną nuostatą – mano padarytą ir komiteto palaikytą pakeitimą – dėl įstatymais numatyto privalomo specialiosios 116000 dingusių vaikų telefono linijos visose valstybėse narėse sukūrimo. Komisijos narė žino, kad dabartinis pranešimas parodė, jog per 18 mėn. nuo jos priėmimo

2007 m., tik septynios valstybės narės sukūrė specialiąją dingusių vaikų telefono liniją. Savanoriškas požiūris aiškiai neduoda naudos. Visoje Europoje kasmet dingsta apie 1 30 000 vaikų.

Šie statistikos duomenys rodo, kad šioje srityje gali padėti Europa, ji turi veikti ir turi nustatyti, susekti ir sugrąžinti dingusius vaikus. Todėl primygtinai reikalauju Europos Komisijos ir valstybių narių pritarti šiai nuostatai, paspartinti specialiosios dingusių vaikų telefono linijos sukūrimą ir itin padidinti Europos pastangas kuriant visos ES dingusių vaikų „Amber alert“ sistemą.

Pierre Pribetich (PSE). - (FR) Gerb. Pirmininke, norėčiau pagirti C. Trautmann, P. del Castillo, P. Toia ir M. Harbour už puikiai atliktą darbą.

Kaip mes galime iki galo išnaudoti skaitmeninį dividendą? Štai kur klausimas. Tiesa ta, kad skaitmeninis transliavimas atlaisvina ir atlaisvins dažnius. Sąmoningai pavartoju esamąjį ir būsimąjį veiksmazodžio „atlaisvinti“ laikus, nes norėjau pabrėžti faktą, kad šis pokytis neatsiras staiga, lyg spragtelėjus pirštais, tai yra tas reiškinys, apie kurį, atrodo, daugelis veikėjų pamiršo ginčydamiesi šiuo klausimu. Be to, investicijų suma irgi gąsdina daugelį investuotojų, jiems net nepagalvojus apie susigrąžinimą šių 250 milijardų eurų stebuklingos sėkmės atveju. Todėl šių ryšių platinimas turi būti įtrauktas į mūsų strategijas.

Norėčiau ši gana trumpą skirtą laiką išnaudoti tam, kad pabrėžčiau, jog būtina sukurti Europos dažnių strategiją, ir į tai kaip pagrindinis veikėjas būtų įtrauktas Parlamentas: jis turės žinoti apie apribojimus, kuriuos lemia elektromagnetinių bangų fizika, nepamirš apie būtinybę valdyti dažnių spektrą ir palankiai vertins vaidmenį, kurį turės atlikti standartizavimo institucijos, optimizuodamos šių menkų išteklių panaudojimą, ir tuo pačiu metu visada atsižvelgs į bendruosius europiečių interesus.

Taip pat norėčiau priminti Komisijos narei, kad optinių tinklų plitimas, perfrazuojant Jean Cocteau, tikrai reikalauja didžiulių pareiškimų apie meilę, tačiau be to reikalauja ir akivaizdžių meilės įrodymo veiksmų, po kurių eitų Europos lėšų įtraukimas į biudžetą, kad būtų galima suprojektuoti, sukurti šiuos plačiajuosčio ryšio tinklus ir apsaugoti Europą nuo skaitmeninio padalijimo.

Luc Chatel, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. - (FR) Gerb. Pirmininke, šios diskusijos pabaigoje norėčiau iš pradžių padėkoti jums, ponios ir ponai. Aš pamačiau, kad tiek jūsų svarstymų kokybė, tiek jūsų atsidavimas šiai temai pabrėžė telekomunikacijų svarbą dabartinėse Europos diskusijose. Šiandieninėje Europoje svarstome ekonomiškai strateginius klausimus, labai svarbius mūsų piliečiams. Telekomunikacijos aiškiai iliustruoja pagrindinį strateginį iššūkį – jūs pastebėjote jų galimą įtaką Europos augimui – tačiau tuo pačiu metu jos susijusios su problemomis, veikiančiomis kasdienius mūsų piliečių gyvenimus; tai yra būtent tas klausimas, kurio reikia Europai. Svarbiausia, būtent telekomunikacijos tam tikru lygiu suteikia Europai žmogaus veidą.

Norėčiau pagirti Parlamentą ir Tarybą už labai aiškų bendrą sutarimą, kurį pastebėjau per šias diskusijas, ypač dėl spektro valdymo pagerinimo, vartotojų apsaugos sustiprinimo ir funkcinio atskyrimo naudojimo apribojimo siekiant išvengti jo plataus paplitimo, nes tai yra problema, paminėta keletą kartų. Tačiau pabrėžiu, kad mūsų institucijos turės toliau dirbti daugeliu klausimų, kad būtų pasiektas kompromisas. Žinoma, kalbu apie Komisijos veto teisės įvedimą priemonių srityje ir apie alternatyvos Europos reguliavimo institucijai (nes pasirodė, kad jos vaidmeniu ir kompetencija bendrai dalijasi Parlamentas bei Taryba) teisinę formą bei finansavimą.

Norėčiau trumpam grįžti prie trijų problemų: pirmoji tiksliai susijusi su šiuo klausimu, būtent, kaip ši nauja institucija, kurią minėjo keletas pasisakiusiųjų, bus finansuojama. Kaip jums žinoma, ponios ir ponai, valstybės narės dar nepriėmė aiškios pozicijos šiuo klausimu ir finansavimo būdas tiesiogiai priklauso nuo tos institucijos teisinės formos ir kompetencijos. Kaip žinote – tai minėjau anksčiau – daugelis valstybių narių vis dar šiek tiek abejoja dėl papildomos institucijos įkūrimo. Todėl Taryba turi surasti įvairių nuomonių, pareikštų šių rytą, aukso vidurį.

Naujos kartos tinklai – dar vienas iškeltas klausimas. Manau, kaip teisingai nurodė ir C. Trautmann, kad siekiant skatinti naujus tinklus – naujos kartos tinklus – pirmiausia svarbu ir toliau skatinti konkurenciją, ypač konkurenciją infrastruktūros srityje, kuri suteiks paskatų investuotojams ir paskatins įvairius operatorius dalytis rizika. Kaip žinote, Taryboje šiuo metu vyksta diskusijos. Tačiau šiuos klausimus, dėl kurių reikės imtis tolesnių veiksmų bei priimti daugiau trumpalaikių priemonių, reikia spręsti labai skubiai. Kaip žinote, Komisija paskelbė rekomendacijos projektą dėl šio klausimo; galbūt Komisijos narė bus tokia maloni ir pateiks išsamesnės informacijos apie tai.

Trečiasis klausimas, apie kurį norėjau pakalbėti ir kurį minėjo keletas pasisakiusiųjų, žinoma, yra klausimas dėl asmeninių duomenų apsaugos, o bendriau kalbant, problemos susijusios labiau su turiniu, o ne su turiniu

perduoti naudojamu kanalu. Éric Besson jau pasakė keletą žodžių šiuo klausimu. Manau, kad pirmininkaujančiosios Prancūzijos tikslas – ne vieną problemą priversti kovoti su kita ar įvesi tam tikrą modelį, tačiau aš vertinu daugelio šiandien pasisakiusių komentarus, kuriais buvo teigiama, kad, kadangi aiškiai kuriame šią ateities ekonomiką, šį ateities augimo šaltinį, skirtą Europos ekonomikos labui, turime padaryti ir tai, kad įgalintume mūsų kultūrą ir mūsų kultūros veikėjus padidinti savo buvimo visuotinėje arenoje galimybes. Todėl nematau, kad galime atskirti du klausimus, nors ir žinau, kad kitos suinteresuotos šalys irgi diskutuoja šia tema. Turime nepamiršti, kad kokios bebūtų dedamos pastangos modernizuoti šią infrastruktūrą, taip pat jomis turi būti siekiama ir skatinti mūsų turinio platinimą ir autoriaus teisės apsaugą, kad būtų išsaugotas kūrybos procesas Europos Sąjungoje.

Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, tuo ir baigiu komentarus, kuriuos norėjau pateikti norėdamas užbaigti šią diskusiją.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – (FR) Gerb. Pirmininke, ką norime pasiekti? Norime užtikrinti, kad visi piliečiai, kur jie begyventų ir kur bekeliautų, mėgautųsi greita prieiga prie sudėtinių, saugių ir prieinamų paslaugų. Norime, kad visi piliečiai turėtų prieigą prie turinio, kuris atspindi Europos kultūrų įvairovę, gausybę.

Norime, kad strategiškai svarbios įmonės kurdamos naujas infrastruktūras ir plėtodamos turinio įvairovę prisidėtų prie ekonominio augimo ir darbo vietų sukūrimo. Norime sukurti nesuvaržytą bendrą rinką, įgalinančią Europos žemyną būti pirmaujančiu ryšių, bendravimo ir naujų technologijų požiūriu, tačiau taip pat tikimės, kad Europa atliks pagrindinį vaidmenį saugodama vartotojų teises ir piliečių privatumą. Tai mes visi čia norime pasiekti. Ir manau, kad daug ir įvairių nuomonių, kurios buvo išsakytos šiame Parlamente, yra nukreiptos ta pačia linkme ir ragina priimti subalansuotus sprendimus, kad būtų galima priimti bendrą sutarimą.

Žinoma, viso to nebūtų buvę įmanoma be pranešėjų darbo. Gerbiu juos, nes jie dažnai sugebėjo pasiekti neįmanomo dalyko. Tai – nepaprastas žygdarbis, kurį atliko ne tik mūsų pranešėjai, bet ir mūsų Parlamento komitetai bei koordinatoriai.

Ateinančiomis savaitėmis mes visi – Komisija, Taryba ir Parlamentas – turime bandyti atgaivinti šį projektą, projektą, kuris turi galios vesti mūsų žemyną pirmyn ir sukurti bendrą Tarybos ir Europos Parlamento sutarimą. Kiek tai susiję su manimi ir mano kolegomis Komisijoje, mes atliksime sąžiningų tarpininkų vaidmenį, kad viso to būtų įmanoma pasiekti.

Catherine Trautmann, *pranešėja*. – (FR) Gerb. Pirmininke, šios diskusijos pabaigoje norėčiau padėkoti Tarybai ir Komisijos narei, kad taip atidžiai klausėsi to, ką mes turėjome pasakyti; tai leido jiems pamatyti, kad mūsų Parlamente yra gana didelis bendras sutarimas, didelė dalis susitarimo dėl telekomunikacijų paketo.

Nieko negali būti įprastesnio mūsų kasdieniame gyvenime kaip mobilusis telefonas, televizorius ar galimybė bendrauti. Bendrasis aktas nustatė, kad žmonių ir prekių mobilumas – pagrindinė teisė, pagrindinė laisvė. Kaip anksčiau pasakė R. Paasilinna, ryšiai irgi yra pagrindinė teisė bei priemonė, suteikianti Europai sielą, išlaikanti jos gyvavimą ir sujungianti jos piliečius. Todėl turime turėti pakankamai ambicijų, kad sėkmingai baigtume šį telekomunikacijų paketą.

Todėl primygtinai raginu Tarybą toliau nieiškoti kompromisų ar norų eiti į kompromisus, nes tai gali suardyti įvairių požiūrių, kuriais jau mums pavyko pasiekti susitarimą, pusiausvyrą. Padedami mūsų kolegų Malcolmp Harbouro, Pilar del Castillo, Alexanderio Alvaro ir kitų – būtų net neįmanoma visų čia ir paminėti – manome, kad atsižvelgdami į bendrą nusiteikimą ir pasiryžimą jau pasiekėme didžiąją dalį susitarimo.

Atsakydamas į anksčiau J. Toubono man adresuotas pastabas norėčiau pasakyti, kad negaliu būti kritikuojama už tai, kad nenoriu atsižvelgti į būtinybę remti kūrybinius procesus Europoje. Manau, kad tai – galinga naujovių varomoji jėga tiek įvairovės, tiek jų sukuriamos intelektualinės vertės požiūriu, kuri absoliučiai vertinga šiomis dienomis ir šiame amžiuje.

Tačiau turime atsižvelgti ir į laisvę, kuri turi būti užtikrinta mūsų teisės aktuose – mes priėmėme nepaprastai svarbius teisės aktus dėl asmeninių duomenų apsaugos, ir esame vieninteliai pasaulyje, tai padarę. Turime suderinti šiuos du aspektus. Nėra prieštaravimų tarp šių dviejų dalykų: tikslas yra tas pats – apsaugoti kūrybinę laisvę ir kiekvieno individo asmeninę laisvę. Tai – ta dvasia, kuria turime toliau gerinti savo pasiūlymus.

Pilar del Castillo Vera, *pranešėja*. – (ES) Gerb. Pirmininke, savo baigiamojoje kalboje norėčiau padėkoti Tarybai už supratingą požiūrį, kuris dar kartą buvo akivaizdžiai jaučiamas šiandien. Taip pat labai noriu padėkoti Komisijai, ypač Komisijos narei, už supratimą, kurį ji visą laiką rodė, kurį pavadinčiau jos

nepalaužiamu konkurencingesnės elektroninių ryšių rinkos ir vartotojų apsaugos palaikymu. Taip pat noriu padėkoti visiems kolegoms, kurie šiandien čia ir jau seniai rodo, kaip labai jie supranta šio sektoriaus svarbą Europos ekonomikos augimui ir taip pat visų Europos piliečių užimtumui ir gerovei.

Dabar norėčiau paprašyti Tarybos šiame galutiniame etape ir iki dabartinio pirmininkavimo laikotarpio pabaigos suteikti šiam telekomunikacijų paketui bent jau tokį patį prioritetą, koks suteiktas energijai – suprantu, kad energija yra labai svarbi, bet šis paketas ne mažiau svarbus – kad galėtume pajudėti į priekį iš mūsų pasiekto pusiausvyros taško, kaip ką tik paminėjo mano kolegė C. Trautmann.

Parlamentas teikia nemažai pasiūlymų, kurie, mano požiūriu, iš esmės pakankamai gerai suderinti ir kurie duos neblogų rezultatų derybose su Taryba ir Komisija. Labai jums ačiū. Mes iš pirmininkaujančiosios šalies šiuo klausimu tikimės labai daug.

Patrizia Toia, pranešėja. – (IT) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, aš irgi norėčiau padėkoti visiems pagalbiniais pranešėjams ir atkreipti dėmesį į du dalykus. Kažkas šiame Parlamente pasakė, kad priėmėme teigiamą požiūrį ir, manau, kad tai apibūdina visų mūsų darbą susitarimų, kuriuos jau pasiekėme ir kurių dar pasieksime, požiūriu.

Teigiamas požiūris reiškia, kad realistiškai pažiūrėjome į interesus, kuriems iškilo pavojus, į pramonės šakų reikšmę, į darbą, kurį atliko dirbantieji šiame sektoriuje, ir tokiu būdu – bendrai į šio klausimo reikšmę Europos ekonomikai, be to, į piliečių, vartotojų vaidmenį, pradėdami nuo mažiausiai privilegijuotųjų, kuriems turi būti naudingas perėjimas prie skaitmeninių technologijų, jei jiems bus padedama prie jų pereiti: žinau, kad kai kurios šalys, įskaitant ir Prancūziją, vykdo su šiuo klausimu susijusias informavimo ir pagalbos kampanijas, tačiau jei jos nebus tęsiamos, šioms piliečiams irgi kils sunkumų.

Todėl į šį dalyką pasižiūrėjome iš vartotojo taško, žiūrėjome į galimybę turėti naujas paslaugas, netgi telekomunikacijų paslaugas, kurios geriau pritaikytos prie naujų reikalavimų, prie poreikio būti geriau informuotiems, geriau integruotis į puikų informacijos tinklo scenarijų. Manau, kad, kai Europa ir netgi rinka, kiek tai susiję su vartotojais, priims tokį požiūrį, ji priartės prie savo piliečių. Ir aš manau, kad tarptinklinio ryšio kainų iniciatyva suteikė Europai teigiamą įvaizdį žiūrint daugelio jos piliečių ir jaunų žmonių akimis, kurie galbūt nevisiškai supranta vaidmenį, kurį ji gali atlikti priimdama konkrečius sprendimus, paveikiančius jų gyvenimus, finansus ir iš esmės jų asmeninius biudžetus.

Antrasis dalykas susijęs su suderintu požiūriu. Manau, šį požiūrį sudaro daugelio interesų, netgi konfliktuojančių, apie kuriuos kalbėjo C. Trautmann, ir daugelio susijusių sektorių požiūrių derinys: čia aš kalbu apie skaitmeninį dividendą. Reikia pasakyti, kad yra erdvės įvairiems operatoriams nuo telekomunikacijų iki garso ir vaizdo sektoriaus, nes tai pasireiškė Kultūros komiteto ir ITRE komiteto atstovų susistikime, o tai, manau, reiškia, kad mes pabādėme priimti suderintą požiūrį, ir mums tai pavyko.

Pagaliau noriu matyti tvirtą Europos požiūrį. Man būtų visiškai nesuprantama, jei atitinkamos subsidiarumo valdžios institucijos, neatimamos valstybių narių jėgos, trukdytų išnaudoti šią pridėtinę vertę, kurią Europa privalo sugebėti išnaudoti. Norėčiau paraginti Komisiją ir Tarybą išnaudoti šią galimybę koordinuoti, suderinti ir, mano nuomone, veikti kaip Europos politinis gidas.

Malcolm Harbour, pranešėjas. – Gerb. Pirmininke, pasijutau neįprastai pasisakydamas paskutinis šioje svarbioje diskusijoje, todėl ją baigdamas pasakysiu kelias bendras pastabas.

Tačiau visų pirma dėl savo paties pranešimo norėčiau padėkoti visiems kolegoms, kurie prisidėjo ir sustiprino mūsų komiteto ryžtą sukurti ir paspartinti šiuos pagerinimus. Norėčiau patikinti savo kolegas, kad kitas pora savaitių mes dirbsime, kad padarytume tolesnius pagerinimus, ypač susijusius su duomenų apsauga, dėl kurių šį rytą turėjome labai produktyvų posėdį. Manau, galime susitarti šiuo klausimu. Dėl klausimo dėl pranešimų apie duomenų pažeidimus, galbūt nestebina, kad dar turime dirbti šioje srityje, nes šį darbą, kurį turėjome atlikti, pradėjome nuo nulio. Todėl kviečiu Komisiją, kuri jau buvo įtraukta, padėti mums pabaigti rengti projektą, nepaisant to, kad tai nebuvo jos pradinis pasiūlymas.

Kitas dalykas, apie kurį noriu pakalbėti, skirtas R. Harms, nes ji čia – vienintelė Žaliųjų partijos atstovė. Apstulbau išgirdęs iš kolegos Davido Hammersteino Mintzo – su kuriuo puikiai sutariu – kad jo nuomone, mano pranešimas kelia pavojų tinklo neutralumui. Daug laiko praleidome kurdami naują pasiūlymą, kuriuo iš esmės būtų leista reguliuotojams įsikišti, kai jie mato, kad piktnaudžiaujama tinklo neutralumu. Tačiau D. Hammerstein Mintz atėjo į šį Parlamentą prieš tai su manimi nepasikalbėjęs ir nepateikęs jokių alternatyvų, ir sako, kad mano pranešimas pavojingas. Noriu pasakyti R. Harms, kad, jei Žaliųjų frakcija ir toliau kels tokio pobūdžio paniką bei mūsų pranešimus laikys blogio įsikūnijimu, tai kels pavojų vartotojams, nes tai

sukels grėsmę viskam kitam. Nuoširdžiai kviečiu juos susėsti prie apvalaus stalo ir pasakyti, kodėl mūsų pranešimai kelia pavojų. Pažiūrėsime, ar galime išsklaidyti jų nerimą. Daugelis iš jūsų kasdien gauna elektroninių laiškų. Aš gavau tokį, kuriame sakoma, jog šis pranešimas pavojingas tinklo neutralumui. Viena, ką aš noriu pasakyti jums, tai, kad mūsų ketinimai yra visiškai priešingi.

Ir baigdamas noriu pasakyti, kad dabar mes visi privalome padėti pirmininkaujančiajai Prancūzijai pasiekti susitarimo. Norėjau pabrėžti šį dalyką. Realioje pasaulyje yra labai daug abejonių, kylančių tiems žmonėms, kurie pasiruošę skirti didžiules investicijas – į naujos kartos tinklus – ir kurie nori, kad šitas paketas būtų priimtas kuo greičiau. Galime padėti tai padaryti dirbdami kartu, kaip iki šiol sėkmingai darėme. Tai iš tikrųjų didžiulė atsakomybė. Aš pažadu – ir žinau, mano kolegos prisidės prie manęs – kad negailėsime jėgų dirbdami su pirmininkaujančiąja Prancūzija. Noriu ypač padėkoti L. Chateliui ir E. Bessonui už visišką atsidavimą šiam procesui ir realias žinias šiuo klausimu. Esu įsitikinęs, kad kartu galėsime kuo greičiau baigti šį paketą.

Pirmininkė. – Diskusija baigta.

Balsavimas įvyks per kitą dalinę sesiją.

Raštiški pranešimai (pagal Darbo tvarkos taisyklių 142 str.)

Ivo Belet (PPE-DE), raštu. – (NL) Naujasis telekomunikacijų įstatymas, kurį šiandien aptariame, turės ilgalaikių padarinių visiems mums kaip interneto ir ryšių vartotojams.

Mūsų privatumas naudojant internetą turi būti geriau apsaugotas. Asmeninė informacija, laikoma kompiuteryje arba siunčiama internetu (įskaitant naršymo profilį!), negali būti naudojama be išankstinio asmens sutikimo.

Turinio pramonės (iš esmės muzikos ir filmų) ir ryšių operatorių bendradarbiavimas yra skatintinas siekiant išspręsti piratavimo (neteisėto atsisiuntimo) problemą. Vartotojams labai svarbu, kad jie būtų gerai informuoti apie tai, ką galima ir ko negalima daryti tinkle, tačiau prieiga prie interneto jokiais aplinkybėmis negali būti uždrausta.

Žmonėms bus paprasčiau, jei jie keisdami operatorius pasiliks tą patį telefono numerį. Numerio perkėlimas negali trukti ilgiau nei vieną dieną, turi būti nustatytos apsaugos nuo piktnaudžiavimo priemonės.

Reikia tikėtis, kad greitai sutarsime šiuo klausimu ir kad abonentai greitai galės mėgautis šių pagerinimų teikiama nauda.

Bairbre de Brún (GUE/NGL), raštu. – (GA) Šiandieniniame ryšiais persipynusiame ir globalizuotame pasaulyje asmens privatumas ir duomenų apsauga turi būti visiems mums prioritetas. Privatumas negali būti statomas į pavojų, kaip tai nutiko M. Harbouro pranešime pateiktu atveju. Ne šalies ar Europos institucijų reikalas stebėti visiškai nepageidaujamu būdu, kaip žmonės naudoja internetą.

Europos Parlamentas turi veikti, kad panaikintų keletą regresyviausių šios direktyvos elementų. Dabartinėje situacijoje įmonių ir valstybinių institucijų ryšys su asmeniniu žmonių interneto naudojimu gali padidėti dėl šios direktyvos. Siekiant neatsakingoms institucijoms suteikti prieigą prie asmeninių ir privačių duomenų intelektualinės nuosavybės teisių apsauga negali būti naudojama kaip pasiteisinimas.

András Gyürk (PPE-DE), raštu. – (HU) Teisės akto priėmimas pagal darbotvarkę – labai svarbus žingsnis pirmyn suteikiant plačiajuosčio ryšio technologijoms pagrindą plisti. Labai svarbu, kad jos plistų taip, kad Europa, kaip ir siekiame, iš tikrųjų taptų vienu iš konkurencingiausių regionų. Dabar turime atlikti tik vieną dalyką – labiau pasistenkti siekdami sukurti veiksmingą telekomunikacijų įstatymą, nes šio sektoriaus plėtra gali itin prisidėti prie užimtumo padidinimo.

Telekomunikacijų rinkos kūrimas paspartėjo nuo dešimto dešimtmečio antrosios pusės, nuo tada pastebimai pagerėjo paslaugų lygis. Tačiau mes manome, kad dar labai daug ką reikia nuveikti stiprinant konkurencingumą ir taip mažinant kainas vartotojams. Be to, naujų technologijų atsiradimas verčia peržiūrėti dabartinių teisės aktų aktualumą.

Manome, kad labai geras patobulinimas yra tas, kad svarbus naujo pagrindų reglamento ramstis – iki šiol taikytos dažnių paskirstymo praktikos peržiūra. Mūsų nuomone, technologijų neutralumo principas šiuo aspektu turi būti dominuojantis didesnio konkurencingumo labui. Taip pat labai svarbus rezultatas yra tai, kad ateityje atsiras nauja šalių reglamentavimo institucijų bendradarbiavimo sistema.

Džiaugiamės tuo, kad naujasis reglamentas paveiks ir vartotojų apsaugą, kuri jokia būdu nėra nereikšminga. Jis sukurs aiškesnes kainų nustatymo sąlygas ir patvirtins laisvę keisti ryšio teikėjus. Manome, kad pagrindų reglamento priėmimas yra svarbus tuo, kad jis padidins rinkos konkurencingumą nesumažindamas atitinkamo vartotojų apsaugos lygio.

11. Klausimų valanda (Tarybai)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Klausimų valanda (B6-0457/08).

Šie klausimai skirti Tarybai.

Klausimas Nr. 1, pateikė **Manuel Medina Ortega** (H-0527/08)

Tema: žemės ūkio produktų tiekimo politika

Atsižvelgiant į tai, kad nerimas dėl maisto trūkumo sukėlė susirūpinimą tarptautiniu lygiu (dėl to kai kurios šalys buvo paskatintos riboti ar įvesti tam tikrus mokesčius eksportuojamiems žemės ūkio produktams), ar Taryba numato, kad bendroji užsienio ir saugumo politika turėtų būti nukreipta į šių produktų tiekimo saugumo užtikrinimą ir būtų susijusi su konkrečių susitarimų su pagrindinėmis juos tiekiančiomis šalimis sudarymu?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. Pirmininke, M. Medina Ortega, birželio 19 ir 20 d. įvykusiame susitikime Europos Taryba pripažino, kad pastaruoju metu išaugusios maisto produktų kainos kelia nerimą ir Europos Sąjungoje, kurioje ši krizė didžiausios įtakos turi nedideles pajamas gaunantioms šeimoms, ir tarptautiniu lygiu, ypač besivystančioms šalims. Šio reiškinio priežastys kelios. Pirmoji priežastis – augantis visuotinis poreikis, ypač kylančios ekonomikos šalyse. Antroji priežastis susijusi su augančiomis gamybos ir transporto kainomis, iš dalies dėl naftos kainų augimo. Trečioji susijusi su tuo, kaip veikia finansų rinkos, spekuliacija tarptautinėse rinkose ir vietinėse maisto rinkose. Tam tikrose pagrindinėse maisto produktų gamybos šalyse derlius nebuvo gausus dėl prastų klimato sąlygų. Kitą mėnesį Bendrųjų reikalų ir išorinių santykių taryba vėl svarstys šiuos klausimus, pirmiausia atsižvelgdama į poreikį gerinti maisto saugumą koordinuojant Jungtinėms Tautoms, o paskui su tarptautinėmis finansų institucijomis ir G8. Tarptautinės valiutos fondas (IMF) ir Pasaulio bankas numato susitikimus, ir man labai malonu, kad Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Ban Ki-moon sudarė aukšto lygio pareigūnų grupę maisto krizės klausimui spręsti. Europos Sąjunga aktyviai dalyvaus įgyvendinant birželio 5 d. Romoje vykusios aukšto lygio Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) konferencijoje priimtos deklaracijos nuostatas. Akivaizdu, kad ir mes privalėsime dalyvauti artėjančiuose Jungtinių Tautų ir Pasaulio Banko susitikimuose, kad paruoštume ir patobulintume numatytus veiksmus maisto gamybai skatinti susijusiose besivystančiose šalyse.

Kaip matote, pagrindinės strategijos, susijusios su šia maisto krize ir galinčios padėti ją išspręsti, yra žemės ūkio strategija, plėtros strategija ir prekybos strategija. Bendroji užsienio ir saugumo politika, kurią paminėjo M. Medina Ortega, gali būti naudinga šiuo klausimu, tačiau tik nežymiai, politinio dialogo, vykdomo su trečiosiomis šalimis, aplinkybėmis siekiant paskatinti jas parengti geresnę žemės ūkio politiką; tai pagerins maisto saugumą besivystančiose šalyse ir sustiprins regionų integraciją labiausiai paveiktuose regionuose

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Labai dėkoju už atsakymą. Matau, kad Taryba iš tiesų yra susirūpinusi dėl šio klausimo.

Norėčiau pabrėžti, kad alkis buvo nuolatinis Europos istorijos požymis, pvz., gerai žinomas bulvių badas Airijoje, kurio padarinys – gyventojų skaičiaus sumažėjimas šioje saloje; daugelyje kitų Europos vietų gyventojų skaičius irgi mažėjo dėl bado, pvz., Ukrainoje.

Gyvename tokiu metu, kai mums primenama apie tai, kas gali nutikti; aptariame 500 milijonų gyventojų bendruomenę, kurie dažniausiai vartoja iš užsienio šalių atvežtus maisto produktus.

Argi Taryba nemano, kad atėjo laikas parengti bendrą visaapimančią maisto saugumo strategiją, ir kad ši maisto saugumo strategija būtų viena iš bendrųjų Europos Sąjungos politikos nuostatų siekiant užtikrinti, kad tokio pobūdžio masinis badas nepasikartotų ateityje?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) M. Medina Ortega yra teisinis. Manau, kad peržiūrėdami bendrąją žemės ūkio politiką, susitikimuose, kuriuos rengsime dėl plėtros strategijos, ir dalydamiesi nuomonėmis ir aukščiausio lygio susitikimuose, kuriuos organizuosime su besivystančiomis

šalimis, Taryba iš tiesų skirs ypatingą dėmesį maisto tiekimo ir maisto saugumo klausimui. Tai du atskiri klausimai, nors juos būtina svarstyti kartu. Bet kuriuo atveju vienas iš pirmininkaujančiosios Prancūzijos siekių, numatant spalio mėn. Europos Tarybos planus, yra iškelti šiuos klausimus ir svarstyti juos kartu.

Jim Allister (NI). - Vietoj keisto ketinimo, pasiūlyto kalbant apie šį klausimą, svarstyti apie maisto saugumą bendrosios užsienio ir saugumo politikos požiūriu, argi nebūtų geriau pažvelgti į maisto saugumą, kaip pradinį svarbiausią BŽŪP tikslą, kaip žadėjo prezidentas N. Sarkozy, sakydamas savo garsiąją kalbą vasario mėn. Paryžiuje įvykusioje žemės ūkio parodoje? Jis užsibrėžė, kad maisto saugumas ir didesnė ES pagalba, susijusi su maisto gamyba pasaulyje, bus jo pagrindiniai tikslai peržiūrint BŽŪP. Apie kokią pažangą, susijusią su šių tikslų pasiekimu, gali pranešti Prancūzijos Ministras?

Paul Rübige (PPE-DE). - (DE) Gerb. Pirmininke, Tarybos Pirmininke, čia matome paradigmos poslinkį nuo perteklinės gamybos Europoje iki nerimo dėl maisto tiekimo saugumo. Ar manote, kad yra tikimybė, jog Pasaulio prekybos organizacijos derybose, kurios šiuo metu yra vykdomos pirmininkaujant Prancūzijai, iki gruodžio mėn. bus pateiktos patenkinamos išvados?

Ar manote, kad pasaulio rinka galėtų būti puiki galimybė mūsų žemės ūkio sektoriui? Žinoma, matome, kad kainos staiga išaugo ir kad šios kainos suteikia visiškai naujas galimybes uždirbti mūsų pačių ūkininkams tokiose šalyse, kaip Prancūzija, Britanija ir ypač naujose valstybėse narėse, be to, jie gali susikurti puikių perspektyvų uždirbti ir kitur, ypač MIŠ, vargingiausiose valstybėse.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. - (FR) Atsakydamas J. Allisteriui norėčiau pasakyti, kad aš, iš tiesų, manau, jog maisto saugumas privalo būti pagrindiniu tikslu peržiūrint bendrą žemės ūkio politiką. Tai vienas iš tikslų, kurį norime pabrėžti, peržiūrėdami bendrą žemės ūkio politiką. Kai pradėsime visuotinę peržiūrą, privalome pamėginti atsižvelgti į BŽŪP tikslus ne tik kiekybiniu požiūriu, bet ir kokybiniu, kad užtikrintume, jog visi mūsų piliečiai, kur jie begyventų, gautų aukštos kokybės maisto produktų.

Dėl P. Rübigo klausimo norėčiau pabrėžti, kad šiandien iš tiesų išaugusios kainos pasaulyje mums naudingos, nes tai Europos eksporto galimybė. Atsižvelgiant į bendrą paklausą pasaulyje, mes irgi galime tapti importuotojais įvairiose srityse arba išsiaiškinti, kad pagaminame nepakankamai. Daugiašalėse prekybos derybose Europa atliko tai, ką privalėjo, ir, kaip žinote, suteikė daug lengvatų dėl reformų, susijusių su BŽŪP susitarimais. Deja, paaiškėjo, kad kitos šalys yra atsakingos už blokavimą. Tiesa, kad Doha derybose dėl plėtos reikėtų skirti daugiau dėmesio maisto saugumo ir subalansuotos pasaulinės maisto gamybos aspektams nei tai daroma šiuo metu.

Pirmininkė. - Klausimas Nr. 2, pateikė **Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0529/08)**

Tema: Europos jaunimo paktas

Visos politikos sritys, ypač galimybės dėl švietimo ir tęstinio mokymosi, užimtumo ir mobilumo, socialinės integracijos, sveikatos ir savarankiškumo galimybės ir parama iniciatyvoms dėl verslumo ir savanoriško darbo, yra susijusios su Europos Sąjungos jaunimu. Ar Taryba pasakys, kaip ketina įgyvendinti Europos jaunimo paktą (7619/05) ir investuoti į politikos nuostatas, kurios turi įtakos jaunimui?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. - (FR) M. Panayotopoulos-Cassiotou, jūs teisingai nurodėte, kad nemažai politikos sričių yra susijusios su jaunimu. Dėkoju jums už tai. Jaunimo politika susijusi su daugeliu sektorių. Būtent toks yra Europos jaunimo pakto, kurį Europos Taryba priėmė 2005 m., tikslas – įtraukti jaunimo dimensiją į įvairias politikos nuostatas pagal Lisabonos strategiją.

Mūsų tikslai yra paprasti, t. y. pagerinti švietimo galimybes Europoje, mokymą, jaunimo mobilumą ir profesinę integraciją bei jaunimo socialinį įtraukimą. Žinome, kad kartu parengsime dar efektyvesnį paktą ir kad mums reikia konkrečių rezultatų. Norėdama padėti to pasiekti, nuo 2009 m. Komisija kas treji metai parengs ataskaitą dėl jaunimo. Šioje ataskaitoje bus pateikiama išsami Europos jaunimo padėties analizė, kuri padės mums pabrėžti jiems rūpimus klausimus.

ES tikrai šiuo klausimu turi svarbių išipareigojimų, tačiau šiandien, remiantis Sutartimis, valstybių narių veiksmai yra netgi svarbesni, ir mes privalome užtikrinti, kad ES taikysime geriausią praktiką tiek šalies, tiek vietinio ar regioninio lygiu. Privalome skatinti visokias sinergijos formas tarp susijusių veikėjų, pvz., įmonių, mokyklų, asociacijų, įdarbinimo įstaigų, jaunų darbuotojų, tyrinėtojų, šeimų ir socialinių darbuotojų. Šiomis aplinkybėmis Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra itin susirūpinusi dėl jaunimo mobilumo skatinimo tarp valstybių. Šį klausimą Taryba svarstys lapkričio 20 ir 21 d., atsižvelgdama į ekspertų grupės, kuriai vadovauja Maria João Rodriguez, pateiktą pranešimą dėl mobilumo. Norime žinoti, kad „Erasmus“ programa,

kuri yra labai sėkminga, yra plečiama. Žinome, kad to negalima atlikti per vieną dieną, tačiau tikimės, kad „Erasmus“ taps demokratiškesne ir bus plačiau taikoma.

Be to, Europos lygiu norime skatinti Leonardo tipo profesijos mokymo programų rengimą. Pirmininkaujant Prancūzijai numatome organizuoti svarbų renginį, skirtą mokinių mobilumui didinti. Be to, pirmininkaujant Prancūzijai norime užtikrinti, kad jaunų žmonių sveikata bus vienu iš jaunimo politikos prioritetų, sieksime geriau suprasti, kokie sveikatos klausimai rūpi jaunimui: susiję su higiena ar priklausomybe tabakui, alkoholiui ir, žinoma, narkotinėms medžiagoms.

2009 m. Taryba atliks aktyvų vaidmenį bendrajame Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje vertinimo procese. Atsižvelgiant į tai, kad tai bus ilgas procesas, svarbu užtikrinti veiksmų tęstinumą keičiantis įvairioms pirmininkaujančioms šalims, – dėl to tarėmės su pirmininkausiančiomis valstybėmis, Čekija ir Švedija, kad užtikrintume šios politikos, kuri yra labai svarbi ateinančiai europiečių kartai, tęstinumą.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. Pirmininke, dėkoju Tarybos Pirmininkui už pateiktą atsakymą ir linkiu sėkmės pirmininkausiančiai Prancūzijai, kad ji pasiektų numatytų tikslų.

Atsižvelgdama į pakto išvadas, Taryba, žinoma, susitarė ir dėl kiekybinių tikslų siekimo aspektų: 10 proc. mokyklos nelankomumo sumažinimo ir aiškiai apibrėžto kiekybinio jaunimo nedarbo lygio sumažinimo per konkretų laikotarpį po mokyklos baigimo.

Kaip pavyko pasiekti šių tikslų šiuo metu, kai statistika rodo, jog jaunimo nedarbo lygis išlieka labai aukštas?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Tiesa, kad jaunimo nedarbo lygis išlieka labai aukštas, nors vidutiniškai per pastaruosius metus situacija Europos Sąjungoje pagerėjo.

Manau, kad turime atkreipti dėmesį į tris veiksmų sritis. Pirmiausia privalome užtikrinti, kad mokymus tikrai pritaikysime pagal rinkos reikalavimus, ypač pagal darbo rinkos poreikius ir kad mokymų sistemos bus labiau susietos su konkurencijos strategija, taikoma pagal Lisabonos strategiją.

Antra – pradėti dialogą su darbdaviais, socialiniais partneriais, siekiant skatinti didesnę įmonių atsakomybę ir socialinę jaunimo integraciją. Šiuo požiūriu tai – visų Europoje įsikūrusių įmonių, ypač didžiųjų, pagrindinė atsakomybė.

Trečia, manau, kad švietimo srityje dar privalome siekti sukurti meistriškumo tinklą ir skatinti mūsų šalių mobilumą bei diplomų ir kvalifikacijų pripažinimą, kad Europos darbo rinka būtų dinamiškesnė.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gerb. Pirmininke, Ministre, norėčiau paminėti konkrečias aplinkybes, kurios, manau, yra labai svarbios sprendžiant šį klausimą. Per visas visoje Europos Sąjungoje vykdomas apklausas išaiškėja, kad būtent jaunimas turi daugiausia entuziazmo dėl Europos Sąjungos. Be to, būtent jaunimas yra toji grupė žmonių, kurie dažnai mano, kad Europos Sąjunga gali būti jiems naudinga, o tuo tarpu didžiausi jos priešininkai dažniausiai yra vyresnio amžiaus užsispyrę, nusivylę žmonės.

Man būtų įdomu sužinoti, ar, atsižvelgiant į šį faktą ir galbūt kitas programas, esate numatę projektų, kurie dar labiau skatintų šį susidomėjimą, šį palankų jaunimo požiūrį į Europą.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. Pirmininke, J. Leichtfriedai, galbūt galiu išreikšti savo nuomonę šiek tiek mažiau suskaldytu požiūriu. Iš tiesų, manau, kad jaunimas turi entuziazmo dėl Europos ir tiesa, kad privalome į tai atsižvelgti, bet tai nereiškia, kad kitos kartos atstovai, tie, kurie sukūrė Europą, turi mažiau entuziazmo. Deja, Europoje yra ir pritariančių, ir nepritariančių žmonių. Nuomonių apklausos tai irgi rodo, kaip neseniai matėme, priešininkai kartais gali būti radikalesni, ir mes privalome toliau nuodugniai dirbti šiuo požiūriu.

Kalbant apie numatytą faktą mobilizuoti jaunimą ir siekti konkretesnės Europos koncepcijos, tvirtai tikiu, kad privalome skatinti jaunimo mobilumą tarp valstybių ir kad, atsižvelgiant į šias programas, kurioms bus skirta daugiau lėšų, nors manau, kad tai truks keletą metų ir kad tai yra ilgalaikis projektas, – kai peržiūrėsime bendrųjų politikos nuostatų pagrindus, privalome aptarti programas, skirtas toliau didinti jaunimo ir vaikų mobilumą, ar tai būtų studentai, mokiniai ar jauni darbuotojai, dalyvaujantys darbo patirties kaupimo ar profesinių mokymų programose.

Manau, kad būtent taip pasieksime, kad Europos koncepcija būtų konkretesnė, užtikrinsime, kad jų entuziazmas atneštų rezultatų ir atsirastų nauja tokių europiečių, kokius jūs ir aš tikimės pamatyti, karta

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 3, pateikė **Robert Evans** (H-0532/08)

Tema: ES užsienio teritorinės anomalijos

Ar pirmininkaujančioji šalis nemano, kad nėra normalu turėti šalį Pietų Amerikoje, kuri yra Europos Sąjungos dalis, kai tuo pat metu yra vilkinamos derybos su Kroatija, Turkija ir kitomis Europos valstybėmis, kurios geografiškai yra stipresnėse pozicijose?

Esant dabartinėms praėjusio Airijos referendumo nuotaikoms, kaip Taryba ketina svarstyti tokius prašymus, kaip šis? Ar Taryba kada nors apie tai diskutavo?

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (FR) Gerb. R. Evansai, džiaugiuosi, kad esate čia, nes nežinau, ką reiškia šis klausimas. Galbūt jo gerai nesupratau, ir jūs galėsite jį išaiškinti.

Pietų Amerikoje yra tam tikri atokūs regionai, kurie yra neatskiriama Europos Sąjungos dalis ir kuriuose, tai pripažįstant, gali būti taikomos tam tikros politikos nuostatos. Tačiau nėra jokios Pietų Amerikos valstybės, kuri būtų Europos Sąjungos valstybė narė. Šiuo atveju kalbu labai atsargiai, nes galbūt nesupratau visų klausimo niuansų.

Kalbant apie Turkiją ir Kroatiją, nuo tada, kai pradėjome derybas su šiomis šalimis, buvo pasiekta žymi pažanga. Pvz., Turkijos atveju, patikrinimo procesas, kuris yra pirmas oficialus žingsnis, atliekamas pagal kiekvieną skyrių, buvo atliktas jau 23 skyriuose; aštuoni skyriai buvo atidaryti deryboms, o vienas iš jų laikinai uždarytas. Pirmininkaujančioji šalis mano, kad galės atidaryti dar du skyrius.

Kroatijos atveju patikrinimas baigtas. Dvidešimt vienas skyrius buvo atidarytas, iš kurių trys yra laikinai uždaryti. Liepos 25 d. įvyko konferencija dėl stojimo, ir buvo atidarytas pirmasis, gan jautrus skyrius, dėl prekių judėjimo, o 20 skyrius dėl įmonių ir pramonės politikos buvo uždarytas. Kaip žinote, derybų pažanga labiausiai priklauso nuo valstybių kandidačių pasiektų rezultatų. Pažanga, pasiekta atitikimo skyrių atidarymo ir uždarymo kriterijus požiūriu, bei atitikimo reikalavimus, numatytus derybose, įskaitant peržiūrėtą įstojimo partnerystės, požiūriu, tam turi didžiulės reikšmės ir, akivaizdu, kad remiamės Komisijos nuomone. Leiskite man, R. Evansai, pakartoti, kad jeigu mano atsakymas buvo šiek tiek netikslus, būčiau labai dėkingas, jei tiksliai pasakytumėte, ką turėjote omenyje užduodamas šį klausimą.

Robert Evans (PSE). - Pateiksiu šiek tiek paaiškinimų ir klausimą aptarsiu plačiau. Tarybos Pirmininkas atsakė į tam tikrus mano užduoto klausimo punktus ir dėkoju jam už tai. Jis teisus. Manau, kad tai, jog leidžiame tokioms šalims, kaip Prancūzijos Gviana, būti Europos Sąjungos dalimi, kuriai suteikiamos visos nustatytos privilegijos ir pirmenybės, turiu omenyje ne vien Prancūzijos teritorijas, bet ir Martiniką bei Gvadelupę, nėra normalu.

Ir visgi Europoje, – ir Tarybos Pirmininkas paminėjo derybų procesą, kuris vykdomas su Kroatija ir galbūt su Turkija, mes taikstomės su pasipriešinimu; nes Europos Sąjungoje yra šalių, kurios tuo nepatenkintos.

Bet yra ir kitų dar arčiau esančių anomalijų, t. y. Channel salos, Jersey ir Guernsey, kurios nėra Europos Sąjungoje ir jose negalioja įstatymai. Jos yra mokesčių rojus, kur pasiturintiems žmonėms leidžiama nemokėti nieko, ką moka visi kiti.

Ar šią situaciją arba šias anomalijas Taryba svarstė? Ar gali Tarybos Pirmininkas apginti tokią situaciją, kai Prancūzijos Gviana yra Europos Sąjungos dalis, ir ar jis mano, kad taip bus ir toliau, ne trumpą laiko tarpą, bet ilgai? Ar jis galėtų pažiūrėti į savo „kristolo rutulį“ ir man paaiškinti, kuriuo keliu eina Europos Sąjunga visuotiniu požiūriu?

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (FR) Dėkoju jums, R. Evansai. Iš tiesų bijojau, kad teisingai supratau jūsų klausimą ir kad nereikės išgirsti paaiškinimo, kurį jūs pateikėte. Kalbant rimčiau, pirmiausia atokiausi regionai, visi, kuriuos apibūdiname kaip užsienį, yra Europos Sąjungos dalis, svarbi dalis, kur šios teritorijos bebūtų ir su kokiomis šalimis turėtų ryšių, – Prancūzija, Ispanija, Portugalija, Jungtine Karalyste ar kt.

Paminėjote esamus užsienio *départements* (pranc. skyriai). Šie *départements* priklausė Prancūzijai nuo 17 a. Jų gyventojai yra Prancūzijos piliečiai nuo 1848 m., taigi tai – nieko naujo, ir į visa tai buvo atsižvelgta iš pat pradžių, nuo tada, kai buvo sudaryta steigiamoji Sutartis, kurios pagrindu buvo įkurta Europos bendrija, o vėliau ir Europos Sąjunga.

Kitas punktas, kurį svarbu pabrėžti, nors čia, manau, kad tai yra su Europos įtaka užsienyje susijęs klausimas, yra dėl to, kokios politikos siekiama. Manau, mums svarbu ten stengtis, ne todėl, kad teritorija priklauso Prancūzijai, bet todėl, kad, leiskite man pakartoti, tai yra įtakos klausimas.

Kita jūsų čia išreiškta mintis yra susijusi su Taryba – čia neminėsiu pavardžių – ir su sudėtingu klausimu – kaip išvengti užsienio prieglaudų, esančių užsienyje, mūsų žemyne arba prie mūsų žemyno. Tiesa, kad tai yra problema. Šiek tiek šiuo klausimu nuveikė Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) taryba. Buvo pateikta nemažai pasiūlymų, ir mes visada mėginame efektyviai kovoti su mokesčių prieglaudomis ES lygiu ir remdamiesi tarptautiniais susitarimais, kuriuos pasirašė ir ES.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT Norėčiau užduoti nelabai rimtą klausimą: ar turėtume apsvarstyti galimybę pakeisti pavadinimą į Europos ir Pietų Amerikos Sąjungą? Be to, ar po galimo Turkijos įstojimo turėtų ir Azija būti įregistruota? Kalbant rimčiau, ES piliečiai labai mažai žino apie šias užsienio teritorijas. Ar būtų įmanoma per ES informacijos kampaniją pateikti daugiau informacijos šiais klausimais, kad šios šalys jaustųsi artimesnės ir geriau pažintų viena kitą, ypač jaunieji ES piliečiai? Tai leistų jiems geriau pažinti šias teritorijas ir tokie klausimai, kaip šis, nebūtų užduodami.

Avril Doyle (PPE-DE). – Dėkoju Tarybai. Galbūt kažką praleidau, nes negirdėjau Ministro atsakymo į antrąją R. Evanso klausimo dalį dėl praėjusio Airijos referendumo nuotaikų Taryboje. Pirmiausia, ar jis galėtų tiksliai apibūdinti, kokios yra praėjusio Airijos referendumo nuotaikos Taryboje, ir ar tai turi įtakos Kroatijos, Turkijos ir kitų paminėtų Europos valstybių prašymų nagrinėjimui? Kitaip tariant, kokia padėtis yra dabar; po Airijos referendumo, prie Tarybos stalo, turint omenyje šiuos prašymus?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Atsakydamas, pirmiausia J. Paleckiui, manau, kad jis yra teisus. Tiesa, kad stengiamasi šviesti Europos piliečius, siekiant daugiau informuoti apie šiuos atokius Europos regionus. Matau juos pavaizduotus eurų banknotuose, ir tai jau rodo šokią tokią pažangą. Privalome daugiau dėl informuoti ir bendrauti. Galiu pasakyti A. Doyle, kad jos užduotas klausimas labai platus. Privalome skirti daugiau dėmesio tebevykstančioms deryboms. Kiek tai susiję su Taryba, šios derybos vykdomos remiantis Komisijos pateiktais pasiūlymais pagal patikrinimo pranešimus, kurie yra visiškai įprastas pagrindas.

Be to, aiškiai pasakėme, kad esame pasiruošę siekti glaudesnių santykių su daugeliu kitų šalių, ypač Balkanų šalimis, ir kad, atsižvelgiant į jau įdėtas pastangas, norėtume artimiau bendrauti ne tik su Kroatija, bet ir su Serbija bei kitomis šalimis, pvz., Bosnija ir Juodkalnija.

Dar yra ir partnerystės klausimas. Rugsėjo 9 d. įvyks svarbus aukščiausio lygio Europos Sąjungos ir Ukrainos susitikimas. Dabartinėmis aplinkybėmis, vykstant Rusijos ir Gruzijos konfliktui, pamėginsime siekti partnerystės ir su Ukraina ir, kaip žinote, vakar paminėjome poreikį stiprinti santykius su Gruzija. Tai – mano naujausia informacija apie šiuo metu vykstančią santykių plėtrą.

Dar yra problema ir dėl Lisabonos sutarties susidariusios situacijos. Jei neturėsime Lisabonos sutarties, daugelis valstybių narių, įskaitant ir mano šalį, – galiu joms nusilenkti – pareiškė, kad, tiesą sakant, dabartinė sutartis buvo 27 šalių sutartis ir norint plėstis reikia Lisabonos sutarties. Atvirai sakau jums, A. Doyle, kad šiuo metu toks Tarybos požiūris.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 4, pateikė **Avril Doyle** (H-0534/08)

Tema: pasienio kontrolės priemonės (BAM), taikomos importui, kuris yra neefektyvus anglies dvideginio išmetimų požiūriu

Ar galėtų Taryba bendrais bruožais nusakyti savo požiūrį į pasienio kontrolės priemones (BAM), taikomas importui iš trečiųjų šalių, kuris yra neefektyvus anglies dvideginio išmetimų požiūriu prekybos pagal Direktyvos dėl Prekybos taršos leidimas (EU ETS) schemą laikotarpiu po 2012 m.?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Europos Taryba apsvarstė jūsų labai svarbų klausimą per kovo mėn. įvykusį susitikimą, kai nurodė, kad šiomis visuotinėmis didelės konkurencijos sąlygomis anglies dvideginio nuotėkio rizika išlieka tam tikruose sektoriuose, pvz., tose pramonės šakose, kuriose sunaudojama daugiausiai energijos ir kurias labiausiai veikia tarptautinė konkurencija. Tai tikra problema, kurią būtina analizuoti ir išspręsti paruošiant naują direktyvą, kuria remiantis bus nustatyta Bendrijos kvotų mainų sistema.

Geriausias būdas klausimui dėl anglies dvideginio nuotėkio spręsti ir užtikrinti, kad Bendrijos išmetimų kvotų mainų sistema būtų veiksminga vis dar yra tarptautinio susitarimo sudarymas, A. Doyle. Tačiau aišku,

kad mes irgi privalome būti pasiruošę imtis veiksmų, jei nebus sudarytas tarptautinis susitarimas, ir šiuo metu aptariame tinkamiausias priemones, kurios užtikrintų, kad mūsų pramonė išliks konkurencinga bei kad ES rodys gerą pavyzdį, kaip mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą.

Manome, kad svarbu tai padaryti taip, kad būtų užtikrintas reikiamas matomumas dėl investicijų visų tipų pramonės šakose, ypač dabar, kai ekonominės sąlygos suprastėjo ir numatomas tarptautinio augimo sulėtėjimas, esant visiems požymiams, kad tokia situacija bus ir kitais metais.

Siūlydama direktyvą Komisija įsipareigoja, atsižvelgdama į tarptautinių derybų rezultatus, pateikti analitinį pranešimą ir atitinkamus pasiūlymus, kaip spręsti problemas, kurios gali kilti dėl anglies dvideginio nuotėkio rizikos.

Yra du galimi variantai: sureguliuoti nemokamų kvotų santykį ir (arba) integruoti produktų, kurie buvo pagaminti daug energijos suvartojančiuose pramonės sektoriuose, importuotojus į Bendrijos sistemą, užtikrinant, kad ši sistema atitinka Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) taisykles. Tarybai pirmininkaujanti šalis, žinoma, tikisi, kad Tarybai ir šiam Parlamentui pavyks išsiaiškinti šiuos klausimus, ir užtikrinti, kad Europa turės savo pramoninę bazę, kuri bus konkurencinga, ir kad kuo greičiau, iki 2011 m., sužinotume, kokie mechanizmai bus taikomi.

Avril Doyle (PPE-DE). - Sutinku, kad pasienio kontrolės priemonės turi būti mūsų priemonių paketo dalis, kurią galima „pasiimti“ kaip morką nuo lentynos, ir kuri nebūtų kaip lazda, kuria užsimojama tarptautinėse derybose, kuriose sąžiningai mėginame pasiekti tarptautinio susitarimo mažinti klimato kaitą. Ar galėtų Ministras pakomentuoti PPO nutarimo 20 straipsnį, kuriuo remiantis leidžiamas toks nenumatytas atvejis, t. y. draudimas, taikomas tada, kai kyla grėsmė išsaugoti išsenkančius „natūralius išteklius“? Ar siekiant sumažinti anglies dvideginio išmetimą numatyti tikslai patenka į iki šiol naudojamą švaraus oro sąvoką? Norėčiau, kad Ministras apie tai pamąstytų.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. Pirmininke, A. Doyle, manau, kad pirmiausia, kaip jūs teisingai sakote, privalome įvairias įmanomas priemones taikyti kaip morką, o ne kaip lazda, kad užtikrintume, jog niekas nebūtų atleidžiamas nuo įsipareigojimų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Antra, privalome rasti reikiamą pusiausvyrą dėl pramonės šakų poreikių, kuri ne visada yra sąžininga šiuo požiūriu. Kalbant apie PPO nutarimo 20 straipsnį, manome, kad ši priemonė yra tinkamas atsakas siekiant išsaugoti išsenkančius natūralius išteklius. Remiantis specialistų pateiktu pranešimu, ji atitinka tarptautinės prekybos įstatymo nuostatas.

Syed Kamall (PPE-DE). - Norėčiau pasveikinti šioje dalinėje sesijoje čia Briuselyje, o ne Strasbūre, dalyvaujantį ministrą ir pasakyti, kad nekantraudamas laukiau pamatyti pirmininkaujančiąją Prancūziją būsimose dalinėse sesijose Briuselyje, o ne Strasbūre.

Tęsiant toliau, ar jis sutiktų, kad vienas ir geriausių būdų visuotiniam skurdui mažinti – skatinti neturtingų šalių verslininkus pradėti savo verslą ir kurti gerovę prekybiant? Atsižvelgiant į jo akivaizdų susidomėjimą pasienio kontrolės priemonėmis, kurios iš tiesų yra importo mokesčiai, kaip jis atsakytų į kritiką, kad pasienio kontrolės priemonės iš tikrųjų yra nukreiptos prieš plėtrą ir yra Europos imperialistų protekcionistinis būdas stabdyti eksportą besivystančiose šalyse, kad neturtingi žmonės ir toliau kęstų skurdą?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. Pirmininke, dėl savo, kaip Pirmininko kompetencijos, aš išliksiu ramus, girdėdamas šiuos visišškai nepagrįstus ir nepelnytus kaltinimus, nes tikrai esame ne vieninteliai užsiimančios verslu skurstančiose šalyse!

Kalbant rimčiau, manau, kad mūsų svarstomi mechanizmai, dabar atsakau ir dėl A. Doyle prieš kelias minutes pasakytą teiginį, nėra lazda, kuria bus užsimota prieš skurstančias šalis. Tačiau žvelgiant į tai labai objektyviai, ieškodami pusiausvyros tarp konkurencingumo ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo, privalome pasiekti tinkamos pusiausvyros su savo pagrindiniais partneriais. Vienas iš pagrindinių partnerių – Jungtinės Valstijos, kurios, kiek žinau, šioje srityje šiandien neturi tokių pačių įsipareigojimų, kaip mes. Kita partnerė – Japonija, irgi turinti mažiau įsipareigojimų ir dedanti mažiau pastangų. Dar yra Rusija, apie kurią man vis teigiama, kad ji neturi tokių pačių vertybių, ir kad mes irgi privalome žinoti, kaip su ja kalbėti realiais terminais bei kad ji – kylanti galinga valstybė. Yra Brazilija, Indija ir, žinoma, Kinija, Pasaulio prekybos organizacijos narė. Taigi aš iš tiesų, nematau, kodėl turėtume atsisakyti realistinio požiūrio ir būti naiviais. Privalome kovoti šią pavyzdinę kovą visuotiniam atšilimui mažinti. Šioje srityje Europa yra lyderė ir privalo ja išlikti ir išlaikyti savo privalumą kitais metais Kopenhagoje įvyksiančiose tarptautinėse derybose. Šiomis aplinkybėmis jai nereikia gėdytis, kad gina savo interesus kalbėdama su valstybėmis, tiek pat turtingomis

kaip ir mes. Kaip nurodė kiti ankstesniais klausimais kalbėję pasisakiusieji, Europoje irgi turime savo skurdo židinius.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 5, pateikė **Colm Burke** (H-0536/08)

Tema: rugsėjo mėn. aukšto lygio forumo dėl pagalbos Akrai (Gana) veiksmingumas

Rugsėjo mėn. įvyksiantis aukšto lygio forumas dėl pagalbos Akrai veiksmingumo suteikia puikią progą pagalbą teikiančių ir partnerių šalių vyriausybėms prisiimti tolesnius išsipareigojimus, nustatant jų vykdymo tvarkaraštį ir užtikrinant jų vykdymo stebėjamą, kad pagalba vargstantiems būtų naudingesnė.

Kaip Taryba ir valstybės narės gali dar labiau išsipareigoti dėl 2005 m. Paryžiaus deklaracijoje numatytų tikslų? Ar gali Taryba ir valstybės narės garantuoti, kad vyriausybės ne tik mėgins, taikydamos šią deklaraciją, didinti pagalbos veiksmingumą, bet ir atsižvelgs į tai, ar pagalba yra veiksminga vykdant realius pakeitimus skurstančiųjų gyvenime? Ar gali Taryba pateikti naujausios informacijos dėl Parlamento rezoliucijos (P6_TA(2008)0237) susijusios su 2005 m. Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo nuostatų vykdymu? Dabar praėjus pusei numatyto laikotarpio, kaip Taryba siūlo siekti, kad vyriausybės būtų atsakingos už su tūkstantmečio plėtros tikslais susijusių išsipareigojimų vykdymą, atsižvelgiant į tai, kad ES parama sumažėjo apie 1,5 mlrd. eurų nuo 0,41 proc. BNP 2006 m. iki 0,38 proc. 2007 m.?

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Gerb. C. Burke, jūsų klausimas susijęs su trimis aspektais, neatsiejama nuo bendradarbiavimo ir plėtros: pagalbos veiksmingumo, Tūkstantmečio plėtros tikslų ir pagalbos dydžio.

Tai labai aktualus klausimas artėjant trečiajam aukšto lygio forumui dėl pagalbos veiksmingumo Akroje ir likus mažiau nei mėnesiui iki aukšto lygio susitikimo dėl Tūkstantmečio plėtros tikslų, kuris įvyks Niu Jorke rugsėjo 25 d. Kitas svarbus įvykis bus tęstinė tarptautinė konferencija dėl plėtros finansavimo, vyksianti Dohoje nuo lapkričio 29 d. iki gruodžio 2 d., kurioje bus peržiūrėtas Monterrey sutarties įgyvendinimas.

Taryba labai ruošiasi visoms šioms konferencijoms ir nuo birželio mėn. priėmė nemažai išvadų. Kalbant apie pagalbos veiksmingumą Taryba pripažįsta, kad nepaisant nemažos pažangos, dar teks daug nuveikti. Privalome nustatyti sektorius ar projektus, kuriuose Europos Sąjunga gali veikti kitaip ir duoti papildomos naudos kitų pagalbos teikėjų požiūriu. Be abejo, privalome pasinaudoti ir šalių sistemomis ir pasiekti, kad pagalbą gaunančios šalys geriau suprastų savo atsakomybę. Šio tikslo sieksime Akros konferencijoje ir tikimės, kad bus parengta ambicinga strateginė deklaracija Akros veiksmų plano aplinkybėmis, nustatanti tvirtus, tikslus ir išmatuojamus tikslus ir numatanti įgyvendinimo grafikus, kad mūsų partneriai geriau suprastų pagalbos veiksmingumo didinimo svarbą.

Antras aspektas susijęs su Tūkstantmečio plėtros tikslais. Visų partnerių, t. y. pagalbą teikiančių ir pagalbą gaunančių šalių, bendra atsakomybė yra ta, kad šių tikslų būtų pasiekta tvariosios plėtros pagrindu, ir jos privalo gerbti savo išsipareigojimus. Birželio mėn. Taryba priėmė ES darbotvarkę dėl veiksmų, susijusių su Tūkstantmečio plėtros tikslais, ir mes nustatėme nemažai tarpinių tikslų, numatydami, kad būtina juos įgyvendinti.

Kalbant apie pagalbos dydį, tiesa, kad esame susirūpinę dėl bendro oficialios pagalbos plėtrai dydžio sumažėjimo nuo 47,7 mlrd. eurų 2006 m. iki 46 mlrd. eurų 2007 m. Nepaisant šio sumažėjimo, Europa išlieka didžiausia pagalbos teikėja, ypač Afrikai, ir tikimės, kad šis sumažėjimas bus laikinas. Jei atskirų valstybių narių pateikta statistika teisinga, turėtume pamatyti labai didelius pagalbos plėtrai 2008 m. rezultatus ir turėtume sugebėti pasiekti 2010 m. ir 2015 m. numatytus Tūkstantmečio tikslus. Dėl to Taryba paprašė valstybių narių sudaryti specialius preliminarinius grafikus, kuriuose būtų nurodyta, kaip jos ketina pasiekti oficialios plėtros paramos tikslų.

Colm Burke (PPE-DE). – Dėl bendradarbiavimo su skurstančiomis šalimis, sužinojau apie vieną atvejį, kai ES Etiopijoje vykdomam projektui skyrė 1,2 mln. eurų, o Etiopijos vyriausybė pritaikė 17 proc. PVM. Todėl noriu žinoti, ar pasiekėme kokios nors pažangos santykiuose su besivystančiomis šalimis, kurios gauna plėtrai skirtą paramą.

Be to, noriu žinoti, ar šiame etape mes turime kokių nors žinių iš valstybių narių, kokias sumas savo 2009 m. biudžetuose jos numachičius skirti paramai 2009 m. Ar bus numatytas sumažinimas dėl ekonomikos nuosmukio daugelyje šalių ir ar pirmininkaujančioji šalis aiškinasi dėl to su valstybėmis narėmis, kad užtikrintų, jog taip neįvyktų?

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Turėsiu vėliau C. Burke pateikti atsakymus, nes dabar neturiu informacijos apie valstybių narių pasiūlymus dėl 2009 m. biudžeto. Mes prašėme pateikti preliminarinius biudžetus. Siūlau vėliau grįžti prie C. Burke klausimų, ir Tarybos skyriai pateiks jam tikslios informacijos dėl 2009 m. biudžeto, kai tik ją gaus, – man pranešta, kad šiuo metu turime ne visą informaciją. Jei C. Burke sutinka, tą patį padarysiu Etiopijos klausimu, kad būtų patikrinta, ar buvo laikomasi paramos teikimo taisyklių pritaikant PVM.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 6, pateikė **Jim Higgins** (H-0538/08)

Tema: ES misija Čade

Ar galėtų Taryba pateikti naujausios informacijos apie EUFOR misijos dislokavimą Čade? Ar kilo kokių nors nenumatytų problemų ir, jeigu taip, ko išmokė šis patirtis?

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) Gerb. J. Higgins, trys tarptautiniai batalionai, iš kurių sudarytos EUFOR pajėgos, jau gali veikti visu pajėgumu Čade ir Centrinėje Afrikos Respublikoje. Pajėgos, kurias sudaro apie 3 200 kareivių, dabar gali vykdyti visas jiems Tarybos paskirtas misijas. Leiskite priminti, kad Albanija, Kroatija ir Rusija, kurios šioje teritorijoje dislokuos keturis sraigtasparnius, irgi yra šių pajėgų dalis. Ukraina irgi pradėjo derybas, tačiau iki šiol nesiėmė jokių veiksmų.

Kaip žinote, jūsų tėvynainis generolas Patrick Nash paskirtas operacijos vadu, ir Tarybai pirmininkaujanti šalis nori padėkoti jam už profesionalumą.

Po bendro ES ir JT misijos Čade ir Centrinėje Afrikos Respublikoje vertinimo birželio 18–24 d., Javier Solana parengė pranešimą ir pateikė pasiūlymus dėl JT tęstinės operacijos. Birželio 25 d. Taryba patvirtino J. Solanos pranešimą, kuriuo Jungtinių Tautų generalinis sekretorius remsis ruošdamas savo pranešimą, kurį netrukus svarstys Saugumo Taryba.

Noriu pabrėžti, kad nuo dislokavimo pradžios EUFOR veikė nešališkai, savarankiškai ir objektyviai. EUFOR padėjo didinti saugumą Čade ir Centrinės Afrikos Respublikos šiaurės rytuose, dislokuodamos karius per kelis mėnesius toli nuo Europos bazių esančioje itin priešiškoje aplinkoje; tai pajėgos, kurios yra svarbios ir daug keičiančios vien savo buvimu, kurios prižiūri visą teritoriją, siekdamos padidinti jos saugumą, užtikrina humanitarinių organizacijų palydą, joms paprašius, padeda nustatyti tiekimo maršrutus, saugo vietas, kai jų paprašo, arba siūlo alternatyvius sprendimus, padedančius atlikti atitinkamas užduotis. Be to, EUFOR padėjo užtikrinti, kad vietinė policija būtų aktyvesnė ir praplėstų savo veiklos sferą.

EUFOR veikia neperžengdamos joms suteiktų įgaliojimų, ir jų veiksmai buvo stebimi per birželio mėn. viduryje vykusias sukilėlių atakas Goz Beida ir Biltine, kai EUFOR evakavo, suteikė prieglaudą apie 300 humanitarinių organizacijų darbuotojų jų prašymu ir užtikrino jų apsaugą bei padėjo išvengti Goz Beida srityje esančios prekyvietės apiplėšimo. Airijos kariai, saugoję šią perkeltiems žmonėms skirtą vietovę, labai veiksmingai reagavo į tiesioginį susišaudymą.

Liepos mėn. kilus konfliktui tarp Dadjo ir Mouro bendruomenių, gyvenančių Kerfi, EUFOR dislokavo sustiprintą kuopą vietai apsaugoti ir evakavo apie 30 humanitarinių organizacijų darbuotojų.

Noriu pabrėžti, kad EUFOR koordinuoja veiksmus labai glaudžiai bendradarbiaudama su Centrinėje Afrikos Respublikoje ir Čade veikiančiomis JT pajėgomis MINURCAT, ir, kaip minėjau, jos koordinuoja veiksmus labai glaudžiai bendradarbiaudamos ir su humanitarinėmis organizacijomis.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Ar pasibaigus liūčių sezonui neprasidės karas tarp vyriausybės pajėgų ir sukilėlių? Ar Taryba galės mus informuoti, kurie kiti miestai pasiruošę dalyvauti misijoje, turint omenyje karius, įrangą ir lėšas?

Jean-Pierre Jouyet, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (FR) EUFOR nedalyvavo vyriausybės pajėgų ir sukilėlių susirėmimuose, taigi jos skrupulingai vykdo savo misiją visiškai nešališkai ir neišitraukdamos į dėl vietinių problemų tarp vyriausybės ir sukilėlių kylančius susidūrimus. Jos nešališkai vykdo savo išsipareigojimus, nedalyvaudamos Čado ir Centrinės Afrikos Respublikos vidaus reikaluose, ir siekia padėti pagerinti saugumo užtikrinimą rytų Čade ir Centrinės Afrikos Respublikos šiaurės rytuose. Tais atvejais, kai joms teko įsikišti į konfliktus ir susidūrimus, kuriuos paminėjau, tai buvo atlikta dėl to, kad kilo pavojus humanitarinėms misijoms. Joms teko įsikišti, kad būtų apsaugotos šios misijos.

Colm Burke (PPE-DE). – Aš buvau Čade kovo mėn., praėjus trims savaitėms po sukilėlių atakos. Praleidau ten šešias dienas ir susitikau su įvairiomis grupėmis, ir vienas iš paaiškėjusių dalykų buvo tai, kad būtina

sukviesti sukilėlių atstovus prie stalo. Noriu žinoti, ar JT ar Europos Sąjungai pavyko pasiekti kokios nors pažangos šiuo klausimu, turint omenyje tai, kad šiuo metu, kaip suprantu, yra apie 7 000–10 000 žmonių iki 18 m. amžiaus, kurie nešiojasi ginklus. Jei norima pasiekti bent kokios nors pažangos, būtina, kad kas nors sukviestų sukilėlių grupes prie stalo. Noriu žinoti, ar šiuo klausimu buvo pasiekta kokia nors pažanga.

Marian Harkin (ALDE). - Norėjau trumpai paklausti Ministro nuomonės dėl šios misijos ateities. Kiek žinau, numatoma, kad ji bus baigta kitų metų mėn. Ar jis numato, kad misija bus tęsiama nešant EUFOR vėliavą dar galbūt šešis mėnesius po nurodyto laikotarpio, arba galbūt ji bus tęsiama su JT vėliava? Ar jis numato kokią nors galimybę, kad ši misija bus baigta kitų metų kovo mėn.? Kaip ir minėjau, tik noriu žinoti jo nuomonę apie šios misijos ateitį.

Jean-Pierre Jouyet, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (FR) Atsakydamas C. Burke ir M. Harkin, noriu pareikšti, kad dėl daugelio priežasčių privalome didžiuotis šia misija. Leiskite jums priminti, kad tai didžiausia kada nors dislokuota misija.

Atsakydamas M. Harkin, noriu pareikšti, kad mes primygtinai reikalaujame kuo greičiau tai perduoti Jungtinėms Tautoms, kad būtų užtikrinta, jog galiausiai šią EUFOR misiją perims MINURCAT. Vietoje esantis specialusis ES atstovas ambasadorius Torben Brylle palaiko ryšius su sukilėlių grupėmis. Meluotume, jei sakytume, kad viskas gerai.

Manau, ši misija yra labai svarbi ir skirta padaryti viską dėl perkeltų žmonių, žmonių, kurie kenčia. Susiduriame su tikra humanitarine tragedija, tačiau tiesa yra ir tai, kad misijai trūksta išteklių, tai vis kartojame ir dėl to skundžiamės, ir kad Taryba yra linkusi sustiprinti šiuos išteklius prieš Jungtinėms Tautoms perimant šią misiją. Bet kuriuo atveju tai – ilgalaikis sumanymas. Atsakydamas M. Harkin, noriu pareikšti, kad labiau norėtume perdavimo, o ne pratęsimo

Pirmininkė. – Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

Klausimų valanda baigta.

(Posėdis buvo baigtas 19.05 val. ir vėl pradėtas 21.00 val.)

PIRMINKAUJA M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

12. Veiksmai, kurių imtasi gavus prašymą ginti imunitetą (žr. protokola)

13. Europos ombudsmeno specialus pranešimas remiantis rekomendacijos Europos Komisijai projektu dėl skundo 3453/2005/GG (diskusija)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Proinsias De Rossa Peticijų komiteto vardu pateiktas pranešimas (A6-0289/2008) dėl Europos ombudsmeno specialaus pranešimo, pateikto Europos Parlamentui, remiantis rekomendacijos Europos Komisijai projektu dėl skundo 3453/2005/GG (2007/2264(INI)).

Proinsias De Rossa, pranešėjas. – Gerb. Pirmininke, man malonu būti čia šį vakar, nors man labiau patiktų, kad nebūtų toks vėlus vakaras. Nepaisant to, labai svarbu, kad šis pranešimas diskutuojamas Parlamente.

Šis pranešimas susijęs su skundu dėl blogo Komisijos administravimo. Byla buvo perduota Europos Parlamentui specialiojo Europos ombudsmeno pranešimu. Specialiojo pranešimo perdavimas Europos Parlamentui – paskutinis savarankiškas žingsnis, kurį ombudsmenas gali atlikti siekdamas tinkamos reakcijos piliečio naudai. Todėl tai retas atvejis, kai čia imamasi svarstyti tokio tipo pranešimus.

Mano pranešimas, pateiktas Peticijų komiteto vardu, patvirtina ombudsmeno išvadą, kad Komisijos negebėjimas išnagrinėti pareiškėjo skundo (tai buvo objektyviai nustatyta kaip nepagrįstas keleto metų delsimas) yra neefektyvus administravimo atvejis.

Norėčiau pabrėžti, kad šiame pranešime nagrinėjamas ne Europos įstatymų turinys, o būdas, kurį naudodama Komisija nesugebėjo išnagrinėti skundo, ir todėl noriu pažymėti, kad nepritariu atskiram šio pranešimo pakeitimui, kurį pateikė GUE/NGL frakcija ir kuriuo siekiama įvesti elementus, susijusius su pačiu įstatymu.

Pradiniame skunde Komisijai 2001 m. skundėjas, Vokietijoje dirbantis gydytojas, kreipėsi į Komisiją prašydamas pradėti pažeidimo tyrimo procedūrą prieš Vokietiją, teigdamas, kad šalis pažeidė Tarybos

direktyvą 93/104/EB (bendrai vadinamą Darbo laiko organizavimo direktyva). Skundo esmė – Vokietijos šios direktyvos perkėlimo aspektai, susiję su gydytojų ir ligoninių darbu, ypač su šių gydytojų darbu pagal iškvietus, pažeidžiantys šią direktyvą. Skundėjo nuomone, dėl to labai rizikuoja ir personalas, ir pacientai.

Ombudsmenas išnagrinėjęs šį skundą nustatė, kad Komisija pradėjo nagrinėti ieškovo pateiktą skundą po 15 mėn., taigi tai blogo administravimo atvejis.

Per tą laiką Vokietijoje priimtas naujas įstatymas siekiant tinkamai perkelti direktyvos nuostatas, ir Komisija informavo skundėją, kad jai reikia laiko šiam naujam įstatymui išnagrinėti, kad galėtų įvertinti, ar jis suderintas su Bendrijos teisės nuostatomis ir nustatyti, ar pagrįstas skundas dėl pažeidimo.

2004 m. Komisija pranešė skundėjui, kad ji priėmė naujų pasiūlymų dėl dalinio šios direktyvos pakeitimo ir kad skundas dėl pažeidimo bus nagrinėjamas atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus. Po metų, 2005 m., skundėjas turėjo dar kartą kreiptis į ombudsmeną, nes Komisija ignoravo ankstesnius ombudsmeno sprendimus.

Nėra įrodymų, kad nuo tada, kai šis pasiūlymas 2004 m. buvo parengtas, Komisija būtų ėmusi kokių nors tolesnių veiksmų siekdama tęsti gydytojo skundo tyrimą. Užuoat priėmusi vieną ar du galimus sprendimus – arba pradėti oficialią pažeidimo tyrimo procedūrą, arba nutraukti bylą – Komisija dėsė imtis kokių nors tolesnių veiksmų savo tyrimui tęsti. Iš esmės, faktas, kad direktyva turėjo būti pakeista (o tai tarp kitko dar neįvyko – o dabar jau 2008 m.) niekaip nesusijęs su skundu. Bendrijos teisė nenumato galimybės nepaisyti įstatymų ir teismo sprendimų remiantis tuo, kad svarstomos naujos taisyklės, kurios galbūt bus priimtos.

Savo pranešimu ir toliau prašau Komisijos pateikti sąrašą, kuriame būtų išvardytos visos valstybės narės, kurių teisės aktai nederą su Darbo laiko organizavimo direktyvos nuostatomis, ir nurodyti, kokių veiksmų ji imasi šiuo klausimu. Juo primygtinai reikalaujama Komisijos nedelsiant imtis veiksmų atsižvelgiant į savo prerogatyvas visose bylose ir visose valstybėse narėse, kuriose perkėlimas arba esamų direktyvų įgyvendinimas prieštarauja įstatymų leidėjo, iš esmės Europos Teisingumo Teismo, pateiktiems teisės aktams. Aš rekomenduoju šį pranešimą Parlamentui.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, dėkoju, kad leidote man pasakyti savo nuomonę apie nario kalbą ir pateikti labiau apibendrintą nuomonę apie šį svarstomą atvejį. Skundas, susijęs su Darbo laiko organizavimo direktyva, siejasi ir su Teisingumo Teismo SIMAP ir Jaeger bylose dėl darbo pagal iškvietus laiko priimtais sprendimais, tai jau buvo pasakyta. Tai yra klausimas, kurio direktyva aiškiai nenagrinėja. Be to, daugelio valstybių narių nuomone, Teisingumo Teismo aiškinimas sukėlė esminių problemų ir padarė didžiulės įtakos visuomenės sveikatos priežiūros ir pagalbos tarnybų finansavimui ir organizavimui.

Siekdama išspręsti problemas, kurias sukėlė šie teismo sprendimai, Komisija 2004 m. ėmėsi plačių konsultacijų. Ji priėjo prie išvados, kad tinkamiausias sprendimas – pasiūlyti pakeitimą, kuriuo būtų paašškintas direktyvos taikymas darbui pagal iškvietus ir pavadavimams. Šį pakeitimą Komisija pateikė 2004 m. Atsižvelgdama į ypatingą šių klausimų svarbą visuomenės sveikatos priežiūros tarnyboms Komisija 2004 m. nusprendė, kad ji nepradės pažeidimo tyrimo procedūrų tose bylose, kuriose įstatymai keisis dėl pasiūlyto pakeitimo. Komisija pripažįsta, kad šiuo atveju laiko praėjo neįprastai daug, tačiau aš pateikiau priežastis.

Atsižvelgdama į faktą, kad dabartinis *acquis* lieka galioti iki tol, kol įsigalioja pasiūlytas pakeitimas, Komisija klausimą, kaip tvarkyti šį faktinį skundą ir taip pat kitus su tuo susijusius skundus, paliko atvirą. Be to, pasiteisinama ir tuo, kad ji pradėjo įstatymo pažeidimo tyrimo procedūras pagal tuos skundus, kurie buvo susiję su Darbo laiko direktyva, tačiau nepateko į pakeitimo kompetencijos sritį.

Taip pat Komisija atidžiai stebi ir analizuoja dėl to atsirandančius šalių teisės aktų pakeitimus visose valstybėse narėse ir įstatymų leidėjų, šalių teismų ir darbuotojų bei darbdavių atstovų reakcijas į Teisingumo Teismo sprendimus. Tai labai svarbu, nes klausimai, įtraukti į faktinius skundus, minimi pranešime, iš tikrųjų yra aktualūs daugiau nei vienoje valstybėje narėje.

Komisija greitai pateiks Parlamentui – maždaug per du mėnesius – išsamią ataskaitą apie Darbo laiko organizavimo direktyvos įgyvendinimą, pateikdama sudėtinę ir naujausią informaciją dėl atitikimo *acquis* visose 27 valstybėse narėse, įskaitant teismo sprendimus SIMAP ir Jaeger bylose.

Dėl išvadų, susijusių bendrai su įstatymų pažeidimų nagrinėjimo procedūrų vykdymu, Komisija mano, kad atsižvelgiant į specifines skundo pagal Darbo laiko organizavimo direktyvą (kai kalbama apie darbo pagal iškvietus laiko pakeitimą) aplinkybes, negalima daryti bendrųjų išvadų dėl įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūros, kurią Komisija paprastai atlieka, vykdymo. Vienų metų laikotarpio sprendimui priimti dėl

Komisijos gauto skundo paprastai pakanka, tačiau jis aiškiai nustatytas kaip bendrasis principas, kurį reikia taikyti visais atvejais.

Alejandro Cercas, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (ES) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, kalbu ne tik savo vardu, bet ir 34 Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto narių, kurie praeitą gegužės mėn. balsavo „už“ mūsų savo iniciatyva parengtą pranešimo, skirtą šioms diskusijoms, projektą, vardu. Mes visi pritariame pranešimui ir vertiname tai, ką P. De Rossa, kurį mes visi palaikome, atliko.

Trumpai norime pasakyti, kad esame susirūpinę ne tik dėl gydytojų praleisto laiko pagal iškvietus ir Darbo laiko organizavimo direktyvos, bet ir dėl to, kad susiduriame su situacija, mums keliančia nerimą: Europos piliečiai negauna atsakymo, kai jiems reikia informacijos iš Komisijos.

Antra, esame susirūpinę, nes Komisija, pasirodo, žinojo, kad yra įstatymų spraga, kai pradėjo procedūras dėl direktyvų pakeitimo.

Nors turiu labai mažai laiko, turiu pasakyti Komisijos nariui, kad nepaisant to, ką mes ar Komisija gali galvoti apie precedentinę teisę ar galiojantį įstatymą, privaloma įgyvendinti Sutartis ir eiti į priekį, ir kad ji neturi jokios teisės nepritari ti saisyklei ar kažkam, kas gali lemti Bendrijos *acquis* laikiną negaliojimą.

Mairead McGuinness, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. Pirmininke, norėčiau padėkoti P. De Rossai už pranešimą.

Labai atidžiai klausiausi Komisijos atsakymo ir norėčiau pakartoti, kad šis pranešimas yra apie tai, kaip Komisija nagrinėjo skundą. Nors klausimas akivaizdžiai labai ginčytinas ir aktualus, mes šį vakarą šioje diskusijoje kalbame apie tai, kaip Komisija nagrinėja skundus. Pritariame ombudsmeno išvadoms dėl neįprasto delsimo, kurį pripažino Komisija šį vakarą šiame Parlamente.

Leiskite man tik pasakyti skundų tema, kad žmonės kreipiasi į Komisiją, nes jie turi problemą ir tikisi kažkokios reakcijos, galbūt ne iš karto, tačiau ne po mėnesių ar net metų.

Jūsų dėmesiui pateiksiu problemą dėl „Equitable Life“, kai turėjome šiek tiek susijusį įstatymą ir menką aiškumą, kaip Bendrijos teisė iš tikrųjų įgyvendinama. Ir mes pamatėme skaudžius šios problemos padarinius.

Pagaliau yra dabartinis skundas Komisijai dėl Airijos planavimo įstatymo taikymo. Nors Komisija iš pradžių veikė labai aktyviai ir palaikančiai, man baisu, kad dabar tylu. Norėčiau pažangos šiuo klausimu.

Maria Matsouka, *PSE frakcijos vardu*. – (EL) Gerb. Pirmininke, nors šis pranešimas neturi teisinio turinio, jis labai svarbus Europos teisės interpretavimui ir kūrimui. Dėl to džiaugiuosi ombudsmeno iniciatyva parengti specialaus pranešimo projektą ir taip pat savo kolega P. De Rossa, kad jis palaiko poziciją, jog Komisijos diskrecinė valdžia tvarkyti skundus neleidžia despotiško interpretavimo, ypač piliečių atžvilgiu.

Norime, kad Europos piliečių pasitikėjimas Europos Sąjunga būtų pagrįstas tiek teisės aktų, kuriais būtų apsaugotos jų teisės, įvedimu, tiek, svarbiausia, tinkamu tų teisės aktų įgyvendinimu.

Komisija turi gerbti savo kaip Sutarčių sergėtojos vaidmenį ir neleisti Tarybos sprendimams trukdyti, kai peržiūrima Europos teisė, trukdant įgyvendinti dabartinius teisės aktus. Be to, ES turi nedelsdama veikti, kai tik procedūros tai leidžia.

Komisija įpareigota pateikti informaciją apie šalies nenorą arba nesugebėjimą taikyti Europos teisės aktų. Taip piliečiai sužinos, kaip jų šalies valdžios institucijos paiso Europos įpareigojimų ir vyriausybės galų gale turės atsakyti už tuos įsipareigojimus.

Marian Harkin, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. Pirmininke, norėčiau pasveikinti pranešėją P. De Rossą su puikiu pranešimu. Kaip Peticijų komiteto narė aš visada labai galvoju apie tai, kad daugeliui ES piliečių esame ES veidas. Kai sakau „mes“, turiu omeny patį Peticijų komitetą ir Komisiją, irgi vertinančią peticijas. Šiuo konkrečiu atveju skundas buvo veiksmingai ignoruojamas, ir ombudsmeno verdiktas buvo toks, kad tai – blogas administravimas.

Man malonu matyti, kad pranešėjas ir Peticijų komitetas pritaria jo pozicijai. Europos piliečiai turi teisę tikėtis, kad Komisija, kaip Sutarčių sergėtoja, užtikrins, jog Europos teisės aktai būtų įgyvendinami laiku ir veiksmingai. Jie turi teisę tikėtis laiku pateikto ir veiksmingo atsakymo, ir nors Komisija turi teisę savo nuožiūra nuspręsti, kaip elgtis tam tikrais atvejais, pvz., pradėti ar ne pažeidimo tyrimo procedūrą, ji neturi teisės savo nuožiūra nepriimti sprendimo per atitinkamą laikotarpį, kaip tai įvyko šiuo atveju.

Dėl 1 pakeitimo, tai yra klausimas, kurį reikia išspręsti, tačiau atskirai nuo šio pranešimo.

Pagaliau, tik asmeninis komentaras dėl Peticijų komiteto darbo: peticijų siuntimas daugeliui piliečių – vienintelis būdas susisiekti su ES institucijomis. Labai svarbu, kad ši sistema veiktų efektyviai ir aiškiai. Komisija yra šio proceso dalis, tačiau taip pat jo dalis yra ir Parlamentas. Turime užtikrinti pakankamus išteklius Komitetui, kad jis galėtų atlikti savo darbą efektyviai ir laiku.

Kad iki galo suprastume šią problemą, turime įlipti į ieškovo kailį ir pasižiūrėti iš jo taško. Kaip atskiras asmuo ar maža grupė jie susiduria su sistema. Jei sistema veiksmingai nereaguoja, jie sako, kad tai – biurokratinis košmaras, atstumiantis kiekvieną peticijos teikėją ir galbūt bet kurį kitą asmenį, su kuriuo jie šiuo klausimu kalbasi. Visuomenės ir visos ES labui taip elgtis negalime.

Marcin Libicki, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. Pirmininke, šiandien kalbu Sąjungos už tautų Europą vardu, tačiau ir kaip Peticijų komiteto pirmininkas. Man džiugu, kad visi, kalbėję šiuo klausimu, yra šio Komiteto nariai, kaip ir Pirmininkaujantis šiandienos procedūroms. Taigi mes visi gerai susipažinę su šiomis problemomis.

Ponios ir ponai, šios dienos pranešimo, kurį parengė Proinsias De Rossa ir kurį sveikinu su puikiu dokumentu, priežastis – Europos ombudsmeno, su kuriuo Peticijų komitetas nuolat kartu dirba, pranešimas. Mūsų bendradarbiavimas su Europos ombudsmenu yra labai geras. Visi mūsų nariai kasdien susiduria su jo darbu, nes Peticijų komitetas – institucija, kurią Parlamentas paskyrė būti atsakinga už santykius su ombudsmenu.

Visi mes, kalbantys šiuo klausimu, suprantame, kad procedūrų trukmė – košmaras Europos institucijoms ir todėl, be abejo, košmaras Europos piliečiams. Turime raginti Europos Komisiją dėti visas pastangas, kad visas savo pareigas ji atliktų greičiau.

Norėčiau pabrėžti vieną labai svarbią Proinsias De Rossos pranešimo dalį – pirmąją pastraipą, kurioje teigiama, kad „Europos Parlamentas patvirtina Europos ombudsmeno rekomendaciją Komisijai“. Parlamentas patvirtina ombudsmeno rekomendaciją, kaip įprastai daro, nes kaip įprasta mes manome, kad jo reikalavimai ir argumentai pagrįsti.

Elisabeth Schroedter, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, iš pradžių norėčiau kreiptis į Komisijos narį. Šį rytą, Komisijos nary, bandėte pasakyti mums, kokią puikią programą Komisija turi parengusi Europos žmonėms, tokią, kuri suteiks jiems gerus darbus ir parodys socialinį ES veidą. Tačiau kai reikia imtis konkrečių veiksmų, Komisija išsisukinėja.

Dabartinis atvejis susijęs su Vokietijos gydytojo skundu ir veiksmais, kurių imtasi reaguojant į šį skundą. Būtų buvę visai nesunku bent jau peržiūrėti atitikimą dabartiniams mažiausiems standartams, taikomiams darbo laikui Europos Sąjungoje. Komisija netgi to nepadarė. Jūsų reakcija buvo toli gražu ne tokia, kokios tikimasi iš Sutarčių sergėtojos. Jūs metų metus nieko nepasakėte, o paskui dar ir sušvelninote standartus. Būtent tai visuomenė supranta kaip savo teisių pažeidimą. Šia tyla ir Darbo laiko direktyvos pakeitimais jūs padarėte didžiulę žalą Europos Sąjungos projektui. Tai turi būti aišku.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Gerb. Pirmininke, piliečių pateikti skundai – svarbus informacijos apie Bendrijos teisės pažeidimus šaltinis. Nagrinėjamas atvejis, kuris buvo vilkinamas septynerius metus, susijęs su Vokietijos vyriausybės nesugebėjimu tinkamai įgyvendinti direktyvą dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų (tai yra Direktyva 2003/88, kuri buvo atšaukta ir kurią pakeitė Direktyva 93/104). Ombudsmeno nuomone tai, kad Europos Komisijos nepateikė efektyvaus atsakymo yra blogo administravimo atvejis.

Nepateisinamas laikotarpis, kartais siekiantis iki keleto metų, kurio reikia Komisijai savo atsakymui parengti valstybių narių aplaidumo atvejais, verčia susirūpinti; susirūpinimą kelia ir daugybė atvejų, kai valstybės narės nevykdo Teisingumo Teismo sprendimų. Tokia praktika pakerta tikėjimą, kad Bendrijos teisė sistemingai taikoma, griaua pasitikėjimą Europos Sąjungos tikslais ir mažina piliečių pasitikėjimą ES institucijomis. Būdas, kuris taikomas piliečių skundams nagrinėti, turi atitikti gero administravimo principus. Skundai turi būti nagrinėjami veiksmingai, ir tai turi trukti kuo trumpiau.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. Pirmininke, skundai dėl darbo laiko organizavimo turi būti nagrinėjami skubos tvarka. Pasvarstykime, kas gali nutikti, jei gydytojai pažeis taisyklės dėl darbo valandų: dėl to gali nutikti taip, kad chirurgas turės atlikti sudėtingą operaciją jau atidurbęs 23 darbo valandas. Yra daugybė profesijų, kurių netinkamas darbo laiko organizavimas gali sukelti pavojų gyvybei. Todėl labai svarbu, kad skundai būtų išnagrinėti per protingą laikotarpį.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, turiu du klausimus. Pirma, noriu patvirtinti tai, ką pasakė M. Harkin dėl išteklų. Galbūt Komisija turi problemų su ištekliais. Jei taip, norime apie tai išgirsti.

Antra, tai verčia labai atkaklius piliečius ir toliau tęsti veiksmus dėl skundo, kurio buvo nepaisoma, ir aš bijau už tuos, kurie neturi laiko, lėšų ar, galbūt, sugebėjimų grumtis su sistema. Kiek tokių neištvers? Ir iš tikrųjų, ar kada nors buvo renkami tokie duomenys?

Vladimír Špidla, Komisijos narys. - (CS) Ponios ir ponai, norėčiau pabrėžti kai kuriuos esminius dalykus, kuriuos, mano nuomone, būtina aptarti.

Šiuo atveju nagrinėjame veną skundą. Šis skundas dar nereiškia taisyklės, nes reaguoti laiku į piliečių iniciatyvas – pagrindinis ir vienas iš svarbiausių įsipareigojimų. Manau, kad atidžiau pasižiūrėjus į darbotvarkę tampa akivaizdu, kad Komisija tokiais atvejais veikia tiksliai.

Šis atvejis buvo išimtis dėl to, kad jo padariniai galėjo paveikti keletą atskirų valstybių narių. Todėl 2004 m. Komisija pasinaudojo savo teise veikti savo nuožiūra ir veikė taip, kaip veikė. Šiuo metu, manau, laikas aiškiai parodė, kad tai nebuvo geriausias sprendimas, tačiau tai buvo sprendimas, kurį veikdama savo nuožiūra Komisija galėjo priimti.

Norėčiau pasakyti, kad bylos dėl pažeidimų, susijusių su įstatymų nepaisymu, kai tai susiję su Darbo laiko direktyva, yra nagrinėjamos normaliu tempu, todėl, kaip aš jau sakiau, kad ir kokios būtų buvusios rimtos priežastys priimti tokį sprendimą, laikas parodė, kad tai nebuvo pats geriausias sprendimas.

Proinsias De Rossa, pranešėjas. - Gerb. Pirmininke, norėčiau padėkoti visiems, kurie pasisakė šį vakarą ir dalyvavo šioje diskusijoje, o taip pat ir Komisijos nariui už atsakymus per diskusiją. Sveikintinas jo pripažinimas, kad iš tikrųjų buvo nepaprastas vilkinimas ir kad galbūt nepriimtini tokie vilkinimai.

Nepaisant to, vis tiek išlieka Peticijų komiteto ir ombudsmeno nuomonių skirtumai dėl Komisijos interpretavimo savo teisės, kad ji gali nenagrinėti skundo, kai mano, kad neprivalo to daryti. Mūsų nuomone, tokia veiksmų laisvė nesusijusi su aštuonerių metų delsa, apie kurią mes dabar kalbame.

Džiaugiuosi tuo, kad Komisijos narys pranešė, jog per du mėnesius bus paskelbta ataskaita apie visų valstybių narių įstatymų atitikimą, įskaitant ir šį skundą, apie kurį dabar kalbame.

Manau, ankstesni Komisijos veiksmai galėjo paskatinti ankstyvesnę Darbo laiko organizavimo direktyvos pakeitimą ir galbūt galėjo lemti tai, kad būtų buvę iš anksto užbėgta už akių pavojams, su kuriais per visus šiuos metus susiduria pacientai ir, žinoma, gydytojai bei slaugytojai mūsų ligoninėse, kuriose jie dirba, ir dirbdami iki 100 val. per savaitę pagal iškviatimą.

Manau, ginčas šiuo klausimu pabrėžia dabartinių pažeidimo nagrinėjimo procedūrų silpnumą ir būdą, kurį panaudojus pasireiškia politiniai sumetimai bei išteklų svarba dėl jautrių klausimų, kurie turi būti sprendžiami atsižvelgiant į įstatymus, o ne į politinę reikšmę.

Pagaliau, reikia pasakyti, kad paprastai tokio tipo skundai nagrinėjami ombudsmeno ir institucijos (Komisijoje ar netgi Taryboje), prieš kurią pateiktas skundas. Labai retas atvejis, kad mes tokį klausimą turime nagrinėti Parlamente. Labai retas atvejis, kad Parlamento prašoma patvirtinti ombudsmeno sprendimą prieš Komisiją. Man labai gaila, kad turime tai padaryti, tačiau, deja, toks atvejis.

Todėl norėčiau, kad Komisijos narys kažkaip duotų suprasti ir pripažinti, kad jis pritaria, jog delsimas buvo nepriimtinas. Taip pat norėčiau iš jo išgirsti pasižadėjimą, kad bus taikomos tam tikros procedūros siekiant užtikrinti, kad niekada daugiau nebūtų leista skundus nagrinėti tiek laiko.

Pirmininkas. - Diskusija baigta.

Balsavimas vyks rytoj 11 val.

Raštiški pranešimai (pagal Darbo tvarkos taisyklių 142 str.).

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), raštu. - (FI) Gerb. Pirmininke, man sukėlė siaubą P. De Rossos pranešimas dėl skundo prieš Vokietiją dėl gydytojų darbo laiko organizavimo.

Tai absoliučiai neefektyvus administravimas, jei Europos Komisija negali išnagrinėti ieškovo skundo be visiškai nepateisinamo keleto metų vilkinimo. Šis atvejis – akivaizdus piktnaudžiavimas savo veiksmų laisve, kuria mėgavosi Komisija interpretuodama savo įsipareigojimus. Užuoat veikdama savo nuožiūra, Komisija, atrodo, elgėsi visiškai despotiškai.

Atėjo laikas, kai Komisija išėjo į priekį ir pasakė mums, kaip ji ketina nagrinėti skundus ateityje, kad tai būtų atlikta kuo greičiau ir veiksmingiau.

Dėkoju!

14. Moterų ir vyrų lygybė (2008 m.) (diskusija)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – pranešimas (A6-0325/2008), pateiktas Iratxe García Pérez Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu, dėl moterų ir teisių lygybės (2008 m.) (2008/2047(INI)).

Iratxe García Pérez, pranešėja. – (ES) Gerb. Pirmininke, Komisijos nary, norėčiau pradėti kalbą nuo padėkos Komisijai už 2008 m. pranešimą dėl vyrų ir moterų lygybės, kuriame pateikiamas išsamus požiūris į politiką, skirtą lyčių aspektams integruoti, ir konkrečias teigiamas kovos su diskriminacija priemones. Nors, žinoma, turime pabrėžti, kad Komisijos pranešime pagrindinis dėmesys skiriamas darbo reikalams, tačiau jame neatsižvelgiama į daugelį kitų dalykų ir sudėtingų situacijų, su kuriomis susiduria moterys, todėl pamėginome tai įtraukti į šį Parlamento pranešimą.

Be to, noriu padėkoti visiems savo kolegoms, padėjusiems patobulinti šį pranešimą po pirmojo jo pristatymo. Yra bendras supratimas, kad nepaisant to, jog buvo pasiekta pažangos, dar reikia daug ką atlikti.

Šiuo požiūriu panašu, kad atsipalaidavimas bus mūsų didžiausias priešas. Jei nežinosime apie iššūkius ir darbus, kuriuos reikės atlikti, bus sunku padaryti pažangą lyčių lygybės srityje.

Šiame pranešime išreikštas požiūris pagrįstas lyčių aspekto integravimo principu, ir jame aptariamais įvairūs klausimai, susiję su šiuo principu. Visi jie svarbūs, ir negalime nepaisyti nė vieno iš jų: klausimų dėl moterų integravimo į darbo rinką, smurto šeimoje, moterų švietimo, šeimos gyvenimo ir darbo suderinimo, bei pažeidžiamų grupių, pvz., moterų imigrančių arba neigalių moterų. Būtina atsižvelgti į visus šiuos aspektus. juos verta nuodugniai ištirti ir išanalizuoti, tačiau norėčiau per man skirtą laiką aptarti tuos aspektus, kurie, mano nuomone, yra patys svarbiausi.

Smurtas šeimoje – didžiausia mūsų laikų rykštė, ne tik Europoje, bet ir pasaulyje. Socialinė neteisybė, dėl kurios moterys, vien dėl to, kad jos – moterys, patiria vyrų smurtą, nes šovinistinės vertybės vis dar yra giliai įsišaknijusios mūsų visuomenėje.

Taigi būtina skatinti valstybes nares išleisti įstatymus, skirtus kovoti su šia socialine problema. Turime labai gerą pavyzdį Ispanijoje, kurioje prieš keletą metų įstatymas dėl šeiminių smurto tapo šalies teisėtvarkos dalimi; remiantis juo pripažįstamos moterų, su kuriomis netinkamai elgiamasi, teisės ir įgyvendinama visapusė politika pradedant nuo prevencijos iki nukentėjusių moterų gydymo ir reintegracijos.

Kalbėdami apie moteris ir darbo rinką, turėtume atsižvelgti į tai, kad dar daug teks atlikti, kol pasieksime Lisabonos strategijoje numatytų tikslų. Moterų užimtumas padidėjo, tačiau jų nedarbo lygis vis dar aukštesnis nei vyrų, taigi privalome imtis politinių priemonių, padedant Europos Komisijai ir valstybėms narėms, kurios skatintų moteris įsiliesti į darbo rinką tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos ir vyrams.

Kitas gyvenimo faktas, kurio negalime praleisti, yra užmokesčio už darbą skirtumas, kuris nuo 2003 m. yra 15 proc. Reikia imtis geresnių priemonių, kurioms pritartų ir įmonės, ir profsąjungos.

Be to, šiame pranešime siūlome, kad Bendrijos institucijos ir valstybės narės turėtų paskelbti vasario 22 d. tarptautine vienodo užmokesčio diena. Norėdama uždirbti tokį pat atlyginimą kaip vyrai, moteris turi dirbti papildomas 52 dienas.

Norėdami sukurti darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyrą, privalome pakeisti tai, kad šiuo metu 85 proc. neoficialių slaugytojų yra moterys. Mums reikia daugiau viešųjų tarnybų, kurių vaidmuo būtų teikti vaikų priežiūros ir nesavarankiškų asmenų slaugymo paslaugas.

Be to, kalbant apie moterų dalyvavimą viešajame gyvenime, turėtume skatinti vykdyti iniciatyvas, kurios suaktyvintų jų dalyvavimą socialinių organizacijų, profsąjungų ir politinių partijų veikloje. Rinkimų kvotos buvo ryžtingas veiksmas, kuris turi būti ir toliau naudojamas siekiant lygybės demokratinėje visuomenėje.

Yra ir kiti aspektai, pvz., mokslo pasiekiamumas, socialinių stereotipų panaikinimas, klausimai ir sunkumai, su kuriais susiduria kaimo vietovėse gyvenančios moterys, kurių negalime nepaisyti. Turime prisijungti prie tų, kurie siekia tai išspręsti. Privalome glaudžiai bendradarbiauti su organizacijomis ir paversti Europos

Sąjungos vyrų ir moterų lygybės principą realybe, nes tai darydami kursime Europą, kurioje bus dar labiau laikomasi įstatymų ir užtikrinamas didesnis socialinis teisingumas.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, Komisija pritaria šiam pranešimui ir pasiūlymui paruošti rezoliuciją dėl vyrų ir moterų lygybės Europos Sąjungoje. Pritarimas pranešimui pabrėžia Parlamento įsipareigojimą dėl vyrų ir moterų lygybės ir patvirtina, kad Parlamentas palaiko Komisijos požiūrį. Labiausiai norėčiau padėkoti pranešėjai I. García Pérez už Europos Komisijos veiksmų šioje srityje palaikymą.

Vyrų ir moterų lygybė – viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių. Be to, tai sritis, kurioje Europa dažnai būdavo socialinių įvykių priekyje. Pastaraisiais metais, ji pradėjo vykdyti svarbias bei ambicingas iniciatyvas. Pritarimas planui, kuriuo numatoma, kaip siekti vyrų ir moterų lygybės, pabrėžia Komisijos norą taikyti visas priemones, kad Europa priartėtų prie tikros vyrų ir moterų lygybės visose srityse.

Be to, Komisija atkreipia dėmesį, kad Parlamento pasiūlyme paruošti rezoliuciją yra pabrėžiami tam tikri klausimai, įtraukti į planą kaip prioritetiniai. Jie susiję su moterų padėtimi darbo rinkoje, darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyra, lygybe siekiant vadovaujančių postų ir kova siekiant sustabdyti prieš moteris nukreiptą smurtą. Šis požiūris atitinka Komisijos politiką, taikomą šioje srityje, ir įtraukia klausimus, kurie buvo pabrėžti 2008 m. pranešime.

Nors pasiekta akivaizdi pažanga vyrų ir moterų lygybės srityje, dar turime atlikti svarbių užduočių. Privalome toliau stengtis ir stiprinti teisinę bazę.

Komisija pritaria pranešėjos nuomonei, kad siekiant vyrų ir moterų lygybės labai svarbu darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyra. Gerai žinome, kad dažniausiai būtent moterys prisiima atsakomybę už šeimą ir namus. Dėl to moterys daug dažniau nei vyrai turi nutraukti mokslus ir karjerą, kurių labai dažnai vėliau nebetęsia. Taigi siekiant padidinti moterų užimtumą yra labai svarbu užtikrinti galimybę gauti aukštos kokybės vaikų priežiūros paslaugas, teikiamas už prieinamą kainą. Per artimiausias savaites Komisija pateiks pranešimą apie pasiekimus šioje srityje.

Be to, 2006 m. ir 2007 m. Komisija konsultavosi su darbuotojų ir darbdavių atstovais klausimu, susijusiu su darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyra. 2008 m. liepos mėn. jie nurodė savo ketinimus vesti derybas dėl vaiko priežiūros atostogų. Šiuo metu Komisija neteikia jokių pasiūlymų šiuo klausimu.

Artimiausiu metu Komisija numato pateikti su darbo ir šeimos gyvenimo pusiausvyra susijusių iniciatyvų paketą, pranešimą apie vaikų priežiūrą, direktyvos projektą, kuriuo keičiama direktyva dėl motinystės atostogų bei direktyvos projektą, kuriuo keičiama 1986 m. direktyva dėl „pagalbos sutuoktiniams“. Dabartinė situacija, kai suteikiama pagalba sutuoktiniams, dirbantiems žemės ūkyje ir kituose sektoriuose, kuriuose užsiimama šeimos verslu, yra nepriimtina. Nėra priimtina, kad žmonės, dirbantys šeimos versle, tam tikrose šalyse neturi teisės į socialinę apsaugą, ir skyrybų, šeimos maitintojo mirties atveju ar kilus finansiniams sunkumams atsiduria labai sunkioje padėtyje.

Lygybės politika yra ypač svarbi siekiant išvengti smurto prieš kitos lyties asmenį ir su juo kovoti, nes tai yra susiję su nevienoda vyrų ir moterų fizine jėga. Veiksmingos priemonės, nukreiptos prieš smurtą atsižvelgiant į lytį taip pat padeda apsaugoti moterų teises visuomenėje ir skatina lygybę.

Prieš moteris nukreiptas smurtas nėra priimtinas. Mergaičių prievartavimas, seksualinis priekabiavimas, prekyba moterimis seksualinio ar darbo išnaudojimo tikslais, šeiminiis smurtas, priekabiavimas darbe bei tradicinė ar sudarkymo praktika, pvz., lytinių organų sudarkymas, kenkia moterų sveikatai, laisvei, orumui ir fiziniam bei emociniam neliečiamumui. Mūsų veiksmai šiais klausimais turi būti visapusiški ir išskirtinai veiksmingi, ypač tada, kai smurtą prieš moteris vykdo tarptautinės nusikalstamos grupuotės, pvz., prekybos žmonėmis atveju.

Todėl Komisija mano, kad dalis jos 2009 m. darbo programos bus persvarstyti ir iš naujo parengti įstatymus, susijusius su prekyba žmonėmis, vaikų išnaudojimu ir seksualiniu priekabiavimu, kurie yra didelis nusikaltimas ir dėl kurių dažniausiai kenčia mergaitės.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad lygybė vaidina pagrindinį vaidmenį, kai siekiama pakeisti mąstymą ir elgesį. Todėl labai svarbu užtikrinti ne tik juridinę lygybę, bet ir realią vyrų ir moterų lygybę. Komisija džiaugiasi Europos Parlamento išreikštu pritarimu šiam pasiūlymui dėl rezoliucijos.

Marian Harkin, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės pranešėja*. – Gerb. Pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad šis pranešimas labai išsamus ir jame iškelta daug klausimų, kuriuos būtina išspręsti, norint užtikrinti vyrų ir moterų lygybę.

Itin džiugina tai, kad sprendžiamas klausimas dėl smurto prieš moteris, nes per daug žmonių dar mano, kad smurtas prieš moteris – moterų problema, nors tai, iš tikrųjų, yra visuomenės klausimas, ir kol jis nebus svarstomas kaip visuomenės klausimas, negalime tikėtis, kad pavyks jį išspręsti.

Be to, sutinku su pranešėja ir jos teiginiu dėl skurdo feminizavimo ir dėl grupių, kurios kenčia labiausiai, bei dėl pagrindinio klausimo, susijusio su vienodomis galimybėmis dėl pensijų ir globos bei rūpybos išmokų.

Šiomis aplinkybėmis būčiau norėjęs pamatyti, kad mano pareikštos nuomonės 14 dalį visi suprato ir priėmė, nes ją pateikiau konkrečiai dėl slaugytojų. Atsižvelgiant į tai, kad iki 2030 m. aktyvių ir neaktyvių asmenų santykis bus 2:1, šeimos slaugytojų vaidmuo bus dar svarbesnis, ir atsižvelgdami į tai, kad ES jau yra 100 mln. slaugytojų, vyrų ir moterų, nors dažniausiai tai moterys, kurioms nesuteiktos galimybės gauti globos ir rūpybos išmokas ar pensiją, privalome užtikrinti, kad ši slaugytojų karta netaps kita skurdesnių vyresnio amžiaus žmonių karta, padidinusia skurdo feminizavimą.

Pateikiu asmeninį komentarą dėl 9 dalies, kuri neatspindi Užimtumo komiteto nuomonės: manau, kad tekste turėtų būti nurodyta, kad būtina atsižvelgti į šalių įstatymų leidybos procesus, kai svarstomas aborto klausimas. Parengtas Maastrichto sutarties protokolai, kuriuo užtikrinama, kad ES įstatymai nebus viršesni už Airijos įstatymo 40.3.3 straipsnio nuostatas dėl negimusio kūdikio apsaugos.

Per Airijoje vykusias diskusijas dėl Lisabonos sutarties daug piliečių man sakė, kad ES ketina reikalauti, kad abortai nebūtų draudžiami Airijoje. Nors sakiau, kad taip nėra, daugelis vis dar įrodinėjo, kad Parlamentas siekia darbotvarkėje numatytų klausimų įgyvendinimo, todėl manau, kad mūsų ketinimai privalo būti aiškūs. Klausimas keliamas ne dėl kažkieno nuomonės apie abortą. Spėju, kad manasis skiriasi nuo pranešėjos, bet tai ne dalyko esmė. Tai subsidiarumo klausimas, ir būtina, kad piliečiai, neatsižvelgiant į tai, kokia yra jų nuomonė apie abortą, galėtų juo pasitikėti. Manau, kad mes visi, esantys Parlamente, irgi turėtume į tai atsižvelgti.

Maria Badia i Cutchet, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės referentė*. – (ES) Gerb. Pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją, kad, ruošdama šį pranešimą dėl vyrų ir moterų lygybės, pasirinko tinkamą požiūrį.

Būdama Kultūros komiteto pranešėja, norėčiau pabrėžti pagrindinius dalykus, kuriuos atliko mūsų komitetas ir kurie, žinoma, susiję su mūsų peržiūrimomis sritimis, pvz., švietimu, kultūra, sportu ir ryšiais.

Pirmiausia pasiūlėme skatinti vienodą elgesį mokyklose, panaikinti lyčių stereotipus, kuriuos vis dar per dažnai taiko tam tikros visuomenės informavimo priemonės; imtis priemonių pakeisti darbo segregaciją įvairiais mokyklos sistemų etapais, kad abiejų lyčių mokytojai turėtų vienodas galimybes dalyvauti kiekviename etape; atsisakyti bet kokios diskriminacijos dėl atlyginimų mokėjimo atsižvelgiant į lytį švietimo, kultūros, sporto ir ryšių srityse; ir skatinti aktyvesnį moterų dalyvavimą šių sektorių vadovaujančiose institucijose, kuriose moterys yra mažuma.

Kaip jau minėjo pranešėja, dar reikia daug atlikti. Pacituosiu kelias eilutes iš A. Machado kūrybos: „Keleivi, priekyje nėra jokio kelio, tik tu eidamas jį pramini“, nes, mano draugai, lygybės pasieksime tik tada, jei kovosime dėl jos.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (EL) Gerb. Pirmininke, mūsų politinės partijos vardu norėčiau pasveikinti komitetą su pateiktu pranešimu. Sveikinimų nusipelnė ir mano kolegė narė, pranešime pateikusi Parlamento nuomonę, nors dėl tam tikrų punktų pasiūlėme padaryti pakeitimus siekiant jį patobulinti, ir teikiant Parlamento pranešimą, kuriuo pripažįstame tai, kas buvo atlikta, remiantis lygybės siekių gairėmis ir lyčių lygybės paktu.

Pasiekėme nemažai sėkmės kiekybės požiūriu. Vis dar privalome tobulinti priemonių įgyvendinimo būdą. Privalome užtikrinti veiksmingą įgyvendinimą ir išplėstinę juridinę apsaugą, paskirdami kompetentingą instituciją kiekvienos valstybės narės pretenzijoms spręsti, kai nustatomos proporcingumo principu grįstos sankcijos.

Be to, norime, kad būtų remiamasi subsidiarumo ir laisvo pasirinkimo principais. Kalbant apie darbą šeimoje, derinamą su profesine veikla, nenorime, kad būtų aptariamasi tik moterys. Reikėtų aptarti ir bedarbius bei

tuos, kurie nusprendžia užsiimti tik namų ūkiu, arba laisvųjų profesijų atstovus arba tuos, kurie užsiima savisamda šeimos versle.

Norime skatinti vaiko priežiūros atostogas ir atostogas dėl šeimos. Manome, kad komunikate, kurio laukiame iš Komisijos bus pateiktas šiuo metu tinkamas pasiūlymas.

Kadangi moterys daugiau mokosi ir dirba, jos nusipelno, kad joms būtų mokama už visų tipų paslaugų teikimą.

Zita Gurmai, PSE frakcijos vardu. – (HU) Dėkoju jums, gerb. Pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos įprastiniai įvertinimo pranešimai, kurie paaiškina esamą situaciją, yra itin svarbūs šiame kelyje į lyčių lygybės kūrimą. Gerai žinome Komisijos nario V. Špidlos išipareigojimus šiuo klausimu. Pirmasis pranešimas dėl lyčių lygybės buvo paruoštas prieš penkerius metus, todėl esame teisūs dabar tikėdamiesi rezultatų. Remiantis 2008 m. pranešimu dėl vyrų ir moterų lygybės, buvo pasiekta šiek tiek tokios pažangos, tačiau paminėtos ir tam tikros „iššaliosios“ sritys, kuriose nepastebėta jokio judėjimo.

Vyrų ir moterų darbo užmokesčio atotrūkis pastaruosius penkerius metus išliko 15 proc. ir, kaip minėjo mano kolegė, tai reiškia 54 dienas arba laikotarpį iki vasario 22 d. Vyrų ir moterų santykis vis dar yra nepalankus sprendimų priėmimo srityje, ir moters įvaizdis, kokį kuria visuomenės informavimo priemonės, yra nenaudingas. Didžiausia problema yra ta, kad būtent užimtumo srityje ir dėl su tuo susijusių klausimų nebuvo pasiekta didesnės pažangos, tačiau ši sritis yra labai svarbi, iš dalies dėl ES demografinių sunkumų ir iš dalies dėl ekonominio augimo ir lygybės užtikrinimo. Šie pagrindiniai prioritetai reikalauja, kad moterų dalyvavimas darbo rinkoje būtų dar didesnis.

Lisabonos strategijos sėkmė kiekybės požiūriu yra 12 mln. naujų sukurtų darbo vietų, iš kurių 7,5 mln. dirba moterys, tačiau tai nereiškia pagerėjimo kokybės požiūriu. Privalomas darbas puse etato, planinė 65 val. darbo savaitė, horizontalios ir vertikalios darbo rinkos ir segregacija, deja, reiškia, kad bus siekiama atitikti darbo reikalavimus, o asmeninis gyvenimas liks sunkiai sprendžiamu klausimu, kuris bus dar aktualesnis dėl vaikų priežiūros įstaigų trūkumo. Manau, svarbu, kad valstybės narės paruoštų kitas suderintas strategijas ir metodus, ir juos veiksmingai taikytų praktikoje, bei kad užtikrintų ir realų politinį palaikymą. Norėčiau pasveikinti savo kolegę su atliktu darbu, ji pateikė puikų pranešimą.

Raül Romeva i Rueda, Vets/ALE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. Pirmininke, žinoma, pirmiausia norėčiau padėkoti draugei ir kolegei I. Iratxe García už atliktą darbą ruošiant šį pranešimą, kuris, mano nuomone, yra svarbus ir išsamus dokumentas. Aš irgi norėčiau pabrėžti bent keturis svarbius pranešime išvardytus ir pranešėjos kalboje paminėtus dalykus, kurie irgi svarbūs mano frakcijai.

Pirmiausia tai poreikis, kad Europos institucijos pasiektų pažangos dėl dabartinės šovinistinio smurto bangos, ir tai atliktų priimdamos įstatymus ir sukurdamas aiškią teisinę bazę, kuri leistų įveikti visas smurto prieš moteris formas; tai turėtų įtraukti, pvz., prieglobsčio teisės pripažinimą, atsižvelgiant į persekiojimą dėl lyties.

Antra, siekiant užtikrinti aktyvesnį moterų dalyvavimą priimančias sprendimus, reikia, kad visos institucijos ir politinės partijos ištirtų šį klausimą ir imtųsi reikiamų priemonių, šiuo atveju neatmetame ir rinkimų kvotų galimybes.

Trečia, svarbu kartą ir visiems laikams pripažinti, kad tam, kad būtų užtikrinta visiška moterų emancipacija, būtent moterys turi priimti sprendimus dėl seksualinės ir reprodukcinės sveikatos teisių.

Ketvirta, apgailestaudamas dėl menkos pažangos pastaraisiais metais dėl vyrų ir moterų atlyginimų skirtumų, pagarsėjusio „darbo užmokesčio atotrūkio“, noriu pabrėžti, kad Komisija ir valstybės narės privalo įvertinti strategijas ir veiksmus, kuriuos suderinus su socialiniais tarpininkais, galima pasiekti, kad ši situacija pagerėtų.

Eva-Britt Svensson GUE/NGL frakcijos vardu. – (SV) Gerb. Pirmininke, aš irgi norėčiau pasveikinti pranešėją su šiuo pranešimu ir visiškai jam pritariu. Be to, pritarsiu pakeitimams dėl darbo rinkos, kuriuos pasiūlė I. Figueiredo. Dabar turiu tik minutę laiko kalbai, taigi neaparsiu jokių specialių klausimų dėl politikos. Norėčiau paminėti vieną dalyką, kurį, manau, verta pabrėžti.

Pranešėja nurodo įvairias priemones, kurių būtina imtis norint pasiekti vyrų ir moterų lygybės. Jai nurodžius visas priemones, matome 45 punktus. Pakartosiu: 45 punktus! ES ir valstybėse narėse, kurios jau seniai skelbia, kad visada teikia pirmenybę vyrų ir moterų lygybei, šiame pranešime nurodytos 45 skirtingos sritys, kurias būtina keisti. Nereikia nieko daugiau sakyti, sakau tik „taip“ pranešimui ir „taip“ konkrečioms veiksmams, kurių reikia imtis dabar!

Urszula Krupa, IND/DEM frakcijos vardu. – (PL) Gerb. Pirmininke, mano nuomone, svarbus šio pranešimo elementas – raginimas palengvinti darbuotojų galimybes grįžti į darbą po profesinės veiklos pertraukos dėl motinystės ar vaiko priežiūros atostogų ir pašalinti užmokesčio ir švietimo neatitikimus.

Vis dėlto sunku pripažinti tiesioginį priežastinį ryšį tarp daugeliui žmonių įtakos turinčių gyvenimo problemų ir fakto, kad esi moteris. Manant, kad visuomeninis gyvenimas yra skirtingų lyčių kova ir sukuriant naują prieš ankstesniam klasių kovos modeliui, suteikiama teisė tiems, kurie tai palaiko, be apribojimų dalyvauti kiekvienoje žmogiškos egzistencijos sferoje, įskaitant šeimą.

Europoje esanti problema – tai ne vyrų ir moterų kova. Tai pagarbos teisėms ir moraliniams principams trūkumas, ypač pasireiškiantis nesuvaldomu godumu ir savanaudiškumu. Būdama moterimi, norėčiau, kad lygios teisės nereikštų lygybės su vyrais kiekvienu požiūriu, bet padėtų pasiekti susitarimų, kuriais remiantis ginamos moterys ir palengvinama jų našta. Jei į jas nebus žvelgiama kaip į nuasmenintą darbo jėgą, pasižymėdamos kūrybiškumu jos gali daug nuveikti daugelyje ekonomikos sričių.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). – (SK) Šiuo 2008 m. pranešimu dėl moterų ir vyrų lygybės apibendrinamas Europos Parlamento pranešimas, kuris jau buvo priimtas ir tapo dideliu stimulu pradėti tai taikyti praktiškai. Mano nuomone, jis atspindi Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto darbą, ir todėl norėčiau pirmiausia padėkoti I. García Pérez už tai, kad jį paruošė.

Norint pasiekti Lisabonos tikslų, būtina kuo labiau išnaudoti moterų galimybes darbo rinkoje. Be to, svarbu užtikrinti, kad moterys turėtų kuo daugiau galimybių dėl pouniversitetinių studijų ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi bei prieinamumo prie naujų technologijų ir informacinės visuomenės, kad išliktų konkurencingos darbo rinkoje.

Labai žaviuosi didelėms įmonėms ir mažoms šeimos įmonėms vadovaujančiomis moterimis, sukuriančiomis naujų darbo galimybių. Be kasdinių žmonos ir mamos darbų, verslininkė vykdo savo įmonės administracines užduotis, prisiimdama atsakomybę ne tik dėl šeimos sėkmės, bet ir įmonės sėkmės. Visuomenė ne visada pripažįsta šios užduoties svarbą visuomenei. Vadovo postą užimančios moterys priverstos įveikti daug papildomų kliūčių, ypač susijusių su jų įsipareigojimais šeimai.

Šeimos gyvenimo ir darbo derinimas – viena iš pagrindinių būtinų sąlygų siekiant didinti moterų užimtumą. Taigi labai svarbu pasiūlyti tokias priemones, kurios skatintų tėvelius eiti vaiko priežiūros atostogų, taip paskirstant motinystės atostogas abiem tėvams.

Šiandien daugelis moterų žino, kad jos neužims svarbių postų, jei remsis socialinės paramos programomis, tą jos padarys tik savo pačių sugebėjimais. Kanclerė Angela Merkel – akivaizdus pavyzdys to, kad ir moterys turi tvirtą poziciją pasaulio politikoje.

Peržiūrėję istorijos knygas, daug sužinome apie vyrų žygdarbius. Moterys lieka šešėlyje. Esu įsitikinusi, kad mūsų atsakomybė – atkreipti dėmesį į daugybę mūsų visuomenėje esančių bevardžių moterų, be kurių pasaulis nejudėtų pirmyn.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Gerb. kolegos, apie šiuos klausimus kalbama daug, tačiau nieko nedaroma. Aptardami socialinį paketą daug kalbėjome apie tai, kad trūksta reikiamų priemonių, kurios padėtų pasiekti, kad būtų mokamas vienodas atlyginimas už tokį patį darbą bei sumažinti vyrų ir moterų darbo užmokesčių atotrūkį. Be šių priemonių mūsų įsipareigojimai – tik žodžiai, o įstatymai nenaudingi.

Yra tam tikrų klausimų, kuriuos sprendžiant nepadaryta nieko arba padaryta nedaug, ir apie kuriuos net neužsimename. Išskyrus čia šį vakarą, niekas nekalba apie kasmet parduodamas 100 000 moterų, turbūt dėl to, kad jos yra prekės, o ne piliečiai. Daugelis jų parduodamos prostitutcijai. Reikalaujame imtis ryžtingesnių integruotų veiksmų, nukreiptų prieš tokius prekybos tinklus, bei suderintų priemonių, siekiant mažinti prostitutcijos poreikį. Jei nebūtų šio poreikio, nebūtų ir prekybos moterimis.

Be to, niekas nekalba apie tai, kad moterys dirba namuose kaip namų šeimininkės, ir yra nematomos. Neturėdamos socialinių teisių ar minimalių teisių, jos gali susidurti su tokio paties smurtavimo rizika, su kuria susiduria moterys savo šeimose, įskaitant išnaudojimo riziką. Kalbant apie moteris, dirbančias užsienio šalyse, negalėjimas naudotis politinėmis teisėmis tik padidina jų socialinės ir ekonominės padėties trapumą. Tinkamas jų padėties suregulavimas – ne tik dabartinis teisingumo reikalas, bet gali padėti išvengti aukšto vyresnio amžiaus moterų skurdo lygio ateityje.

Kita tema, kuria turime kalbėti, susijusi su moterimis mano šalies vyriausybėje, nes tokių ten nėra. Gerb. Komisare, gerb. kolegos, manome, kad atėjo metas ne kalbėti apie tai, ką turėtume daryti, bet pradėti daryti, tai ką privalome.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Gerb. Pirmininke, visi požymiai rodo, kad moterų diskriminacija išlieka ir jos atvejų matome, kai dirbančioms moterims sumokami vidutiniškai 15 proc. mažesni atlyginimai nei vyrams. Tam tikrose šalyse, įskaitant Portugaliją, šis skaičius pakilo iki 25 proc., ši situacija suprastėjo pastaraisiais metais.

Taigi raginame atnaujinti standartus dėl užimtumo, tinkamų atlyginimų, atitikimo socialiniams, sveikatos ir saugos standartams bei darbo dienų sumažinimo nemažinant atlyginimo. Tai padės sukurti daugiau moterų teises užtikrinančių darbo vietų ir užtikrinti geresnį darbo ir šeimos gyvenimo suderinimą.

Privalome skatinti imtis priemonių, nukreiptų prieš nesaugumą dėl darbo, kuris ypač aktualus moterims, bei skatinančių sudaryti kolektyvines sutartis, ginančias dirbančius vyrus ir moteris. Be to, gerbdami moterų orumą, turime skatinti imtis viešųjų priemonių ir veiksmų, padedančių užtikrinti moterų prieinamumą prie seksualinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugų ir didinti jų informuotumą apie moterų teises ir teikiamas viešąsias paslaugas.

Godfrey Bloom (IND/DEM). - Gerb. Pirmininke, deja, Jungtinėje Karalystėje pastebima labai didelė moterų diskriminacija. Žinau, kad mūsų komitetas, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas, šiuo požiūriu turi tinkamą supratimą. Tačiau dažniausiai diskriminacijos atvejų pasitaiko dėl to, kad darbo įstatymai labai apsunkina jaunų moterų įdarbinimą nedidelėse įmonėse, kurios jas diskriminuoja tai slėpdamos.

Manau, kad tai klasikinis įstatymo su nenumatytais padariniais pavyzdys. Išleidžiamas įstatymas čia, išleidžiamas įstatymas ten, ir kas iš tikrųjų nutinka, yra tai, kad nieko nenutinka, dėl to taip tik sustiprinama tam tikra situacija.

Nenorėčiau pasirodyti nemandagus, tačiau kai apsidairau mūsų komitete, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete, matau, kad mąstysena yra giliai įstrigusi 1970 m. laikotarpyje, ji nė kiek nepajudėjo į priekį. Deja, gyvenimas jau nebe toks, ir kai girdžiu žmones kalbant apie moterų emancipaciją, apgailestauju, tačiau būdamas anglas, sakau, kad tai įvyko labai seniai. Nežinau, su kokiomis problemomis susiduria kitos šalys, tačiau dėl visų šių dalykų nekaltinkite Jungtinės Karalystės, kurioje šios problemos neturime, nes, nors vėl pakartosiu, kad jūsų požiūris yra tinkamas (įstatymas su nenumatytais padariniais), iš to darote visišką nesąmonę.

Mary Honeyball (PSE). - Gerb. Pirmininke, galbūt tai naudingas sutapimas, kad kalbu iškart po G. Bloomo, kuris, panašu, kad vis dar gyvena 19 a. Jis pagarsėjęs dėl ne taip seniai pasakyto teiginio, kad moterys turėtų valyti ir už šaldytuvo ir kad tai – vienas iš pagrindinių jų vaidmenų gyvenime. Jei esu viena iš nepajudėjusių į priekį, tai tu didžiuojusi, nes nenoriu, ypač būdama anglė, turėti nieko bendra su tokiais komentarais.

Noriu pasakyti, kad šis puikus pranešimas pabrėžia daug svarbių klausimų, ir aš dėkoju pranešėjai už tai. Dėkoju ir Komisijos nariui už komentarus. Vienas konkretus dalykas, kurį noriu aptarti, yra prekybos žmonėmis klausimas. Esu Londono miesto atstovė ir, iš tiesų, moteris iš Londono, šia tema labai domėjauisi, nes Londonas – viena iš daugelio vietų, kurias paveikė prekyba moterimis.

Šiuo metu valstybių narių prašoma pasirašyti Europos Tarybos konvenciją dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis. Nors tam tikros valstybės narės ją pasirašė, dar yra 15 šalių, kurios jos nepasirašė, bei dvi šalys, kurios, panašu, nėra pasirašiusios tai atlikti. Todėl noriu paprašyti, kad visos ES valstybės narės ratifikuotų šią konvenciją prieš prekybą žmonėmis, ir kad visi čia esantys, įskaitant visus Moterų teisių komiteto narius, prisiimtų atsakomybę grįžus į savo šalį kreiptis į vyriausybę ir reikalauti, kad ji atliktų dar daugiau, nei galbūt jau daro šiuo metu, dėl šios begėdiškos ir bjaurios prekybos moterimis.

Věra Flasarová (GUE/NGL). - (CS) Komisijos nary, ponios ir ponai, sveikinu su šiuo pranešimu, kurį pateikė I. García Pérez ir Europos Komisija. Puiku matyti statistinius duomenis, kad pastaraisiais metais moterų užimtumas išaugo iki 57,2 proc., tačiau, kaip teigiama pranešime, išlieka daug problemų. Moterys vis dar užima tik trečdalį vadovaujančių postų privačiose įmonėse ir kitose srityse, įskaitant politiką. Didelė dalis naujų darbų sukuriama nesuteikiant ilgalaikės darbo sutarties, taigi ateities perspektyvos lieka neaiškios. Būtent tokie darbai atitenka moterims. Vis dar išlieka požiūris, kad moterų pagrindinė atsakomybė – rūpintis šeima, ir jų uždarbis tėra tik priedas prie šeimos biudžeto. Dėl to moterims vis dar mokama mažiau nei vyrams už tą patį atliktą darbą, nors jų kvalifikacijos nesiskiria. Šie stereotipai rodo vieną iš moterų

diskriminacijos atvejų darbo rinkoje. Mano nuomone, darbdavių noras suteikti kompensacijas moterims už vaikų priežiūrą ir padėti joms siekti profesinių žinių ir karjeros, yra labai menkas.

Mihaela Popa (PPE-DE). – (RO) Kalbame apie poreikį kovoti su smurtu, nukreiptu prieš moteris, skatinti moteris dalyvauti pilietinėje veikloje bei apie su Kultūros komiteto veikla susijusį aspektą – moterų ir vyrų švietimo skirtumus.

Nors moterys pasiekia geresnių išsilavinimo rezultatų nei vyrai, vis tiek darbo rinkoje išlieka užmokesčio skirtumai atsižvelgiant į dirbančiojo lytį. Būdamas kultūros ir švietimo ministru, aš asmeniškai pateikiau CULT parengtos nuomonės apie šį pranešimą pakeitimą. Atsižvelgdamas į tai, kokią poveikį visuomenės supratimui ir požiūriui turi masinės informavimo priemonės, manau, kad labai svarbu siekti, kad masinės informavimo priemonės nevaizduotų moters žeminančiose situacijose.

Vakarų visuomenėje siekis užtikrinti moterų ir vyrų lygybę visose veiklos sferose pagal Europos Sąjungos politikos nuostatas išlieka aktualus.

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Pranešimo pirmoje pastraipoje teigiama, kad vyrų ir moterų lygybė – pagrindinis Europos Sąjungos principas, į kurį buvo atsižvelgiama daugiau kaip 50 metų. Tačiau antrojoje pranešimo dalyje pateikiamos 46 dalys, kuriose nurodomos rekomendacijos, raginimai ir reikalavimai atsižvelgti į šį principą. Be to, yra ir pagrindinės rekomendacijos, pvz., dėl vienodo prieinamumo prie fondų, švietimo, sveikatos priežiūros ir užmokesčio. Nurodomas prašymas kovoti su prieš moteris nukreiptu smurtu, prašymas kovoti su prekyba moterimis ir daug daugiau.

Tokie pranešimai iš tikrųjų svarbūs ir aš sveikinu pranešėją. Kita vertus, jame aptariamas netinkamas jau priimtų dokumentų įgyvendinimas. Jame nurodoma, kad yra netinkama kontrolė ir sankcijos. Be to, jame pabrėžiamas politikų nenuoširdumas, kurie skelbia, kad palaiko vyrų ir moterų lygybę, tačiau praktiškai į tai neatsižvelgia, – būtent dėl to lūkesčiai yra ne tokie, kokių norėtume.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gerb. Pirmininke, kai analizuojame rezoliuciją dėl moterų ir vyrų lygybės, būtų sunku jai nepritarti. Turiu omenyje punktus, susijusius su smurtu prieš moteris ir poreikį kuo anksčiau mokyklose pradėti informuoti apie moterų diskriminaciją. Gerai žinome, kad tinkamas auklėjimas ir švietimas – geriausias būdas pašalinti moterų diskriminaciją ir prieš jas nukreiptą smurtą.

ES piliečiai nėra pakankamai informuoti apie prekybą moterimis ir nedaug žino apie šį bjaurų ir žiaurų užsiėmimą, nepriimtina civilizuotame pasaulyje. Dėl to manau, kad reiktų skirti nemažai išteklių informavimo kampanijai.

Tačiau būtina pabrėžti, kad nepaisant visų sunkių problemų, kurias aptariame, pastaraisiais metais buvo pasiekta nemažai pažangos siekiant vyrų ir moterų lygybės, ir tai ypač pastebima kaimo vietovėse.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). – (RO) Gerb. Pirmininke, vyrų ir moterų lygybė turėtų būti pagrindiniu Europos Sąjungos principu.

Naujausios „Eurobarometer“ apklausos rezultatai rodo, kad kaimo vietovėse gyvenančios moterys nedalyvauja bendruomenėje, kuriai jos priklauso, priimant sprendimus, neturi pastovaus darbo ir daugelis jų atlieka tik namų ūkio darbus, – jų skaičius tam tikrose vietovėse siekia 98 proc. Tačiau daugiau kaip 50 proc. moterų nori turėti prieigą prie Europos darbo rinkos bei įgyti kvalifikacijas, kurios padėtų gauti darbo viešojo administravimo, žemės ūkio, socialinės pagalbos ar švietimo srityse. Be to, nemažas procentas moterų norėtų pasinaudoti Europos lygiu teikiamomis priemonėmis, padedančiomis pradėti savo verslą.

Todėl manau, kad turėtų būti palaikomos iniciatyvos, skirtos skatinti moteris iš kaimo vietovių aktyviai dalyvauti visuomeninėje veikloje, nuolat gerinti ir dalyvauti jų regiono ekonominėje veikloje. Norint panaikinti diskriminaciją būtinos visos Europos pastangos. Tokios programos kaip „Progress“ ir Europos socialinis fondas su vietinėmis vyriausybėmis ir valdžios institucijomis turėtų skirti daugiau lėšų kaimo vietovėse gyvenančioms moterims remti.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ponios ir ponai, dėkoju už šią diskusiją. Bendrai tariant, žvelgiant į pasiekimus galima teigti, kad buvo pasiekta nemažos pažangos, tačiau, ponios ir ponai, akivaizdu, kad dar daug turi būti padaryta. Dėl to Komisija mėgina tęsti sudėtingas derybas, naudodama visas turimas priemones. Minėjau, pvz., jau paruoštus įstatymų projektų pasiūlymus ir planus didinti baudas už prekybą žmonėmis.

Be to, norėčiau pasakyti, kad pastangos siekti lygybės yra, žinoma, pagrįstos giliu etiniu pagrindu, ir net jeigu nerastume jokių priežasčių, susijusių su socialiniu balansu arba socialinių sistemų ar ekonomikos stabilumu,

vis tiek būtų tinkama ir būtina veikti nuosekliai. Tačiau norėčiau pasakyti, kad tikrosios lygios galimybės – svarbiausias Europos Sąjungos prioritetas, ir nė viena visuomenė, negalinti užtikrinti lygių galimybių, neturės ilgalaikės ateities, susijusios su pasauline konkurencija. Tai yra ne tik sąžininga ir neabejotina etiniu požiūriu, bet ir naudinga. Manau, kad ir dėl to būtina eiti toliau, nesitenkinti tais pasiekimais, kurie tam tikru požiūriu gali būti suprantami kaip pažanga, bet eiti ten, kur labai daug dalykų, kita vertus, gali būti suprantami tik kaip kuklūs rezultatai.

Iratxe García Pérez, pranešėja. – (ES) Gerb. Pirmininke, sveikinu visus savo kolegas dėl išsakytų minčių šia tema, nes manau, kad tai leidžia teigti, jog nepaisant skirtingų akcentuojamų dalykų ir tam tikrų skirtumų, kiekvienas iš mūsų pritariame bendram tikslui.

Be to, norėčiau pasakyti Komisijos nariui, kad džiaugiuosi dėl jo pasakytos kalbos ir jo pagalbos per šią diskusiją. Kiekvienas iš mūsų visiškai pritartų jo kalbai. Taigi norėčiau pasakyti, kad labai džiaugiuosi, ir pasakysiu, kad tai, ko reikia dabar, yra nuoširdus politinis noras įdiegti visas iniciatyvas, kurios šiuo metu pateiktos svarstyti. Šis Parlamentas yra jo pusėje, jei ir toliau jis pabrės šio klausimo svarbą ir nuolat stengsis įgyvendinti visas šias iniciatyvas.

Norėčiau atkreipti dėmesį tik į vieną aspektą: vyrų vaidmens svarbą kovojant dėl vyrų ir moterų lygybės.

Labai svarbu, kad vyrai dalyvautų vykdam šią užduotį. Tai, kad šiandien vyrai kolegų dalyvavo šioje diskusijoje, manau, gali atspindėti tai, kad vyrai irgi privalo palaikyti moteris, kovojančias už lygybę.

Baigdama paminėsiu vieną iš klausimų, kurių šioje diskusijoje iškėlė kolega, teigdamas, kad moterys kartoja tuos pačius senus dalykus nuo 19 a. Norėčiau jam pasakyti, kad moterys mano šalyje 19 a. reikalavo teisės balsuoti: jos negalėjo net ir balsuoti. Taigi yra aiškus skirtumas.

Buvo pasiekta nemažai pažangos, to negalime paneigti. Privalome padėkoti visoms moterims, visoms organizacijoms, kurios dalyvauja kovoje dėl lygybės. Tačiau tai nereiškia, kad paneigiamas akivaizdus faktas: dar turi būti daug atlikta, mūsų laukia dar daug darbų. Jei visi, vyrai ir moterys, atkakliai toliau dirbsime, turėtume pasiekti tikros vyrų ir moterų lygybės.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas įvyks rytoj 11.30 val.

Raštiški pranešimai (pagal Darbo tvarkos taisyklių 142 str.)

Sylwester Chruszcz (NI), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, šioje diskusijoje buvo paliesta daug temų. Pabrėžiu motinystės ir tėvystės atostogų klausimą. Europa susidūrė su demografinė problema, kurią sukėlė ne tik mūsų žemynui turinčios įtakos ekonominės problemos, bet ir nesugebėjimas jaunoms mamoms suteikti reikiamos paramos. Nepaprastai svarbu, kad pagimdžiusioms kūdikių moterims būtų suteikta parama, kuria būtų užtikrintas jai ir jos vaikui būtinas saugumas ir kad jai nebūtų užkirstas kelias grįžti į profesinį ar socialinį gyvenimą.

Motinos turi būti apsaugotos taip, kad galėtų laiku grįžti į savo darbo vietą ir tinkamai rūpintis savo šeima, o mes turime itin pabrėžti būtinybę užtikrinti, kad į visus šiuos potvarkius būtų vienodai rimtai žiūrima visoje Europoje.

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Nors Rumunija – viena iš geriausių Europos Sąjungos studentų, kalbant apie teisinę sistemą ir nemažai vyriausybės iniciatyvų bei programų, skirtų mažinti lyčių nelygybę, joje vis tiek yra trūkumų, susijusių su svarbiais aspektais, kurie išryškina ir išlaiko moterų ir vyrų nelygybę.

Pagal moterų, užimančių vadovaujančius postus, skaičių Rumunija – viena iš paskutinių šio sąrašo šalių Europoje. Iš 331 Parlamento narių tik 37 yra moterys, vos daugiau nei 11 proc. Nepaisant to, moterų, dirbančių Rumunijos vietos administracijos institucijose, procentas dar mažesnis. Švedijos Parlamente moterų ir vyrų skaičius beveik vienodas. Be to, Rumunijoje beveik trečdalis moterų dirba nevisą darbo dieną, palyginti su 7,7 proc. vyrų, už atlyginimą, kuris vidutiniškai 15 proc. mažesnis nei vyrų.

Tokia situacija labai susijusi su itin gajais lyčių stereotipais, pagal kuriuos didžioji dalis namų ruošos darbų priklauso atlikti moterims. Deja, lyčių nelygybė ir su ja susiję išankstiniai nusistatymai egzistuoja ne tik šeimos aplinkoje, bet ir rumunų švietimo sistemoje. Tyrimai parodė, kad Rumunijos mokyklos linkusios suformuoti pagal lytis atskirtą mentalitetą, tas pats pasakytina ir apie mokytojų organizuojamą į socialinius bei ekonominius dalykus orientuotą veiklą.

Todėl būtina į pranešimą įtraukti klausimus, susijusius su švietimo reikšme lyčių nelygybės mažinimo srityje.

Véronique Mathieu (PPE-DE), raštu. – (FR) Vyrų ir moterų lygybė – pagrindinis Europos Sąjungos principas. Tačiau 2008 m. ataskaitos duomenys rodo, kad lygybės dar nėra. Iš esmės, nuo 2003 m. išliko 15 proc. atotrūkis tarp vyrų ir moterų atlyginimo.

Atsižvelgdama į tokią situaciją, manau, kad turime sugriežtinti Europos teisės aktus, pvz., priversdami darbdavius atlikti atlyginimų auditus, kad būtų sumažintas šis atotrūkis.

Taip pat labai svarbu pasižiūrėti į tam tikrą moterų, gyvenančių kaimo vietovėse, situaciją, kurios niekada oficialioje darbo rinkoje nėra prisistačiusios kaip „dirbančios“. Kadangi tos moterys neturi aiškaus profesinio statuso, jos – iš tikrųjų dirbdamos tiek, kiek reikia padėti vyrui šeimos ūkyje – netikėtai patiria didžiulį finansinių ir teisinių problemų, kai joms reikia išeiti į pensiją ar gauti socialinę apsaugą. Pritarsiu bet kokioms priemonėms, kurios pagerintų tokių moterų situaciją.

Galiausiai, džiaugiuosi pasiūlytomis priemonėmis, skirtomis pagerinti moterų galimybes pasinaudoti lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugomis. Tokia galimybė iš tikrųjų – labai svarbi sąlyga moterims norint pasinaudoti savo laisvėmis.

Dumitru Oprea (PPE-DE), raštu. – (RO) Manau, kad lyčių diskriminacija išlieka labiausiai dėl senos mąstysenos, egzistuojančios ir modernioje visuomenėje: vyras finansiškai remia savo šeimą, o moteris yra socialiai atsakinga. Tokį požiūrį galima pamatyti visose šalyse, tačiau ypač neturtinguose regionuose. Šį fenomeną galima išnaikinti tinkamu švietimu.

Atsižvelgdamas į tai, manau, kad neturime pamiršti, jog dabartinės visos visuomenės evoliucija lėmė didėjančią moterų dalyvavimą aktyviame gyvenime ir jų statusas visuomenėje akivaizdžiai pagerėjo. Nepaisant to, problemos gali kilti šeimos lygiu, ypač susijusios su tėvų rūpinimusi savo vaikais, išitraukimu į jų auklėjimo ir švietimo procesą. Laiko stoka, įtemptas darbo grafikas, kelionės į užsienio šalis sumažino tėvų kontrolę savo vaikams per jų atostogas ir 14.00–18.00 val. darbo dienomis.

Dėl to sprendimai turi būti susiję ir su tuo, nes reikia, kad nereikėtų rūpintis, ką vaikai veikia tada, kai tėvai darbe. Reikia sudaryti veiklos, kuri kompensuotų tėvų priežiūros stoką, mokykloje ir už jos ribų galimybes.

Iš tikrųjų, popamokinės veiklos būdai turi būti išplėsti ir tapti projektu, naudingu tiek šeimai, tiek bendruomenei, šaliai ir visai Europai.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Norėčiau pasveikinti pranešėją ir pabrėžti šio pranešimo turinio svarbą siekiant ekonominio augimo tikslų, prisiimtų atsižvelgiant į Lisabonos strategiją, įgyvendinimo.

Tiek Europos Sąjunga, tiek valstybės narės turi pateikti geresnį visuomenės modelį. Nepaisant pasiektos pažangos, vyrų ir moterų nelygybė išlieka, todėl turime imtis veiksmų.

Norėčiau atkreipti dėmesį į problemą, su kuria kasdien susiduria labai daug moterų ir dėl kurios labai mažai iš jų gauna palankų sau nuosprendį, tai – seksualinis priekabiavimas.

Rumunijoje atliktų šalies tyrimų duomenimis 90 proc. atvejų seksualinio priekabiavimo aukos buvo moterys, o 1 iš 9 žmonių mieste susidūrė su seksualiniu priekabiavimu. Daugiau nei 55 proc. atvejų agresorius buvo aukos viršininkas.

Manau, siekiant padidinti moterų gyvenimo ir darbo standartus būtina iš naujo įvertinti šioje srityje taikomas strategijas ir veiksmus, o valstybės narės turi paspartinti Bendrijos teisės aktų dėl vyrų ir moterų lygybės, kai tai susiję su darbo rinka, įskaitant ir seksualinį priekabiavimą, įgyvendinimą.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE), raštu. – (RO) Atėjo laikas atsikratyti stereotipų ir veikti ryžtingai siekiant sukurti iš tikrųjų lygias moterų ir vyrų galimybes. Per pastaruosius dešimt metų pasiekta neabejotina pažanga, susijusi su didesniu moterų, Europoje atstovaujančių aukščiausiams politikos lygiams, skaičiumi, tačiau to nepakanka. Ir priešingas aspektas, darbo užmokesčio skirtumas per pastaruosius metus išliko beveik nepakitęs. Europos įmonės vis dar prisideda prie pagrindinės atskirties, dėl to reikia ryžtingų ir drąsesnių sprendimų bei veiksmingesnių žiniasklaidos kampanijų.

Bendras moterų dalyvavimas priimant sprendimus – aiškus iškreiptos padėties Rumunijoje pavyzdys. Rumunija – vienintelė šalis, kurioje nė vieno ministro posto neužima moteris, o Parlamente moterų yra tik 9 proc. Rumunijos visuomenė privalo nugalėti nusistovėjusį mąstymą ir lyčių diskriminavimą visose savo kasdienėse formose.

Pasitikiu teigiamu rinkimų kvotos naudojimo poveikiu, kad būtų išrinkta daugiau moterų. Geriausios praktikos pavyzdžių galime rasti Šiaurės Europos šalyse ir ne tik ten. Nesvarbu, ar pasirinksime rinkimų sistemą, pagrįstą atstovų proporcingumu užtikrinant kandidatų lyčių lygybę, vienodo matomumo žiniasklaidoje principą (kaip Belgijoje) ar įstatymu nustatytas skirstomumo kvotas (kaip Suomijoje, Švedijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje), manau, kad moterų, norinčių dalyvauti politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime, padėtis Rumunijoje pagerėtų.

15. Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūra (ENISA) (diskusija)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusija dėl žodinio klausimo (O-0060/2008 - B6-0159/2008) Komisijai apie Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūrą (ENISA), kurį uždavė Giles Chichester ir Angelika Niebler Europos liaudies partijos (Krikščionių demokratų) ir Europos demokratų partijos vardu.

Angelika Niebler, pranešėja. – (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūra, žinoma kaip ENISA, buvo įkurta 2004 m. Jos užduotis – iš esmės pagerinti tinklų ir informacijos saugumą Europos Sąjungoje ir skatinti glaudesnę valstybių narių bendradarbiavimą.

ENISA mandatas neabejotinai sudėtingas. Kompiuterių virusai, nepageidaujami elektroniniai laišakai (šlamštas), duomenų vagystės ir Trojos arkliai kelia realią grėsmę virtualiame duomenų pasaulyje. Kompiuterinis piratavimas kelia pavojų privatiems ir viešiesiems tinklams. Šiuolaikinei ryšių visuomenei padaryta žala yra labai didelė. Saugumas yra mūsų kompiuterinių sistemų Achilo kulnas. Čia esame lengvai pažeidžiami ir mums gresia pavojus. Kai tai sakau, jūs suprantate, kokia svarbi mums ši agentūra.

Nors ši agentūra neturi didelio darbuotojų skaičiaus, vis tiek privalo vykdyti šią milžinišką užduotį. Todėl kyla natūralus klausimas, ar ENISA iš tikrųjų pajėgi vykdyti užduotis pagal tai, kaip ji šiuo metu veikia. Esame dažnai diskutavę tiek Parlamente, tiek kitose institucijose, apie tai, kaip ateityje būtų galima praplėsti ENISA. Naujausias Komisijos pasiūlymas buvo sujungti ENISA su planuojama įsteigti Europos telekomunikacijų rinkos reguliavimo institucija. Šio pasiūlymo nepriėmė nei Parlamentas, nei Taryba. Vietoj jo, prieš vasaros darbo pertrauką Parlamentas ir Taryba nusprendė pratęsti ENISA mandatą dar trejiems metams.

Pagrindinis mūsų Komisijai užduoto klausimo tikslas – užtikrinti, kad ši diskusija būtų susisteminta per ateinančius trejus metus. Užduodami klausimą mes taip pat norime ryžtingai imtis veiksmų ir priversti Komisiją pareikšti savo nuomonę dėl mums be galo svarbių dalykų. Ar ENISA šiuo metu gali atlikti tas užduotis, kurių iš jos tikimasi? Ar Komisija svarsto galimybę pakeisti ENISA kita organizacija? Ar tikrai labai svarbu, kad tas užduotis vykdytų ES agentūra? Komisijos nuomone, kokie ENISA struktūros pakeitimai turėtų būti padaryti?

Laukiu Komisijos atsakymo. Labai noriu sužinoti, kiek pažengę yra dabar Komisijos koridoriuose vykstantys svarstymai. Vėliau mes Parlamente, žinoma, būsime sukviesti pareikšti savo nuomonės apie tolesnę ENISA padėtį.

Viviane Reding, Komisijos narė. – Gerb. Pirmininke, gerbiamieji nariai žino, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, įsteigiantį ENISA agentūrą, ENISA mandatas automatiškai baigia galioti 2009 m. kovo 13 d.

Tačiau Komisija mano, kad labai svarbu užtikrinti tinklų ir informacijos saugumo tęstinumą. Toks pat buvo Parlamento ir Tarybos požiūris diskusijose dėl pasiūlymo pateikti reglamento pakeitimą, kuriuo būtų pratęstas ENISA mandatas. Todėl ENISA mandatą dar trejiems metams pratęsianti priemonė yra pagrįsta.

Tai tiesa, jog per 2006 m. Komisijos pradėtą ENISA vertinimą buvo nustatyta nemažai problemų, tačiau taip pat buvo užfiksuoti ir teigiami agentūros pasiekimų aspektai, atsižvelgiant į jos turimas ribotas priemones. Komisija reagavo į išreikštą susirūpinimą, pateikdama pasiūlymą dėl reglamento, įsteigiančio ryšių tarnybą.

Šiandien pažymime, jog Taryba ir Parlamentas sutinka, kad ENISA nebūtų sujungta su nauja institucija, kuri būtų įkurta kaip alternatyva ryšių tarnybai, ir Komisija vis dar mano, jog reikalinga veiksminga institucija, galinti kontroliuoti saugumo ir vientisumo klausimus. Todėl taip svarbu, jog ENISA tęstų savo darbą.

Visgi aš tvirtai manau, kad susidūrus su tinklų saugumo sunkumais reikės stipraus ir koordinuoto Europos atsako. Neseniai įvykę internetiniai išpuoliai prieš Estiją ir Gruziją – rimtas vasarą ten įvykęs išpuolis, atrodo, net nebuvo pastebėtas – parodė, jog atskirai viena šalis gali iš tikrųjų būti labai pažeidžiama.

Todėl raginu Europos Parlamentą ir Tarybą vos prasidėjus 2009 m. pradėti intensyvią diskusiją dėl Europos požiūrio į tinklų saugumą ir kovos su internetiniais išpuoliais priemonių bei įtraukti į svarstymus klausimą dėl ENISA ateities.

Vykstant diskusijai dėl reglamento, pratęsiančio ENISA mandatą, tiek Parlamente, tiek Taryboje buvo reikalaujama surengti diskusiją dėl galimos modernizuotos tinklų ir informacijos strategijos tikslų bei dėl pačių tinkamiausių priemonių juos įgyvendinti. Buvo aiškiai pasakyta, kad ENISA mandato pratęsimas neturėtų pakenkti šios diskusijos rezultatams. Šios diskusijos palengvinimui antroje 2008 m. pusėje Komisijos tarnybos sudarys klausimyną, kuris bus pateiktas visuomenei internetu, siekdamas pasikonsultuoti apie galimus ES lygiu modernizuotos tinklų ir informacijos saugumo strategijos tikslus ir apie šių tikslų įgyvendinimo priemones. Žinoma, tai bus padaryta, pasitarus su ENISA ir jos vykdomąja valdyba.

Nikolaos Vakalis, PPE-DE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, Europos Parlamentas ir Taryba pritarė ENISA veiklą pratęsti iki 2012 m. pabaigos. Toks pratęsimas trejiems metams paskatins tolesnę diskusiją dėl ENISA ateities ir didesnio tinklų ir informacijos saugumo Europoje.

Mano nuomone, peržiūros procedūra turėtų prasidėti tuoj pat. Ji turėtų pakeisti instituciją iš laikinos į nuolatinę. Svarbiausia tai, kad tuo pačiu metu turėtų būti padidintas darbuotojų skaičius ir atnaujinti be galo svarbūs šios institucijos vidaus tvarkos taisyklių 2 ir 3 straipsniai. Toks sprendimas padėtų institucijai kuo greičiau imtis darbo pagal atnaujintą ir pagerintą mandatą.

Leiskite priminti – šį požiūrį palaiko ir Komisija – jog tik Europos agentūra gali užtikrinti tinklų ir informacijos saugumą. Taip pat noriu paminėti, kad šiandien didžioji dalis partnerių pritaria, kad ENISA pajėgiausia ir labiausiai kvalifikuota institucija, galinti plėtoti naują, dinamišką Europos tinklų ir informacijos saugumo politiką.

Anksčiau ENISA buvo smarkiai kritikuojama. Tačiau noriu priminti, kad 2007 m. atlikto vertinimo ataskaitoje buvo įvertinti tik pirmieji ENISA darbo metai, todėl toks vertinimas jau nebeatikimas ir, žinoma, pasenęs. Neseniai nepriklausomų institucijų atlikti vertinimo tyrimai atskleidė tiesą. Labai svarbu, kad būtų skirti atitinkami ištekliai ir institucija galėtų dirbti daug efektyviau.

Baigdamas noriu jums pasakyti, kad Graikijos vyriausybė siekia palaikyti perspektyvų sprendimą: ji išsipareigojo padengti ENISA biuro Atėnuose išlaikymo išlaidas, kad galėtų palengvinti institucijos darbą ir veiklą.

Anni Podimata, PSE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, faktai, kurie iškilo šiandien diskutuojant apie Europos liaudies partijos (Krikščionių demokratų) ir Europos demokratų partijos užduotą žodinį klausimą dėl ENISA, neabejotinai pasikeitė nuo to laiko, kai šis klausimas buvo iškeltas. Visų pirma, Taryba ir Europos Parlamentas sutarė pratęsti institucijos veiklą iki 2012 m.

Taip pat Europos Komisijos pasiūlymą įsteigti Europos instituciją elektroninėms ryšio priemonėms išgyti Taryba ir Europos Parlamentas vertino atsargiai. Vietoj jos Taryba ir Europos Parlamentas siūlo vykdyti BERT rekomendaciją, prisiimant pagrindinę atsakomybę už geresnį telekomunikacijos paslaugų reguliavimo sistemos įgyvendinimą, nesikišant į tinklų ir informacijos saugumo klausimus.

Tačiau šie klausimai yra tikrai išskirtinai svarbūs, ką jūs, Komisijos nare, teisingai pažymėjote visai neseniai ir savo ankstesniame pranešime. Jūs pabrėžėte, kad neseniai įvykę internetiniai išpuoliai prieš Estiją ir kitas šalis parodo, kaip svarbu kuo greičiau rasti įtikinamą ir koordinuotą Europos atsaką. ENISA gali ir privalo atlikti šį vaidmenį, kai tik pradės veikti pagal atnaujintą ir pagerintą mandatą, turėdama aiškiai apibrėžtas pareigas ir tikslus, ir, žinoma, kai tik turės reikalingas priemones ir žmogiškuosius išteklius.

Šį kartą tikiuosi, kad Komisija reikšmingai ir nuoširdžiai padės ENISA sustiprinti tinklų saugumą ir vientisumą. Tai labai svarbu, norint žymiai pagerinti įmonių ir, žinoma, Europos piliečių pasitikėjimą Europos tinklais.

PIRMININKAUJA L. COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

Jorgo Chatzimarkakis, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, tinklų saugumas skamba kaip specializuota mokslo sritis, tačiau jis vis labiau veikia mūsų kasdienį gyvenimą: mobilųjų ryšių, internetą, kuris lyg aštuonkojis veržiasi į vis daugiau kasdienės veiklos sričių, intelektualią aplinką – mūsų aplinkose įdiegtą kompiuterio intelektą, tiek padedantį pagyvenusiems žmonėms, tiek kontroliuojantį sudėtingus darbo procesus. Visa tai parodo, kad tampame vis labiau priklausomi nuo tokių pažangių technologijų formų. Jos valdo mūsų gyvenimus bei mūsų ekonomikos augimą.

Neseniai Estijoje buvo pademonstruota, kokie priklausomi mes tapome. Jūs, Komisijos nare, minėjote, jog poveikį taip pat patyrė ir Gruzija. Žmonės yra mažiau informuoti apie šį atvejį, tačiau jeigu mums būtų reikėję už Estiją efektingesnio pavyzdžio, mes jį turime. Matėme, kaip moderni, į tinklus orientuota ekonomika staiga tapo priklausoma nuo šio veiksnio, nuo šios technologijos, kaip ji buvo užpulta ir kaip jos saugumui tikrai kilo didelė grėsmė. Tai taip pat viena iš priežasčių, kodėl Komisija, kuriai tuo metu vadovavo Komisijos narys E. Liikaanen, teisingai suvokė poreikį įsteigti tinklų saugumo agentūrą. Todėl mes labai nustebome, kai ENISA buvo vertinama vos po metų, nes ji dar nebuvo iki galo ir tinkamai aprūpinta lėšomis, ir buvo iškeltas klausimas dėl tolesnio jos egzistavimo. Tuo metu tikrai buvome šokiruoti ir todėl esu patenkintas, kad dabar apie tai diskutuojame.

Kodėl suabejojome šia agentūra vos po metų? Kaip jūs ketinate, kaip mes ketiname suformuoti ENISA mandatą, kad ji, kaip agentūra, galėtų veikti lygiomis sąlygomis su Jungtinėse Valstijose, Japonijoje ir Kinijoje veikiančiomis agentūromis?

Noriu jums padėkoti už tai, kad po antro atlikto vertinimo jūs pripažinote ENISA pasiekimus. Nepaisant to, diena po dienos mes, Parlamento nariai, kalbame apie šį kultūros pokytį, apie šį mūsų ekonomikoms darantį įtaką klimato pasikeitimą, kuris verčia mus atsisakyti ekonominės priklausomybės nuo iškastinio kuro ir pereiti prie kitų energijos išteklių. Mes kasdien stengiamės iš visų jėgų. Visi žinome, jog vienintelė išeitis – sistemų pakeitimas. Tam tikslui mums reikalingi protingi sprendimai ir tinklo saugumas, nes saugumas svarbiausias. Todėl dėkoju už tai, kad ši diskusija yra kaip kertinis akmuo kuriant geriau finansuotą ENISA ir saugesnį tinklą.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Gerb. Pirmininke, apibendrindama noriu pasakyti, kad ENISA mandato pratęsimą dar trejiems metams vieningai palaiko Taryba ir didelė Europos Parlamento dauguma. Abu įstatymų leidimo organai sutiko kuo greičiau sudaryti pirmojo svarstymo susitarimą, prieš automatiškai pasibaigiant reglamento galiojimui.

Kaip suprantu, Taryba planuoja pirmiausia priimti reglamento pakeitimą būsimame Tarybos posėdyje. Tada problema būtų išspręsta ir, kai tik Komisija pateiks pranešimą apie pagrindines internetinių išpuolių sukeltas problemas, Parlamentas galės jį patvirtinti ir pradėti tikrą diskusiją dėl mūsų pareiktų nuomonių šioje srityje ateities.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

16. Reklamos ir rinkodaros įtaka moterų ir vyrų lygybei (diskusija)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės klausimas – pranešimas (2008/2038 (INI)), kurį pateikė Eva-Britt Svensson Lyčių lygybės komiteto vardu, dėl reklamos ir rinkodaros įtakos moterų ir vyrų lygybei.

Eva-Britt Svensson, *pranešėja*. – (SV) Gerb. Pirmininke, noriu padėkoti savo kolegoms iš Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto ir ypač pagalbiniam pranešėjui už puikią ir naudingą pagalbą ruošiant pranešimą.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė pabrėžė kovos su lyčių stereotipais svarbą. Tai – vienas iš šešių pirmininkaujančiosios valstybės prioritetų. Todėl manau, kad visiems mums, esantiems čia, Parlamente, svarbu pateikti savo poziciją dėl lyčių stereotipų ir dėl to, kokį poveikį jie daro moterų ir vyrų lygybei.

Siekdama išvengti nesusipratimų, noriu ypač atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad savo pranešimu tikrai neskatinu jokio naujo įstatymo priėmimo šioje srityje nei ES, nei šalies lygiu. Mano siūlomos priemonės skirtos jau egzistuojančioms šalių savireguliacijos organizacijoms, kurios atstovauja gamintojams, reklamos įmonėms ir vartotojams. Šių organizacijų tikslas turėtų būti didinti suvokimą apie lyčių stereotipais pagrįstos reklamos svarbą. Valstybės narės taip pat turėtų pasirūpinti, kad būtų institucijos, į kurias visuomenė galėtų kreiptis su skundais. Taip pat manau, kad Europos lyčių lygybės institutas, kuris šiuo metu steigiamas, turėtų atlikti tyrimą apie tai, kokį poveikį tokia reklama daro lyčių lygybei. Mes turime žinoti daugiau.

Kodėl tai svarbu? Tai svarbu todėl, kad reklama yra visur – mūsų namuose, viešojoje vietoje, laikraščiuose, žiniasklaidoje ir kitur. Ji mums daro poveikį nesvarbu, ar tai suvokiame, ar ne. Įmonės neinvestuotų milijardų į reklamą, jeigu žinotų, jog nebus jokio poveikio.

Šiandien reklamos ir rinkodaros tikslas nėra vien tik stengtis parduoti prekes ar produktus, bet stengtis parduoti patį gyvenimo būdą, kultūrą. Turime ugdyti tam tikrą elgesį ir imtis tam tikrų veiksmų, kad pateisintume skirtingų normų lūkesčius. Ypač svarbu kovoti su šiuo reiškiniu ten, kur jis daro poveikį jauniems žmonėms, kurie siekia tapti suaugusia asmenybe, tolesnio išsilavinimo ir pan. Noriu, kad visi

žmonės turėtų galimybę rinktis ir to pasirinkimo nei sąmoningai, nei nesąmoningai neveiktų jokios lyčių stereotipais pagrįstos normos.

Šiandien reklamos įmonėms neįmanoma sukurti reklamos apie produktą, kuris kelia pavojų aplinkai ir skatina klimato pasikeitimą. Mano vizija yra tokia, kad ateityje lygiai taip pat nebus galima sukurti apie produktus reklamos, pagrįstos lyčių diskriminacija ar stereotipais.

Taip pat tikiu, kad padidėjus reklamos svarbos suvokimui, vartotojai, tiek vyrai, tiek moterys, pradės nebepirkti taip reklamuojamų produktų. Tvirtai tikiu, jog vartotojai teiks pirmenybę toms įmonėms ir gamintojams, kurie vykdys supratingą reklamos politiką ir kurie draus lyčių stereotipais pagrįstą reklamą. Pasisiekimo sulauks tos įmonės ir reklamų kūrėjai, kurie turės įtakos ir prisidės prie lyčių lygybės skatinimo. Pagaliau, tai – visų mūsų bendras tikslas. Tai – vienas iš daugelio veiksnių, tačiau be galo svarbus.

Viviane Reding, *Komisijos narė*. – Gerb. Pirmininke, noriu padėkoti Europos Parlamentui ir pranešėjai E. B. Svensson už labai subtilų pranešimą apie tai, kaip rinkodara ir reklama veikia vyrų ir moterų lygybę.

Reklama atlieka labai svarbų vaidmenį finansuojant žiniasklaidą. Ji mažina leidėjų nustatytą žurnalų ir laikraščių kainą ir užtikrina, jog vartotojams būtų pateikta nemažai nemokamos garso ir vaizdo informacijos. Tai labai svarbu žodžio laisvei ir įvairovei, apie ką dažnai diskutuojama šiame Parlamente.

Bėgant metams mes matėme, kaip buvo draudžiama ir kontroliuojama reklama – cigarečių, alkoholio, riebaus maisto produktų – ir greitai bus priimtos naujos taisyklės, pagal kurias automobilių gamintojai turės reklamuoti išmetamų CO₂ dujų kiekį. Reklama – lankstus taikiny, nes daug lengviau reguliuoti jį nei atkreipti dėmesį į esamas problemas, kurios dažnai būna daug sudėtingesnės, nors pranešime, apie kurį šį vakar diskutuojame, pritariama tolesnei reklamos kontrolei tik šį kartą iš subjektyvios lyčių politikos pusės.

Kaip medijos komisarė suvokių politinius interesus, bet mane taip pat domina, koks bus tokių interesų poveikis, jeigu jie bus įgyvendinti visoje pramonėje ir visuomenėje. Kadangi dėl pinigų stygiaus ir dėl įvairių draudimų tapo daug sunkiau reklamuoti, reklamos įmonės sumažino reklamos vaidmenį savo rinkodaros išlaidose. Egzistuoja ir kiti produktų pateikimo į rinką būdai, nereklamuojant jų žiniasklaidoje: pvz., produkto rėmimas. Tai labai nepalanku žiniasklaidos plioralizmui, nes didžioji dalis spaudos – laikraščiai ir žurnalai – negauna pakankamai pajamų, užtikrinančių nenutrūkstamą jų leidimą.

Pranešime neatsižvelgiama į teigiamus aspektus, kurie palaiko pranešimo tikslus, susijusius su piliečių apsauga. Leiskite pateikti keletą pavyzdžių. Garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvos 3 straipsnyje išreikšta tvirta pozicija dėl žmogaus orumo ir nediskriminacijos garso ir vaizdo reklamoje. Galiu garantuoti, jog Komisija užtikrins, kad valstybės narės, perkeldamos šią direktyvą, atspindėtų tai, ko norėjo įstatymo leidėjas.

Be to, pranešime nepabrėžiamas naudingas savireguliacijos vaidmuo. Leiskite čia pateikti dar vieną pavyzdį. Jūs tikriausiai žinote, kad buvo reaguojama tokiais atvejais, kaip, cituoju: „nepageidaujamas stereotipų formavimas“. Pateiksiu labai konkretų pavyzdį. Mados pramonė nutraukė savo „porno madingas“ (angl. porno-chic) kampanijas, kuriose moterys buvo pateikiamos kaip tikri sekso objektai. Taigi yra teisinių tokių problemų sprendimo priemonių.

Šiuo atžvilgiu mūsų požiūris turėtų būti labai realistiškas. Reklama – tai trumpa informacijos perdavimo priemonė, šmėstelinti popieriaus lape ar 30 s. trukmės vaizdo klipu. Kas pranešime vadinama „stereotipų formavimu“ gali būti tik greitas produkto susiejimas su tam tikra vartotojų grupe. Jis taip pat gali reikšti silpną kūrybinį darbą. Juk yra gera reklama ir bloga reklama ir kaip medijos komisarė turiu pripažinti, kad žodžio laisvė taip pat apima ir teisę klysti, netgi labai smarkiai, net jei mums tai nepatinka. Jeigu dabar paprašyčiau plenarinio posėdžio dalyvių šiuo klausimu priimti sprendimą, manau, jog teisė klysti nebūtų suvaržyta.

Pranešime teigiama, kad nėra atlikta jokių įtikinamų tyrimų, susiejančių stereotipų formavimą su lyčių nelygybe. Politikos formavimas reikalauja ne vien tik griežtų nuomonių, bet tvirto įrodymų pagrindo ir būtent tuo grindžiamame politinius pasiūlymus, o Komisija tuo remdamasi palaiko teigiamas Europos Parlamento ataskaitoje pateiktas rekomendacijas. Mes visuomet skatiname reguliuotojų keitimąsi geros praktikos pavyzdžiais. Švietimas, tyrimai ir tolesnės diskusijos, žinoma, neturėtų nutrūkti.

Noriu pabrėžti, kad devynerius metus eidama medijos komisarės pareigas prašiau, jog mokyklose būtų žiniasklaidos raštingumo kursas. Manau, kad tai būtų pats svarbiausias dalykas: jeigu tik sugebėtumėm pažadinti jaunuomenėje kritinius vertinimo sugebėjimus, padedančius skaityti reklamas, atmesti blogas reklamas – tai, kas tikrai nėra būdinga mūsų visuomenei. Noriu atkreipti dėmesį į geros praktikos pavyzdžius.

Man, pvz., patinka ispanų rengiami reklamų apdovanojimai, kuriuose puikiai sprendžiami lyčių klausimai. Toks elgesys tinkamas, ir todėl mums reiktų pabrėžti teigiamus aspektus bei neatmesti tolesnės pažangos galimybės, nes dėl to verta pakovoti.

Esther Herranz García, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (ES) Gerb. Pirmininke, tikroji laisvė baigiasi ten, kur prasideda kitų laisvė, ir kuo laisvesnė yra žiniasklaida, tuo laisvesnė yra ir visuomenė. Laisvės praradimas prasideda būtent reklamos cenzūroje ir pereina į redakcinę terpę.

Todėl Europos liaudies partija siekdama ištaisyti daugybę totalitarinių nukrypimų, prieštaraujančių laisvos visuomenės principui, pateikė šio pranešimo pakeitimus.

Europos rinkodara ir reklama jau naudoja savireguliaciją ir valstybės narės turi pakankamą įstatymų bazę. Rinkodara ir reklama patenka ne vien tik į žiniasklaidos sritį. Jos ir mūsų kasdienio gyvenimo dalis ir, laimei, yra puikūs šiose srityse dirbantys profesionalai, kurie dažniausiai suvokia, kokią įtaką jie daro socialinei pusiausvyrai. Todėl Europos liaudies partija balsuos prieš komunistų pateiktus pakeitimus ir dalis, nes jie skatina šovininistinio ir lytis diskriminuojančio pobūdžio šmeižtą tarp sektoriuje dirbančių darbuotojų, o tai klaidinga.

Mes Europos liaudies partijoje tikime vyrų ir moterų lygybe, tačiau manome, kad ji turi būti skatinama nekenkiant niekieno reputacijai. Manome, kad vaikystė ir paauglystė turi būti saugoma, o vaikai ir jaunimas tėvų ir visuomenės auginami ir auklėjami kaip visuma. Išauginami su vertybėmis, padedančiomis būti geresniais žmonėmis.

Manau, kad ribotas lygybės termino vartojimas, o ji juk yra šio pranešimo tikslas, yra rimta klaida ir Europos liaudies partija, žinoma, to neleis. Labai tikimės, kad mūsų pakeitimai bus priimti ir galėsime pritarti pranešimui. Priešingu atveju, neatiduosiu galutinio balso, gerbdama valstybių narių subsidiarumą bei rinkodaros ir reklamos verslo profesionalus.

Nemanau, kad šalių įstatymų kritika ir šio Parlamento kompetencijos viršijimas bus mums naudingas, nes tai sumažins mūsų patikimumą ateityje.

Bernadette Vergnaud, *PSE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, šis pranešimas nėra toks raminantis, kaip vėlyvas metas, kada jis aptariamas, ir aš noriu padėkoti E. B. Svensson už darbą ir bendradarbiavimą.

Rinkodara ir reklama mūsų visuomenėje dominuoja visur ir padeda kurti socialinius vaizdinius, kurie kartais turi priešingą poveikį, pasireiškiantį diskriminacija ar supaprastintais lyčių stereotipais. Reklama yra, žinoma, ir kūrybos šaltinis ir tokie vaizdiniai kartais naudojami tarptautiniu mastu humoristiniais tikslais. Tačiau reklamuotojai privalo nepamiršti, kad jie atlieka labai svarbų švietimo vaidmenį, ir kad turime lavinti jaunimo kritinio vertinimo sugebėjimus, taip siekdami panaikinti bet kokias diskriminacijos formas, atsiradusias dėl lytis žeminančių vaizdų ir galinčias sukelti pavojų asmens orumui.

Šiuo pranešimu nesiekiamo kelti abejonių dėl redagavimo ar kūrybinės laisvės. Jo tikslas – skatinti šio sektoriaus dalyvius gerinti esamas savireguliacijos sistemas, bendradarbiauti su kompetentingomis institucijomis, siekiant pagerinti geros praktikos principus, ir padėti jiems suvokti savo atsakomybę, susijusią ne tik su lyčių lygybe, bet ir su fizine ir psichine sveikata, kuriai kartais kyla pavojus dėl spaudimo, kurį sudaro grožio kriterijai, nustatomi kaip grožio normos.

Todėl prašau narių atmesti daugelį pakeitimų, kuriais siekiama panaikinti teisės akto dalis, nes tuomet pats tekstas prarastų visą savo esmę.

Sophia in 't Veld, *ALDE frakcijos vardu.* – (NL) Gerb. Pirmininke, suprantu pranešėjos iškeltą problemą. Įsivaizduoju žvalgybinę grupę, atvykstančią iš Marso planetos. Jie atskrenda į žemę ir tiesiog stebi reklamas, kad galėtų susidaryti nuomonę apie čia gyvenančius žmones. Tada Marso gyventojai atvyksta čia ir savo nuostabai pamato, kad moterys ne tik domisi valymo priemonėmis ir ne vien tik visą dieną sėdi, laukdamos iš darbo grįžtančių vyrų. Moterys yra nepriklausomos ir protingos, uždirba pinigų ir yra vartotojos. Be to, jie pamato, jog žemėje egzistuoja ir kitokios šeimos, kurių reklamose niekada nerodo. Tai ir nepilnos šeimos, gėjų poros su vaikais, imigrantų šeimos ir, pvz., žmonės invalidų vežimėliuose ir turintys kalbos sutrikimų. Jų niekada nematome reklamose. Aš neabejotinai pritariu pranešėjai šiuo požiūriu.

Tačiau, paminėjusi tai, aš galiu pasakyti, jog pritariu ir Komisijos narės V. Reding komentarams bei savo Europos liaudies partijos kolegoms. Vis dar egzistuoja toks dalykas kaip žodžio laisvė. Todėl manau, kad mums niekaip nereikėtų kištis į reklamos turinį. Gera praktika – geresnė idėja. Žinoma, dabar negaliu paminėti

jokių konkrečių prekės ženklų, tačiau šiuo metu mąstau apie italų mados „etiketę“, kuri jau 20 metų griaua tabu, ir apie kitus produktus.

Be viso to, pranešimas yra per daug išplėstas, nes pavadinimas yra „Rinkodara ir reklama“, tačiau jis apima ir mokyklinės knygas, televiziją, internetą, vaizdo žaidimus ir dar daug nereikalingų dalykų. Jei atvirai, ES neturėtų į tai kištis.

Taip pat pastebėjau užuominą apie seksualinių paslaugų reklamą. Tai visiškai ne į temą. Skonis ir moralė gali skirtis, ir nemanau, kad ES gali juos vienodai piršti.

Galų gale, jei pažiūrėtumėte, koks moters paveikslas buvo piešiamas reklamose per pastaruosius 50 metų, su pasitenkinimu galėčiau pasakyti, kad moterys yra žymiai protingesnės, nei manome. Jos neleidžia reklamai sutrukdyti joms tapti nepriklausomoms.

Galiausiai, jeigu tikrai norime imtis kažkokių priemonių, turiu du konkrečius pasiūlymus. Visų pirma, jeigu mums nepatinka reklama, mes, kaip vartotojai, galime streikuoti ir, antra, siūlau paskirti bent vieną moterį į vieną iš keturių aukščiausių postų Europos Sąjungoje.

Ewa Tomaszewska, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. Pirmininke, noriu atkreipti dėmesį į egzistuojančias reklamas, rodomas per televiziją, taip pat ir visuomeninę, bei kabinamas skelbimų lentose, kurių turinys ar forma žemina juose vaizduojamus žmones. Tai dažniausiai, bet ne visada, susiję su moterimis. Žeminamas jų orumas, jos laikomos daiktais, vaizduojamos žemesnio intelektualinio lygio ar tik galinčios sukelti seksualinio pobūdžio susidomėjimą, o tai skatina savivarbos trūkumą tų gyvenimui nepasiruošusių žmonių, kurie mato tokį turinį. Ji mažina jų pastangas įgyvendinti užsibrėžtus planus ir riboja jų ambicijas. Labiausiai tokia reklama veikia jaunimą, kuriam jos poveikis gali būti labai didelis. Tai vienas iš visur paplitusio vartotojų interesų gynimo rezultatų. Daugeliui žmonių pelnas, net jei uždirbtas nepadoriais būdais, daug svarbesnis už požiūrį į žmones, kaip į subjektus su vidinėmis vertybėmis, kurias reikia saugoti. Todėl labai svarbu, kad tokio pobūdžio reklamą ribotų įstatymai.

Hiltrud Breyer, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. Pirmininke, moterų ir vyrų lygybė – viena iš Europos Sąjungos tikslų ir vertybių. ES siekia įtvirtinti tą lygybę kiekvienoje veiklos srityje. Sunku įsivaizduoti, jog į reklamos sritį galėtų būti neatsižvelgta. Todėl pritariu E. B. Svensson pranešimui, kuriame buvo iškelta ši svarbi problema ir kuris buvo gerai suderintas. Nuoširdžiai jums už tai dėkoju.

Reklama veikia mūsų sąmonę. Vienas didelis jos poveikis – sukurti lyčių stereotipai. Reklamose stebima diskriminacija prieštarauja lygybės siekimui. ES nesiima pakankamų veiksmų seksizmui ir diskriminacijai panaikinti žiniasklaidoje. Todėl privalome tvirtai teigti, jog Europa yra vertybes branginanti Europa. Nenorime neapykantą moterims skatinančios reklamos, jokių reklamų, kurios traktuoja moterį, kaip daiktą, ar mėgaujasi šiurkščiomis klišėmis apie moteris. Tas pats, žinoma, galioja ir reklamoms apie vyrus.

Būčiau patenkinta, jei reklama, priešingai, padėtų pakeisti mūsų nuvalkiotą supratimą apie vyrų ir moterų vaidmenį. Deja, reklamos pramonė pradėjo kovą su tai, kas turėtų būti laikoma savaime suprantamu dalyku – tai yra pagarba ir pagarba būtent moterims. Negaliu suprasti, kodėl reklamos pramonė kelia tokią audrą stiklinėje vandens. Tai vadinu audra, nes, gaila, bet atrodo, kad apie tokią situaciją jau išgirdo dauguma šio Parlamento moterų.

Nepaisant to mes, žinoma, galime susitarti dėl šių pagrindinių principų: turime aktyviau reaguoti į diskriminaciją žiniasklaidoje, taip pat mums reikalingos už priežiūrą atsakingos šalių institucijos, kurioms būtų galima teikti skundus. Beje, kažkas panašaus jau egzistuoja daugelyje valstybių narių. Todėl ir negaliu suprasti, dėl ko visos šios sąmyšys. Aš netgi norėjau, kad šiuo pranešimu mes siektume toliau. Todėl tikiuosi, kad tikrai sutarsime ir palaikysime tai, kas šiuo metu yra pateikta, nes šis pranešimas mums reikalingas kaip pagrindas ir mums nebereiktų jo menkinti.

Urszula Krupa, IND/DEM frakcijos vardu. – (PL) Gerb. Pirmininke, nepaisant daugelio teigiamų pranešimo aspektų apie neigiamą žiniasklaidos poveikį, rinkodarą ir reklamą, kuri parodijuoja ir sudaiktina žmones, juos diskriminuoja ir žemina jų orumą, vis dėlto turiu paprieštarauti kai kuriems argumentams, kurie yra manipuliacinio pobūdžio ir kuriais siekiama sukurti šiuolaikišką egalitarinę visuomenę, neturinčią moralės modelių. Tai tiesa, jog įvairių hormonų ir fiziologinių terapijų būdu galima eksperimentuoti su žmonėmis, tačiau tokie eksperimentai sukelia dideles traumas ir turėtų būti uždrausti taip pat, kaip ir bandymai su gyvūnais.

Tiek vyriškumas, tiek moteriškumas, dvilypė žmogaus somatinės struktūros forma, yra asmenybę formuojantys elementai. Neįmanoma pakeisti vaidmenų, nes jie užkoduoti žmogaus prigimtyje. Reklamos

poveikio akcentavimas pagirtinas, tačiau būtų geriau kalbėti apie etinę ir teisinę kontrolę, pagrįstą visuotine vertybių sistema, geriausiai atspindinčia Dieviškojoje teisėje.

Edit Bauer (PPE-DE). – (SK) Kartais net nesuvokiame, kad reklamos politikos padariniai turi didelį poveikį stereotipų išlikimui, o tai reiškia, jog sudaroma beveik neįveikiama kliūtis pokyčiams, kurie būtini siekiant numatytų tikslų, įskaitant ir Lisabonos tikslus.

Tačiau nepaisant to, galime teigti, kad reklama turi ir teigiamų aspektų. Turėtumėm suprasti, kad reklamos politika, ypač susijusi su vyrais ir moterimis, stabdo darbo ir šeimyninio gyvenimo suderinimo procesą, nes labai dažnai reklamose moteris vaizduojama laiminga ir besišypsanti, kartais prieštaraujanti, dažnai per labai trumpą laiką vykdanti užduotis, kylančias dėl skirtingų socialinių vaidmenų.

Problema yra ne tik ta, kad pasenę stereotipai apie vyrų ir moterų vaidmenis neišnyksta, bet jie yra ir toliau skatinami, nes ekspertai įspėja, jog reklama ne tik sustiprina, bet ir sukuria lūkesčius. Vienas labiausiai pritrenkiančių viso to rodiklių – didelius skaičius anoreksija sergančių merginų.

Kadangi rinkodara ir reklama tinkamai ar netinkamai naudoja esamus stereotipus, Europos Tarybai nėra prasmės priimti rezoliucijų dėl kovos su stereotipais, nes jos bus visiškai neveiksmingos.

Situacija tikrai nebus sprendžiama, priimant kokį nors Europos elgesio kodeksą. Rinkodaros ir reklamos problema negali būti priskiriama žiniasklaidai. Gaila, kad pranešime siekiant išspręsti problemą pasirenkamas kelias, kuris bus arba neįgyvendinamas, arba nepadės pasiekti tikslo.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, kolegos, mano nuomone, pranešimas labai svarbus ir labai reikalingas. Nuolat mus supanti aplinka yra nepaprastai svarbi nuostatomis, elgesiui ir požiūriui į problemas, taip pat ir į lygybę, formuotis. Rinkodara, reklama, žiniasklaida, internetas ir televizija gali suformuoti tiek teigiamą, tiek labai neigiamą požiūrį į tokį dalyką kaip lyčių lygybė.

Neapriboję žiniasklaidos, su rinkodara ir reklama susijusių organizacijų ir institucijų veiklos laisvės, neįvedę cenzūros susidurtume su neigiamais padariniais, turėtumėm smerkti moterų vaizdavimą nepalankiose situacijose, kaip smurtą ir seksizmą skatinančių objektų, ar rodymą „karštų“ moterų, gundančių paragauti alkoholinių gėrimų. Argi tai nėra pažeminimas?

Kadangi lygybę laikome partneryste, manome, kad rinkodaros ir reklamos tolerancija šiai problemai lygiai taip pat galioja ir vyrų atžvilgiu. Reklama ir rinkodara turėtų padėti suvokti, kas tai yra lygybė, turėtų atspindėti etinius vyrų ir moterų lygybės modelius, o ne griauti lygybės filosofiją siekdama pelno. Todėl rinkodara ir reklama turėtų sukurti aplinką socialiniam supratingumui ir socialinėms perspektyvoms.

Pranešime pabrėžiamas poreikis platinti žiniasklaidoje lyčių lygybės principus, pasitelkus skirtingoms amžiaus grupėms skirtas programas ir medžiagą, populiarinti su pagarbos demonstravimu siejamą gerą praktiką, pripažinti ir gerbti lyčių skirtumus, vengti diskriminacijos. Taip bus suformuota lygybės kultūra ir sukurta lygybė.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Reklama – neatskiriama mūsų gyvenimo dalis ir neabejotinai veikia visuomenės elgesį bei formuoja viešąją nuomonę.

Savo pranešime pranešėja E. B. Svensson pabrėžia dalykus, kuriems pritariu. Būtent tai, kad reikia saugoti vaikus ir jaunimą nuo neigiamo reklamos poveikio. Seksualinių paslaugų ir prostitucijos reklamavimas žeidžia vaikus nuo pat ankstyvo amžiaus.

Tačiau mano nuomonė apie tai, kaip reiktų siekti užsibrėžto tikslo, skiriasi nuo pranešėjos. Europos lygiu mums sunku kištis į žiniasklaidos laisvę ir nesilaikyti subsidarumo principo. Nemanau, kad mums sėkmingai pavyktų pritaikyti Europos etikos kodeksą rinkodaros ir reklamos srityje.

Į mūsų susirūpinimą jaunąja karta dėmesį labiausiai turi atkreipti tėvai ir mokytojai. Esu įsitikinusi, kad pagrindinė atsakomybė tenka tėvams ir mokytojams, kurie turi galimybę mokyti vaikus protingai ir atsakingai naudotis televizija ir naujomis technologijomis.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Pranešime per stipriai pabrėžiama vyrų ir moterų nelygybė bei lyčių stereotipų formavimas. Būtina paminėti neigiamų stereotipų formavimą, o lyčių nelygybė – pagrindinis blogų reklamų elementas, tačiau ne vienintelis.

Visų pirma daugelis psichologinių eksperimentų rodo, kaip ypač vaikai, bet taip pat ir suaugusieji, televizijos ir žiniasklaidos paveikti tampa agresyvūs, įgauna neigiamą požiūrį ir neigiamai elgiasi. Tęsdamas Komisijos

narės V. Reding mintį apie mokyklinį švietimą, galiu pasakyti, jog mano, kaip psichologo manymu, labai svarbu yra tai, jog tyrimų duomenimis žmonės yra įsitikinę, kad televizija ir reklama jų neveikia tiek, kiek ji juos veikia iš tikrųjų. Rinkodara ir reklama žiniasklaidoje manevruoja tarp informacijos, skatinimo ir manipuliacijos. Atsiranda problema, kaip visa tai atskirti. Laisva reklama žalinga ten, kur neatitinka moralinių, socialinių ir psichologinių principų. Tai turbūt pats svarbiausias dalykas.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). – (RO) Noriu pasiūlyti keletą praktinių priemonių, kurios mums padėtų spręsti problemą, susijusią su neigiama reklamos įtaka lyčių lygybei Europoje.

Galiojančių Europos įstatymų atžvilgiu, pagrindinis dalykas – kilmės šalies principas. Tai taip pat taikoma reklamai, taigi kūrinys, patvirtintas valstybės narės nacionalinės radijo ir televizijos tarybos, turi būti pripažintas tinkamu transliuoti visose kitose valstybėse narėse.

Visai neseniai buvome susidūrę su aiškiais atvejais, kai lyčių diskriminacija buvo stebima reklaminiuose kūriniuose, tačiau jų transliacijos nebuvo įmanoma nutraukti Europos Sąjungos valstybėse. Todėl manau, kad turėtų būti taikomos kilmės šalies principo išimties priemonės, kai nustatoma, kad įžeidžiamo pobūdžio reklamos kūriniai pažeidė Europos lyčių lygybės paktą. Kadangi mes diskutuojame apie sritį, priklausančią Bendrijos kompetencijai, būtent apie prekybą garso ir vaizdo paslaugomis, mano nuomone, Europos Komisija turi skirti baudas kūrėjams, skatinantiems diskriminacinio pobūdžio vaizdų rodymą reklamose.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. Pirmininke, mes pasisakome tiek už rinkos ekonomiką, tiek už konkurencingumą. Taip, remdamiesi sveika konkurencija, norime, kad būtų pasakyta tiesa. Produktai turi konkuruoti remiantis tikrais faktais.

Laisvė nereiškia atsakomybės nebuvimo, o reklama nėra kokia nors gudrybė, leidžianti bet kam rodyti savo produktus. Šįryt mes kalbėjome apie diskriminacijos panaikinimą, bet labai keista, kad ją palaikantys nenori ginti žmogiškojo orumo, pasitelkę reklamos savireguliaciją.

Sveikinu Komisijos narę, nes ji savo pasiūlymais parodė, jog imasi nepilnamečių apsaugos priemonių ir siekia išsaugoti vertybes remdamasi žiniasklaida ir ypač šiuolaikinėmis technologijomis.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Gerb. Pirmininke, pritariu požiūriui, jog tėvams ir teisėtiems globėjams tenka labai didelė vaikų auklėjimo atsakomybė. Šiandieniniame verslo pasaulyje į vaikus žiūrima kaip į labai svarbius vartotojus. Todėl labai svarbu kuo anksčiau juos supažindinti su reklamos galia ir galimu neigiamu poveikiu. Tačiau nepritariu minčiai, kad tai reiktų reguliuoti vienodai visoje Europoje.

Kaip minėjo Komisijos narė, švietimo sistemoje privalome stengtis vaikams parodyti kelią nuo pat mažens, supažindindami juos tiek su reklamos teikiamomis galimybėmis, tiek su keliamu pavojumi. <BRK>

Eva-Britt Svensson, pranešėja. – (SV) Dėkoju už diskusiją. Noriu paaiškinti vieną dalyką – pranešimas yra Europos vieningųjų kairiųjų vardu. Atsižvelgdama į pakeitimus noriu jums priminti, kad Komitetas priėmė 53 pakeitimus, pateiktus skirtingų politinių frakcijų, įskaitant keturis E. H. García pateiktus pakeitimus.

Buvo paminėta žodžio laisvė. Savaimė suprantama, kad žodžio laisvė šventa ir neliečiama. Pranešime nėra paminėta nieko apie naują įstatymą nei ES lygiu, nei valstybėse narėse. Tai – atskirų šalių reikalas. Mūsų pranešimas akcentuoja egzistuojančias institucijas – savireguliacijos ir jungtines institucijas, kuriose gamintojai, reklamuotojai ir vartotojai kartu randa geriausius metodus.

Komisijos teigimu, reikia daugiau įtikinamų tyrimų apie tai, koks poveikis daromas lygybei. Pritariu tam, todėl pranešime tai buvo pabrėžta. Mums reikia daugiau tyrimų. Turime skatinti kritinį mąstymą! Apie tai ir yra pranešimas! Apie supratingumo didinimą ir kritinio mąstymo skatinimą!

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas įvyks rugsėjo 3 d., trečiadienį, 11.30 val.

Raštiški pranešimai (pagal Darbo tvarkos taisyklių 142 str.)

Zita Gurmai (PSE), raštu. – (HU) Kova su stereotipais – vienas iš šešių 2006–2010 m. lyčių lygybės gairių prioritetų.

Tai principo reikalas, kurio praktinis poveikis yra labai didelis ir platus, nes stereotipai sukuria gėdingą situaciją moterims ir užkerta kelią jų sėkmei – ar tai būtų susiję su darbo paieška, darbo vieta, jų karjera, sprendimų priėmimu ar darbo ir asmeninio gyvenimo suderinimu. Stereotipai kuria ir skatina nelygybę

kiekvienoje gyvenimo srityje, taip darydami didelę žalą visai visuomenei ir ypač susilpnindami lygybės kūrimo pastangų poveikį.

Mano nuomone, reikia gerai suplanuotų ir koordinuotų veiksmų bei kampanijos prieš stereotipus, kuriose svarbiausi elementai būtų socialinis sąmoningumas, skatinamas dar vaikystėje, švietimas ir tinkamos praktikos taikymas.

Žiniasklaidoje matoma rinkodara ir reklama formuoja moters įvaizdį, o toks nepalankus įvaizdis smarkiai prisideda prie gėdingos situacijos išlaikymo, tačiau tuo pat metu tokia tendencija gali būti pakreipta visai kita linkme, realistiškai parodyti tikrovę, galimybes ir sugebėjimus. Todėl privalome dirbti ir ruošti priemones, kurios padėtų įgyvendinti teigiamus pokyčius. Taip pat labai svarbu, kad galiojantys įstatymai būtų taikomi tinkamai.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), raštu. – (PL) Gerb. Pirmininke, E. B. Svensson pranešimas apie tai, kokią poveikį rinkodara ir reklama daro vyrų ir moterų lygybei, yra vienas tokių dokumentų, besikišančių į tokius reikalus, kurie nėra patys svarbiausi, lyginant su tomis problemomis, su kuriomis šiuo metu susiduria Europos Sąjunga. Kai kuriais atžvilgiais pranešimas paprasčiausiai nėra rimtas.

Pranešėjai lyčių stereotipų formavimas – didesnė problema nei žiniasklaidos turinio brutalumas, ypač susijęs su vaikais. Atsižvelgiant į žiniasklaidoje galiojantį reklamos kodeksą, teiginys, kad reklama skatina neapykantą lytims, yra perdėtas. Pranešime neminima vis didėjančios problemos, susijusios su lyčių diskriminacija tarp ES piliečių musulmoniškoje šalyse. Bijau, jog musulmoniška spauda nėra kontroliuojama dėl moterų ir vyrų lygybės.

Tai – labai rimta problema, kurią turi spręsti ES valstybės narės. Šiais laikais, siekiant išlaikyti tinkamus vyrų ir moterų santykius tradicinėje, istorinėje ir europietiškoje visuomenėje, intervencija nėra būtina. Su individualiais išsigimusio elgesio atvejais šioje srityje galima kovoti pasitelkus galiojančius įstatymus.

17. Gyvūnų klonavimas maistui (diskusija)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusija dėl žodinio klausimo (O-0069/2008 - B6-0545/2008) Komisijai, kurį uždavė Neil Parish, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu, dėl gyvūnų klonavimo maistui.

Neil Parish, autorius. – Gerb. Pirmininke, noriu pasveikinti Komisijos narę A. Vassiliou, kuri net ir tokį vėlyvą vakarą čia atvyko išgirsti svarstomų problemų.

Kai kalbame apie klonavimą, susiduriame ne tik su maisto saugumo klausimu. Europoje tikime, kad, remiantis bendra žemės ūkio politika, gaminame maistą pagal labai aukštą standartą, taip pat pagal labai aukštą gerovės standartą. Problemos dėl klonavimo susijusios ne tik su gyvūnų gerove, bet ir su vartotojų pasitikėjimu iš klonuotų gyvūnų pagamintu maistu.

Tereikia pasižiūrėti kitapus Atlanto vandenyno į Jungtines Amerikos Valstijas, kad pamatytumėt, kaip sustabdyti klonuotų gyvūnų patekimą į maisto gamybos grandinę. Pvz., jeigu klonuoto buliaus vertė prieš jam patenkant į maisto grandinę yra 1000 EUR, žmonės, kurie jį išaugino, privalo duoti užstatą, kurio vertė gali būti 3000 EUR, ir kai jie sunaikina tą gyvulį ir užtikrina, kad jis nepateks į maisto grandinę, užstatas gražinamas. Tai labai paprastas būdas, kaip apsisaugoti nuo klonuotų gyvūnų patekimo į maisto grandinę.

Manau, kad privalome labai rimtai apsvarstyti šį klausimą, ir aš raginčiau Komisijos narę dar kartą į tai atsižvelgti.

Paminėsiu keletą klonavimo problemų, ypač susijusių su gerove. Klonavimas sukelia rimtų sveikatos ir gerovės problemų klonams ir jų surogatinėms patelėms. Sveikatos problemas gyvūnams sukelia invaziniai metodai, naudojami kuriant kloną. Tai klonuotus vaisius nešiojančių surogatinių motinų kančios bei didelė prastos sveikatos tikimybė ir ankstyva klonuotų gyvūnų mirtis.

Pasaulinės gyvūnų sveikatos organizacijos pateiktoje mokslinėje ir techninėje apžvalgoje buvo nustatyta, kad tik iš 6 proc. klonuotų embrionų išsivystė sveiki, ilgai gyvenantys klonai.

Europos maisto saugos tarnybos (EMST) pranešime taip pat pabrėžiami padaugėję nutrūkusio nėštumo bei surogatinių patelių sveikatos sutrikimų atvejai. Dėl tokių sutrikimų ir didelio klonų dydžio Cezario pjūviai klonus nešiojantiems gyvūnams daromi daug dažniau nei įprastinio nėštumo atvejais. Klonuotų gyvūnų mirštamumas ir sergamumas daug didesnis nei įprastu būdu gimstančių gyvūnų, be to, paveikiama tiek surogatinės patelės, tiek klono gerovė.

Etiniu požiūriu Europos etikos grupė abejoja, ar gyvūnų klonavimas maistui etiškas. Ji taip pat neranda įtikinančių argumentų, galinčių pagrįsti maisto gamybą iš klonų ir jų palikuonių.

Jeigu pasižiūrėtumėte į duomenis, rodančius, kas nutinka klonavus gyvūnus, pamatytumėte, jog klonuoti veršiukai dažniausiai gimsta 25 proc. sunkesni nei įprastai, o tai reiškia skausmingą gimdymą. 25 proc. klonų besilaukiančių karvių 120 nėštumo dieną atsiranda alantojo skysčio. Remiantis 2003 m. pranešimais, tik 13 proc. apvaisintų surogatinių patelių gimė visiškai išnešioti veršiukai. Deja, išgyveno vos 5 proc. visų klonuotų embrionų. EMST nuomonėje pateikiamas pavyzdys iš tyrimo, kai embrionais buvo apvaisinta 2 170 galvijų, iš kurių tik 106 gimė gyvi palikuonys (tai sudaro 4,9 proc.) ir tik 82 išgyveno ilgiau nei dvi dienas.

Taip pat turime apsvarstyti ir problemas, kylančias ne tik su gyvūnų gerove, bet ir su jų genų fondu, nes tai taip pat priskiriama prie ūkininkavimo. Paimkime Holšteino fryzus. Manoma, kad yra tik 50 Holšteino fryzų atmainų. Jei pradėsime klonuoti bulius ir telyčia iš klonuoto buliaus grąžinama į palikuonį, tada naudojamas tas pats tėvas ir taip sukuriamas dar tvirtesnis genofondas. Tada kyla problemos dėl tam palikuoniui perduotų ligų ir genetikos. Todėl privalome įsitikinti, ar egzistuoja heterozė.

Pati pramonė negali paaiškinti, kodėl klonuoti gyvūnai išlaiko tėvų ląstelę – senesniąją ląstelę. Todėl vėlgi kyla rizika, jog gali gimti ne toks stiprus ir sveikas gyvulys.

Dėl to, raginu Komisiją teikti pasiūlymus, draudžiančius klonuoti gyvūnus maistui ir tiekti į rinką klonuotų gyvūnų mėsą bei pieno produktus.

Androula Vassiliou, *Komisijos narė*. – Gerb. Pirmininke, noriu padėkoti N. Parishui už šios problemos iškėlimą, nes tai problema, kuriai Komisija skyrė daug dėmesio ir kuri, jos manymu, yra labai svarbi, nes tai tikrai yra kažkas, kas mus užvaldė. Kaip minėjo N. Parish, Europos Komisija prašė EMST pateikti nuomonę apie maisto saugumą, gyvūnų sveikatą, gerovę ir padarinius aplinkai, susijusius su klonuotų gyvūnų naudojimu.

Galutinė nuomonė buvo priimta šių metų liepos 15 d. ir dabar Komisija sprendžia, kokių tolesnių veiksmų reiktų imtis. Šioje nuomonėje minimos rizikos vertinimo abejonės, kilusios dėl riboto esamų tyrimų skaičiaus.

Joje taip pat minimas faktas, jog labai didelės dalies klonų sveikata ir gerovė buvo neigiamai paveikta, netgi labai smarkiai, ir turėjo lemtingų padarinių.

Komisija suvokia, kad nors pastaraisiais metais gyvūnų klonavimo efektyvumas pagerėjo, šiandien vis vien pastebimas neigiamas poveikis gyvūnų sveikatai ir gerovei. Buvo nustatyta, kad klonų mirtingumo ir sergamumo rodikliai po gimimo yra žymiai didesni, nei įprastu būdu gimusių gyvūnų. Tačiau remiantis psichologiniais tyrimais, gyvūnų elgesio ir klinikiniais tyrimais, daugelis išgyvenusių klonų būna ir normalūs, ir sveiki.

Komisija atidžiai seka mokslo plėtrą šioje srityje. 2004 m. Komisija finansavo visos Europos tyrimų projektą, pavadintą „Klonavimas viešai“, taip norėdama atkreipti dėmesį į etinius, teisinius ir kitus socialinius gyvūnų klonavimo aspektus. Projektą koordinavo Danijos biotechnikos ir rizikos vertinimo centras, kurio tikslas buvo paskatinti viešą diskusiją biotechnologijų klausimu.

Kalbant apie visuomenės įtraukimą galima pasakyti, kad 2007 m. rudenį Komisija pradėjo teikti viešas konsultacijas gyvūnų klonavimo maistui etikos klausimais ir 2007 m. rugsėjo mėn. tuo pačiu klausimu ji surengė atvirą apskritojo stalo diskusiją, kurioje dalyvavo akademinės visuomenės, pramonės, nevyriausybinių organizacijų, pilietinės visuomenės, tarptautinių organizacijų ir t. t. atstovai. Siekiant skatinti visuomenės dalyvavimą, apvaliojo stalo diskusija taip pat buvo transliuojama internetu, o jos eiga buvo publikuota.

Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas yra tas, kad Komisija neseniai pradėjo Eurobarometro tyrimą, analizuojantį vartotojų požiūrį į klonavimą maisto gamybai. Jo tikslas – sužinoti, kokia visuomenės nuomonė ir supratimas apie klonavimą ir maistą, pagamintą iš klonuotų gyvūnų palikuonių. Rezultatai bus pateikti jau greitai.

Komisija itin atsižvelgia į etines aplinkybes, svarstydamą tokius jautrius klausimus kaip klonavimas. Komisija skyrė dėmesį gyvūnų klonavimo etikai nuo pat 1997 m., kai grupė Europos Komisijos patarėjų etinių biotechnologijos padarinių klausimais pareiškė nuomonę dėl klonavimo etikos. Atsižvelgiant į turimas tuometines technologijas, toje nuomonėje nebuvo užsiminta apie klonavimą maistui. Todėl Komisija paprašė Europos mokslo etikos ir naujų technologijų grupės, nepriklausomo Komisijos patarėjų organo šioje srityje, pateikti savo nuomonę dėl etinių gyvūnų klonavimo maistui aspektų. Jų nuomonė buvo paskelbta šių metų

sausio mėn. Europos etikos grupė, atsižvelgdama į surogatinių patelių ir gyvūnų klonų kančias bei sveikatos sutrikimus, pareiškė abejojanti, ar gyvūnų klonavimas maistui yra etiškai pagrįstas. Ji teigė, kad šiuo metu nėra jokių įtikinančių argumentų, pateisinančių maisto gamybą iš klonų ir jų palikuonių. Šiuo metu Komisija nagrinėja grupės išreikštą nuomonę.

Pagal tarptautines taisykles, produktų importo apribojimai privalo būti pagrįsti teisėtu susirūpinimu, ne diskriminacinio pobūdžio, ir atitikti siekiamą tikslą. Remiantis pasaulinės prekybos taisyklėmis, maisto produktų importas iš trečiųjų šalių gali būti nutrauktas, jeigu tokie produktai kelia rimtą pavojų gyvūnų ir žmonių sveikatai. Atsižvelgusi į atliktus tyrimus ir EMST pateiktą nuomonę, Komisija apsvarstys, ar verta taikyti tokius apribojimus. Manau, jog tai bus padaryta jau greitai.

Agnes Schierhuber, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. Pirmininke, Komisijos nare, šiandienė diskusija yra labai svarbi kaip priemonė, padedanti atkreipti dėmesį į klonavimo keliamą pavojų. Labai dėkoju N. Parishui, iškėlusiam tokį klausimą Komisijai. Vienas dalykas labai aiškus – gyvūnų sveikata susijusi su maisto saugumu.

Kaip žinome, egzistuoja įvairūs klonavimo procesų tipai: terapinis ir reprodukcinis klonavimas bei DNR klonavimas. Šiandien diskutuojame apie reprodukcinį klonavimą. Reprodukcinis klonavimas – tai genetiškai identiškos kieno nors kopijos sukūrimas: augalo, gyvūno ir tikriausiai vieną dieną, jeigu pajusime poreikį peržengti visas ribas, netgi žmogaus.

Visgi naudojant klonavimą gyvulininkystėje maisto gamybai susiduriama su problemomis. Viena jų, apie kurią noriu pakalbėti, tai didelis mirtingumo lygis. Amerikiečių pavyzdys parodė, kad išgyvena vos keli klonai. Todėl klonavimas maistui nėra finansiškai perspektyvus. Kalbant nuo pradžių, klonu genetinai amžius atitinka originalo amžių. Taigi, jeigu originalas yra šešerių metų karvė, tai veršiuko genų amžius bus taip pat šešeri metai. Per klonavimą klonuojamas genomas yra neišvengiamai pažeidžiamas. Dėl to klonas yra neatsparus ligoms ir parazitams.

Kai klonuojamos kelios kartos, Komisijos nare, pastoviai mažėja genetinė įvairovė, lemianti rūšių išlikimą, nes ji padeda rūšims prisitaikyti prie juos supančios natūralios aplinkos pokyčių.

Galų gale, iškyla klausimas, ar žmonija gali sau leisti kištis į daugelį natūralių biologinių procesų, net jeigu tai daroma su geriausiais ketinimais. Man atrodo, kad nėra jokio reikalo keisti to, kas egzistuoja jau milijonus metų. Žmonių gyvenimas bet kokių atveju yra per trumpas, kad galėtų per ilgą laiką pajusti savo veiksmų padarinius. Tikiuosi, kad neatsidursime tokioje situacijoje, kaip Gėtės burtininko mokinys, kuris negalėjo atsikratyti savo įsivaizduojamų dvasių.

Csaba Sándor Tabajdi, *PSE frakcijos vardu*. – (HU) Gerb. Pirmininke, visiškai pritariu N. Parisho pasiūlymui: čia reikalingas dviejų tipų visiškas nepakantumas. Visų pirma, klonuoti gyvūnai jokia būdu neturi patekti į maisto grandinę. Dėl to jau visi sutarėme. Taip pat sutarėme ir paprašysime Komisijos užtikrinti, kad klonuoti gyvūnai iš Argentinos, Brazilijos ir kitų ne ES šalių jokia būdu nepatektų ir nebūtų importuojami į Europos Sąjungą. Tai – dvigubas nepakantumas ir tokia, mano manymu, yra N. Parisho pasiūlymo esmė. Tiek A. Schierhuber, tiek N. Parish kalbėjo, jog vis dar egzistuoja didelis rizikos pavojus, jog nėra jokios realios kontrolės ar reguliavimo, yra tik netinkami tikrinimų pavyzdžiai, atlikti netinkami bandymai ir tie patys tik su kaulėmis ir galvijais. Taigi rizika labai didelė.

Iš tikrųjų galima apibendrinti ir pasakyti, kad klonuoti gyvūnai neturi patekti į maisto grandinę ir būtų tikrai absurdiška ir idiotiška trukdyti genų inžinerijos ir bioinžinerijos tyrimams. Tyrimai viena, o maisto grandinė – visai kas kita. Ir trečia, reikalingi ilgai besitęsiantys, patikimi patikrinimai, nepriklausomi nuo sektoriuje veikiančių organizacijų, bei nepriklausomas ilgalaikis reguliavimas. Dėkoju už dėmesį.

Mojca Drčar Murko, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. Pirmininke, iš patirties sprendžiant kitus klausimus, susijusius su maisto saugumu bei žmonių, kaip dominuojančios rūšies, ir gyvūnų ryšiais, žinome, jog visuomenės suvokimas smarkiai priklauso nuo konkretaus dalyko išmanymo. Vartotojai vis labiau suvokia fermose auginamų gyvulių kančias ir sužalojimus. Todėl jie turi būti tinkamai informuojami apie gyvūnų klonavimo keliamus pavojus. Reikalinga švietimo kampanija apie tai, koks laiką švaistantis procesas iki šiol buvo klonavimas.

Buvo tikėtasi, kad EMST neras aiškių saugumo problemų, susijusių su produktais iš klonuotų gyvulių, lyginant su produktais iš įprastu būdu išaugintų gyvulių. Tačiau EMST neseniai savo pranešime taip pat pabrėžė, kad tokia praktika turi didelį poveikį gyvulių sveikatai ir gerovei.

Šis klausimas iškelia socialines problemas, kurios mus stipriai skatina uždrausti gyvūnų klonavimą maistui bei klonuotų gyvūnų ir jų palikuonių importą.

Janusz Wojciechowski, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. Pirmininke, mūsų civilizacija gyvuoja išnaudodama gyvūnus ir taip bus dar ilgai. Mes žudome gyvūnus, siekdami patenkinti daugelį poreikių, tačiau taip pat nustatome ir sau tam tikrus standartus. Mes, europiečiai, bent jau apribojame gyvūnų kančias ir rūpinamės jų gerove. Pagal mūsų įstatymus gyvūnas negali būti laikomas daiktu.

Gyvūnų klonavimas – prieštaringas mokslinis pasiekimas. Iš kitos pusės, gyvūnų klonavimas ekonominiais tikslais yra etikos pažeidimas. Tai ne gyvulininkystė, o gyvūnų gamyba. Ji pagrįsta ne tik produkcijos linijos principu, bet ir fotokopijavimo principu. Ją turėtumėme atmesti ne tik dėl moralinių priežasčių ir pagarbos gyvūnams, bet ir dėl mūsų pačių žmogiškumo. Nuo gyvūnų iki žmonių sudaiktinimo tėra tik vienas žingsnis. Nuo gyvūnų iki žmonių klonavimo jau taip pat likęs tik mažas žingsnelis. Sąjungos už tautų Europą vardu aš pritariu rezoliucijai.

David Hammerstein, Verts/ALE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. Pirmininke, svarstau, ką norime pasiekti gyvūnų klonavimo maistui moratoriumu? Ką norime pasiekti, taikydami prevencinį principą ir drausdami klonuotų gyvūnų importą? Ką norime pasiekti, nebesielgdami su gyvūnais, kaip su daiktais, ir keldami jiems bereikalingas kančias?

Avelė Dolly mirė ligota ir nenormaliai išsivysčiusi. Avelės Dolly eksperimentas nepavyko. Tačiau atrodo, kad iš to nepasimokėme.

Klonavimas gali sumažinti genetinę įvairovę, lemti mažesnę atsparumą gyvūnų ligoms, sudaryti situaciją, kurioje jausis gyviai, mūsų gyvūnų giminaičiai, galintys jausti skausmą, gali patirti didesnes kančias.

Kartika Tamara Liotard, GUE/NGL frakcijos vardu. – (NL) Gerb. Pirmininke, noriu kuo nuoširdžiausiai padėkoti N. Parishui. Visiškai pritariu jo komentarams. Buvo įrodyta, jog klonuoti gyvūnai patiria dideles kančias ir EMST padarė lygiai tokias pačias išvadas. Jeigu neuždrausime gyvūnų klonuoti maistui, be gyvūnų kančių ir etinių prieštaravimų susidursime ir su šiomis problemomis: labai abejotina, ar vartotojai apskritai norės valgyti klonuotų gyvūnų mėsą, neaišku, ar ji bus saugi, ir, galiausiai, viešojo diskusija dėl klonuoto maisto dar net neprasisėdėjo.

Todėl tikrai prieštarauju faktui, kurį Komisija drįsta teigti, leidžiančiam įtraukti klonavimo aprašymą į naują maisto produktų reglamentą. Taip ji tiesiogiai parodo, kad gali palaikyti gyvūnų klonavimą maistui. Raginu Komisiją persvarstyti savo poziciją. Turėdama omenyje visus prieštaravimus, taip pat raginu Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymus dėl visiško gyvūnų klonavimo uždraudimo.

Jim Allister (NI). – Gerb. Pirmininke, teisinga ir natūralu norėti pagerinti veislės kokybę veisiant geriausius gyvulius. Tai galima pasiekti pasitelkus dirbtinį apvaisinimą ir embriono perkėlimą. Tačiau klonavimas – visai kas kita: kaip pastebėjo Jungtinės Karalystės maisto standartų agentūra, tai – kvantinis šuolis neprisidedant Motulei Gamtai.

Be kitų etinių problemų bei mokslo, imituojančio žmones, atsiradimo pavojaus, gyvūnų gerovė kelia didelį susirūpinimą. Ankstyvas senėjimas ir sveikatos sutrikimai, pasireiškę visiems žinomais ir išgarsėjusiais klonavimo atvejais tokiais, kaip avelės Dolly, yra gera užuomina apie tokias gerovės problemas. Skiriant daugiau pinigų kovai su gyvūnų ligomis būtų daug naudingiau, nei eksperimentuojant su gamta.

Žiūrint iš vartotojų perspektyvos, atsiranda maisto kokybės klausimas, nes visos klonuotos bandos bus neatsparios to paties tipo ligoms, o genetinė įvairovė – viena geriausių apsaugų nuo staigaus ligų protrūkio. Iš tikrųjų, iš kurios pusės tik bepažiūrėčiau į šį svarstomą klausimą, nerandu nieko, kas galėtų mane įtikinti, kad gyvūnų klonavimas yra teisingas, reikalingas ar daromas visuomenės labui.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gerb. Pirmininke, jeigu biologinės įvairovės apsauga – Europos Komisijos prioritetas, tada neturėtų būti jokios kalbos apie klonavimą. Norėčiau išgirsti argumentus už gyvūnų klonavimą maistui. Ar mes vadovaujamės vien tik ekonominiais veiksniais? O kaip etiniai, socialiniai ir sveikatos klausimai?

Prieš nusprendami įsileisti tokį maistą į ES rinką privalome gauti savo piliečių sutikimą tokiam poelgiui. Abejoju, ar galėčiau suvalgyti bent gabalėlį klonuotos kiaulės mėsos ar išgerti klonuotos karvės pieno.

Užuot galvoję apie genetiškai modifikuotą maistą ar maistą iš klonuotų gyvūnų, turėtumėm labiau galvoti apie grįžimą prie maisto produktų, kurie yra ekologiški, sveiki ir be cheminių medžiagų. Palikime klonavimą

moksliniams tyrimams. Mano manymu, kelias nuo laboratorijos iki Europos vartotojo peilio ir šakutės yra pakankamai ilgas, nes yra dar daug klausimų. Ir kadangi yra dar daug neatsakytų klausimų, manau, kad nereiktų elgtis skubotai.

Komisijai taip pat nederėtų prieštarauti Europos vartotojų nuomonei. Net jeigu produktais iš klonuotų gyvūnų būtų leista prekiauti ES rinkoje, manau, kad jeigu jie ir būtų aiškiai pažymėti ir žmonės turėtų apsispręsti, ar juos pirkti, nemanau, kad tarp ES vartotojų atsirastų daug pirkėjų.

Jeigu pradėsime gaminti produktus iš klonuotų avių, paukščių, ožkų ar galvijų, sugriausime Europos žemės ūkio modelio įvaizdį, kuris ypatingą dėmesį skiria aplinkos apsaugai ir gyvūnų gerovei.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). - (PL) Gerb. Pirmininke, aš taip pat visiškai palaikau N. Parisho siūlymą uždrausti gyvūnus klonuoti maistui. Tačiau jau kurį laiką stebiu Komisijos bandymą taikyti valstybės narėms teisės aktus, leidžiančius masiškai platinti genetiškai modifikuotus maisto produktus, o ateityje, turbūt, ir klonuotų gyvūnų mėsą.

Daugelyje šalių, taip pat ir Lenkijoje, vietos valdžios institucijos priėmė rezoliucijas, reikalaujančias, kad visuose regionuose ir visoje šalyje nebūtų naudojami genetiškai modifikuoti organizmai (GMO). Spaudžiama pramonės lobistų Komisija ignoruoja šias rezoliucijas ir ragina pateikti genetiškai modifikuotus maisto produktus į rinką. ES valstybės narės privalo aiškiai atsakyti visuomenei: ar jos yra už sveikus ir natūralius, ar už genetiškai modifikuotus ir iš klonuotų gyvūnų pagamintus maisto produktus? Šiuo klausimu negalime veidmainiauti.

Leiskite taip pat paklausti Komisijos narės, kaip ji ketina apsaugoti visuomenę nuo nesąmoningo maisto, kuris ateityje gali būti gaminamas iš klonuotų gyvūnų, nusipirkimo? Tokie maisto produktai nebus specialiai pažymėti, nes eksportuotojai bandys juos kontrabanda pateikti į Europos rinką.

John Purvis (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, šioje diskusijoje pateiksiu skirtingą nuomonę, nes visais laikais žmogus manipuliuavo gyvulių veisimu ir didino jų produktyvumą pagal savo poreikius. Egzistuoja aiškus tęstinumas: nuo natūralaus sukergimo iki dirbtinio apvaisinimo, embriono perkėlimo, embriono dalijimo, apvaisinimo *in vitro*, blastomerų branduolių perkėlimo, vaisiaus branduolio perkėlimo ir dabar somatinių ląstelių branduolio perkėlimo.

Kiekviena naujovė atrodydavo labai tolima, ir kaskart, kai tik metodai buvo pagerinami ir patobulinami, nauda buvo iš karto pastebima, o numatytos problemos išnykdavo.

Dabar ūkininkų sąjungos pradeda spėlioti apie klonavimo naudą gyvūnų sveikatai ir gerovei. Maisto ir saugos agentūra teigia: „Nėra jokių požymių, jog egzistuoja maisto saugumo skirtumai tarp maisto produktų iš sveikų klonuotų galvijų ir kiaulių bei jų palikuonių, lyginant su maisto produktais iš sveikų, tradiciškai išaugintų gyvulių“. Ji taip pat nepastebi jokio pavojaus aplinkai ir netgi kalba apie naudą: vertingų gyvulių ir jų genetikos išsaugojimą, nykstančių veislių išsaugojimą ir atnaujinimą, pavojingų patogenų panaikinimą ir jų perkėlimą tarptautiniu mastu, produktyvumo ir konkurencingumo gerinimą bei tyrimų ir plėtros skatinimą Europoje.

Tad kodėl gi mes, europiečiai, vis pakliūname į tuos pačius nepasitikėjimo bet kokia naujove ir naujų dalykų uždraudimo spąstus? Pasižiūrėkite, kas nutiko su GMO. Taigi kalbėkime ir diskutuokime remdamiesi mokslu ir faktais. Raginu Komisiją atidžiai stebėti raidą, skatinti tyrimus, aiškinti mokslinius dalykus, ginti faktus, bet tik neuždrausti. Atmeskime šią netikslią, nelogišką ir neprotingą rezoliuciją.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, kad J. Purvis negalvotų, jog jo niekas nepalaiko, pabandysiu išsakyti savo tarpinę nuomonę. Tai labai vertinga diskusija ir apmaudu, kad ji vyksta taip vėlai. Pirmąją dalį girdėjau savo biure ir ji buvo be galo įdomi, kas retai pasitaiko per Europos Parlamento debatus, nes ji yra praktiška.

Norėčiau paminėti nemažai dalykų. Dabar mane domina diskusijoje ryšys tarp genetiškai modifikuotų maisto produktų ir gyvūnų klonavimo. Tikrai nesu iš tų, kurie reikalauja uždrausti GMO, nes Airijoje mes naudojame labai daug genetiškai modifikuotų gyvūnų pašarų sudedamųjų dalių ir mums būtina tai daryti toliau. Susirūpinimas klonavimu, kurį puikiai išreiškė Žemės ūkio komiteto pirmininkas N. Parish, yra labai svarbus gerovei, be to, yra aiškus susirūpinimas ir gyvūnų kančiomis. Tai dalykas, į kurį būtina atkreipti dėmesį.

Raginame uždrausti gyvūnų klonavimą maistui gali nepadėti atkreipti dėmesio į šią problemą, jeigu tai susiję su šio proceso tyrimo stadija. Todėl nors ir mano, kaip Žemės ūkio komiteto narės, reakcija buvo palaikyti šią rezoliuciją – džiaugiuosi, kad iškėlėme šią problemą, ir už tai dėkoju Komitetui ir jo pirmininkui – mano

vidinis instinktas sako, jog J. Purvis tikriausiai eina teisinga linkme ir jog visiško uždraudimo tikrai būtų per daug. Laukiu gerai apgalvotos Komisijos nuomonės.

James Nicholson (PPE-DE). - Gerb. Pirmininke, visų pirma leiskite padėkoti už galimybę surengti šią diskusiją. Manau, kad tai buvo padaryta labai laiku.

Tai yra didelį susirūpinimą keliantis dalykas. Man nepatinka tai, kad pas mus, europiečius, nėra pakankamos kontrolės, užtikrinančios, jog klonuoti gyvūnai nepatektų į maisto grandinę. Suvokiu gyvūnų veisimo ir plėtros poreikį, taip pat visiškai suprantu tai, ką sako J. Purvis, ir visai nenoriu nutraukti mokslo plėtros bet kokių būdu, pavidalu, mastu ar forma, tačiau tvirtai tikiu, kad privalome nustatyti aiškius kriterijus ir kontrolę. Pritariu N. Parisho susirūpinimui dėl gyvūnų gerovės. Gyvūnų gerovė man taip pat kelia didelį nerimą, nes labai didelis procentas klonuotų gyvūnų ankstyvame amžiuje patiria kančias.

Pakartosiu dar kartą: neprieštarauju ir nenoriu užkirsti kelio plėtrai ateityje. Praeityje padarėme daug klaidų. Nebekartokime jų vėl šioje subtilioje srityje. Apsaugokite maisto grandinę nuo klonuotų gyvūnų. Aš esu prieš jų patekimą į šią grandinę.

Androula Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. Pirmininke, man, žinoma, labai svarbi Europos Parlamento nuomonė apie šią naują technologiją ir jos padarinius ir aš pritariu gerbiamųjų narių nuomonėms. Ypač noriu paminėti, jog EMST požiūris sukelia naujų minčių ir reikia atsižvelgti į daugelį aplinkybių. Pritariu, kad nauji maisto produktai nėra tinkama priemonė, padedanti spręsti maisto produktų iš klonuotų gyvūnų klausimą, ir tai galima aptarti, svarstant pasiūlymą dėl naujų maisto produktų.

Tačiau noriu kai ką patikslinti, nes girdėjau, kad daugelis pasisakiusiųjų apie klonavimą ir genetinį modifikavimą kalbėjo kaip apie vieną ir tą patį dalyką. Ne: genetinis modifikavimas ir klonavimas – tai du skirtingi metodai. Ekspertai teigia, kad klonavimas nepakeičia genetinės medžiagos ir klonai yra tikrai genetinės gyvūnų kopijos.

Baigdama savo komentarus noriu jus užtikrinti, kad prieš imdamasi bet kokių veiksmų ateityje Komisija nuodugniai išnagrinės visus lemiamus veiksnius.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Gavau pasiūlymą dėl rezoliucijos⁽¹⁾ B6-0373/2008, kuri pateikė Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas.

Diskusija baigta.

Balsavimas vyks rugsėjo 3 d., trečiadienį, 11.30 val.

Raštiški pranešimai (pagal Darbo tvarkos taisyklių 142 str.)

Magor Imre Csibi (ALDE), raštu. – Net jeigu būtų atsižvelgta į griežtas sąlygas ir EMST padarytų išvadą, jog klonuota mėsa prilygsta įprastinei mėsai, daugeliui žmonių gyvūnų klonavimas maistui – rizikinga ir moralės požiūriu nepriimtina praktika. Tokį teiginį sustiprina klonuotų gyvūnų patiriamos kančios ir sveikatos problemos. Jeigu tradiciniai metodai veikia, tad kodėl gi mums reiktų skatinti tokius metodus, kurie sukelia tiek gyvūnų kančių ir mirčių? Tai nepagerina nei veisimo, nei maisto saugumo, nei jo tiekimo patikimumo. Tai aiškiai neduoda jokios akivaizdžios naudos vartotojui.

Be to, kelis kartus Europos vartotojai išreiškė pageidavimą, kad ant jų stalo nepatektų maisto produktai iš klonuotų gyvūnų ar jų palikuonių. Tai teisėtas reikalavimas, siunčiantis aiškų signalą, tad, kodėl mes dar svarstome gyvūnų klonavimo maistui klausimą? Žmonės nori kontroliuoti tai, ką valgo, ir jiems kelia nerimą tai, kad, galų gale, jie bus priversti vartoti tokius produktus.

Jeigu nenorime dar labiau atitolinti visuomenės nuo Europos projekto, manau, turėtumėm geriau įsiklausyti į jos norus ir juos pildyti. Todėl pasisakau prieš gyvūnų klonavimą maistui.

Anna Záborská (PPE-DE), raštu. – (SK) Buvau nustebusi, skaitydama šią rezoliuciją. Visų pirma, norėčiau pasakyti, kad balsuosiu už ją, tačiau turiu keletą komentarų:

B dalis: „kadangi tik nedidelis procentas per klonavimą perkeltų embrionų ir klonuotų gyvūnų išgyvena ir daugelis klonuotų gyvūnų miršta ankstyvame amžiuje...“

⁽¹⁾ Žr. Protokolą.

Kokia būtų žmonijos ateitis, jeigu žmogus būtų toks pat nepaprastai rūpestingas ir jeigu mes nebešaldytumėm žmogaus embrionų?

C dalis: „...klonuotų gyvūnų mirštamumo ir sergamumo lygis yra daug didesnis nei įprastu būdu gimusių gyvūnų, o vaisiaus netekimas vėlyvoje nėštumo stadijoje bei sveikatos sutrikimai turi įtakos surogatinių motinų gerovei.“

Kokia būtų žmonijos ateitis, jeigu visa visuomenė taip palaikytų tokias motinas, kaip mes palaikome surogatines gyvūnų pateles?

D dalis: „... atsižvelgdama į surogatinių patelių ir klonuotų gyvūnų patiriamas kančias, Europos etikos grupė ...abejoja, ar gyvūnų klonavimas ...yra etiškai pagrįstas ...“

Kokia būtų žmonijos ateitis, jeigu ši grupė atsižvelgtų į kančias tų moterų, kurios tampa surogatinėmis motinomis, siekdamos pagerinti savo finansinę situaciją, ar į stresą, patiriamą tų moterų, kurioms kelis kartus atliekamas nesėkmingas dirbtinis apvaisinimas, arba palaipsniui uždraustų žmonių embrionų naudojimą tyrimams, nes moraliniu požiūriu tai yra neleistina.

Gyvūnams pasisekė, nes ši rezoliucija parodo, jog kai kuriais atvejais jie yra geriau ginami nei žmonės.

18. Kito posėdžio darbotvarkė – žr. protokolą

19. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 23.50 val.)